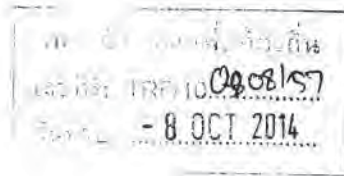

รายงานฉบับสมบูรณ์
การพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

โดย
จूरรัตน์ แคยหาว
ลัดดา ชูช่วง
และคณะ

สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

RD00650017
สัญญาเลขที่ 5650047

รายงานฉบับสมบูรณ์

(กันยายน 2556 - สิงหาคม 2557)

การพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

โดย

จุรีรัตน์ แควีหว่า ,ลัดดา ชูช่วง และคณะ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากความช่วยเหลือ ดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากหลายๆฝ่าย โดยเฉพาะคณะครู อาจารย์ โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก และโรงเรียนวัดหน้าเมือง ที่ได้ลงมือลงแรงในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ซึ่งนับเป็นการหลายกรอบคิดทางการเรียนรู้ อันเป็นกระบวนการที่สนับสนุนในระบบการศึกษาไทย อันเป็นการประสานความร่วมมือในมิติโรงเรียนคู่ขนาน ภายใต้โจทย์ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ พี่น้องชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก ที่เป็นแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ พี่น้องชุมชนวัดหน้าเมือง ที่ร่วมสร้างการเรียนรู้ อันยังรักใบแก่จิตวิญญาณแห่งสันติ ขอขอบคุณคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ร่วมเป็นครุภูมิปัญญา และแรงผลักดัน ดังกระแสลมใต้ปีก หนุนเสริมทั้งร่างกาย แรงใจ แรงปัญญา ร่วมสานสร้างผู้เรียนที่มีความพร้อมในการใช้ชีวิต และให้แนวคิดต่างๆที่เป็นประโยชน์

ขอขอบคุณเครือข่ายโรงเรียนวิจัย จ.สตูล ที่เป็นกัลยาณมิตรทอดคอเดินทาง เพื่อสร้างพลังทางปัญญาในสังคม

ตลอดจนขอขอบคุณ ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล ที่ร่วมขับเคลื่อนผู้วิจัย

ทีมวิจัย

ทีมวิจัยโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกกับโรงเรียนวัดหน้าเมือง

บทคัดย่อ

จากปัญหาส่วนใหญ่ของโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (ผลการประเมินภายนอกของ สมศ.) พบว่า สาเหตุที่ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาในการจัดการศึกษานั้นมีปัจจัยที่สำคัญหลายประการ เช่น ครูไม่ครบชั้น ครูไม่ครบกลุ่มสาระ ครูมีภารกิจอื่นที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป สื่อ วัสดุอุปกรณ์ไม่พอเพียง ไม่ทันสมัย สถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ปกครองยากจนไม่มีระบบบริหารจัดการที่ดี ประการสำคัญผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กย้ายบ่อยเพื่อไปโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

จากปัญหาข้างต้น ทางโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกกับโรงเรียนวัดหน้าเมือง จึงพัฒนาโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน” โดยเล็งเห็นควรว่า การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก ต้องมีการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยต่อเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิดความยั่งยืน โดยการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการเรียนรู้อย่างแท้จริงหาใช้การร่วมแต่บางส่วน ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีโจทย์วิจัย คือ ศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก โดยใช้เปลือกหอยในชุมชน หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอละกู จังหวัดสตูล และศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเพณีคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง ม.6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล

จากการจัดการเรียนรู้โจทย์โมเดลในระดับชั้นเรียน ในโครงการ ศึกษาวิธีการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละกู จังหวัดสตูลโดยการศึกษาโครงงานวิจัย เรื่อง ศึกษาข้อมูลเปลือกหอยในชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละกู จังหวัดสตูลปีการศึกษา 2556-2557

เนื้อด้วยบ้านบ่อเจ็ดลูก เป็นหมู่บ้านชายฝั่งทะเลอันดามัน ประชากรส่วนใหญ่ของหมู่บ้านประกอบอาชีพด้านการประมงเป็นหลัก รวมทั้งการออกทะเลเพื่อการบริโภค มีทั้ง ปลา กุ้ง หอย หลังจากบริโภคแล้วเปลือกหอยส่วนใหญ่ชาวบ้านก็นำไปทิ้ง กอปรกับมีชาวบ้านบางส่วน ยังต้องประกอบอาชีพเพื่อเสริมรายได้ให้กับครอบครัว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จึงมีความคิดที่จะศึกษาประโยชน์จากเปลือกหอย และการนำไปใช้ประโยชน์ โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ซึ่งเป็นห้องโมเดล ได้ร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของกระบวนการวิจัย ทำให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของการจัดการศึกษา ซึ่งส่งผลให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ที่สืบเนื่องจากการวางแผนร่วมกัน โดยใช้กระบวนการวิจัย

จากการที่ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทำให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้ความรู้กับนักเรียนในโรงเรียน และนักเรียนออกไปหาความรู้กับผู้รู้ หรือ ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชน

ส่วน “โครงการวิจัย ศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเพณีของคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง หมู่ที่ 6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล ” ในการบริหารจัดการของโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อนำไปสู่ความสัมพันธ์ในการจัดการศึกษา การพัฒนาระบบการบริหารบุคคล ส่งผลทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องการจัดการศึกษาเช่น แกนนำชุมชน ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู มีความเข้าใจบทบาทของตนเอง และในกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ10ขั้นตอน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครู ชุมชน ผู้นำศาสนา เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน นอกจากนี้การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย และการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น ทำให้ครูมีความเชื่อมั่นและเข้าใจตรงกันในเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยและแบบบูรณาการ ได้วางแผน ได้คิดกระบวนการเรียนรู้ และมีการประเมินผลร่วมกัน ครูมีการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนสามารถค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเองและได้ลงมือปฏิบัติจริง นอกจากนี้เป็นการเน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการนำวิชาต่างๆเชื่อมโยงกันมากกว่าที่จะเกิดจากเนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่งเท่านั้น และสามารถมีการนำข้อมูล ทรัพยากรท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้แบบองค์รวมหรือแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆอีกด้วย

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ นับเป็นกระบวนการที่สำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก หากชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ปกครองที่มีความรู้และมีเวลาว่างมาเป็นครูพ่อนักเรียนให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับบุตรหลาน ย่อมเกิดผลดีทั้งต่อโรงเรียนที่ได้บุคลากรเพิ่ม ส่วนผู้ปกครองย่อมภาคภูมิใจที่ได้สอนบุตรหลานในโรงเรียน รวมถึงนักเรียนที่จะมีความเคารพและนับถือในตัวผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

คำนำ

รายงานฉบับนี้ เป็นรายงาน “การพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน” ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย โครงการดังกล่าวนี้เป็นโครงการที่โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก และโรงเรียนบ้านวัดหน้าเมือง ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ร่วมกันจัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยต่อเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิดความยั่งยืน โดยการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

รายงานฉบับนี้ได้กล่าวถึง ข้อมูลโครงการ เอกสารที่เกี่ยวข้อง วิธีการดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน ของทั้งสองโรงเรียนไว้ ทั้งนี้ ทีมวิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงาน เล่มนี้จะสามารถทำให้ผู้ศึกษานำวิธีการและกระบวนการที่ผ่านการจัดกิจกรรมมาแล้ว นำไปใช้ประโยชน์และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไปในอนาคต

ขอแสดงความนับถือ

ทีมวิจัยโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกกับโรงเรียนวัดหน้าเมือง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	
บทคัดย่อ	
คำนำ	
สารบัญ	
บทที่ 1 เอกสารโครงการ	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	65
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	86
บทที่ 5 สรุป วิเคราะห์ และรายงานผล	91
ภาคผนวก	
ก.รายละเอียดการสนับสนุนประเด็นงานเครือข่าย	
ข. รายชื่อทีมวิจัย	

บทที่ 1

เอกสารโครงการ

การพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

1. ผู้เสนอโครงการ

นางจรีรัตน์ แควยหา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหน้าเมือง

นางลัดดา ชูช่วง คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก

2. ความเป็นมาและความสำคัญ

สภาพโรงเรียนขนาดเล็ก มีทั้งจุดเด่นและจุดด้อย จุดเด่นของโรงเรียนขนาดเล็กคือมีจำนวนนักเรียนน้อยครูสามารถดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง ส่วนจุดด้อยสามารถแยกเป็นเรื่องๆ ได้ดังนี้ เรื่องของงานวิชาการพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนเฉพาะวิชาที่ครูมีความถนัด ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยายใช้กระดานดำ ไม่มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย

พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ของโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (ผลการประเมินภายนอกของ สมศ.) พบว่า สาเหตุที่ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาในการจัดการศึกษานั้นมีปัจจัยที่สำคัญหลายประการ เช่น ครูไม่ครบชั้น ครูไม่ครบกลุ่มสาระ ครูมีภารกิจอื่นที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป สื่อ วัสดุอุปกรณ์ไม่พอเพียง ไม่ทันสมัย สถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ปกครองยากจนไม่มีระบบบริหารจัดการที่ดี ประการสำคัญผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กย้ายบ่อยเพื่อไปโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพสู่การศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กให้สูงขึ้นในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และด้านคุณภาพนักเรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการมอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก

จากข้อมูลของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(กพฐ.) โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 120 คน มีทั้งหมด 14,816 โรง ส่วนโรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 60 คน มีทั้งหมด 5,962 โรง แยกเป็น

โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 20 คน จำนวน 709 โรง มีนักเรียน 21-40 คน จำนวน 2,090 โรง และมีนักเรียน 41-60 คน จำนวน 3,163 โรง

นโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กที่มีเด็กต่ำกว่า 60 คน ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้เหตุผลสำคัญสองประการ คือ รัฐบาลไม่มีกำลังงบประมาณพัฒนาโรงเรียนทุกแห่ง และไม่สามารถนำงบประมาณจากเงินภาษีมาดูแลทุกโรงเรียนได้เท่าเทียมกัน ส่งผลให้เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความเห็นทั้งสนับสนุนและคัดค้านอย่างกว้างขวาง ตามที่ปรากฏให้เห็นในสื่อต่างๆ

การรวมโรงเรียนขนาดเล็ก การยุบหรือการเลิกโรงเรียนขนาดเล็กการดำเนินการดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มอบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าและการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่น

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 49 วรรคแรกได้บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” รัฐควรมุ่งเน้นเรื่องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน การยุบโรงเรียนขนาดเล็กย่อมทำให้สถานที่ที่จะให้ความรู้ขาดหายไป การนำจำนวนนักเรียนที่น้อยกว่า 60 คน มาพิจารณาขจัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

การยุบโรงเรียนขนาดเล็กยังถือว่าเป็นธรรมต่อชุมชน เพราะโรงเรียนขนาดเล็กส่วนมากชุมชนมักจะมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นการบริจาคที่ดินเพื่อก่อตั้ง ชาวบ้านที่เป็นจิตอาสาช่วยกันก่อสร้าง อาคารเรียน โรงเรียนขนาดเล็กบางแห่ง โดยเฉพาะในชนบทที่อยู่ห่างไกล นักเรียนส่วนมากมักจะเป็นลูกเกษตรกร การมีโรงเรียนในหมู่บ้านเป็นเรื่องที่สำคัญมาก สามารถใช้เป็นศูนย์รวมชุมชน การยุบควบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก ควรพึงระวังสะท้อนจากชุมชน มิฉะนั้นจะกลายเป็นรัฐละเมิดสิทธิชุมชนเสียเอง

โรงเรียนขนาดเล็กที่มีเด็กนักเรียนต่ำกว่า 60 คน ทั่วทั้งประเทศ ซึ่งในนี้มีโรงเรียนในพื้นที่ จ.สตูล ที่เข้าข่ายพิจารณาโรงเรียนถึง 63 โรงเรียนทั่วทั้ง 7 อำเภอ ในความดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล (สพป.สตูล)

เป็นกระแสที่รับรู้ของคณากรรมการศึกษาในระดับพื้นที่ และขณะเดียวกันก็ได้มีการพัฒนาในระดับของแต่ละโรงเรียน เช่นเดียวกันในปีการศึกษา 2554-2555 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกและโรงเรียนวัดหน้าเมืองได้นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนเป็นนวัตกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นจริงมีรูปธรรมที่จับต้องได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบการบริหารโรงเรียน การเปลี่ยนการสอน การพัฒนาระบบการคิดของผู้เรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ภายใต้โครงการวิจัย “**วิธีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้**

โดยใช้กระบวนการวิจัยของโรงเรียนวัดหน้าเมืองอำเภอเมือง จังหวัดสตูล” และ “ศึกษาและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ด ลูก ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล”

กระบวนการวิจัย จึงมากกว่าการเรียนรู้ที่เน้นขั้นตอนกระบวนการโดยตรง หากเป็นการผนวก มิติเชิงคุณค่าวัฒนธรรมท้องถิ่น สังคม ประเทศ เข้าไว้ด้วยกัน เป็นการหาทางออกของการศึกษา โดยมี ภาคร่วม การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย สรุปได้ว่า สามารถพัฒนานักเรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ได้แก่ การพัฒนาจริยธรรมนักเรียน การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การอยู่ร่วมในสังคม ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา การแก้ปัญหา ความสามัคคี ให้ความร่วมมือ ให้เกียรติผู้อื่น เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น การใช้เหตุผล ความยุติธรรม ความคิดที่ฉับไวในการสร้างสรรค์ ความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ความตั้งใจในการทำมาความดี การเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่มี ความสุข ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ พรบ.การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 ตลอดจนการเตรียมการเพื่อรองรับการประเมิน จาก สมศ.

นอกจากนี้แล้วผลการศึกษาโครงการวิจัยโรงเรียนขนาดเล็กทั้ง 2 โรงเรียน พบว่า รูปแบบการ แก้ปัญหาที่ซับซ้อนมานานของโรงเรียนขนาดเล็ก สามารถปรับแก้โดย นำรูปแบบการสร้างชุมชนแห่ง การเรียนรู้ หรือ PLC มาใช้ในการแก้ปัญหา ผ่านการผนวกกลไกคณะกรรมการสถานศึกษาให้เป็น ที่ปรึกษาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยนำครูภูมิปัญญา , ผู้รู้, และหน่วยงานต่างๆในชุมชน เข้ามา เป็นครู ช่วยให้ความรู้ในส่วนที่ขาดหาย โดยเฉพาะวิชาด้านทักษะ เช่น ศิลปะ ดนตรี ภาษา กิฬา , โดยรูปแบบดังกล่าวสามารถแก้ปัญหา *ครูไม่ครบชั้น , ขาดบุคลากรด้านศิลปะ และดนตรี, บุคลากร ोनย้ายบ่อย*

ด้านชุมชน พบว่า การลงพื้นที่ของนักเรียน สามารถสร้างแรงกระเพื่อมแก่ผู้ปกครอง และ คนในชุมชน เฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาการเรียนรู้ที่เป็นเรื่องในชุมชน สามารถสร้างการมีส่วนร่วม และ ทลายกรอบคิดที่ว่า *ตนไม่มีความรู้* ส่งผลให้เห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนทำอยู่ มีอยู่ ว่าเป็นสิ่งจำเป็นและควร ค่าแก่การสืบทอด ตั้ง กรณีการศึกษาเรื่อง การเลี้ยงเป็ดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3 โรงเรียน บ้านบ่อเจ็ดลูก หรือ การศึกษาเรื่องวิธีการเลี้ยงวัวชนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัด หน้าเมือง นอกจากนี้ การลงพื้นที่ยังสามารถสร้างความรู้สึกรักความเป็นเจ้าของโรงเรียน แก่คนในชุมชน ลดปัญหา ปลดปล่อยให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้ฝ่ายเดียว อันเป็นฐานนำมาสู่การมีส่วนร่วมในด้านอื่นและ สร้างความตระหนักในเรื่องการศึกษาที่ว่าโรงเรียนต้องเป็นของชุมชน ชุมชนต้องเข้ามาร่วมจัดการ เพื่อ ลูกเพื่อหลาน เพื่ออนาคตของชาติ

คุณภาพของการศึกษาย่อมเกิดขึ้นได้ถ้ามีระบบการบริหารจัดการที่ดีผู้บริหารมีความสามารถรอบด้านบริหารจัดการอย่างรู้และเข้าใจเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อปฏิบัติการกิจที่สอดคล้องตลอดเวลาและพัฒนาให้ได้ตามความคาดหวัง ดังนั้น จึงเป็นงานที่ท้าทายในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ มากมาย ซึ่งต้องประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และได้คำนึงถึงเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ระบุไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”

ดังนั้นในปีการศึกษา 2556 นี้ ทั้งสองโรงเรียนเห็นควรว่าต้องมีการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยต่อเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิดความยั่งยืน โดยการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการเรียนรู้อย่างแท้จริงหาใช่การร่วมแต่บางส่วน ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีโจทย์วิจัย คือศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้อยู่ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกโดยใช้เปลือกหอยในชุมชน หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล

และศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ

ประเพณีคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง ม.6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล

ซึ่งโจทย์วิจัยของแต่ละโรงเรียนมาจากฐานความเป็นจริงตามบริบทที่มีอยู่ในชุมชน อันจะตอบโจทย์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนในการจัดการศึกษา

4. คำถามวิจัย

4.1 คำถามหลัก

การพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมเป็นอย่างไร

4.2 คำถามรอง

- การพัฒนาระบบการบริหารบุคลากร
- การพัฒนาระบบการเรียนการสอน
- การพัฒนาการบริหารงบประมาณ
- การพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอลง จังหวัดสตูล

5.2 โรงเรียนวัดหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

6. ระยะเวลาดำเนินงาน

1 ปี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2556 – เดือนมิถุนายน 2557

7. งบประมาณ

-โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 268,800 บาท

-โดย 2 โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 50,975 บาท

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

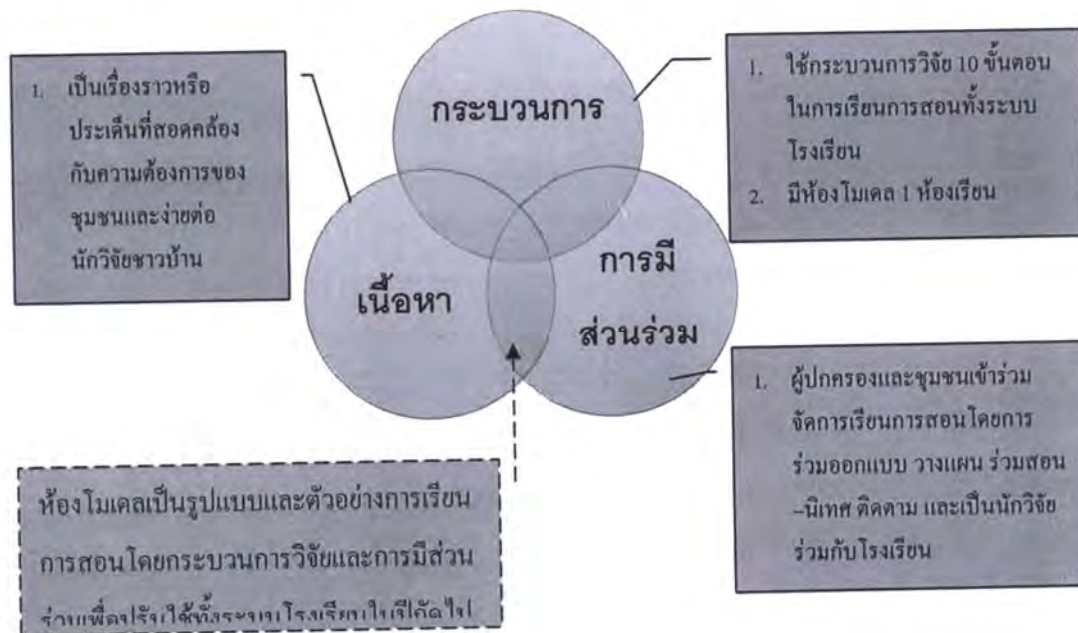
8.1 ได้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

8.2 เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสองโรงเรียนในการหนุนช่วยการดำเนินงาน

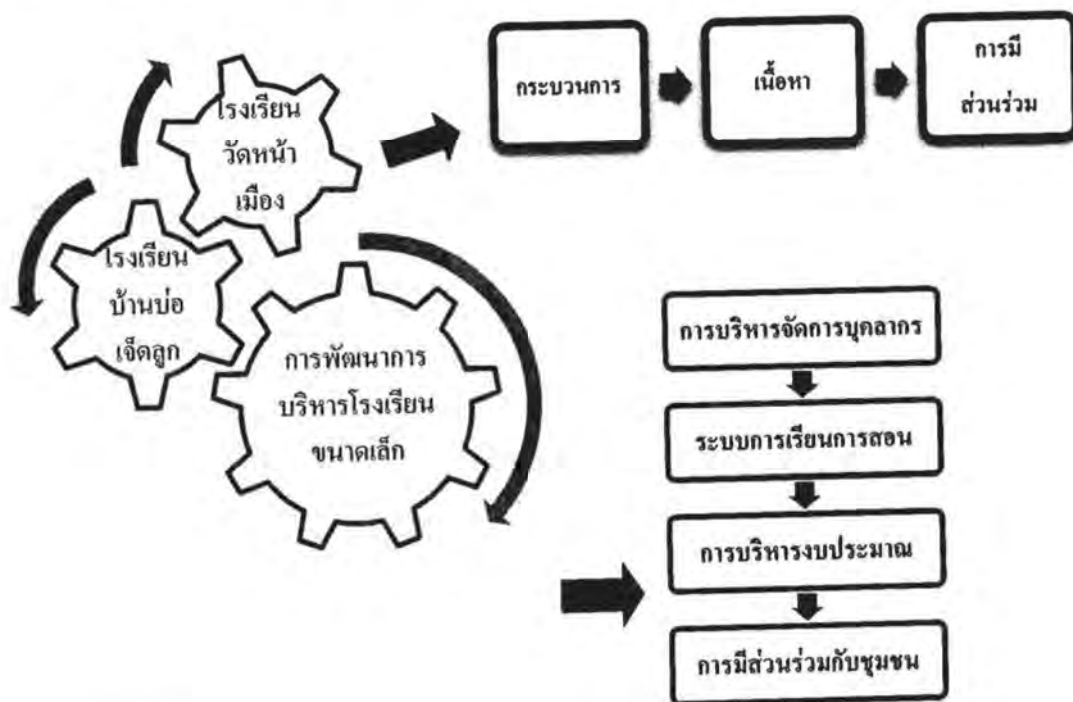
8.3 ชุมชนมีความเข้าใจ ตระหนักถึงการจัดการศึกษาและเข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้น

9. กรอบแนวคิดในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

กรอบแนวคิดที่ 1 การเรียนการสอนโดยกระบวนการวิจัยและการมีส่วนร่วมระดับโรงเรียน

กรอบแนวคิดที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

10. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.ชื่อโครงการ : ศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกโดยใช้เปลือกหอยในชุมชน หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล

2.หลักการและเหตุผล

โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ตั้งอยู่เลขที่ 53 หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล รหัสไปรษณีย์ 91110 โทรศัพท์ 074-750444 e-mail : talagatujo@hotmail.com สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สตูล เขต 1 เปิดสอนตั้งแต่ระดับ อนุบาล 1 ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีจุดเด่นคือ มีเนื้อที่ถึง 32 ไร่ มีสวนป่าพะยอมที่ร่มรื่นด้านหลังอาคารเรียน โรงเรียนได้ปลูกปาล์มน้ำมันด้านข้างอาคารหลังใหม่ประมาณ 5 ไร่ โดยให้นักเรียนรับผิดชอบดูแลคนละ 2 ต้น เพื่อนำผลผลิตมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีอาคารสถานที่ที่เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีอาคารสถานที่ที่เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น อาคารห้องสมุด อาคารห้องละหมาด อาคารอเนกประสงค์ อาคารโรงอาหาร อาคารห้องประชุม มีห้องน้ำห้องส้วมที่เพียงพอสำหรับครูและนักเรียน นอกจากนี้ยังมีแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ตั้งอยู่รอบบริเวณโรงเรียน เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล มัสยิด โบราณสถานบ่อเจ็ดลูก ที่พักนักท่องเที่ยว ถ้ำต่างๆ ป่าชายเลน ร้านค้า กลุ่มออมทรัพย์ ฯลฯ ทั้งนี้ยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถให้ความรู้และฝึกทักษะอาชีพแก่นักเรียนได้ เช่น การผูกอวน การจักสาน การทำอาหารพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน ฯลฯ และที่สำคัญคือชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูกมีทีมวิจัยที่เข้มแข็ง

การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกมีเขตพื้นที่บริการ หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล 91110 เปิดทำการสอนโดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2553 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้วิทยากรภายในชุมชน การเรียนการสอนที่ผ่านมา ทางโรงเรียนมีปัญหาเกิดขึ้น อาทิเช่น มีนักเรียนส่วนหนึ่งที่ การอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ หรืออ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง ทั้งนี้อาจมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงานวิชาการ เช่น การขาดแคลนบุคลากร ต้องดำเนินการเรียนการสอนแบบคละชั้น กล่าวคือ คละชั้นอนุบาล 1-2 มีครูรับผิดชอบ 1 คน และคละชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 มีครูรับผิดชอบ 1 คน เป็นต้น ประกอบกับครูมีภารกิจในงานพิเศษอื่นๆ มาก ทำให้เป็นอุปสรรคในการเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายแก่ผู้เรียน และเนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการเรียนของบุตรหลาน ขาดการติดตามผลการเรียน ไม่ได้เน้นย้ำเรื่องการอ่านหนังสือ การทำการบ้าน ความรับผิดชอบในเรื่องการเรียนและการช่วยงานบ้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากไม่มีตัวอย่างคนในชุมชนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาและหน้าที่การงานที่ดีและมั่นคง ทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนขาดแรงจูงใจใน

การเรียนรู้ โรงเรียนจึงต้องมีการแนะแนวการศึกษาให้แก่ผู้ปกครองและนักเรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา โดยเฉพาะความสำคัญของการอ่านออกเขียนได้ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในเรื่องราวต่างๆที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน

ปีพุทธศักราช 2554 -2555 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกได้เสนอโครงการ “ศึกษาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล” ต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบ โครงสร้างหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การวัดและประเมินผล ด้วยกระบวนการวิจัย และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ซึ่งจากการดำเนินการพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมา สามารถตอบวัตถุประสงค์ของโครงการดังรายละเอียดต่อไปนี้

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยที่ผ่านมา โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ได้นำบริบทเรื่องราวที่เป็นเรื่องในชุมชน มาจัดการเรียนรู้ เรื่องที่นักเรียนเลือกจะมีการสร้างขอบเขตเรื่องให้จำกัดวงด้วยคำว่า “เรื่องใกล้ตัว” ซึ่งเรื่องดังกล่าว มีแหล่งเรียนรู้ , ครูภูมิปัญญา , และเป็นเรื่องที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านบ่อเจ็ดลูก ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการเรียนได้ฝึกการเขียน การอ่าน มีความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเรียน ได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นได้พัฒนาการอ่าน การพูด/การฟัง กล้าแสดงออกมีความมั่นใจในตนเอง รับผิดชอบ คิดวิเคราะห์เป็น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น กล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับเงื่อนไขของกลุ่ม รู้จักคิดวางแผนรู้จักตนเอง รู้จักเพื่อน ยอมรับตนเอง/ผู้อื่น มีความกระตือรือร้น กล้าแสดงความคิดเห็น รู้จักทำงานเป็นกลุ่ม รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ กล้าแสดงความคิดเห็น ทำงานอย่างมีระบบ มีเหตุผล มีความเป็นประชาธิปไตย ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นมีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เกิดทักษะการตั้งคำถามพัฒนาทักษะการเขียน/การอ่านกล้าพูด/กล้าถาม

ครูได้พัฒนาด้านเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นนักเรียน เข้าใจกระบวนการเรียนรู้โดยเด็กเป็นศูนย์กลางมากขึ้น รู้จักชื่อสถานที่ แหล่งภูมิปัญญาในหมู่บ้านมากขึ้น ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งใน-นอกโรงเรียน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้

นอกจากนี้ ชุมชนยังรับทราบและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ มีความภาคภูมิใจในตัวนักเรียน เข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ตระหนักและเห็นความสำคัญของการศึกษา ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนมากขึ้น อันเป็นการทลายกำแพงการจัดการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน ที่เดิมการเรียนรู้เป็นของครูกับนักเรียนเท่านั้น แต่การเติมบทบาทของชุมชน โดยเฉพาะเรื่องราวและคน ทำให้เรื่องมีแรงกระตุ้น และส่งผลต่อนักเรียนให้ตระหนักรู้ต่อเรื่องราวที่สนใจ

จากผลการดำเนินงานดังกล่าว ทางโรงเรียนจึงร่วมกับชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก วิเคราะห์ทิศทางการศึกษา และได้ออกแบบโครงการ “ศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกโดยใช้เปลือกหอยในชุมชน หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล” เพื่อเป็นการต่อยอดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมา และพัฒนาความร่วมมือกับชุมชน อันเป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community) ครบวงจร

ซึ่งประเด็น “เปลือกหอย” มาจากแนวคิดที่ว่า ชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูกเป็นชุมชนชายฝั่ง เปลือกหอยมีมาก ทั้งจากการบริโภคในครัวเรือนและค้าขายภายในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกทิ้งไว้โดยเปล่าประโยชน์ ทางโรงเรียนกับชุมชนจึงเสนอประเด็นดังกล่าว เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน อันเป็นประเด็นใกล้ตัวและสามารถรังสรรค์โอกาสจากทุนที่มีอยู่

อนึ่ง โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีบุคลากรจำกัด การเปิดพื้นที่การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) จึงสำคัญยิ่ง โดยนัยยะการเสนอโครงการ ทางโรงเรียนปรารถนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อเป็นทางออกของโรงเรียนขนาดเล็กในปัจจุบันอีกประการหนึ่ง.

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยโดยใช้เปลือกหอยในชุมชน
2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ระหว่างชุมชนและโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
4. คำถามวิจัย

คำถามหลัก :

- โรงเรียนและชุมชนใช้วิธีการใดในการนำเปลือกหอยในชุมชนมาใช้ในการ พัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

คำถามรอง :

วิธีการจัดการเรียนรู้

✱ จะออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างไร ?

✱ วิธีการและเครื่องมือเฝ้าติดตาม และประเมินผลการเรียนรู้เป็นอย่างไร ?

✱ โรงเรียนมีวิธีการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้กับผู้ปกครองได้อย่างไร?

✱ วิธีการเติมเต็มความรู้เรื่อง กระบวนการ 10 ขั้นตอน , และการบูรณาการ เป็นอย่างไร?

✱ โรงเรียนกับชุมชนมีวิธีการ และเครื่องมือประเมินผล ไปประเมินผลการนำผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างไร?

เนื้อหา

★ เนื้อหาที่นักเรียนจะเรียนรู้ภายใต้เรื่องเปลือกหอยโดยการบูรณาการทักษะ 5 ด้านมีอะไรบ้าง อย่างไร

การมีส่วนร่วม

★ บทบาทผู้อำนวยการ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ในการเรียนรู้เกี่ยวกับมีอะไรบ้าง อย่างไร

★ กิจกรรมเกี่ยวกับเปลือกหอย ที่สามารถสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีอะไรบ้าง อย่างไร

ผลที่เกิดขึ้น

★ ผลการจัดการเรียนรู้กระบวนการวิจัย สามารถพัฒนาทักษะและครู/นักเรียน/เด็ก ในด้านใดบ้าง อย่างไร

การพัฒนา

★ เปลือกหอยในชุมชนสามารถนำมาใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง อย่างไร

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนออกแบบและวางแผน

- 1.1. ประชุมคณะทำงาน
- 1.2. ประชุมชี้แจงโครงการ
- 1.3. เวทีเสวนาผู้ปกครอง
- 1.4. ประชุมออกแบบปฏิทินการเรียนรู้ (นำเสนอเนื้อหา, จัดลำดับเรื่อง(เนื้อหา),- กำหนดจุดประสงค์)
- 1.5. สืบหาแหล่งหอยในชุมชน

2. ขั้นศึกษา – เพิ่มเติมความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

- 2.1. อบรมกระบวนการ 10 ขั้นตอน
- 2.2. อบรมการบูรณาการ
- 2.3. ศึกษาดูงานเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นฐาน

3. ขั้นปฏิบัติ

- 3.1. ปฏิบัติการสอน (พ.ศ.2556 – มี.ค. 2557)
- 3.2. นิเทศประเมินผล เดือนละ 1 ครั้ง

4. ขั้นสรุปและรายงาน

- 4.1. เวทีนำเสนอโครงงานนักเรียน (ก.ย.2556)

- 4.2. เวทีเสนอผลโครงการนักเรียน (มี.ค.2557)
- 4.3. ประชุมถอดบทเรียนผลการเรียนรู้ (--ครู --นักเรียน --ผู้ปกครอง)
- 4.4. ประชุมสรุปผลการเผยแพร่ความรู้/เขียนรายงาน

6. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา : การใช้เปลือกหอยที่เหลือจากการรับประทานในครัวเรือนเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

ขอบเขตพื้นที่ : หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล

กลุ่มเป้าหมาย : โรงเรียน(ครู/นักเรียน) ผู้ปกครอง และชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนและชุมชนมีความร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน
2. นักเรียนมีความรักความผูกพันในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ

8. แผนกิจกรรมและงบประมาณ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
1. ประชุมชี้แจงโครงการ	1. เพื่อทำความเข้าใจรายละเอียดกิจกรรมโครงการ 2. เพื่อหาแนวทางความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงานระหว่างงาน - ครึ่งวันบ่ายหลังงาน - สรุปงาน	- ทีมวิจัย 13 คน - ตัวแทนผู้ปกครองสายชั้นละ 2 คน/จำนวน 16 คน - ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา 3 คน - ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2 คน - ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4 คน รวม 38 คน	1. ได้ทำความเข้าใจรายละเอียดกิจกรรมโครงการ 2. ได้แนวทางความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้	ค่าอาหารว่าง 38 คน x 25 บ. = 950 บ. เอกสาร 38 คน x 15 บ. = 570 บ. อุปกรณ์ 1000 บ. รวม 2,520 บ.
2. เวทีเสวนาผู้ปกครอง	1. เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับเลือก หอยในชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก 2. เพื่อนำข้อมูลมาเป็นฐานข้อมูลในการจัดการเรียนรู้	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงานระหว่างงาน - ครึ่งวันบ่ายหลังงาน - สรุปงาน	- ผู้ปกครอง 60 คน - ทีมวิจัยครู 13 คน - ภูมิปัญญา 2 คน รวม 75 คน	1. ได้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเลือกหอยในชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก 2. ได้ข้อมูลมา เป็นฐานข้อมูลในการจัดการเรียนรู้ 3. ได้ความร่วมมือ และสนับสนุนจากผู้ปกครอง	ค่าอาหารว่าง 75 คน x 25 บ. = 1,875 บ. เอกสาร 75 คน x 15 บ. = 1,125 บ. อุปกรณ์ 1,000 บ. รวม 4,000 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
3.สำรวจแหล่งหอยในชุมชน	1.เพื่อสำรวจแหล่งหอยของชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก 2.เพื่อจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงานระหว่างงาน - สำรวจครั้งวันบ่าย - ทีมวิจัยจัดทำทะเบียน - ครั้งวันบ่าย หลังงาน - สรุปงาน	- ทีมวิจัย 13 คน - นักเรียนชั้นโมเดล จำนวน 25 คน - ผู้เกี่ยวข้อง 3 คน รวม 41 คน	1.ได้สำรวจแหล่งหอยของชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก 2.ได้จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้	ค่าอาหารว่าง 41 คน x 25 บ. X 2 มื้อ = 2,050 บ. อุปกรณ์ 1000 บ. ค่าพาหนะ 500 บ. รวม 3,550 บ.
4.อบรมกระบวนการ 10 ขั้นตอน	1. เพื่อให้ครูและผู้ปกครองเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ 10 ขั้นตอน 2. เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ 10 ขั้นตอน	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงานระหว่างงาน - 1 วัน หลังงาน - สรุปงาน	- ทีมวิจัย 13 คน - ตัวแทนผู้ปกครองชั้นละ 2 คน จำนวน 16 คน รวม 29 คน	1. ครูและผู้ปกครองเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ 10 ขั้นตอน 2. ครูสามารถจัดการเรียนรู้ 10 ขั้นตอน	ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ x 29 คน x 30 บ. = 1,740 บ. ค่าอาหารหลัก 1 มื้อ x 29 คน x 120 บ. = 3,480 บ. ค่าพาหนะ 5 คัน x 300 บ. 1,500 บ. อุปกรณ์ 1,000 บ. สถานที่ 1,500 บ. ค่าวิทยากร 2 คน x 1,500 บ. = 3,000 บ. รวม 12,220 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
5.อบรมการบูรณาการ	1. เพื่อเสริม ทักษะเทคนิค เครื่องมือ วิธีการ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ แก่ครู	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงานระหว่างงาน - 2 วัน 1 คืน หลังงาน - สรุปงาน	-ครู 7 คน	1. ครูมี ทักษะ เทคนิค เครื่องมือ วิธีการ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ค่าอาหารว่าง 4 มื้อ x 7 คน x 30 บ. = 840 บ. ค่าอาหารหลัก 4 มื้อ x 7 คน x 120 บ. = 3,360 บ. ค่าที่พัก 4ห้อง x 600 บ. = 2,400 บ. ค่าพาหนะ 2คัน x 500 บ. = 1,000 บ. อุปกรณ์ 1,000 บ. สถานที่ 3,000 บ. ค่าตอบแทนวิทยากร 2 คน คนละ 1,500 บ. รวม 3,000 บ. รวม 14,600 บ.
6.ศึกษาดูงานเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นฐาน	1. เพื่อเรียนรู้ เทคนิค การออกแบบ เครื่องมือ และวิธีการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรในชุมชน เป็นฐาน 2. เพื่อนำเทคนิคการ	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงานระหว่างงาน - 2 วัน 1 คืน หลังงาน	-ทีมวิจัย 13 คน รวม 13 คน	1. ได้เรียนรู้ เทคนิค การออกแบบ จัดทำเครื่องมือ นิเทศติดตามประเมินผล การเรียนรู้และการบูรณาการ 2. เพื่อนำเทคนิคการ จัดการเรียนรู้ไปใช้ใน	ค่าอาหารว่าง 4 มื้อ x 13 คน x 30 บ. = 1,560 บ. ค่าอาหารหลัก 4 มื้อ x 13 คน x 120 บ. = 6,240 บ. ค่าที่พัก 7 ห้อง x 600 บ. = 4,200 บ. ค่าพาหนะ 2 คัน คิดค่าน้ำมัน 2 คัน x 4,000 = 8,000 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
	แปรรูปไปใช้ในการเรียนการสอน	- สรุปลงาน		การเรียนการสอน	ค่าของทีละสัก 2,000 บ. ค่าวัสดุ 1,000 บ. รวม 23,000 บ.
7.ปฏิบัติการสอน (พ.ศ. 2556 – มี.ค. 2557)	1. เพื่อจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอนที่สร้างการมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก	2 ภาคการศึกษา	-ทีมวิจัย 13คน - นักเรียนทั้งหมด 90 คน	1. ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ รู้ ดู วย กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน 2. นักเรียนโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกมีทักษะการเรียนรู้	ค่าอุปกรณ์ 7 ห้อง x 1,000 = 7,000 บ. ค่าอุปกรณ์การเรียนรู้ห้องโน้ต 1 ห้อง จำนวน 8,000 รวม 15,000 บ.
8. ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการติดตามผลการเรียนรู้ (กำหนดวิธีการประเมิน ออกแบบเครื่องมือเกณฑ์การประเมิน)	1. เพื่อกำหนดวิธีการประเมิน ออกแบบ เครื่องมือ เกณฑ์การประเมิน 2. เพื่อนิเทศผลการดำเนินงาน เดือนละ 1 ครั้ง (ครูนิเทศนักเรียน ผู้อำนวยการนิเทศครู)	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงานระหว่างงาน - ครึ่งวันบ่ายหลังงาน - สรุปลงาน	-ทีมวิจัย 13 คน -ผู้เกี่ยวข้อง 4 คน รวม 23 คน	1. กำหนดวิธีการประเมิน ออกแบบเครื่องมือ เกณฑ์การประเมิน 2. นิเทศผลการดำเนินงาน เดือนละ 1 ครั้ง	- คำนีเทศ ติดตาม จำนวน 8 ครั้ง 17คน x 25 บ. x 8 ครั้ง = 3,400 บ. รวม 3,400 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
9.เวทินำเสนอโครงการนักเรียน (ก.ย.2556)	1.เพื่อให้ให้นักเรียนนำเสนอโครงการวิจัย 2.เพื่อฝึกทักษะการนำเสนอแก่นักเรียน 3.เพื่อเผยแพร่โครงการวิจัยที่นักเรียนจะศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงานระหว่างงาน - 1 วัน หลังงาน - สรุปงาน	-ผู้ปกครอง 60 คน -นักเรียน 90 คน -ทีมวิจัย 13 คน -ผู้นำศาสนา 2 คน -ผู้นำชุมชน 5 คน -ผู้เกี่ยวข้อง 4 คน -โรงเรียนเครือข่าย 10 คน รวม 184 คน	1.นักเรียนได้นำเสนอโครงการวิจัย 2.นักเรียนเกิดทักษะการนำเสนอ 3.ได้เผยแพร่โครงการวิจัยที่นักเรียนจะศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 แก่การศึกษา 2556 แก่สาธารณชน	ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ x 184 คน x20 บ.= 7,360 บ. ค่าอาหารหลัก 1 มื้อ x 184 x50 = 9,200 บ. อุปกรณ์ 1,000 บ. ค่าสถานที่ 5,000 บ. รวม 22,560 บ.
10.เวทีเสนอผลโครงการนักเรียน (มี.ค.2557)	1.เพื่อให้ให้นักเรียนนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย 2.เพื่อฝึกทักษะการนำเสนอแก่นักเรียน 3.เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยที่นักเรียนที่ศึกษาในปีการศึกษา 2556 แก่สาธารณชน	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงานระหว่างงาน - 1 วัน หลังงาน - สรุปงาน	-ผู้ปกครอง 60 คน -นักเรียน 90 คน -ทีมวิจัย 13 คน -ผู้นำศาสนา 2 คน -ผู้นำชุมชน 5 คน -ผู้เกี่ยวข้อง 4 คน -โรงเรียนเครือข่าย 10 คน รวม 184 คน	1.นักเรียนได้นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย 2.นักเรียนเกิดทักษะการนำเสนอ 3.ได้เผยแพร่ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยที่นักเรียนที่ศึกษาในปีการศึกษา 2556 แก่สาธารณชน	ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ x 184 คน x20 บ.= 7,360 บ. ค่าอาหารหลัก 1 มื้อ x 184 x50 = 9,200 บ. อุปกรณ์ 1,000 บ. ค่าสถานที่ 5,000 บ. รวม 22,560 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
11.ประชุมถอดบทเรียนผลการเรียนรู้ (-ครู -นักเรียน -ผู้ปกครอง)	1. เพื่อสรุปผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น กับ ครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อบริษัทงานระหว่างงาน - 1 วัน หลังงาน - สรุปงาน	-ทีมวิจัย 13 คน	1. ได้สรุปผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น กับ ครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง	ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ x 13 คน x 25 บ. = 650 บ. ค่าอาหารหลัก 1 มื้อ x 13 คน x 120 บ. = 1,560 บ. อุปกรณ์ 1,000 บ. ค่าตอบแทนวิทยากร 2 ท่าน จำนวน 3,000 บ. รวม 6,210 บ. x 2 ครั้ง = 12,420 บ.
12.ประชุมสรุปผลการเผยแพร่ความรู้/เขียนรายงาน	1. เพื่อสรุปผลการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวิจัยของ โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก	สรุป จำนวน 3 ครั้ง (6 เดือนครั้ง)	-ทีมวิจัย 13 คน	1. ได้สรุปผลการจัดการเรียนรู้กระบวนการวิจัย กระบวนการวิจัยของ โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก	- ค่าจัดทำเอกสารรายงาน ความก้าวหน้า งานที่ 1 และ รายงานฉบับสมบูรณ์งวดละ 5 เล่ม จำนวน 10 เล่ม งวดละ 3,000 บาท รวม 6,000 บาท
13. ค่าตอบแทนทีมวิจัย					20,000 บาท
รวมงบประมาณทั้งสิ้น 161,830 บาท					

9.สรุปตารางกิจกรรมและงบประมาณ

กิจกรรม	งบประมาณ	โรงเรียน	สกว.
ประชุมชี้แจงโครงการ	2,520	✓	
เวทีเสวนาผู้ปกครอง	4,000	✓	
สำรวจแหล่งหอยในชุมชน	3,550	✓	
อบรมกระบวนการ 10 ขั้นตอน	12,220		✓
อบรมการบูรณาการ	14,600		✓
ศึกษาดูงานเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นฐาน	23,000		✓
ปฏิบัติการสอน (พ.ค.2556 – มี.ค. 2557)	15,000	✓	
ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการติดตามผลการเรียนรู้ (กำหนดวิธีการประเมิน ออกแบบเครื่องมือ เกณฑ์การประเมิน) --นิเทศประเมินผล เดือนละ 1 ครั้ง)	3,400	✓	
เวทีนำเสนอโครงงานนักเรียน (ก.ย.2556)	22,560		✓
เวทีเสนอผลโครงงานนักเรียน (มี.ค.2557)	22,560		✓
ประชุมถอดบทเรียนผลการเรียนรู้ (--ครู --นักเรียน --ผู้ปกครอง)	12,420		✓
ประชุมสรุปผลการเผยแพร่ความรู้/เขียนรายงาน	6,000		✓
ค่าตอบแทนทีมวิจัย	20,000		✓
รวม 161,830 บาท		28,470	133,360

10.ปฏิทินการปฏิบัติงาน

กิจกรรม	เดือน/ปี
ประชุมชี้แจงโครงการ	พ.ค. 2556
เวทีเสวนาผู้ปกครอง	มิ.ย. 2556
สำรวจแหล่งหอยในชุมชน	ก.ค. 2556
อบรมกระบวนการ 10 ขั้นตอน	ส.ค. 2556
อบรมการบูรณาการ	ส.ค. 2556
ศึกษาดูงานเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นฐาน	ส.ค. 2556
ปฏิบัติการสอน (พ.ค.2556 – มี.ค. 2557)	พ.ค.2556 – มี.ค. 2557
ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการติดตามผลการเรียนรู้ (กำหนดวิธีการประเมิน ออกแบบเครื่องมือ เกณฑ์การประเมิน) --นิเทศประเมินผล เดือนละ 1 ครั้ง)	เดือนละ 1 ครั้ง
เวทีนำเสนอโครงงานนักเรียน (ก.ย.2556)	ก.ย.2556
เวทีเสนอผลโครงงานนักเรียน (มี.ค.2557)	มี.ค.2557
ประชุมถอดบทเรียนผลการเรียนรู้ (--ครู --นักเรียน --ผู้ปกครอง)	มี.ค.2557
ประชุมสรุปผลการเผยแพร่ความรู้/เขียนรายงาน	รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 (พ.ย.2556) รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2 (เม.ย.2557) รายงานฉบับสมบูรณ์ (พ.ค.2557)

1. ชื่อโครงการวิจัย ศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ
ประเพณีคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง ม.6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล

2. ความเป็นมาและความสำคัญ

โรงเรียนวัดหน้าเมือง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 6 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล อยู่ติด
ถนนยนตรการกำธร ระยะทางห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ประมาณ 3
กิโลเมตร และห่างจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ประมาณ 2 กิโลเมตร ติดกับวัดหน้าเมือง
โรงเรียนใกล้เคียงได้แก่โรงเรียนบ้านกาณะ โรงเรียนบ้านคลองขุด และโรงเรียนบ้านท่าจีน มีเขตบริการ
1 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 6 บ้านหน้าเมือง มีจำนวนครัวเรือน 900 ครัวเรือน ประชากร ประมาณ 2,000
คน ร้อยละ 80 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 20 นับถือศาสนาอิสลาม สภาพชุมชนเป็นลักษณะกึ่งเมืองกึ่ง
ชนบท มีการคมนาคมสะดวก ความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสารอยู่ในระดับสูง ผู้ปกครองส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพ ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย และรับจ้างทั่วไป สภาพทางเศรษฐกิจผู้ปกครองส่วนใหญ่
มีรายได้น้อย ฐานะค่อนข้างยากจน ประกอบกับสภาพครอบครัวแตกแยก มีอัตราหย่าร้างสูง ผู้ปกครอง
บางส่วนต้องออกไปประกอบอาชีพต่างถิ่น ต้องทิ้งบุตรหลานให้เป็นภาระเลี้ยงดูของ ปู่ ย่า ตา ยาย และ
บุคคลอื่น ด้านการศึกษาของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา

ปัจจุบันโรงเรียนวัดหน้าเมือง เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1-2
ถึงระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 รวมทั้งหมด 8 ชั้นเรียน มีข้าราชการครู จำนวน 6 คน
จำแนกเป็นผู้บริหาร 1 คนและครูผู้สอน 5 คน มีพนักงานบริการ จำนวน 1 คน และมีนักเรียนในปี
การศึกษา 2556 ทั้งหมด 105 คน ซึ่งตามเกณฑ์ ก.ค.ศ.มีอัตรากำลังครูได้จำนวน 7 คน ยังต่ำกว่าเกณฑ์
อยู่ 1 คน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูสอนไม่ครบชั้น ทางโรงเรียนได้แก้ปัญหาโดยการจ้างครูสอน
ชั่วคราว ด้วยเงินรายได้ของสถานศึกษา จำนวน 2 คน รวมมีครูผู้สอนทั้งหมด จำนวน 7 คน การจัดชั้น
เรียนได้จัดรวมชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 เป็น 1 ห้องเรียน มีครูสอน 1 คน ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นละ
1 ห้องเรียน มีครูสอนครบชั้น แต่ครูส่วนใหญ่สอนไม่ตรงกับวิชาเอกขาดแคลนครูที่มีความสามารถ
เฉพาะทาง เช่น ครูดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา และศิลปะ ประกอบกับยังขาดแคลนห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่
จำเป็น เช่น ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และ
สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่มี
ประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนวัดหน้าเมือง จึงพยายามศึกษาหาวิธีการ เพื่อ
ยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น โดยการพัฒนากระบวนการจัดการกระบวนการเรียนรู้และปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมการสอนของครู เพื่อที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐาน

การศึกษาของชาติ และสนองจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเส้นทางสู่ความสำเร็จการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) จากการที่โรงเรียน ได้นำกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน มาใช้เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ในปีการศึกษา 2554-2555 ชื่อโครงการ “วิธีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยของโรงเรียนวัดหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล” ร่วมกับศูนย์ประสานงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น จ.สตูล ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อ ท้องถิ่น

ผลปรากฏว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นวิธีการที่สามารถตอบสนองจุดเน้นการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เป็นอย่างดี สามารถแก้ปัญหาใน เรื่องราวต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วได้ โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนบทบาทของครู จากครูผู้สอนมาเป็นครูนัก จัดกระบวนการเรียนรู้ ความคาดหวังของโรงเรียนอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู ให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม ไม่ยึดติดกับตำราเรียน เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง รู้จัก ค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะกระบวนการคิด รู้จักการทำงานร่วมกัน ระบบกลุ่ม มีการส่งเสริมการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนภูมิปัญญา อย่างหลากหลาย สามารถนำ กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยไปบูรณาการและประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตลอดจนโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น และสร้าง วัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

จากผลการดำเนินงานดังกล่าว ในปีการศึกษา 2556 โรงเรียนวัดหน้าเมือง จึงตระหนักและเห็น ความสำคัญ ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย จึงได้ประสานความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียนในเครือข่าย และศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จังหวัดสตูล จัดทำโครงการ “ศึกษา และพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเพณีคนในชุมชน บ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง ม.6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล” โดยนำประเด็นประเพณี คนในชุมชนบ้านหน้าเมือง มาเป็นเนื้อหาเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในชุมชน ที่ขยายผล ครอบคลุมประเพณีชาวพุทธ และมุสลิม ซึ่งที่ผ่านมา กิจกรรมการเรียนรู้หลักในโรงเรียนและชุมชนบ้าน หน้าเมือง จะเน้นหนักไปที่ชาวพุทธ ตามสัดส่วนคนกลุ่มใหญ่ในชุมชน ทั้งคาดหวังว่าโครงการข้างต้น จะช่วยประสานความเข้าใจระหว่างชาวพุทธกับมุสลิม และสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่ ทั้งพุทธ ,อิสลาม ในโรงเรียนอีกทางหนึ่ง.

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเพณีของคนในชุมชนวัดหน้าเมือง (ศาสนาพุทธ (ไทย/จีน), ศาสนาอิสลาม)
2. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถหลอมรวมความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาพุทธ (ไทย/จีน) และศาสนาอิสลาม ในชุมชน และโรงเรียนวัดหน้าเมือง

4. คำถามวิจัย

4.1 คำถามหลัก

การศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเพณีคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง ม.6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล เป็นอย่างไร?

4.2 คำถามย่อย

วิธีการจัดการเรียนรู้

- วิธีการออกแบบ/ วางแผนการจัดการเรียนรู้มีอะไรบ้าง อย่างไร?
- วิธีการ , เครื่องมือ, ตัวชี้วัด, การนิเทศ ติดตาม และ การประเมินผลการจัดการเรียนรู้มีอะไรบ้าง อย่างไร?
- วิธีการเติมเต็มองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ 10 ขั้นตอน และการบูรณาการเป็นอย่างไร?

การมีส่วนร่วม

- บทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นอย่างไร?
- บทบาทของโรงเรียนในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นอย่างไร?

เนื้อหา

- กิจกรรมการเรียนรู้อะไรบ้างที่เหมาะสมกับการเชื่อมความสัมพันธ์ และมีวิธีการอย่างไร?

การพัฒนา

- วิธีการพัฒนากิจกรรมจัดการเรียนรู้เป็นอย่างไร?
- วิธีการหลอมรวมความสัมพันธ์ระหว่างคนพุทธมุสลิมในการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างไร?
- วิธีการยกระดับความสัมพันธ์จากการจัดการเรียนรู้ สู่เรื่องอื่นๆเป็นอย่างไร?

5. วิธีการศึกษา

- 5.1 ขั้นศึกษา – เพิ่มเติมความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1.1 อบรมกระบวนการ 10 ขั้นตอน
 - 5.1.2 อบรมการบูรณาการ
 - 5.1.3 อบรมการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 5.1.4 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเรื่องเครื่องมือการนิเทศฯ, เอกสารการประเมิน
 - 5.1.5 ศึกษาดูงานกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์
- 5.2 ขั้นออกแบบและวางแผน
 - 5.2.1 ประชุมชี้แจงโครงการ
 - 5.2.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการ(ออกแบบปฏิทินการเรียนรู้, จัดทำแผนการเรียนรู้, ออกแบบเครื่องมือ/นิเทศ/ติดตามประเมินผล)
 - 5.2.3 ประชุมชี้แจงและกำหนดบทบาทของโรงเรียน/ชุมชน
 - 5.2.4 ประชุมคณะทำงาน
 - 5.2.5 ประชุมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมสัมพันธ์
 - 5.2.6 ประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับการเรียนรู้
 - 5.2.7 ประชาสัมพันธ์
 - 5.2.8 ประชุมวางแผนกิจกรรมสัมพันธ์
- 5.3 ขั้นปฏิบัติ
 - 5.3.1 ปฏิบัติการสอน (พ.ศ.2556 – มี.ค. 2557)
 - 5.3.2 นิเทศประเมินผล เดือนละ 1 ครั้ง
- 5.4 ขั้นสรุปและรายงาน
 - 5.4.1 เวทีนำเสนอผลงานนักเรียน (มี.ค.2557)
 - 5.4.2 ถอดบทเรียนผลการเรียนรู้เกี่ยวกับ (--ครู --นักเรียน --ผู้ปกครอง)
 - 5.4.3 ประชุมสรุปผลการเผยแพร่ความรู้/เขียนรายงาน

6. ขอบเขตการศึกษา

6.1 ขอบเขตเนื้อหา

- ประเพณีคนในชุมชนบ้านหน้าเมือง

6.2 ขอบเขตพื้นที่

- ชุมชนบ้านหน้าเมือง ม.6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเพณีของคนในชุมชนวัดหน้าเมือง (ศาสนาพุทธ (ไทย/จีน), ศาสนาอิสลาม)
2. ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถหลอมรวมความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาพุทธ (ไทย/จีน) และศาสนาอิสลาม ในชุมชน และโรงเรียนวัดหน้าเมือง

8. แผนกิจกรรมและงบประมาณ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
1. ประชุมชี้แจงโครงการ	1.เพื่อทำความเข้าใจรายละเอียดกิจกรรมโครงการ 2.เพื่อหาแนวทางความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้	ก่อนดำเนินการ - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงาน ดำเนินการ - จัดประชุมชี้แจง (ครึ่งวันบ่าย) หลังดำเนินการ - สรุปงาน	-ทีมวิจัย 12 คน -แกนนำชุมชน 27 คน -ตัวแทนผู้ปกครอง 16 คน -คณะกรรมกร สถานศึกษา 2คน	1.ได้ทำความเข้าใจรายละเอียดกิจกรรมโครงการ 2.ได้แนวทางการร่วมมือในการจัดการเรียนรู้	-ค่าอาหารว่าง 57 คน x 30บ. = 1,710บ. -เอกสาร57 คน x15 บ. = 855 บ. -อุปกรณ์ 800 บ. รวม 3,365 บ.
2.ประชุมเชิงปฏิบัติการ (ออกแบบปฏิบัติการเรียนรู้, จัดทำแผนการเรียนรู้, ออกแบบเครื่องมือ/นิเทศ/ติดตามประเมินผล)	1.เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2.เพื่อหาแนวทางการจัดการเรียนรู้	ก่อนดำเนินการ - ประชุมวางแผน - เตรียมรายงานผลการเรียนรู้ - วิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของผลการเรียนรู้ - ออกหนังสือเชิญ - เตรียมสถานที่อุปกรณ์	-ทีมวิจัย 12 คน -ผู้นำชุมชน10คน -ตัวแทนผู้ปกครอง 80คน	1.ได้แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน 2.ได้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้	- ค่าเอกสาร112x20บ.=2240 บ. - ค่าอาหารว่าง 30x112 = 3,360 บาท -ค่าสถานที่ 1500 บาท -ป้ายไวนิล 300 บ. -ค่าตอบแทนวิทยากร1,000 รวม 8,400บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
		ดำเนินการ - ลงทะเบียน - พิธีเปิด - ประชุมเชิงปฏิบัติ - สรุปผล/แบบประเมิน - (ครึ่งวันบ่าย) หลังดำเนินการ สรุปรายงานผลการจัด กิจกรรม			
3. ประชาสัมพันธ์	1. เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่โครงการ	ก่อนดำเนินการ - ประชุมวางแผน - จัดเตรียมอุปกรณ์ ดำเนินการ - ลงพื้นที่ - แจกแผ่นพับ - นำข้อมูลขึ้นเว็บ หลังดำเนินการ - สรุปงาน	ทีมวิจัย 12 คน	1. ได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้คนในชุมชนได้รับรู้ 2. สร้างความพึงพอใจที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน	- ค่าอาหารว่างวันประชุม 12x30 = 360 บ. - ค่าจัดทำเอกสาร 300 บ. - ค่าพาหนะ 400 บ. รวม 1,060 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
4.อบรมเชิงปฏิบัติการ กระบวนการ 10 ขั้นตอน	1. เพื่อให้ครูและ ผู้ปกครองเข้าใจ กระบวนการจัดการ เรียนรู้ 10 ขั้นตอน 2. เพื่อให้ครูสามารถ จัดการเรียนรู้ 10 ขั้นตอน	ก่อนดำเนินการ - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงาน ดำเนินการ - อบรมเชิงปฏิบัติ การกระบวนการ 10 ขั้นตอน (ระยะเวลา 1 วัน) หลังดำเนินการ - สรุปงาน	- ทีมวิจัย 12 คน - ตัวแทนผู้ปกครอง 16 คน	1. ครูและผู้ปกครองเข้าใจ กระบวนการจัดการเรียนรู้ 10 ขั้นตอน 2. ครูสามารถจัดการ เรียนรู้ 10 ขั้นตอน	- ค่าอาหารกลางวัน 1 มื้อ x 28 คน x 120 บ. = 3,360 บ. - ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ x 28 คน x 30 บ. = 1,680 บ. - ค่าพาหนะ 100บ./คน 28 คน x 100รวม 2,800 บ. - อุปกรณ์ 1,000 บ. - สถานที่ 2,000 บ. - ค่าตอบแทนวิทยากร 2 คนคน ละ 1,500 บ. รวม 3,000 บ. รวม 13,840 บ.
5. ประชุมชี้แจงและกำหนด บทบาทของโรงเรียน/ชุมชน	1. เพื่อกำหนดบทบาท ของโรงเรียน/ชุมชน 2. เพื่อกำหนด กลุ่มเป้าหมาย แหล่งข้อมูลในชุมชน	ก่อนดำเนินการ - ประชุมวางแผน - แบ่งงานมอบหมาย หน้าที่รับผิดชอบ - ติดต่อประสานงาน ดำเนินการ - ประชุมชี้แจง สร้าง	- แกนนำชุมชน 4 คน - ตัวแทนเครือข่าย ผู้ปกครอง 16 คน - ผู้นำศาสนา 2 คน - ทีมวิจัย 12 คน	1. ได้รับบทบาทหน้าที่ของ โรงเรียนและชุมชนได้ ชัดเจน 2. ได้รายชื่อผู้ที่มีบทบาท ของชุมชน 3. ได้จัดทำทะเบียน แหล่งข้อมูล	- อาหารว่าง 34x30 = 1,020 บ. - ค่าวัสดุ อุปกรณ์ 500 บ. รวม 1,520 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
6.อบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	1. เพื่อเสริม ทักษะ เทคนิค เครื่องมือ วิธีการ การจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการ แก่ครูโรงเรียนวัดหน้า เมือง	ก่อนดำเนินงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงาน ดำเนินการ - อบรมเชิงปฏิบัติการ ระยะเวลา 2 วัน 1 คืน หลังดำเนินการ - สรุปงาน	-ครู 7 คน -ผู้บริหาร 1 คน -วิทยากร 2 คน	1. ครูมี ทักษะ เทคนิค เครื่องมือ วิธีการ การ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	-ค่าห้องประชุม 1,500บ. -ค่าที่พัก 4ห้อง x 600 บ. = 2,400 บ. -ค่าอาหารว่าง 4 มื้อ x 10 คน x 25 บ. = 1,000 บ. -ค่าอาหารหลัก 4 มื้อ x 10 คน x 120 บ. = 4,800 บ. -ค่าพาหนะ 3 คัน x 500 บ. = 1,500 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
7.ศึกษาดูงานกิจกรรมสร้าง ความสัมพันธ์ของชุมชน	1. เพื่อเรียนรู้เทคนิค วิธีการเป็นอยู่ของคน ใน ชุม น และ จัด กิจกรรมระหว่างคน พุทธและมุสลิม 2. เพื่อนำเทคนิค วิธีการบริหารจัดการ มาสร้างความสัมพันธ์ ที่ระหว่างชุมชน	ก่อนดำเนินงาน - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงาน ดำเนินงาน - ศึกษาดูงาน 1 วัน หลังดำเนินงาน สรุปงาน	-ทีมวิจัย 12 คน -เครือข่ายผู้ปกครอง 8 คน -ผู้นำชุมชน 2 คน	1.ได้เรียนรู้ เทคนิค วิธีการเป็นอยู่ของคนในช ุมและการจัดกิจกรรม ระหว่างคนพุทธและ มุสลิม 2. ได้นำเทคนิควิธีการ บริหารจัดการมาสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ชุมชน	-ค่าอุปกรณ์ 1,000 บ. -ค่าวิทยากร 2 คนรวม 3,000 บ. รวม 15,200 บ.
8.ปฏิบัติการสอน (พ.ศ. 2556 – มี.ค. 2557)	1. เพื่อจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอนแบบมีส่วนร่วม ร่วมกับประเพณี คนในชุมชน	ก่อนดำเนินงาน - จัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ ดำเนินงาน - สอน/บูรณาการ 4 ชม./	ครู 7คน - นักเรียนทั้งหมด 105คน - ผู้นำศาสนา 2 คน - ผู้ปกครอง 3 คน - กรรมการสถานศึกษา 2	1. ได้ดำเนินการจัดการ เร ีย น รู้ ดี ว ย กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน แบบมีส่วนร่วม เกี่ยวกับประเพณีคนใน	-ค่าอุปกรณ์ 6 ห้อง x 1,000= 6,000 บ. -ค่าอุปกรณ์การเรียนรู้ห้อง โมเดล 1 ห้อง จำนวน 8,000 -ค่าตอบแทนวิทยากร 1,000 บ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
	บ้านหน้าเมือง	สัปดาห์ 40 สัปดาห์ - เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ - ศึกษาแหล่งเรียนรู้ - หลักสูตรการเรียนรู้ - บันทึกหลังการสอน/สรุป รายงาน	คน - ที่ปรึกษา สกว. 4 คน	ชุมชนบ้านหน้าเมือง 2. นักเรียนโรงเรียนวัดหน้าเมืองมีทักษะในการเรียนรู้ประโยชน์การอยู่ร่วมของคนในชุมชนบ้านหน้าเมือง	- ค่าของที่ระลึก 1,500 บ. - ค่าพาหนะเดินทางไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ ในท้องถิ่นและละแวกใกล้เคียง 2,000 บ. รวม 18,500 บ.
9. ประชุมวางแผนกิจกรรมสัมพันธ์	1. เพื่อกำหนดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ 2. เพื่อทำความเข้าใจรายละเอียดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์	ก่อนดำเนินการ - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงาน ดำเนินการ - ครึ่งวันบ่าย หลังดำเนินการ - สรุปงาน	- วิทยากร 12 คน - ผู้นำชุมชน 15 คน - ตัวแทนผู้ปกครอง 16 คน - คณะกรรมการสถานศึกษา 7 คน	1. ได้ทำความเข้าใจรายละเอียดกิจกรรมโครงการ 2. ได้แนวทางการความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้	- ค่าอาหารว่าง 1 มื้อ (1 มื้อ x 30 บ. x 50 คน) = 1,500 บ.
10. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการกิจกรรมสัมพันธ์	1. เพื่อชี้แจงกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์	ก่อนดำเนินการ - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงาน	- ครูและบุคลากร 10 คน - ผู้นำชุมชน 15 คน - ผู้ปกครอง 50 คน	1. ได้รู้เข้าใจกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ 2. ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมสัมพันธ์	- ค่าอาหารว่าง 1 มื้อ (1 มื้อ x 30 บ. x 128 คน) = 3,840 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
	2.เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมสัมพันธ์	ดำเนินกร - ประชุมเชิงปฏิบัติ(ครึ่งวัน บ่าย) หลังดำเนินกร - สรุปรงาน	-นักเรียน ป.3-6 จำนวน 53คน รวม 128 คน		
11.ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเรื่องเครื่องมือการนิเทศฯ,เอกสารการประเมิน	1.เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาเรื่องเครื่องมือการนิเทศ ติดตาม และการประเมินผล 2. เพื่อกำหนดการนิเทศติดตาม และการประเมินรายชั้นเรียน	ก่อนงาน - ประชุมวางแผน - ติดตามประสานงานระหว่างงาน - ครึ่งวันบ่าย หลังงาน - สรุปรงาน	-ทีมวิจัย 12คน	1.ได้ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาเรื่องเครื่องมือการนิเทศ ติดตาม และการประเมินผล 2. ได้รู้การนิเทศติดตาม และการประเมินรายชั้นเรียน	- ค่าอาหารว่าง 1 มื้อ x12 คน x30 บ. =360 บ. -วัสดุ อุปกรณ์จัดทำเครื่องมือ 1,000บ. รวม 1,360 บ.
12. ประชุมปฏิบัติการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล	1. เพื่อเรียนรู้วิธีการประเมิน ออกแบบเครื่องมือ เกณฑ์การประเมิน 2. เพื่อบริหารผลการดำเนินงาน เดือนละ 1	ก่อนดำเนินกร - ประชุมวางแผน - ติดตามประสานงาน ดำเนินกร - ประชุมปฏิบัติการครึ่งวันบ่าย	-ทีมวิจัย 12 คน	1. ได้เรียนรู้วิธีการประเมิน ออกแบบเครื่องมือ เกณฑ์การประเมิน 2. ได้เห็นผลการดำเนินงาน เดือนละ 1	- ค่าอาหารว่าง 1 มื้อ x12 คน x30 บ. =360 บ. - ค่าวัสดุ อุปกรณ์ 1,000 บ. รวม 1,360 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
	ครั้งที่ ๑ ครู นิเทศ นักเรียน ผู้อำนวยการ นิเทศครู)	หลังดำเนินการ - สรุปงาน		ครู (ครู นิเทศ นักเรียน ผู้อำนวยการนิเทศครู)	
13.ประชุมถอดบทเรียนผล การเรียนรู้เกี่ยวกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง	1. เพื่อสรุปผลที่ได้รับ จากการเรียนรู้ที่ เกิดขึ้น กับ ครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง	ก่อนดำเนินการ - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงาน ดำเนินการ - ประชุมถอดบทเรียน (1 วัน) หลังดำเนินการ - สรุปงาน	ทีมวิจัย 12คน	1. ได้สรุปผลที่ได้รับจาก การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น กับ ครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง	- ค่าอาหารกลางวัน 1 มื้อ x 12 คน x 150 บ.= 1,800 บ. - ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ x 12 คน x 50 บ.= 1,200 บ. - ค่าสถานที่ 2,000 บ. - ค่าวัสดุ 500 บ. - ค่าพาหนะ 2 คัน x 500 บ.=1,500 บ. รวม 7,000 บ.
14.เวทีนำเสนอโครงงาน นักเรียน	1.เพื่อให้ นักเรียน นำเสนอผลการศึกษา โครงการวิจัย 2. เพื่อฝึกทักษะการ นำเสนอแก่นักเรียน 3. เพื่อเผยแพร่ผล	ก่อนดำเนินการ - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงาน ดำเนินการ - จัดนิทรรศการ - นักเรียนทุกชั้นนำเสนอ	-แกนนำชุมชน 10 คน -ผู้ปกครองนักเรียน 80 คน -ผู้นำศาสนา 5 คน -ทีมวิจัย 12 คน -นักเรียน 105 คน	1.นักเรียนได้นำเสนอผล การศึกษาโครงการวิจัย 2. นักเรียนเกิดทักษะการ นำเสนอ 3. ได้ เผย แ พ ร ่ ผล การศึกษาโครงการวิจัยที่	-ค่าเช่าสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่อง เสียง 1 ชุด 5,000 บาท - ค่าอาหารว่าง 232 คนx20 บาทx 2 มื้อ รวม 9,280 บ. - ค่าอาหารหลัก 232 คนx50 บาทx รวม 11,600 บ.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
	กา ร ศี ก ข ำ โครงการงานวิจัยที่ นักเรียนที่ศึกษาในปี การศึกษา 2556 แก่ สาธารณชน	ผลงานบนเวที - สะท้อนความคิด - ถอดบทเรียน ระยะเวลา 1 วัน หลังดำเนินการ - สรุปงาน	- โรงเรียนเครือข่าย 10 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน รวม 20 คน รวมทั้งสิ้น 232 คน	นักเรียนที่ศึกษาในปี การศึกษา 2556 แก่ สาธารณชน	- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ จัดสถานที่ และนิทรรศการ และอื่น ๆ 5,000 บ. <u>รวมเงิน 30,880 บ.</u>
15.ประชุมเชิงปฏิบัติการ ยกระดับการเรียนรู้	1.เพื่อจัดตั้งชมรม พุทธ-มุสลิมบ้านหน้า เมือง	ก่อนดำเนินการ - ประชุมวางแผน - ติดต่อประสานงาน ดำเนินการ - ชี้แจงวัตถุประสงค์ - รับสมัครสมาชิกชมรม - จัดทำทะเบียนชมรม - เลือกคณะกรรมการ บริหารชมรม - กำหนดบทบาทสมาชิก - กำหนดกิจกรรมชมรม - กิจกรรมสัมพันธ์	ครูและบุคลากร 10คน -นักเรียน ป.3-4 จำนวน 53 คน -สมาชิกในชุมชนบ้านหน้า เมืองจำนวน 50 คน <u>รวม 113 คน</u>	-ได้มีใบสมัครสมาชิก ชมรม -ได้มีทะเบียนสมาชิก ชมรม - มีคณะกรรมการบริหาร ชมรม -ชุมชนพุทธ มุสลิม มี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้ เรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกัน และกัน อยู่ร่วมกันได้ อย่างสันติสุข	- ค่าอาหารกลางวัน 1 มื้อ x 113คน x 60 บ.= 6,780 บ. - ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ x 113 คน x 30 บ.= 6,780 บ. - ค่าวัสดุ อุปกรณ์ 500 บ. <u>รวม 14,060 บ.</u>

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
16.ประชุมสรุปผลการเผยแพร่ความรู้/เขียนรายงาน	1. เพื่อสรุปผลการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวิจัยตาม	ระยะเวลา 1 วัน หลังดำเนินการ สรุปงาน สรุป จำนวน 3 ครั้ง (6 เดือนครั้ง)	ทีมวิจัย 12คน	1. ได้สรุปผลการจัดการเรียนรู้กระบวนการวิจัย	ความก้าวหน้า งวดที่ 1 และ รายงานฉบับสมบูรณ์งวดละ 5 เล่ม จำนวน 10 เล่ม งวดละ 3,000 บาท รวม 6,000 บาท รวมทั้งสิ้น 6,000 บ.
17.ค่าตอบแทนทีมวิจัย					15000 บาท
รวมทั้งสิ้น 157,945 บาท					

สรุปตารางกิจกรรมและงบประมาณ

กิจกรรม	งบประมาณ	สนับสนุนโดย	
		โรงเรียน	สกว.
1. ประชุมชี้แจงโครงการ	3,365	✓	
2. ประชุมเชิงปฏิบัติการ(ออกแบบปฏิทินการเรียนรู้,จัดทำแผนการเรียนรู้,ออกแบบเครื่องมือ/นิเทศ/ติดตามประเมินผล)	8,400		✓
3. ประชาสัมพันธ์	1,060	✓	-
4.อบรมกระบวนการ 10 ขั้นตอน	13,840		✓
5. ประชุมชี้แจงและกำหนดบทบาทของโรงเรียน/ชุมชน	1,520	✓	
6.อบรมการบูรณาการ	15,200		✓
7.ศึกษาดูงานกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ของชุมชน	15,060	✓	
8.ปฏิบัติการสอน (พ.ค.2556 – มี.ค. 2557)	18,500		✓
9.ประชุมวางแผนกิจกรรมสัมพันธ์	1,500	✓	-
10. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดกิจกรรมสัมพันธ์	3,840		✓
11.ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเรื่องเครื่องมือการนิเทศฯ,เอกสารการประเมิน	1,360		✓
12. อบรมการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล	1,360		✓
13.ประชุมถอดบทเรียนผลการเรียนรู้เกี่ยวกับ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง	7,000		✓
14.เวทีนำเสนอโครงงานนักเรียน	30,880		✓
15.ประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับการเรียนรู้	14,060		✓
16.ประชุมสรุปผลการเผยแพร่ความรู้/เขียนรายงาน	6,000		✓
17. ค่าตอบแทนทีมวิจัย	15,000		✓
รวม	157,945	22,505	135,440

ปฏิทินการปฏิบัติงาน

กิจกรรม	วัน เดือน ปี ที่ปฏิบัติ
1. ประชุมชี้แจงโครงการ	31 พ.ค.56
2.ประชุมเชิงปฏิบัติการ(ออกแบบปฏิทินการเรียนรู้,จัดทำแผนการเรียนรู้,ออกแบบเครื่องมือ/นิเทศ/ติดตามประเมินผล)	9 มิ.ย. 56
3.ประชาสัมพันธ์	14 มิ.ย. 56
4.อบรมกระบวนการ 10 ขั้นตอน	17 ส.ค.56
5. ประชุมชี้แจงและกำหนดบทบาทของโรงเรียน/ชุมชน	23 ส.ค.56
6.อบรมการบูรณาการ	6-7 ก.ย.56
7.ศึกษาดูงานกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ของชุมชน	11 ต.ค.56
8.ปฏิบัติการสอน	พ.ค.2556 – มี.ค. 2557
9.ประชุมวางแผนกิจกรรมสัมพันธ์	พ.ย.56
10. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดกิจกรรมสัมพันธ์	ธ.ค.56
11.ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเรื่องเครื่องมือการนิเทศฯ,เอกสารการประเมิน	ม.ค.57
12. อบรมการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล	ม.ค.57
13.ประชุมถอดบทเรียนผลการเรียนรู้เกี่ยวกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง	ก.พ.57
14.เวทีนำเสนอโครงงานนักเรียน	มี.ค.57
15.ประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับการเรียนรู้	เม.ย.57
16.ประชุมสรุปผลการเผยแพร่ความรู้/เขียนรายงาน	เม.ย.57

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการวิจัยของโรงเรียนวัดหน้าเมือง อ.เมือง จ.สตูล ผู้รายงานได้ศึกษาค้นคว้าการดำเนินการตามหลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แนวคิดในการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อสร้างฐานรองรับในการศึกษาประกอบด้วยเรื่องดังนี้

ก. แนวคิด หลักการ

- แนวคิดหลักการจากนายสุทธิ สายสุนีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูล
- ความคาดหวังของโรงเรียนอนุบาลสตูล
- การเรียนการสอนเพิ่มสาระที่เป็นสากลของโรงเรียนอนุบาลสตูล

ข. วงจร PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน

ค. กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

- ความหมายกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- เหตุผลในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
 - แนวคิด / ทฤษฎีกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- ลักษณะสำคัญของการบูรณาการ
 - หลักการจัดการเรียนรู้
 - ขั้นตอนและวิธีการ

ง ทฤษฎีระบบพื้นฐาน

ก. แนวคิด หลักการ

กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ความหมาย

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยการผสมผสานหลักสูตร – ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ผสมผสานกระบวนการสอน / กระบวนการเรียนรู้ / ปฏักฝังคุณธรรม ค่านิยมอันดีงาม โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถทางสติปัญญา การบูรณาการทางการสอนจะช่วยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ไปผสมผสานกัน ฝึกให้รู้จักใช้ เหตุผลและการนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เหตุผลในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ด้านจิตวิทยา : ผู้เรียนได้มีโอกาสได้รับความรู้ที่หลากหลาย เกิดการนำมาใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

ด้านสังคมวิทยา : ผู้เรียนต้องการทักษะจากหลายสาขาวิชาร่วมกัน จึงจะสามารถนำมาใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

ด้านบริหาร : แก้ปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากร , แก้ปัญหาความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา, ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

แนวคิด / ทฤษฎี

กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ

1. ปรัชญาการศึกษาแบบ Progressivism ของ John Dewey

- การศึกษาคือชีวิต : คนต้องศึกษาตลอดชีวิต (ความรู้มากมายมหาศาล)
- เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- การเรียนโดยการแก้ปัญหา
- ส่งเสริมร่วมมือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- สร้างเสริมการอยู่ร่วมกันในวิถีประชาธิปไตย

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ในด้าน Cognitive ที่ใช้ Constructivism Approach

หลักสำคัญของ Constructivism คือ ผู้เรียนต้องสร้างความรู้เอง ครูเป็นผู้ช่วย โดยจัดหาข้อมูลข่าวสารที่มีความหมายให้แก่ผู้เรียน หรือให้โอกาสผู้เรียนได้ค้นพบด้วยตนเอง และเป็นผู้ลงมือกระทำ

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของ Ausubel

ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Ausubel เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ที่มีความเข้าใจและมีความหมาย การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมที่อยู่ในสมองของผู้เรียน

4. การถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

การถ่ายโยงการเรียนรู้ หมายถึง การนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ การถ่ายโยงการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญเพราะวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การเตรียมผู้เรียนให้สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในอนาคตทั้งในด้านประกอบอาชีพ และการแก้ปัญหาต่าง ๆ

ลักษณะสำคัญของการบูรณาการ

การบูรณาการทำได้หลายระดับ โดยเป็นการบูรณาการระหว่าง

- ความรู้ของวิชาต่าง ๆ (บูรณาการหลักสูตร)
- ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ (บูรณาการกระบวนการเรียนการสอน)

- พัฒนาการทางความรู้และพัฒนากิจการทางจิตใจ (จิตพิสัย) เน้นทั้งความรู้ และ เจตคติ ค่านิยม ความสนใจ สุนทรียภาพ
- ความรู้และการกระทำ เน้นทั้งความรู้และทักษะพิสัย
- สิ่งทีเรียนในโรงเรียนกับสิ่งทีเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน
- สิ่งทีเรียนในโรงเรียนต้องมีความหมายและมีคุณค่าต่อชีวิต สามารถนำไปพัฒนาคุณภาพ ชีวิตให้สูงขึ้น

หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Learning Integration) อาจจัดได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การบูรณาการภายในวิชา (Intradisciplinary) เป็นการบูรณาการทีเกิดขึ้นภายในขอบเขตของเนื้อหาเดียวกัน วิชาทีใช้หลักการบูรณาการภายในวิชาเดียวกันมากที่สุด คือ วิชาภาษา หรือ กระบวนการทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องจากมีความเกี่ยวพันกันหลายแบบ นอกจากวิชาภาษาแล้ว วิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ ก็ใช้หลักการเชื่อมโยงภายในวิชาได้

2. การบูรณาการระหว่างวิชา (Interdisciplinary) เป็นการเชื่อมโยงหรือรวมศาสตร์ต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 สาขาวิชาขึ้นไปภายในหัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน เป็นการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ความเข้าใจ และทักษะในศาสตร์ หรือความรู้ในวิชาต่าง ๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป เพื่อแก้ปัญหา หรือการแสวงหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การเชื่อมโยงความรู้และทักษะระหว่างวิชาต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทีลึกซึ้ง ไม่ใช่เพียงผิวเผินและมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้ง 2 ลักษณะนั้น สามารถจัดเป็นรูปแบบของการบูรณาการ (Models of Integration) ได้ 4 รูปแบบ คือ

1. บูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction) ครูผู้สอนในวิชาหนึ่งสอดแทรกเนื้อหา ของวิชาอื่น ๆ เข้าในการเรียนการสอนของตน เป็นการสอนตามแผนการสอนและประเมินผลโดยครูคน เดียว วิธีนี้ถึงแม้ผู้เรียนจะเรียนจากครูคนเดียว แต่สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาได้

2. บูรณาการแบบขนาน (Parallel Instruction) ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสอนต่างวิชากันต่าง คนต่างสอน แต่ต้องวางแผนเพื่อสอนร่วมกัน โดยมุ่งสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน ระบุสิ่งที่ทำร่วมกันและตัดสินใจร่วมกันว่าจะสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอดและปัญหานั้น ๆ อย่างไร ในวิชาของแต่ละคน ใครควรสอนก่อน-หลัง งานหรือการบ้านทีมอบหมายให้ผู้เรียนทำจะแตกต่างกันไป ในแต่ละวิชา แต่ทั้งหมดจะต้องมีหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาร่วมกัน การสอนแต่ละวิชาจะเสริม ซ้ำกันและกัน ทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างวิชา

3. บูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidisciplinary Instruction) การจัดการเรียนการ สอนตามรูปแบบนี้คล้ายกับบูรณาการแบบขนาน กล่าวคือ ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสอนต่างวิชากัน มา

วางแผนเพื่อสอนร่วมกัน โดยกำหนดว่าจะสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน ต่างคนต่างแยกกันสอนตามแผนการสอนของตน แต่มอบหมายให้ผู้เรียนทำงานหรือโครงการร่วมกัน ซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงความรู้สาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันจนสร้างชิ้นงานได้ ครูแต่ละวิชากำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินผลชิ้นงานของผู้เรียนในส่วนวิชาที่ตนสอน

4. บูรณาการแบบข้ามวิชา หรือสอนเป็นคณะ (Transdisciplinary Instruction) ครูที่สอนวิชาต่าง ๆ ร่วมกันวางแผน ปรัชญาหรือ กำหนดหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน จัดทำแผนการสอนร่วมกัน แล้วร่วมกันสอนเป็นคณะ (Team) โดยดำเนินการสอนผู้เรียนกลุ่มเดียวกัน มอบหมายงาน/โครงการให้นักเรียนทำร่วมกัน ครูทุกวิชาร่วมกันกำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินผลชิ้นงานของผู้เรียนร่วมกัน

ขั้นตอนและวิธีการ

การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ทั้งการบูรณาการภายในวิชาและบูรณาการระหว่างวิชา มีหลักการเช่นเดียวกัน โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

1. การวางแผนและการประเมินผลการสอนแบบบูรณาการ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์หลักสูตรและเลือกหัวเรื่อง (Theme)

- ระดมพลังสมองของครู/ผู้เรียน
- กำหนดโครงการสอนให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต
- การศึกษาเอกสารต่าง ๆ
- กำหนดหัวข้อเรื่อง (Topic) ให้แคบลง (หาความสัมพันธ์ของความรู้ในวิชาต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 การพัฒนาหัวเรื่อง

- กำหนดเวลาในการสอนให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน
- กำหนดวัตถุประสงค์ โดยระบุความรู้ด้วยความสามารถที่ต้องการจะให้เกิดแก่ผู้เรียน
- สร้างวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเชื่อมโยง
- ให้ผู้เรียนคาดการณ์ถึงความสำเร็จขั้นต้น

ขั้นที่ 3 แหล่งข้อมูล

- กำหนดแหล่งข้อมูลเพื่อช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้
- ตัวอย่างแหล่งข้อมูล
- สมาชิกในกลุ่ม

- ผู้ปกครอง
- การออกไปสำรวจ
- การบริการชุมชน
- การพัฒนาสื่อในเชิงพาณิชย์
- เทคโนโลยี
- ผู้สอนจากแหล่งอื่น ๆ
- ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ ผู้ให้คำปรึกษา
- แหล่งข้อมูลท้องถิ่น

ในการเตรียมการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ผู้สอนจะต้องตัดสินใจว่าจะสอนบูรณาการตามรูปแบบใด จะสอนสอดแทรกวิชาต่าง ๆ ด้วยตนเอง หรือจะวางแผนเพื่อสอนบูรณาการกับคนอื่น ๆ หากจะสอนบูรณาการกับผู้สอนวิชาอื่น ก็ต้องประชุมวางแผนดำเนินการร่วมกัน ตกลงกันว่าจะใช้วิชาใดเป็นแกน วิชาอื่นที่จะร่วมบูรณาการต้องวิเคราะห์สาระเนื้อหาจากหลักสูตรว่าจะมีเรื่องใดที่จะบูรณาการกับวิชาที่เป็นแกนได้บ้าง จึงวางแผนดำเนินการร่วมกันต่อไป

วิธีดำเนินการเพื่อจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่นิยมจัดกระทำ มีดังต่อไปนี้

2.1 จัดทำแผนผังการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในหลักสูตร/คำอธิบายรายวิชา ซึ่งเนื้อหาเหล่านั้นไม่มีรายละเอียดให้ ทั้งนี้เพราะต้องการให้ครูผู้สอนยืดหยุ่นและปรับให้เหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับสภาพการดำเนินชีวิตประจำวันและต้องเป็นเรื่องที่มีคุณธรรม จริยธรรม

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอน-ผู้เรียนมองเห็นภาพรวม และเค้าโครงของความคิดและเข้าถึงข้อสรุปที่สามารถนำไปสู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้

แนวคิดรวบยอดที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งคือ การเข้าใจองค์การว่าเป็นระบบอย่างหนึ่งซึ่งเซนจ์ (Senge 1990) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ระบบเป็นชุดขององค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยหนึ่งเพื่อเป้าหมายเฉพาะ” (Banathy 1992; cited in theory and omstein 2000; 14 อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา. (2551) ส่วน ทฤษฎีระบบ (Systems theory) เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการมองสถานศึกษาหรือโรงเรียนว่าเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organizations) (Senge 1990; cited in Lunenbrg and Omstein.2000 ; 14) และ เซนจ์ แนะนำว่า การศึกษาองค์การจะต้องศึกษาองค์การโดยรวม (As a Whole) ซึ่งนำความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันขององค์ประกอบต่าง ๆ และความสัมพันธ์ขององค์การกับสภาพแวดล้อมมาพิจารณา

ทฤษฎีระบบพื้นฐาน

ทฤษฎีระบบพื้นฐาน (Basic Systems Theory) ขององค์การซึ่งมี 5 ส่วน คือ ปัจจัยป้อน กระบวนการแปรรูป ผลผลิต ข้อมูลย้อนกลับ และสภาพแวดล้อม ดังภาพต่อไปนี้

สิ่งแวดล้อม – องค์การ – ปัจจัยป้อน – กระบวนการแปรรูป – ผลผลิต –
ข้อมูลย้อนกลับ

1. ปัจจัยป้อน (Inputs) คือทรัพยากรที่เป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์ เงิน หรือข้อมูลที่ใช้ในการผลิตหรือการบริการ

2. กระบวนการแปรรูป (Transformation Process) จากการใช้เทคโนโลยีและหน้าที่ในการบริหารตัวป้อนนำไปสู่กระบวนการแปรรูป ในโรงเรียนปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูเป็นส่วนหนึ่งของการแปรรูปหรือกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งทำให้นักเรียนกลายเป็นพลเมืองที่มีการศึกษา ซึ่งสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมต่อไป

3. ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์และการบริการขององค์การ องค์การทางการศึกษาผลิตและแจกจ่ายความรู้

4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ สารสนเทศเกี่ยวกับผลผลิตหรือกระบวนการขององค์การ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกตัวป้อนระหว่างวงจรต่อไป ข้อสารสนเทศเช่นนี้อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งในกระบวนการแปรรูปและผลผลิตในอนาคต

5. สภาพแวดล้อม (Environment) สภาพแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบองค์การ ได้แก่ แรงผลักดัน (Forces) ทั้งด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ที่มาปะทะกับองค์การ

จ. พีเลียง หมายถึง กลุ่มคนที่สนับสนุนกระบวนการทำงานวิจัยภายใต้องค์กร “ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ. สตูล

เทคนิคการสอน

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้เรียนรู้ โดยพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น คำถามคือ ครูจะมีวิธีการหรือเทคนิคที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์นั้นๆ ได้อย่างไร ผู้เขียนเคยได้รับข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าครูทั่วไปยังเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเข้าใจว่า การให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเองคือ

การปล่อยให้ผู้เรียน เรียนรู้กันเองโดยที่ครูไม่ต้องมีบทบาทอะไร หรือใช้วิธีสั่งให้ผู้เรียนไปที่ห้องสมุดอ่านหนังสือกันเองแล้วเขียนรายงานมาส่งครู ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แม้ว่าการให้การเรียนรู้เกิดขึ้นที่ตัวผู้เรียน เป็นลักษณะที่ถูกต้องของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ขึ้นมาได่นั้นเป็นเรื่องยาก ครูจึงต้องมีหน้าที่เตรียมจัดสถานการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ นำทางไปสู่การเรียนรู้ โดยไม่ใช่วิธีบอกความรู้โดยตรง หรือถ้าจะจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้โดยใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูล ครูจะต้องสำรวจให้รู้ก่อนว่า ภายในห้องสมุดมีข้อมูลอะไรอยู่บ้าง อยู่ที่ใด จะค้นหาอย่างไร แล้วจึงวางแผนสั่งการ ผู้เรียนต้องรู้เป้าหมายของการค้นหาจากคำสั่งที่ครูให้ รวมถึงการแนะแนวทางที่จะทำงานให้สำเร็จ และในขณะที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ครูควรสังเกตการณ์อยู่ด้วย เพื่ออำนวยความสะดวก หรือเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ หรือปัญหาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลนั้นมาปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

ปัญหาความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนดังกล่าว อาจเกิดมาจากครูยังไม่เข้าใจเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลที่เป็นความเข้าใจเบื้องต้น จึงขอกล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3 ประเด็นคือ

1. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเอง
2. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับคนอื่น และ
3. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

วิธีสอน หมายถึง กระบวนการต่างๆ ที่ผู้สอนใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น วิธีสอนจึงเป็นวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ นั่นเอง ซึ่งวิธีสอนหรือวิธีการที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้มีหลายวิธี ผู้เขียนได้รวบรวมวิธีสอนที่มีการใช้อย่างกว้างขวางมานำเสนอไว้จำนวน 17 วิธีสอน ดังนี้

1. วิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture)
2. วิธีสอนแบบสาธิต (Demonstration)
3. วิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่ม (Small Group Discussion)
4. วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม (Small Group Action)
5. วิธีสอนแบบนิรนัย (Deductive)
6. วิธีสอนแบบอุปนัย (Inductive)
7. วิธีสอนแบบแก้ปัญหา หรือ วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์ (Problem Solving/Scientific Method)
8. วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method)
9. วิธีสอนแบบทดลอง (Experiment Center)
10. วิธีสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center)
11. วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing)
12. วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation)
13. วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา (Field Trip)
14. วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร (Dramatization)
15. วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case)
16. วิธีสอนโดยใช้เกมส์ (Game)
17. วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction)

ประเภทวิธีการสอน

วิธีสอนมีหลากหลายวิธีดังที่กล่าวมาข้างต้น แต่ละวิธีมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป แต่เมื่อได้พิจารณาด้านบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนแล้ว สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท

1. **วิธีการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-center Method)** เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนมีบทบาทสำคัญโดยเป็นผู้จัดและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ เช่น เป็นผู้วางแผน ดำเนินการ และปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผู้เรียนมีบทบาทค่อนข้างน้อยในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนการสอนจึงมีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว โดยมีผู้สอนเป็นศูนย์กลางของการเรียน การสอน ตัวอย่างของวิธีการสอนแบบนี้ ได้แก่ วิธีสอนแบบบรรยาย วิธีสอนแบบสาธิต

2. **วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered Method)** เป็นวิธีสอนที่เน้นบทบาทของผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการหาความรู้ให้ตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ประสานงาน ให้คำแนะนำข้อเสนอแนะ ส่งเสริมให้กำลังใจ และช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา วิธีสอนแบบนี้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning by doing) และยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนอีกด้วย ทั้งนี้การเรียนการสอนจะบรรลุเป้าหมายดัง ที่ต้องการในระดับใดนั้น ขึ้นอยู่กับการวางแผนของผู้สอนเป็นสำคัญด้วย ถึงแม้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้เรียน แต่บทบาทของผู้สอนในฐานะผู้อยู่เบื้องหลังการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ยังคงมีความสำคัญอยู่ เพียงแต่เปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ หรือเป็นตัวแทนของความรู้มาเป็นผู้วางแผนและผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของ ผู้เรียนเอง ตัวอย่างวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ วิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่ม วิธีสอนแบบ แบ่งกลุ่มทำกิจกรรม วิธีสอนแบบบทบาทสมมติ วิธีสอนแบบทดลอง วิธีสอนแบบแก้ปัญหา เป็นต้น ลักษณะของวิธีสอนแบบต่างๆ

1. วิธีสอนแบบบรรยาย

วิธีสอนแบบบรรยาย หมายถึง วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนพูด บอกเล่า อธิบาย เนื้อหาหรือเรื่องราวต่างๆแก่ผู้เรียน โดยที่ผู้สอนเป็นฝ่ายเตรียมการศึกษาค้นคว้าเนื้อเรื่องมาแล้ว เป็นอย่างใดผู้เรียนเป็นฝ่ายมารับการศึกษาค้นคว้านั้น โดยทั่วไปไปมักจะเป็นการสื่อความหมายทางเดียว คือจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียนโดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย เพียงแต่ฟัง จดบันทึก หรือซักถามเป็นบางครั้ง วิธีสอนแบบนี้จะยึดบทบาทของผู้สอนเน้นหลักสำคัญ

2. วิธีสอนแบบสาธิต

วิธีสอนแบบสาธิต หมายถึง วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนหรือบุคคลใด บุคคลหนึ่งที่ผู้สอนเชิญมาเป็นวิทยากร แสดงให้ผู้เรียนได้ดูสิ่งที่ต้องการให้เรียนรู้ เป็นตัวอย่างพร้อมๆกับการบอกอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในเชิงรูปธรรม ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตกระบวนการขั้นตอนของการสาธิตนั้นๆ

3. วิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม

วิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม หมายถึง วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัด กิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือพิจารณาหัวข้อที่กลุ่มมีความสนใจ ร่วมกันโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบแนวทางหรือแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกัน วิธีสอนแบบ อภิปรายจึงเป็นวิธีสอนแบบที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน คือ ได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหา และได้ฝึก การทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตยผู้เรียนจึงเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีลักษณะของการเรียนรู้

แบบกระตือรือร้นเป็นการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านทักษะ การเรียนรู้ เช่น ทักษะการคิด การพูด การรับฟัง การแสดงความคิดเห็น การทำงานร่วมกับกลุ่ม เป็นต้น

4. วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม

วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม หมายถึง วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ช่วยกันค้นคว้าหรือทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จ เพื่อช่วยให้เกิดความเรียนเข้าใจในบทยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี เพราะได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

5. วิธีสอนแบบนิรนัย

วิธีสอนแบบนิรนัย หมายถึง วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เริ่มจาก ทฤษฎี กฎ หรือหลักการต่างๆ แล้วให้ผู้เรียนหาหลักฐานหรือเหตุผลมาพิสูจน์ ยืนยัน วิธีสอนแบบนี้ช่วยฝึกให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล ไม่เชื่ออะไรง่ายๆจนกว่าจะพิสูจน์ให้เห็นข้อเท็จจริงเสียก่อน

6. วิธีสอนแบบอุปนัย

วิธีสอนแบบอุปนัย หมายถึง วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เริ่มจากการศึกษา รายละเอียดปลีกย่อยไปหากฎเกณฑ์ หรือส่วนร่วมเป็นการสอนจากตัวอย่างหากฎเกณฑ์ หลักการ ข้อเท็จจริงหรือข้อสรุป โดยให้ผู้เรียนทำการศึกษา สังเกต ทดลอง เปรียบเทียบแล้วพิจารณาค้นหาคำสรุปที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันจากตัวอย่างต่างๆ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุป

7. วิธีสอนแบบแก้ปัญหาวินิจฉัยหรือวิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์

วิธีสอนแบบแก้ปัญหาวินิจฉัย หมายถึง วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมคิดแก้ปัญห โดยใช่วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นวิธีการแก้ปัญหามีขั้นตอน มีเหตุผล มีการรวบรวมข้อมูล มีการทดลอง วิเคราะห์ ข้อมูล และสรุปผล ดังนั้นจึงเรียกวิธีสอนอย่างนี้ว่า วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์

8. วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน

วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน หมายถึง วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้ กระบวนการทางความคิด หาเหตุผล ผู้เรียนจะค้นพบความรู้ หรือแนวทางแก้ปัญหที่ถูกต้องด้วยตนเอง โดยผู้สอนตั้งคำถามประเภทกระตุ้นให้ผู้เรียน ใช้ความคิดหาวิธีการแก้ปัญหได้เองและสามารถนำการแก้ปัญหานั้นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ต่อไป

9. วิธีสอนแบบทดลอง

วิธีสอนแบบทดลอง หมายถึง วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติศึกษาค้นคว้าด้วยการทดลองเพื่อพิสูจน์หลักการทฤษฎีที่ผู้อื่นได้ค้นพบไว้ วิธีสอนแบบนี้มักใช้ในวิทยาศาสตร์ เช่นการเพราะพืชด้วยเมล็ด ทดลองการสะท้อนแสง ทดลองว่าแสงเดินทาง เป็นเส้นตรง เป็นต้น

10. วิธีสอนแบบศูนย์การเรียนรู้

วิธีสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น
ความสำคัญของผู้เรียนหรือยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่ใช้สื่อ
ประสม(Multi Media Approach) และกระบวนการกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอน
มีชีวิตชีวา ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาจากการกระทำกิจกรรม และการศึกษาด้วย
ตนเองและการศึกษาด้วยตนเอง โดยแต่ละศูนย์มีชุดการสอนให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้หมุนเวียนเรียนจน
ครบศูนย์

11. วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีการสร้าง
สถานการณ์และบทบาทสมมติที่เกิดขึ้นจากความเป็นจริง มาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียน คิดว่า
ควร จะเป็นผู้สอนใช้การแสดงออกทั้งด้านความรู้ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐาน
ในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียน ได้อย่าง
ลึกซึ้ง รู้จักปรับหรือเลียนพฤติกรรม และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

12. วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนให้
ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริง
และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ที่อยู่สถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลที่มีในความเป็น
จริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับ
ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง

13. วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา

วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยผู้สอนและ
ผู้เรียนร่วมกันวางแผนและเดินทางไปศึกษาเรียนรู้ ณ สถานที่อันเป็นแหล่งเรียนรู้ในเรื่องนั้น ซึ่งอยู่นอก
สถานที่ที่ทำการเรียนการสอนปกติ โดยมีการศึกษาสิ่งต่างๆ ในสถานที่นั้นตามกระบวนการหรือวิธีการที่
ได้วางแผนไว้และมีการอภิปรายสรุปการเรียนรู้จากข้อมูลที่ได้ศึกษามาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม
วัตถุประสงค์ที่กำหนด

14. วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร

วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอน ให้
แสดงละครซึ่งเป็นเรื่องราวที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม
วัตถุประสงค์ โดยกำหนดบทละครไว้ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง วิธีนี้จะช่วยทำให้เรื่องราวนั้นมีชีวิตขึ้นมาและ
สามารถทำให้ทั้งผู้แสดงและผู้ชมเกิดความเข้าใจและจดจำเรื่องราวที่เรียนนั้นได้เป็นเวลานาน

15. วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมุติขึ้นมาจากความจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

16. วิธีสอนโดยใช้เกม

วิธีสอนโดยใช้เกม หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเล่นเกมตามกติกา และนำเนื้อหาและข้อมูลของเกม พฤติกรรมการเล่นเกม วิธีการเล่นเกม และผลการเล่นเกมของผู้เรียนมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

17. วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม

วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเอง บทเรียนดังกล่าวมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากบทเรียนปกติ โดยนำสาระที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแตกจนเป็นหน่วยย่อย (Small steps) และนำเสนอผู้เรียนในลักษณะที่ให้ผู้เรียนสามารถตอบสนองต่อสิ่งที่เรียนพร้อมกับการตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองได้ทันที (Immediately feedback) ผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้มากน้อยตามความสามารถ และสามารถตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพราะบทเรียนจะมีแบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test) ไว้ให้พร้อมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

บทเรียนสำเร็จรูป

1. ความหมายของบทเรียนสำเร็จรูป

ผกา สัตยธรรม (2524 : 115) กล่าวว่า บทเรียนสำเร็จรูป เป็นสื่อการสอนแบบหนึ่งซึ่งมีลักษณะเป็นบทเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Self Instruction) ลักษณะของบทเรียนจะต้องมีเนื้อหาซึ่งเรียงลำดับเรื่องจากง่ายไปหายาก ชัดเจนและเข้าใจง่าย

ทองพูล บุญอึ้ง (2534 : 10) บทเรียนสำเร็จรูปเป็นบทเรียนที่สร้างขึ้นโดยกำหนดเนื้อหาวัตถุประสงค์ วิธีการ ตลอดจนอุปกรณ์การสอนไว้ล่วงหน้า ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าและประเมินผลด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

บุญชม ศรีสะอาด (2537 : 76-77) ได้ให้ความหมายของบทเรียนสำเร็จรูปว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียน เรียนด้วยตนเองจะช้าหรือเร็วตามความสามารถ ของแต่ละบุคคล โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหลายๆ กรอบ (Frame) แต่ละกรอบจะมีเนื้อหาที่เรียบเรียงไว้มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ตามลำดับ โดยมีส่วนที่ผู้เรียนต้องตอบสนองด้วยการเขียนคำตอบซึ่งอาจอยู่ในรูปเติมคำลงในช่องว่าง เลือกตอบ ฯลฯ และมีส่วนเป็นเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง ซึ่งอาจอยู่ข้างหน้าของกรอบนั้นหรือกรอบถัดไป หรือที่ส่วนชื่อของบทเรียนก็ได้ บทเรียนสำเร็จรูปที่สมบูรณ์จะมีแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าของการเรียนโดยทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแล้วพิจารณาว่าหลังเรียนผู้เรียนแต่ละคนมีคะแนนมากกว่าเรียนมากน้อยเพียงใด

ธีระชัย ปุณณโชติ (2539 : 7) ให้ความหมายบทเรียนสำเร็จรูป หมายถึงบทเรียนโปรแกรมหลายๆ บทเรียนที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวเนื่องกันรวมกันเข้าเป็นแบบเรียน โปรแกรมโดยเสนอ

เนื้อหาของวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นขั้นตอนย่อยๆ มักอยู่ในรูปของ “กรอบ” (Frame) โดยเสนอเนื้อหาที่ละน้อยมีคำถามให้ผู้เรียนได้คิดและตอบแล้วเฉลยคำตอบให้ทราบทันที โดยมากบทเรียนแบบโปรแกรมมักจะเป็นรูปของสิ่งที่พิมพ์ที่เสนอความคิดรวบยอดที่จัดลำดับไว้แล้วเป็นอย่างดี

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า บทเรียนสำเร็จรูปเป็นบทเรียนที่ให้ผู้เรียนต้องเรียนด้วยตนเองโดยครูจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่งของบทเรียน ซึ่งบทเรียนนั้นเป็นบทเรียนที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวข้องกันโดยเสนอเป็นกรอบ (Frame) เสนอเนื้อหาที่ละน้อย มีคำถามให้ผู้เรียนได้คิดและตอบคำถามพร้อมเฉลยให้ทราบทันที

2. ลักษณะสำคัญของบทเรียนสำเร็จรูป บุญเกื้อ ควรหาเวช (2530 : 31-32) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของบทเรียนสำเร็จรูปสรุปได้ ดังนี้

2.1 เนื้อหาวิชาถูกแบ่งออกเป็นขั้นตอนย่อยๆ เรียกว่า “กรอบ” และกรอบเหล่านี้จะเรียนลำดับจากง่ายไปหายากโดยมีขนาดแตกต่างกันตั้งแต่ประโยคหนึ่งจนถึงข้อความเป็นตอนๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ไปทีละน้อย จากสิ่งที่รู้แล้วไปสู่ความรู้ใหม่เป็นการสร้างความสนใจไปในตัว

2.2 ภายในกรอบแต่ละกรอบจะต้องให้นักเรียนมีการตอบสนอง เช่น ตอบคำถามหรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ทำให้นักเรียนแต่ละคนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา ที่ได้จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของบทเรียน

2.3 นักเรียนได้รับการเสริมแรงย้อนกลับทันทีคือ จะได้รับทราบคำตอบที่ถูกต้องทันทีซึ่งทำให้นักเรียนทราบว่าคำตอบของตนถูกหรือผิดและสามารถแก้ไขความเข้าใจผิดของตนเองได้ทันที

2.4 การจัดเรียงลำดับหน่วยย่อยๆ ของบทเรียนต่อเนื่องกันไปตามลำดับจากง่ายไปหายาก การนำเสนอเนื้อหาในแต่ละกรอบ ควรลำดับขั้นของเรื่องให้ชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจและทำให้ผู้เรียนตอบสนองเรื่องนั้นโดยตรง ผู้เรียนปฏิบัติหรือตอบคำถามแต่ละกรอบไปตามวิธีที่กำหนด

2.5 ผู้เรียนค่อยๆ เรียนเพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ ทีละขั้น

2.6 ผู้เรียนมีโอกาสเรียนด้วยตนเอง โดยไม่จำกัดเวลาการใช้เวลาศึกษาบทเรียนนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน

2.7 บทเรียนสำเร็จรูปได้ตั้งจุดมุ่งหมายเฉพาะไว้แล้ว มีผลทำให้สามารถวัดได้ว่าบทเรียนนั้นๆ ได้บรรลุเป้าหมายหรือไม่

2.8 บทเรียนสำเร็จรูปยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ ต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นเกณฑ์จะต้องเอาบทเรียนที่เขียนแล้วไปทดลองใช้กับผู้ที่สามารถใช้บทเรียนนั้นได้ เพื่อแก้ไขจุดบกพร่องและปรับปรุงให้สมบูรณ์ก่อนที่จะนำไปใช้จริง

3. ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป

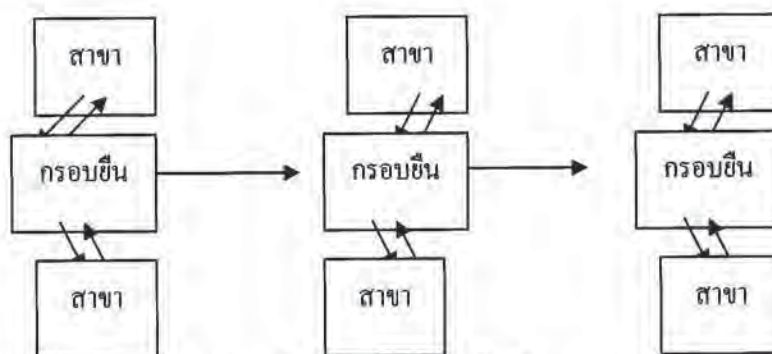
ธีระชัย ปุณณโชติ (2539 : 11-20) และวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544: 114-118) ได้แบ่งชนิดของบทเรียนโปรแกรมออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

3.1 บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง (Linear Programming) เป็นบทเรียนที่นำเสนอเนื้อหาที่ละน้อยบรรจุในกรอบต่อเนื่องกันตามลำดับ จากกรอบที่หนึ่งไปยังกรอบที่สองจนถึงกรอบสุดท้ายตามลำดับโดยเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก สิ่งที่เรียนจากกรอบแรกๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับกรอบถัดไปผู้เรียนจะต้องเรียนตามลำดับ ทีละกรอบต่อเนื่องกันไปตั้งแต่กรอบแรกจนถึงกรอบสุดท้ายโดยไม่ข้ามกรอบใดกรอบหนึ่งเลย

ภาพประกอบ 1 แผนผังบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง

3.2 บทเรียนสำเร็จรูปแบบแตกกิ่งหรือสาขา (Branching Programming) เป็นวิธีการเขียนบทเรียนแบบลำดับแตกต่างจากการเขียนแบบเส้นตรง การเขียนโปรแกรมแบบสาขามีการเรียงลำดับข้อความย่อยโดยอาศัยคำตอบของผู้เรียนเป็นเกณฑ์ ถ้าผู้เรียนตอบคำถามข้อความย่อยได้ถูกต้องผู้เรียนจะได้รับคำสั่งให้ข้ามไปหน่วยย่อยได้จำนวนหนึ่ง แต่ถ้าตอบไม่ถูกต้องอาจจะได้รับคำสั่งย้อนไปเรียนข้อความย่อยต่างๆ เพิ่มเติมก่อนที่จะก้าวหน้าต่อไป

ภาพประกอบ 2 แผนผังบทเรียนสำเร็จรูปแบบแตกกิ่งหรือสาขา

3.3 บทเรียนสำเร็จรูปแบบไม่แยกกรอบ เป็นบทเรียนที่เสนอเนื้อหาทีละน้อยตามลำดับขั้นมีคำถามและเฉลย หรือแนวในการตอบคำถามไว้ให้ตรวจสอบทันทีแต่ไม่เสนอเนื้อหาในลักษณะของกรอบแตกต่างกันเพียงแต่ว่าบทเรียนประเภทนี้จะต้องมีคำตอบหรือแนวคำตอบไว้ให้ผู้เรียนเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนว่าคำตอบของตนถูกหรือผิด

4. ประโยชน์หรือคุณค่าของบทเรียนสำเร็จรูป

ธีระชัย ปุณณโชติ (2539 : 27) อธิบายถึงประโยชน์ของบทเรียนสำเร็จรูปดังนี้

- 4.1 สมองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตาม
เอกลักษณ์ของตน เช่น ความสนใจ สติปัญญา วุฒิภาวะ ฯลฯ
- 4.2 ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- 4.3 ผู้เรียนสามารถศึกษาบทเรียนในเวลาใด เมื่อไรก็ตาม ตามความพอใจของผู้เรียน
เอง แม้แต่จะเป็นที่บ้านของผู้เรียนเอง
- 4.4 ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นขั้นตอนทีละน้อยและได้ทราบผลการเรียนรู้ของตนทุกขั้นตอน
เกิดแรงเสริม (Reinforcement)

5. ทฤษฎีจิตวิทยาที่ใช้ในบทเรียนสำเร็จรูป

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2530 : 30-31) และธีระชัย ปุณณโชติ (2539 : 7-9) กล่าวถึงทฤษฎีจิตวิทยาที่ใช้ในบทเรียนสำเร็จรูปว่า บทเรียนสำเร็จรูปได้อาศัยทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) มาใช้ในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปมีสาระสำคัญดังนี้

5.1 กฎแห่งผล (Law of Effect) กฎนี้ได้กล่าวถึงการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองทั้งสองสิ่งจะเชื่อมโยงกันได้ถ้าสามารถสร้างสภาพอันน่าพึงพอใจให้แก่ผู้เรียนได้อาจจะได้รับการเสริมแรง เช่น การรู้คำตอบตนเองตอบคำถามได้ถูกต้องหรือการให้รางวัล เป็นต้น

5.2 กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การที่ผู้เรียนได้กระทำซ้ำหรือทำบ่อยครั้งจะเป็นการช่วยเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงขึ้น ฉะนั้นการเรียนรู้จะเกิดขึ้นมากหรือน้อยจะขึ้นอยู่กับจำนวนการให้ผู้นั้นได้มีโอกาสฝึกหัดในเรื่องที่เรียนนั้นตามความเหมาะสมด้วยกฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) เมื่อร่างกายพร้อมที่จะกระทำแล้วถ้ามีโอกาสที่จะกระทำย่อมเป็นที่พึงพอใจแต่ถ้าไม่มีโอกาสที่จะกระทำย่อมไม่เป็นที่พึงพอใจในทางตรงกันข้ามถ้าร่างกายไม่พร้อมที่จะทำงานแต่ถ้าถูกบังคับให้ต้องกระทำก็จะเกิดความไม่พอใจเช่นกัน

6. ส่วนประกอบของบทเรียนสำเร็จรูป

ปรัชญา ใจสะอาด (2522 : 39-40) กล่าวถึง บทเรียนสำเร็จรูปประกอบด้วยกรอบต่างๆ 4 กรอบดังนี้

6.1 กรอบตั้งต้น (Set Frame) คือ กรอบใดๆ ก็ตามที่มีอยู่ตอนหนึ่งให้นักเรียนสร้างการตอบสนองลงไป การตอบสนองจะเป็นอะไรนั้นนักเรียนสามารถทำได้จากข้อมูลในกรอบเดียวกันโดยนักเรียนไม่มีความจำเป็นต้องมีความรู้สำหรับใช้ตอบมาก่อน

6.2 กรอบฝึกหัด (Practice Frame) เป็นกรอบที่นักเรียนได้ใช้เกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนมาแล้วจากกรอบตั้งต้นหลักการสำคัญ คือ จะต้องให้นักเรียนได้ฝึกหัดเฉพาะสิ่งที่เขาได้รับจากกรอบตั้งต้นเท่านั้น

6.3 กรอบสรุปหรือกรอบส่งท้าย (Terminal Frame) กรอบนี้นักเรียนจะต้องรวบรวมความรู้ที่ได้เรียนจากกรอบต้นๆ แล้วเขียนตอบสนองออกมาเอง นักเรียนจะพบว่า มีการชี้ช่องไว้บ้างหรือไม่เลย

6.4 กรอบรองส่งท้าย (Subterminal Frame) เป็นกรอบที่ให้ความรู้ที่จำเป็นแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนสนองตอบในกรอบได้ถูกต้อง กรอบรองส่งท้ายแรกควรจะมีรู้อยู่ส่วนหนึ่งที่จะนำไปในกรอบส่งท้าย กรอบรองส่งท้ายที่อยู่ถัดไปจะสะสมความรู้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งผู้เรียนบรรลุถึงความสามารถที่จะตอบสนองในกรอบส่งท้ายได้อย่างถูกต้อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปจึงมักสร้างกรอบส่งท้ายหรือกรอบสรุปก่อนกรอบรองท้าย

7. ขั้นตอนการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป

ธีระชัย ปุณณโชติ (2539 : 27-37) กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวิธีการเขียนบทเรียนสำเร็จรูปแบบต่างๆ จนเข้าใจแจ่มแจ้งทั้งศึกษาจากตำราและสอบถามจากผู้รู้

ขั้นที่ 2 กำหนดและเลือกวิชาที่จะเขียน และระดับชั้นสำหรับที่จะใช้บทเรียนสำเร็จรูปนั้น

ขั้นที่ 3 เลือกหน่วยการเรียนรู้ที่จะเขียนในเรื่องใด

ขั้นที่ 4 กำหนดหัวข้อต่างๆ ที่จะเขียนโดยศึกษาจากหลักสูตรประมวลการสอน
โครงการสอน คู่มือครู และหนังสือว่าหลักสูตรกำหนดให้นักเรียนเรียนอะไรบ้างแล้วเลือกหัวข้อเรื่องที่จะ
เขียนเลือกหัวเรื่อง

ขั้นที่ 5 ศึกษาลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ อายุ ระดับชั้น พื้นฐานความรู้เดิมและ
ทักษะที่นักเรียนเคยได้รับการฝึกฝนมาก่อน ทั้งนี้เพราะบทเรียนสำเร็จรูปมีหลักการสนองความแตกต่าง
ระหว่างบุคคลของผู้เรียนในด้านต่างๆ

ขั้นที่ 6 ตั้งจุดมุ่งหมายสำหรับบทเรียนสำเร็จรูปที่จะเขียนโดยจะต้องตั้งจุดมุ่งหมาย
ทั่วไปและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายเฉพาะ อันจะเป็นแนวทางในการเขียนกรอบต่างๆ
ในบทเรียนเป็นอย่างดี การเขียนวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ควรแยกเป็นข้อๆ เพื่อให้
วัตถุประสงค์เด่นชัดขึ้น และต้องบรรยายด้วยถ้อยคำที่ทำให้ดี ความหมายได้ชัดเจน รัดกุม สามารถ
มองเห็นภาพการแสดงออกของผู้เรียนได้ เช่น เขียน บอก จำแนก เปรียบเทียบ ทดลอง เป็นต้น

ขั้นที่ 7 วางโครงเรื่องที่จะเขียนเป็นลำดับเรื่องราวก่อนหลักจากง่ายไปหายากทั้งนี้
เพราะบทเรียนสำเร็จรูปจะต้องแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอนๆ ย่อยๆ และแต่ละตอนจะต้องต่อเนื่องสัมพันธ์
กัน

ขั้นที่ 8 ลงมือเขียนบทเรียนสำเร็จรูปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยแบ่งบทเรียน
ออกเป็นตอนๆ หรือบท ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการเรียนรู้เป็นการแบ่งหมวดหมู่เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจ
และจดจำได้ง่ายแล้วดำเนินการเขียนกรอบต่างๆ ในบทเรียนตามหลักการเขียนบทเรียนสำเร็จรูป การ
เขียนกรอบในบทเรียนจะเริ่มต้นด้วยกรอบให้ความรู้แล้วติดตามด้วยกรอบแบบฝึกหัดและกรอบ
ทดสอบเป็นตอนๆ ไป จำนวนกรอบจะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้เรียนถ้าบทเรียนสำหรับเด็กเก่ง
จำนวนกรอบอาจน้อยกว่าบทเรียนสำหรับเด็กอ่อนก็ได้

ขั้นที่ 9 ควรนำบทเรียนสำเร็จรูปที่เขียนแล้วไปให้เพื่อนครูที่สอนวิชานั้นๆ หรือ
ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อติชมเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงกรอบต่างๆ ในบทเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 10 นำบทเรียนสำเร็จรูปที่ปรับปรุงจนเห็นว่าเรียบร้อยดีแล้วมาพิมพ์โดยยังไม่ใส่
คำตอบของคำถามต่างๆ เพื่อที่จะทำบทเรียนนี้ไปทดลองใช้กับนักเรียนในชั้นทดลองหนึ่งต่อหนึ่งหรือ
การทดลองที่เรียกว่า การทดลองขั้นหนึ่งคน

ขั้นที่ 11 สร้างแบบทดสอบขั้นชุดหนึ่งตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ให้ครบถ้วนและ
ครอบคลุมทุกเรื่องตามบทเรียน บทเรียนตอนใดมีเนื้อหาออกมาก็ออกมา บทเรียนใดเนื้อหาออกก็ออก
น้อย สำหรับแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมานั้นจะต้องนำไปวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาความยากง่ายค่าอำนาจ
จำแนก และปรับปรุงแก้ไขให้มีความยากที่เหมาะสม คือ 0.20 ถึง 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกที่
เหมาะสม คือ 0.20 ขึ้นไป

ขั้นที่ 12 นำบทเรียนสำเร็จรูปที่เขียนเสร็จตามข้อ 10 ไปทดสอบใช้กับนักเรียนหนึ่ง
คนโดยเริ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียนแล้วจับเวลาไว้เพื่อจะได้ทราบว่าแบบทดสอบดังกล่าวนี้นักเรียน
สามารถทำได้เสร็จภายในเวลาประมาณกี่นาที เมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบเสร็จแล้วก็ให้นักเรียนเรียน
บทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้น โดยผู้สอนจะต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจความมุ่งหมายและวิธีเรียน
เสียก่อน นักเรียนจะต้องอ่านบทเรียนไปที่ละคำถามเมื่อนักเรียนตอบแต่ละคำถาม ผู้สอนจะเฉลย
คำตอบให้ถูกทันที ผู้สอนจะอภิปรายกับนักเรียนเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขบทเรียนในรอบนั้นหรือ

คำถามให้ดีขึ้นแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขภายหลัง หลังจากที่เรียนบทเรียนเสร็จแล้วก็ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบคะแนนจากการทำแบบทดสอบ ทั้งสองครั้งว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นหรือไม่ ผลการเปรียบเทียบควรแสดงให้เห็นว่ามีความก้าวหน้าขึ้นหลังจากใช้บทเรียน

ขั้นที่ 13 นำบทเรียนสำเร็จรูปไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็กที่เรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง จำนวน 10 คน ซึ่งวิธีการเหมือนกับการทดลองขั้นหนึ่งคนต่างกันก็แต่บทเรียนจะมีคำตอบของคำถามไว้ให้เสร็จเหมือนบทเรียนที่จะนำไปใช้จริงๆ นักเรียนจะต้องเรียนตามบทเรียนไปที่ละกรอบ และตรวจคำตอบของตนเองกับเฉลยคำตอบที่ให้ไว้ในบทเรียน ข้อมูลที่ต้องการในขั้น 10 คน ได้แก่

1. คะแนนเฉลี่ย (ของนักเรียน 10 คน) ในการตอบคำถามในบทเรียนสำเร็จรูปคิดเป็นร้อยละเกณฑ์มาตรฐาน คือ นักเรียนควรจะตอบคำถามในบทเรียนได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 90

2. คะแนนเฉลี่ย (ของนักเรียน 10 คน) ในการทำแบบทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละเกณฑ์มาตรฐาน คือ นักเรียนควรจะทำคะแนนในการทดสอบได้ร้อยละ 90

3. คะแนนเฉลี่ย (ของนักเรียน 10 คน) ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ

ขั้นที่ 14 การทดลองภาคสนามโดยนำบทเรียนสำเร็จรูปที่ผ่านการทดลองในชั้นกลุ่มเล็กและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่จะทำการศึกาโดยมีวัตถุประสงค์ต้องการทราบว่าบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นนี้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ยอมรับกันโดยทั่วไปหรือไม่

ทฤษฎีความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ นักศึกษาหลายท่านได้สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

ไชยยันต์ ชาญปริชารัตน์ (2543 : 52) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติในทางบวก คือ รู้สึกชอบ รัก พอใจ หรือ เจตคติต่องาน ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุ และด้านจิตใจเป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับความสำเร็จตามความต้องการ หรือแรงจูงใจ

เอื้ออารีย์ ปานทิมพิใหญ่ (2543 : 47) ได้สรุปความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคล ซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนเองต้องการก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้น ตรงกันข้าม หากความต้องการที่ตนไม่ได้รับการตอบสนองความพึงพอใจก็จะไม่เกิดขึ้น

กรชกร ขวดี (2544 : 10) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือเจตคติที่ดีของบุคคลนั้น ๆ เมื่อได้รับการตอบสนองตามความคาดหวังและตามความต้องการของตนเอง จึงทำให้เกิดความรู้สึกดี ๆ ต่อสิ่งนั้น ๆ

ศุกลีรี โสมาเกตู (2544 : 49 ; อ้างอิงมาจากApplewhite. 1965 : 6) กล่าวว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งมาความหมายกว้างรวมถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมด้วย การมีความสุขที่ทำงานร่วมกับคนอื่นที่เข้ากันได้ มีทัศนคติที่ดีต่องานด้วย

ศุกลีรี โสมาเกตู (2544 : 49 ; อ้างอิงมาจากGood. 1973 : 161) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่ดีต่องาน

นงลักษณ์ วาณิช (2545 : 8) ได้สรุปความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่ดีของบุคคล ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ดีที่เกิดจากการตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ จนทำให้เกิด ความพึงพอใจ

จากความหมายที่นักการศึกษาหลายท่านที่กล่าวถึง สามารถสรุปความหมายของความพึงพอใจดังนี้ ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่ดีและรู้สึกชอบใจในการกระทำสิ่งนั้นด้วยความเต็มใจ และอยากทำอีก ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนชุดการสอน หมายถึง ความรู้สึกพอใจ มีเจตคติที่เรียน และเต็มใจในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนด้วยชุดการสอน และดำเนินกิจกรรมจนบรรลุผลสำเร็จ

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

โดยทั่วไปการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจ มีการศึกษาในสองมิติ คือ มิติความพึงพอใจในงาน (Job Satisfaction) อันเป็นการศึกษาเพื่อมุ่งตอบคำถามว่า ทำอย่างไรจึงจะเอาชนะความจำเจ และความน่าเบื่อหน่ายของงาน ส่วนการศึกษาอีกมิติ คือ มิติความพึงพอใจในการรับบริการ (Service Satisfaction) ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมโดยเฉพาะในลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการที่ประกอบด้วยบุคคล 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้ดำเนินงานหน้าที่ในการให้บริการ และฝ่ายผู้รับบริการ ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาในมิติแรก ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในมิตินี้ เช่น

เฮิร์ซเบิร์ก (กิตติมา ปรีดีติเรก. 2529 : 328 ; อ้างอิงมาจาก Herzberg. 1975 : 60-63) ได้ทำการศึกษาถึงองค์ประกอบของความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการทำงาน เขาได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานว่ามีอยู่ 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) ซึ่งได้แก่สิ่งที่ช่วยให้เกิดความพึงพอใจ และปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) ซึ่งได้แก่ สิ่งที่ยังช่วยป้องกันมิให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน เป็นปัจจัยกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งปัจจัยทั้งสองจะช่วยสนับสนุนให้คนทำงาน มีความพึงพอใจในการทำงานยิ่งขึ้น ซึ่งเราเรียกปัจจัยทั้งสองนี้ว่า เป็นทฤษฎีองค์ประกอบคู่ (Two Factors Theory)

ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนซึ่งในปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้เรียน การทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้ หรือปฏิบัติกิจกรรม จึงควรปฏิบัติตามแนวคิดดังกล่าว เช่น ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม กิจกรรมมีลักษณะท้าทายความสามารถ มีผลลัพธ์ตอบกลับจากกิจกรรม และผู้เรียนสามารถทำงานให้สำเร็จได้ ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวมีอยู่ในชุดการสอน การให้ผู้เรียนได้เรียนชุดการสอนจึงน่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจได้

เชซนิว กิจระการ (2542 : 7) ได้กล่าวถึงแนวคิดของแฮทฟิลด์ และฮิวส์แทนที่ได้ทำการพัฒนาแนวคิดของนักวิจัยต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานพบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ ซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบันประกอบไปด้วย องค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

ตัวแปรที่ 1 องค์ประกอบเกี่ยวกับงานที่ทำในปัจจุบัน แบ่งเป็น

1. ความตื่นเต้น/น่าเบื่อ
2. ความสนุกสนาน/ความไม่สนุกสนาน

3. ความโล่ง/ความสโลว
4. ความท้าทาย/ไม่ท้าทาย
5. ความพอใจ/ไม่พอใจ

ตัวแปรที่ 2 องค์ประกอบทางด้านค่าจ้าง ประกอบด้วย

1. ถือว่าเป็นรางวัล/ไม่เป็นรางวัล
2. มาก/น้อย
3. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม
4. เป็นทางบวก/เป็นทางลบ

ตัวแปรที่ 3 องค์ประกอบทางการเลื่อนตำแหน่ง

1. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม
2. เชื่อถือได้/เชื่อถือไม่ได้
3. เป็นเชิงบวก/เป็นเชิงลบ
4. เป็นเหตุผล/ไม่เป็นเหตุผล

ตัวแปรที่ 4 องค์ประกอบทางด้านผู้บังคับบัญชา

1. อยู่ใกล้/อยู่ไกล
2. ยุติธรรมแบบจริงจัง/ยุติธรรมแบบไม่จริงจัง
3. เป็นมิตร/ค่อนข้างไม่เป็นมิตร
4. เหมาะสมทางคุณสมบัติ/ไม่เหมาะสมทางคุณสมบัติ

ตัวแปรที่ 5 องค์ประกอบทางด้านเพื่อนร่วมงาน

1. เป็นระเบียบเรียบร้อย/ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. จงรักภักดีต่อที่ทำงาน/ไม่จงรักภักดีต่อที่ทำงานและเพื่อนร่วมงาน
3. สนุกสนานร่าเริง/ดูไม่มีชีวิตชีวา
4. ดูน่าสนใจเอาจริงเอาจัง/ดูเบื่อหน่าย

เฮิร์ซเบิร์ก (กิตติมา ปรีดีติเรก. 2529 : 328 ; อ้างอิงมาจาก Herzberg. 1975 : 60-63) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ เรียกว่า The Motivation

Hygiene Theory ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงปัจจัย ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการงาน ซึ่งมีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน
2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน

ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่กระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนซึ่งในสภาพปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก หรือให้คำแนะนำปรึกษาจึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้ การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ หรือปฏิบัติงานมีแนวความคิดพื้นฐานที่ต่างกัน 2 ลักษณะ คือ

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการปฏิบัติงานจนเกิด ความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ไม่ได้รับการ ตอบสนอง (สมยศ นาวิการ. 2525 : 155)

จากแนวคิดดังกล่าว ครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็น สำคัญบรรลุผลสำเร็จ จึงต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศและสถานการณ์รวมทั้งสื่ออุปกรณ์การเรียน การสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรม จนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและ ผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่ เหมาะสมซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองใน รูปของรางวัล หรือผลตอบแทน โดยการผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็น ตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจะถูก กำหนดโดยความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง และการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรม ของผลตอบแทนที่รับรู้แล้ว ความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น (สมยศ นาวิการ. 2521 : 119)

จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลตอบแทน ภายในหรือรางวัลภายใน เป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวเรียนเอง เช่น ความรู้สึกต่อ ความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความ ยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอก เป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดหาให้มากกว่าที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับคำยก ย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ ที่น่าพอใจ

3. การวัดความพึงพอใจ

ภณิดา ชัยปัญญา (ประกาศนียบัตร ปลายจันทร. 2546 : 6 ; อ้างอิงมาจาก ภณิดา ชัยปัญญา. 2541) ได้กล่าวไว้ว่าการวัดความพึงพอใจนั้น สามารถวัดได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

1. วิธีการใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถาม ถามเพื่อต้องการทราบความ คิดเห็น ซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าว อาจจะถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ

2. วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและ วิธีการที่ดี จึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง

3. วิธีการสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยาท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และ สังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน ซึ่งการวัดความพึงพอใจ สามารถใช้เครื่องมือวัดได้หลายแบบ เช่น วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียน จะมีความสัมพันธ์กันในทางบวกทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัตินั้น ทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิตมากขึ้นนั่นเอง นั่นคือ สิ่งที่ครูผู้สอนจะคำนึงถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดให้เกิดขวัญและกำลังใจ

ขวัญและกำลังใจมีความสำคัญในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร การมีขวัญกำลังใจส่งผลให้เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน แต่ขวัญและกำลังใจของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่น สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ครูมีขวัญและกำลังใจไม่เต็มหรือกำลังใจต่ำแต่เมื่อรัฐบาลเข้ามาดูแลและแก้ปัญหาทำให้ครูได้รับความอุ่นใจจึงมีขวัญและกำลังใจมากขึ้น ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่น่าศึกษาถึงสิ่งทำให้เกิดขวัญกำลังใจว่ามียอดค์ ประกอบอะไรบ้าง ซึ่งนักวิชาการ

ได้กล่าวถึงในแนวทางคล้ายคลึงกันดังนี้

Flippo (1961 : 369 – 370 อ้างใน มนูญ จันทรสุข, 2544 : 8) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานไว้ว่า “การที่จะทราบถึงขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน อาจดูได้จากเงินเดือน ความมั่นคง สภาพในการทำงาน ความเชื่อมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ลุล่วงลักษณะ และรูปแบบของการปกครองบังคับบัญชา ความเข้ากันได้กับเพื่อนร่วมงาน โอกาสก้าวหน้า ผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ สถานะทางสังคมและมีโอกาสประกอบกิจกรรมที่มีคุณค่า”

Davis (1964 : 15 อ้างใน สิริพร ทองจินดา, 2545 : 8) ได้กล่าวว่า ขวัญและกำลังใจดั้นนั้นเกิดจากองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

- 1) ลักษณะท่าทางและบทบาทของผู้นำหรือหัวหน้างานที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาสัมพันธ์ภาพระหว่างกันของผู้บังคับบัญชา
 - 2) ความพึงพอใจในหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ เพราะการปฏิบัติงานถ้าได้ทำงานที่ตนพึงพอใจย่อมได้ผลดีกว่าการปฏิบัติงานที่ตนไม่พึงพอใจ
 - 3) ความพึงพอใจต่อจุดมุ่งหมายหลักและนโยบายการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งของเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารตลอดจนการจัดระบบบริหารงานที่มีประสิทธิภาพช่วยให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น
 - 4) การให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง แก่ผู้ปฏิบัติงานดีเยี่ยมเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความขยันขันแข็งในการทำงานนั้นใจและขวัญกำลังใจดี
 - 5) สภาพแวดล้อมของการทำงานควรจะต้องตามลักษณะ มีอากาศถ่ายเท มีแสงสว่างเพียงพอ มีเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอต่อการทำงาน
 - 6) สุขภาพของผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งสภาพร่างกายและสภาพจิตใจมีผลอย่างมากต่อการทำงาน เมื่อใดที่ผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพย่อมไม่สามารถทำงานให้เกิดผลดีได้
- ชาญณรงค์ จิตธรรมมา (2542 : 25) ได้กล่าวว่า ขวัญและกำลังใจดีจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและองค์กร ดังนี้

- 1) ทำให้เกิดความร่วมมือมือใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
- 2) สร้างความซื่อสัตย์ จงรักภักดีให้มิต้องค์กร
- 3) เสริมสร้างวินัยอันจะทำให้มีการปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และแบบแผน
- 4) ทำให้องค์กรเป็นองค์กรที่แข็งแกร่งสามารถฟันฝ่าอุปสรรคในยามคับขันได้
- 5) ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในองค์กรมากขึ้น
- 6) ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดริเริ่มในกิจกรรมต่าง ๆ
- 7) ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นในองค์กรของตนเอง

พรพ พุกกะพันธุ์ (2544 : 235 – 237) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจที่ดี ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของบุคคล เช่น สภาพการทำงาน ลักษณะของงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน และค่าที่ของผู้บังคับบัญชาตลอดจนฐานะขององค์การ ซึ่งปัจจัยที่ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจที่ดี ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1) ลักษณะท่าทีและบทบาทของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ร่วมงาน หากผู้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์อันดีกับลูกน้องและเข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกันย่อมจะทำให้บรรยากาศการทำงานร่วมกันมีชีวิตชีวาและลูกน้องจะมีขวัญที่ดี แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาวางตัวแบบเจ้านายผู้เรืองอำนาจ ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ขวัญของลูกน้องจะตกต่ำ

2) การมอบหมายงานให้บุคคลปฏิบัติหรือรับผิดชอบนั้น หากมอบหมายงานไม่เหมาะสมกับบุคคล ซึ่งอาจเป็นในรูปของความไม่เหมาะสมกับความถนัดไม่เหมาะสมกับบุคลิกภาพหรือความรู้ความสามารถของเขาจะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความคับข้องใจเกิดความไม่พึงพอใจ ซึ่งเป็นการทำลายกำลังใจของเขาด้วย แต่ถ้าการมอบหมายงานเป็นที่ถูกใจ ถูกกับความถนัด ถูกกับนิสัยใจคอ เขาย่อมจะพึงพอใจและทำงานด้วยความสุขขวัญก็เกิดขึ้นตามมา ความพึงพอใจในการทำงานที่ปฏิบัติอยู่ย่อมได้ผลงานมากกว่าการที่ต้องปฏิบัติงานที่ไม่พอใจ

3) การจัดสภาพการทำงาน สภาพการทำงานมีอิทธิพลต่อร่างกายและจิตใจของบุคคลเป็นอันมากและมีส่วนเสริมสร้างขวัญและทำลายขวัญเป็นอย่างยิ่ง การจัดสภาพการทำงานที่ดีถูกหลักอนามัย เช่น สถานที่สะอาด ระบายร้อย มีแสงสว่างเพียงพอ เสียงรบกวนไม่ร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทได้สะดวก จะทำให้คนงานบังเกิดความสุขสบายใจไม่รู้สึกรำคาญหรือมีอาการง่วงงุน ขวัญของเขาก็จะดี แต่ถ้าการจัดสภาพการทำงานไร้ระเบียบ ขาดสิ่งจูงใจ ขาดความสะอาด ความสวยงาม คนงานจะขาดความตั้งใจในการทำงานและเป็นการทำลายขวัญให้หมดสิ้นไปด้วยสภาพของการปฏิบัติงาน ควรให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานครบถ้วนเหมาะสม แก่การปฏิบัติงานเพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยผดุงขวัญในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

4) ระบบการวัดผลความสำเร็จในการทำงาน ระบบการเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การโยกย้าย สิ่งเหล่านี้ถ้าปฏิบัติอย่างไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์จะมีผลกระทบกระเทือนขวัญมากที่สุด

5) ความพึงพอใจต่อวัตถุประสงค์หลักและนโยบายดำเนินงานขององค์การตลอดจนการจัดการองค์การและระบบงานที่มีประสิทธิภาพขององค์การสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องสำคัญมากเพราะถ้าทุกคนหรือสมาชิกส่วนใหญ่ขององค์การมีความเข้าใจซาบซึ้งถึงระบบและการดำเนินงานขององค์การแล้ว บุคคลเหล่านั้นย่อมจะอุทิศเวลาให้แก่งาน มีกำลังใจและกำลังขวัญในการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น

6) สุขภาพทั้งทางกายและทางจิตของผู้ปฏิบัติงาน การที่จะมีกำลังใจดีนั้น นอกจากจะคำนึงถึงปัจจัยในการทำงานแล้วต้องพิจารณาถึงปัจจัยภายนอกที่ทำงานด้วย เช่น ปัญหาทางครอบครัว สุขภาพอนามัยที่ไม่ดี เป็นต้น และยังคงคำนึงถึงอารมณ์โดยทั่วไปของแต่ละบุคคลซึ่งเปลี่ยนไปมาอยู่เสมอไม่เหมือนกัน เมื่อมาเปรียบเทียบกับแล้ว ก็จะแสดงให้เห็นว่าใครจะมีความพอใจในการทำงานที่ทำอยู่มากน้อยแตกต่างกันอย่างไร

7) มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ญาติมิตร เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน เป็นไปได้ไม่มีปัญหาใดๆที่ก่อให้เกิดข้อขัดแย้งกันขึ้น เข้าใจดีกับเพื่อนร่วมงาน หมู่คณะ

8) ไม่มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งใดๆ เกี่ยวกับศาสนาความคิดเห็นทางการเมือง สิ่งแวดล้อมทางสังคมเช่น ปัญหาราจร แหล่งที่อยู่อาศัยและอื่นๆ

9) การควบคุมดูแลอย่างเพียงพอผู้บริหารทุกคนควรจะเป็นที่ปรึกษาแก่ลูกน้องได้อย่างดี เช่น ช่วยแนะนำแก้ไขปัญหา ฉะนั้น สัมพันธภาพระหว่างหัวหน้างานและผู้ร่วมงานจึงมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างขวัญและความสำเร็จขององค์การอยู่มาก

10) ความพึงพอใจในผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและรางวัลที่ได้รับ การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งที่เหมาะสม การให้สวัสดิการ บำเหน็จ บำนาญ

11) โอกาสในการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟัง ตามปกติทุกหน่วยงานจะมีเหตุอันก่อให้เกิดความคับแค้นใจระหว่างผู้ร่วมงานหรือระหว่างคนงานกับฝ่ายบริหาร เช่น สภาพและสิ่งแวดล้อม ในการทำงานไม่ดี การมอบงานให้ทำไม่เหมาะสม การปกครองบังคับบัญชาไม่ยุติธรรม ปัญหาดังกล่าวนี้ ต้องจัดให้มีทางระบายขึ้น หากคนงานไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือมีแต่ฝ่ายผู้บังคับบัญชา ไม่ยอมรับฟังก็จะทำให้คนงานเกิดความคับข้องใจและทำลายขวัญของเขาด้วย

12) การให้บำเหน็จรางวัลและการลงโทษ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานดีต้องรับรู้ในความดีของเขา โดยให้บำเหน็จความดี ซึ่งอาจจะเป็นการเลื่อนขั้นหรือตำแหน่งให้สูงขึ้น เพิ่มเงินเดือนให้มากขึ้น ตลอดจนการชมเชยให้รางวัลเป็นพิเศษจะเป็นการทำให้เขามีกำลังใจสูงใจให้กระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงานด้วยความขยันขันแข็ง มีกำลังใจขวนขวาย ส่วนเจ้าหน้าที่ทำผิดวินัยหรือมีข้อบกพร่องประการใดก็ตามก็ควรมีการลงโทษตามควรแก่กรณีโดยเคร่งครัดเสมอหน้ากันและเป็นธรรมเพื่อรักษาวินัยของกลุ่มและความเป็นอันหนึ่งเดียวกันและเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะสร้างขวัญให้เกิดขึ้นและดำรงอยู่อย่างมั่นคงในขณะที่ยังปรากฏ วงศ์อนุตรโรจน์ (2547 : 138 – 139) ได้สรุปองค์ประกอบของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคคลในอีกลักษณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- 1) สภาพการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล และภายในสถานศึกษา
- 2) ความเหมาะสมของการจัดชั่วโมงเวลาในการทำงาน
- 3) การแข่งขันที่เป็นการแข่งขันกับตัวเอง
- 4) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงาน
- 5) ฐานะและการอบรมจากเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน
- 6) สภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 7) ความสัมพันธ์กับหัวหน้าหรือผู้บริหาร
- 8) วิธีการบริหารงานของหัวหน้าหรือผู้บริหาร
- 9) ความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่

ลักษณะอาการที่แสดงว่าขวัญและกำลังใจดีหรือขวัญและกำลังใจสูง ตามที่นักวิชาการได้อธิบายไว้แล้ว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ครูที่มีขวัญและกำลังใจดีหรือขวัญและกำลังใจสูงจะมีลักษณะอาการคือ มีความพึงพอใจใน มีความกระตือรือร้น มีระเบียบวินัย เสียสละ เชื่อมมั่นในตัวผู้บริหาร ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานและสร้างความก้าวหน้าให้องค์กรต่อไป

แนวทางการบริหารการจัดการโรงเรียนสู่คุณภาพ

การบริหารจัดการโรงเรียน หมายถึง การบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของโรงเรียน โดยมีเป้าหมายสำคัญ ในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชน ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพได้มาตรฐานทางการศึกษาของชาติและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของนักเรียน

ผู้ปกครองและชุมชน โดยมีผลมาจากแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนสู่คุณภาพ คือหลักการบริหารจัดการ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน พันธกิจโรงเรียน กลยุทธ์ของโรงเรียน เงื่อนไขความสำเร็จ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการบริหารจัดการ

หลักการบริหารจัดการ หมายถึง แนวคิด หลักการบริหารจัดการโรงเรียน ได้แก่ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารแบบมีส่วนร่วม และบริหารผลสำเร็จอย่างสมดุล การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง การบริหารราชการที่เป่าหมาย ให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หมายถึง การบริหารการจัดการตามความต้องการและจำเป็นของสถานศึกษา โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมประเมิน โดยใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป บนพื้นฐานของหลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเอง และหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิด การแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชา ในอีกประเด็นหนึ่ง เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนด การบริหารผลสำเร็จอย่างสมดุล หมายถึง การบริหารการศึกษาประกอบด้วย 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านนักเรียน มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และมุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร และทั้ง 4 มุมมองนั้นมีการดำเนินการ 4 ขั้นตอนคือ

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์
- 2) กำหนดตัวชี้วัดเพื่อตรวจสอบกระบวนการตามวัตถุประสงค์
- 3) กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
- 4) กำหนดแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรจะจัดทำเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

2. วัตถุประสงค์ของโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของโรงเรียน หมายถึง ภาพความสำเร็จของโรงเรียน ได้แก่ ศักยภาพของนักเรียน สมรรถนะของครู สมรรถนะของผู้บริหาร คุณภาพของโรงเรียน และการยอมรับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

คุณภาพของนักเรียน หมายถึง นักเรียนมีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านและการค้นคว้า สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นคนดีมีคุณธรรม รู้จักคิด วิเคราะห์ มีทักษะการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงต่อเนื่องตลอดชีวิต ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำเสนองานได้อย่างสร้างสรรค์ สืบสานวิถีวัฒนธรรมไทยอย่างมั่นใจในตนเอง เป็นคนดีคนเก่งอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะของครู หมายถึง ครูมีทักษะวิชาชีพในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมกับนักเรียน มีความกระตือรือร้น สนใจ ใส่ใจ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง ตระหนักถึงคุณภาพอย่างเต็มกำลังความสามารถ

สมรรถนะผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาวิชาการ หลักสูตร นวัตกรรมและกระบวนการเรียนรู้ ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

คุณภาพของโรงเรียน หมายถึง การจัดการศึกษาจนเกิดผลผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น แข่งขันได้ในระดับสากล ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐานชาติ สามารถพัฒนาสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน และมีความเป็นประชาธิปไตย

การยอมรับและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง ผู้ปกครองให้การยอมรับ เชื่อถือ มีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน

3. การกิจโรงเรียน

โครงสร้างโรงเรียน หมายถึง ขอบข่ายและภารกิจของโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ การศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการทางด้านวิชาการภายในและภายนอกโรงเรียน ได้แก่ การพัฒนาสาระหลักสูตรสถานศึกษาและการหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนด้านการวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีในการศึกษา

การบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการโรงเรียนในด้านการจัดทำแผน งบประมาณ และคำขอตังงบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินงบประมาณ การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร การขอโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้

งบประมาณ การใช้ผลผลิตจากงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการ หรือลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ การพัฒนาระบบข้อมูล และสารสนเทศเพื่อการจัดทำ จัดหาพัสดุควบคุมดูแล บำรุงรักษาเงิน การเก็บรักษาและจำหน่ายพัสดุ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงินการนํ้าเงินส่งคลัง การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และ รายงาน

การบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหารจัดการโรงเรียนในด้านอัตราากำลัง การปรับเปลี่ยนตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การลา การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัย การจัดทำทะเบียนประวัติ การส่งเสริมวิทยฐานะ มาตราบน วิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ การขอรับใบอนุญาต และ การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา

การบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารจัดการโรงเรียนในด้านการพัฒนาระบบและเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายสถานศึกษา การวางแผนการบริหารการศึกษา งานวิจัย เพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดการระบบการ บริหารและการพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับ นักเรียน การนำเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือ เลิกสถานศึกษา การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากร เพื่อ การศึกษา การทัศนศึกษา งานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและ สถานบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา การประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน และแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

4. กลยุทธ์การดำเนินการ

กลยุทธ์การดำเนินการ หมายถึง กลยุทธ์ของโรงเรียน ได้แก่ แนวทาง วิธีการสร้างพลัง ขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่ดี การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนรู้ การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร การเพิ่มสมรรถนะของโรงเรียน การ ระดมสรรพกำลังและเครือข่ายอุปถัมภ์

การสร้างพลังขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่ดี คล่องตัวมีประสิทธิภาพส่งผล ให้ นักเรียน พัฒนา ศักยภาพ มีคุณภาพ เป็น ที่ ยอมรับ ของ สังคม

การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้

ความสามารถ
ตามศักยภาพ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์และทักษะการดำรงชีวิตได้

การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้มีทักษะวิชาชีพ สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

การเพิ่มสมรรถนะของโรงเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ และบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

การระดมสรรพกำลัง สร้างระบบเครือข่ายอุปถัมภ์การศึกษาที่เข้มแข็ง อันเกิดจากพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กร ประชาสังคม ในรูปแบบของผู้อุปถัมภ์ และผู้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติพัฒนา

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

เงื่อนไขความสำเร็จ หมายถึง วิธีการและสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียน กระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน การเรียนรู้และการพัฒนา งบประมาณและทรัพยากร คุณลักษณะของนักเรียน หมายถึง นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ มีนิสัยใฝ่รู้เรียนเป็น มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต มีคุณธรรม มั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก มีความเป็นไทย

มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น กระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมีบรรยากาศและวัฒนธรรม การปฏิบัติงานแลกล้ามิตร ผนึกกำลังสร้างสรรค์และร่วมรับผิดชอบ มีเอกลักษณ์โดดเด่น โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา สร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้บริการทางการศึกษาได้ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายจัดบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียน ที่ยืดหยุ่น เน้นการบูรณาการเรียนรู้และดำรงชีวิต จัดระบบการประกันคุณภาพ เพิ่มระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

การเรียนรู้และพัฒนา หมายถึง ครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความสามารถและจิตวิญญาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษางบประมาณและทรัพยากร หมายถึง โรงเรียนมีระบบภาคีเครือข่าย ผู้เชี่ยวชาญ พี่เลี้ยงศึกษานิเทศก์ ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีทำทรัพยากรที่เหมาะสม ใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

อ้างอิง : งานสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล 137 หมู่ 6 ต.ขุหลุ อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี 34130

โทร. 045-481168 Fax. 045-482440

E-mail : mtkspm29@hotmail.com

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้ผล

(<https://sites.google.com/site/rongreiykhnadlekcm/rongreiykhnad-lek-ni-sangkad-sphp-cheiyngnim-khet-1>)

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้ผล สรุปมาเป็น 7 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ 1 การจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้นเรียน ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้แบบช่วงชั้น และการเรียนรู้แบบคละชั้น โดยวิธีการยุบชั้นเรียน ให้โรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นสามารถจัดการเรียนการสอนได้โดยไม่ทิ้งห้องเรียน ซึ่งโรงเรียนสามารถปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้อง และเหมาะสม กับบริบทของโรงเรียน โดยสามารถเรียนรู้รูปแบบนี้ได้ที่

โรงเรียนบ้านย่านยาว อ.คีรีรัฐนิคม สพท.สุราษฎร์ธานี เขต 2, โรงเรียนบ้านโคกสว่าง อ.ตาคลี สพท. นครสวรรค์ เขต 3 และ โรงเรียนบ้านทุ่งหัวพรหม อ.เมือง สพท. นครปฐม เขต 1

รูปแบบที่ 2 การบูรณาการหลักสูตร เป็นการนำความรู้มารวบรวมประมวลไว้ในหน่วยเดียวกัน สำหรับโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ให้บังเกิดผลตามที่ต้องการ สำหรับการบูรณาการเนื้อหารายวิชา สามารถดำเนินการได้โดยศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร จากนั้นนำวัตถุประสงค์ตลอดจนเนื้อหาการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกันมาเชื่อมโยง สู่การจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ แล้วนำมา กำหนดกิจกรรม เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ ได้ครั้งเดียวพร้อมกันในแต่ละช่วงชั้น โดยสามารถเรียนรู้รูปแบบนี้ได้ที่

สพท.ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2, โรงเรียนบ้านเกาะลานและโรงเรียนบ้านคลองไม้แดง สพท.ตาก เขต 1, โรงเรียนบ้านสายน้ำทิพย์ สพท.นครสวรรค์ เขต 3 และ โรงเรียนบ้านตะพุนทอง อ.เมือง สพท. ระยอง เขต 1

รูปแบบที่ 3 ความร่วมมือจากชุมชน เพื่อแก้ปัญหาที่สำคัญและเร่งด่วนของทุก สพท. ในเรื่องการขาดแคลนครู งบประมาณไม่เพียงพอ และขาดสื่อเทคโนโลยี โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา องค์กรท้องถิ่น เครือข่ายสถานศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งเป็นแรงสนับสนุนให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการพัฒนาต่อยอดทั้งในด้านการบริหารจัดการ งบประมาณ ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถเรียนรู้รูปแบบนี้ได้ที่

สพท.กาญจนบุรี เขต 1, โรงเรียนวัดสามทอง อ.เมือง สพท.สงขลา เขต 1, โรงเรียนบ้านลานคา อ.บ้านไร่ สพท.อุทัยธานี และโรงเรียนบ้านหนองหัวช้าง อ.ท่าหลวง สพท.ลพบุรี เขต 2

รูปแบบที่ 4 การใช้ ICT ในการพัฒนาคุณภาพ โดย สพท. หลายแห่งได้นำเทคโนโลยีมาใช้อย่างหลากหลาย เช่น รถคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ (Mobile unit) เพื่อให้บริการนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ห่างไกล การส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยการรับสัญญาณ การสอนทางไกลจากโรงเรียนไกลกังวล หัวหิน เป็นต้น โดยสามารถเรียนรู้รูปแบบนี้ได้ที่

สพท.พิษณุโลก เขต 2, โรงเรียนวัดสายลำโพงกลาง อ.ท่าตะโก สพท.นครสวรรค์ เขต 3, โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ อ.คลองหาด สพท.สระแก้ว เขต 1 และโรงเรียนบ้านหนองจานใต้ อ.ลำทะเมนชัย สพท.นครราชสีมา เขต 7

รูปแบบที่ 5 รูปแบบโรงเรียนเครือข่าย เป็นการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนหลัก และโรงเรียนเครือข่ายในการวางแผนการจัดการศึกษา ตลอดจนผู้บริหารและครูได้รับ การพัฒนาจนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถเรียนรู้รูปแบบนี้ได้ที่

สพท.เชียงใหม่ เขต 2, โรงเรียนวัดชัยสุวรรณ อ.เขียร์ใหญ่ สพท.นครศรีธรรมราช เขต 3, โรงเรียนวัดดอนหวาย อ.สว่างอารมณ์ สพท.อุทัยธานี และ โรงเรียนแก่น้อยโนนรังวิทยาเสริม อ.กมลาไสย สพท.กาฬสินธุ์ เขต 1

รูปแบบที่ ๖ ผสมผสานด้วยวิธีการหลากหลาย สพท. เป็นการผสมผสานรูปแบบ ที่ 1-5 ดังกล่าวข้างต้นมาดำเนินงาน นับว่าเป็นรูปแบบที่ทำให้โรงเรียนจำนวนมาก ประสบผลสำเร็จ โดยสามารถเรียนรู้รูปแบบนี้ได้ที่

สพท. นครปฐม เขต 1, โรงเรียน บ้านดอนน้ำครก อ.เมือง สพท.น่าน เขต 1, โรงเรียนบ้านโคกถาวร อ.วานรนิวาส สพท. สกลนคร เขต 3 และ โรงเรียนบ้านงอมมด อ.ท่าปลา สพท. อุตรดิตถ์ เขต 2

รูปแบบที่ 7 การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เป็นรูปแบบที่มีผู้บริหารใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นประชาธิปไตยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นที่ยอมรับของทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาตลอดจนมุ่งมั่นสร้างเครือข่ายการทำงาน โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยสามารถเรียนรู้รูปแบบนี้ได้ที่

โรงเรียนวัดสุทธาวาส อ.อินทร์บุรี สพท.สิงห์บุรี, โรงเรียนบ้านหมื่นเทพ อ.หันคา สพท.ชัยนาท, โรงเรียนบ้านสงยางดอนไม้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

๑ การจัดการเรียนรู้ห้องโมเดลในระดับชั้นเรียน

1.โครงการ วิธีการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละงู จังหวัด สตูล

รายละเอียดการจัดการเรียนรู้ห้องโมเดล :

โครงการวิจัย ศึกษาข้อมูลเลือกหอยในชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละงู จังหวัดสตูล

1. ที่มาและความสำคัญ (ทำไมถึงทำ)

บ้านบ่อเจ็ดลูก เป็นหมู่บ้านชายฝั่งทะเลอันดามัน ประชากรส่วนใหญ่ของหมู่บ้านประกอบ อาชีพด้านการประมงเป็นหลัก รวมทั้งการออกทะเลเพื่อการบริโภค มีทั้ง ปลา กุ้ง หอย หลังจากบริโภค แล้วเลือกหอยส่วนใหญ่ชาวบ้านก็นำไปทิ้ง

กอบปรักมีชาวบ้านบางส่วน ยังต้องประกอบอาชีพเพื่อเสริมรายได้ให้กับครอบครัว นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จึงมีความคิดที่จะศึกษาประโยชน์จากเลือกหอย และการนำไปใช้ประโยชน์ ขึ้นมา

2. ทบทวนกิจกรรมการเรียนรู้

จากการที่ทางโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย ใน ส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ซึ่งเป็นห้องโมเดล ได้ร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและชุมชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม แต่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วมีดังนี้

ตารางที่ 1 : ตารางทบทวนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ หลังการพัฒนาโครงการ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสู่การดำเนินการต่อ (กรณีโจทย์โมเดล)

กิจกรรม	ข้อมูล	ชิ้นงาน	ทำต่อ
1. นักเรียนเลือกเรื่องที่ตนสนใจ	ความรู้เรื่อง - หลักในการเขียนเรียงความ - การฝึกทักษะการเขียน - การฝึกการวาดรูป	1. เรียงความจากการเขียนของนักเรียน 2. รูปภาพเกี่ยวกับงานที่เรียนสนใจ	
2. นักเรียนทุกคนเขียนเล่าสาเหตุที่สนใจในเรื่องดังกล่าว	ความรู้เรื่อง - วิธีการเรียบเรียงเรื่องที่ให้นำมาเล่าให้เพื่อนฟัง - การควบคุมอารมณ์ขณะที่มาเล่าให้เพื่อนฟัง - เนื้อเรื่องที่เพื่อนๆออกมาเล่าให้ฟัง	1. ภาพถ่ายการนำเสนอของนักเรียน	
3. นักเรียนร่วมตัดสินใจการเลือกเรื่อง	- การตัดสินใจ - ข้อมูลการตัดสินใจ	1. ข้อมูลเรื่องที่ตนเองสนใจของแต่ละคน	
4. นักเรียนทุกคนฝึกตั้งคำถามย่อย เกี่ยวกับเปลือกหอย	ความรู้เรื่อง 1. ลักษณะของคำถามย่อย 2. เทคนิคในการตั้งคำถาม 3. ตัวอย่างการตั้งคำถามย่อยให้สัมพันธ์กับโจทย์วิจัย (ห้องโมเดล) ซึ่งเป็นผลงานรายบุคคล	1. บันทึกคำถามย่อยในกระดาษ A4 เป็นงานรายบุคคล 2. บันทึกในกระดาษบุรุษเป็นชิ้นงานรวมของแต่ละคน	
5. นักเรียนนำคำถามย่อยมาหมวดเป็นจุดประสงค์เพื่อนำมาตั้งโจทย์วิจัย	ความรู้เรื่อง 1. วิธีการจัดหมวดหมู่ คำถามย่อย เพื่อเขียนจุดประสงค์	1. บันทึกจุดประสงค์ในการวิจัยลงในกระดาษบุรุษ	
	2. วิธีการนำจุดประสงค์มาเขียนเป็นโจทย์วิจัย (ชื่อโครงการ)	2. บันทึกโจทย์วิจัยในกระดาษบุรุษ	

กิจกรรม	ข้อมูล	ชิ้นงาน	ทำต่อ
6.ศึกษาวิธีการเก็บข้อมูล โดยใช้ตาราง 4 ช่อง จาก คำถามวิจัย 1.ลักษณะของหอย	ความรู้เรื่องเปลือกหอย ที่ได้จาก 1. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต 2. หนังสือ 3. ผู้ปกครอง 4. ผู้รู้	1.ตาราง 4 ช่อง เพื่อให้หาวิธีการเก็บข้อมูล บันทึกเป็นรายบุคคล และบันทึกลงในกระดาด บรูฟ	
2.ชนิดและประเภทของหอย	1.สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต 2.หนังสือ 3.ผู้ปกครอง 4.ผู้รู้	2.บันทึกความรู้ของ หอยแต่ละประเภท และบันทึกลงในกระดาด บรูฟ	
3.ประโยชน์ของเปลือกหอย	1.ผู้ปกครอง 2.ผู้รู้ 3.สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต	3.บันทึกประโยชน์ของ เปลือกหอยและ บันทึกลงในกระดาดบรูฟ	
7.ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้วิธีการ - สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต - ค้นคว้าจากเอกสาร,ตำรา - สัมภาษณ์,สอบถาม	ความรู้เรื่อง - ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล - ข้อมูลการหาหอยของคนใน พื้นที่ - ชนิดของหอยที่ชาวบ้านนำมา บริโภค - หลังจากบริโภคแล้วชาวบ้าน จัดการอย่างไรกับเปลือก - เปลือกส่วนมากชาวบ้านนำไป ทำอะไรบ้าง	- ภาพถ่ายการทำกิจกรรม - บันทึกข้อมูลในกระดาด บรูฟ - บันทึกการสัมภาษณ์ - บันทึกความรู้ที่ได้จาก อินเทอร์เน็ต เอกสาร ตำรา วิทยากร,ผู้รู้ ฯลฯ	- ชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมมากขึ้น

3. วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นกับคนและการเคลื่อนไหว เชิงประเด็น เนื้อหา (ทำแล้วได้ เกิดอะไร)

จากการที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ปีการศึกษา 2556 ได้ศึกษาวิธีการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย วิธีการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละกู จังหวัด สตูล ในเรื่องศึกษาข้อมูลเปลือกหอยในชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละกู จังหวัดสตูล และได้ดำเนินการไปบางส่วน แต่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งในการดำเนินการวิจัยดังกล่าว คณะผู้วิจัย ทั้งนักเรียน ครู และ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ได้ประสานความร่วมมือและร่วมใจกันเพื่อให้โครงการวิจัยดังกล่าวประสบผลสำเร็จ ซึ่งแต่ละคน แต่ละฝ่าย มีบทบาท หน้าที่แตกต่างกัน ตามความเหมาะสมของแต่ละงาน แต่ละกิจกรรม ซึ่งพอสรุปโดยสังเขป ดังตาราง ที่ 2

ตารางที่ 2 บรรยายรายละเอียดกิจกรรม การดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรม เป้าหมาย
บทบาทนักเรียน บทบาทครู บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง วิธีการของครู สื่อ/อุปกรณ์ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรม	เป้าหมาย	บทบาทนักเรียน	บทบาทครู	บทบาทผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการของครู	สื่อ/อุปกรณ์	หมายเหตุ
1.นักเรียนเลือกเรื่องที่ตนสนใจ	1. เพื่อให้ให้นักเรียนนำประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ตนสนใจมาเขียนเล่าเรื่องราวได้ 2.ฝึกทักษะการเขียนบรรยายจากเรื่องที่กำหนดให้ 3.ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ และนำมาสังเคราะห์เขียนบรรยายเรื่องราวจากประสบการณ์	1.สนทนา พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ตนสนใจ 2.นำสิ่งที่พูดคุยสนทนาหรือจากเรื่องที่ตนสนใจมาเขียนเป็นความเรียง พร้อมฟังวาดภาพประกอบ	1.ครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ 2.คอยดูแล เอาใจใส่ ช่วยเหลือ และให้กำลังใจกับนักเรียนที่มีปัญหาในด้าน การเขียน	-	1.บอกวัตถุประสงค์ในการเรียน 2.พูด/คุย/ สนทนา 3.ถามคำถามนำ 4.บอกหลักในการเขียนบรรยาย 5.ให้นักเรียนเขียนบรรยายเป็นรายบุคคล	-กระดานทรายงาน -ปากกา -สี	

กิจกรรม	เป้าหมาย	บทบาทนักเรียน	บทบาทครู	บทบาทผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการของครู	สื่อ/อุปกรณ์	หมายเหตุ
2.นักเรียนทุกคนเขียนเล่าเรื่องสาเหตุที่สนใจในเรื่องดังกล่าว	1.บอกสาเหตุที่ตนสนใจได้	1.สนทนา พูดคุยเล่าประสบการณ์เรื่องที่ตนเองสนใจ 2.เขียนบรรยายสิ่งที่ตนเองสนใจพร้อมทั้งวาดภาพประกอบ	1.คอยดูแลให้คำปรึกษาในขณะเขียนบรรยาย 2. คอยให้กำลังใจ กับนักเรียนที่เรียนอ่อนและเขียนบรรยายไม่เป็น	-	1.บอกวัตถุประสงค์ในการเรียน 2. การพูดคุย สนทนา 3.ถามคำถามนำ 4.ให้นักเรียนเขียนบรรยายเป็นรายบุคคล	-กระดาษรายงาน -ปากกา -สี	

กิจกรรม	เป้าหมาย	บทบาทนักเรียน	บทบาทครู	บทบาทผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการของครู	สื่อ/อุปกรณ์	หมายเหตุ
3.นักเรียนร่วมตัดสินใจการเลือกเรื่อง	1.นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของตัวเอง 2.นักเรียนมีวิจารณญาณในการตัดสินใจเรื่องที่ดีที่สุด	1.แสดงบทบาทในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม 2.เขียนบรรยายความรู้สึก ที่มีต่อเรื่องต่างๆ ที่เพื่อนมาแล้วให้ฟัง	1.แนะนำ ให้ข้อคิดในกระบวนการการตัดสินใจ โดยให้เข้าถึง 1.ความพร้อมของข้อมูล 2.ความเป็นไปได้ของเรื่องที่จะทำ 3.ผู้รู้ในชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียงในเรื่องที่จะทำ	-	1.ครูอธิบายวิธีการกระบวนการในการตัดสินใจ 2.ให้นักเรียนเขียนบรรยาย ความรู้สึกในเรื่องที่ตนสนใจ ให้เป็นความเรียง และวาดภาพประกอบ	1.เครื่องเสียง 2.ภาพวาด	

กิจกรรม	เป้าหมาย	บทบาทนักเรียน	บทบาทครู	บทบาทผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการของครู	สื่ออุปกรณ์	หมายเหตุ
4.นักเรียนทุกคนฝึกตั้งคำถาม ย่อยเกี่ยวกับเปลือกหอย	1.ฝึกทักษะในการตั้งคำถาม 2.ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ 3.ตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับเปลือกหอย	1.พูดคุย สนทนาเกี่ยวกับ ชนิด 2.นักเรียนแต่ละคนฝึกตั้งคำถามเกี่ยวกับความตายและการจัดพิธีศพให้ได้ว่ามากที่สุด 3.บันทึกคำถามย่อยสรุปลงในกระดาน สรุปเป็นรายการกลุ่ม	1.เป็นที่ปรึกษา 2.ให้คำแนะนำ	-	1.บอกวัตถุประสงค์ในการเรียนฝึกตั้งคำถามคล้อยกับเนื้อหาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม	1.บอกวัตถุประสงค์ในการเรียนฝึกตั้งคำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาเป็นรายบุคคล และกลุ่ม	

กิจกรรม	เป้าหมาย	บทบาทนักเรียน	บทบาทครู	บทบาทผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการของครู	สื่อ/อุปกรณ์	หมายเหตุ
5. นำคำถามย่อยมา หมวดความสำคัญ เป็นจุดประสงค์ เพื่อนำมาตั้งโจทย์ วิจัย (ชื่อโครงการวิจัย)	1. เพื่อตั้งจุดประสงค์ ในการวิจัย 2. เพื่อตั้งโจทย์วิจัย	1. นำคำถามย่อย ที่บันทึกใน กระดาษขลุ่ย มาหมวดความ สำคัญเพื่อตั้งเป็น จุดประสงค์ 2. สรุปว่าแต่ละ ศาสนาดต้องการ ศึกษาเกี่ยวกับ เนื้อหาใดแล้ว มารวมกันตั้ง โจทย์วิจัย 3. บันทึกผลงาน ทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม และรายห้อง	1. เป็นที่ปรึกษา 2. คำแนะนำ ช่วยเหลือ	-	1.ชี้แจง วัตถุประสงค์ ในโรงเรียน 2.ให้นักเรียนตั้งกลุ่ม จำแนกประเภท คำถามย่อย ที่บันทึก ในกระดาษขลุ่ย แล้วมาหมวด เพื่อ ตั้งเป็นจุดประสงค์ 3.ให้นักเรียนทุกคน ช่วยกันตั้งโจทย์วิจัย (ชื่อโครงการ)จาก เรื่องที่กลุ่มย่อย	1. กระดาษรายงาน 2. กระดาษขลุ่ย 3. ปากกา 4. ปากกาเคมี	

กิจกรรม	เป้าหมาย	บทบาทนักเรียน	บทบาทครู	บทบาทผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการของครู	สื่อ/อุปกรณ์	หมายเหตุ
6. ศึกษาวิธีการเก็บข้อมูล โดยใช้ตาราง 4 ช่อง จากคำถามวิจัย 1. ลักษณะของหอย 2. ชนิดและประเภท ของหอย 3. ประโยชน์ของ เปลือกหอย	1. เพื่อศึกษาวิธีการ เก็บข้อมูลที่จะใช้ ในการลงพื้นที่ ปฏิบัติจริง 2. บอก องค์ประกอบ ของตาราง 4 ช่อง หรือ 6 ช่องที่ใช้ เพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูล	1. ผูกสร้างตาราง 4 ช่อง และ 6 ช่อง เพื่อใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล 2. บันทึกตาราง 4 ช่อง และ 6 ช่อง ที่ใช้ในการเก็บ ข้อมูลเป็นราย บุคคล และให้ ตัวแทนบันทึกใน กระดานปูฟ เป็นรายห้อง	1. เป็นที่ปรึกษา 2. คอยดูแลแนะนำ ช่วยเหลือ ในการ ดำเนินกิจกรรม		1. ชี้แจง วัตถุประสงค์ ในการเรียน 2. บอกขั้นตอนที่ สำคัญของการวิจัย คือการเก็บรวบรวม ข้อมูล 3. ให้ความรู้ในการ ทำตาราง 4 ช่อง หรือ 6 ช่อง เพื่อใช้ในการ ศึกษาข้อมูล 4.ให้นักเรียนร่วมกัน ฝึกทำตาราง 4 ช่อง 6 ช่อง แล้วบันทึกผล เป็นรายบุคคล 5.ให้ตัวแทนบันทึก ผลงานเป็นรายห้อง	1. กระดาษรายงาน 2. กระดาษปูฟ 3. ปากกา 4. ปากกาเคมี	

กิจกรรม	เป้าหมาย	บทบาทนักเรียน	บทบาทครู	บทบาทผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการของครู	สื่อ/อุปกรณ์	หมายเหตุ
7. ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการ-สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต-ค้นคว้าจากเอกสาร, ตำรา, สัมภาษณ์, สอบถาม	1. นักเรียนได้รู้ข้อมูลจากในพื้นที่จริง 2. ได้ประสบการณ์จากการทำงานค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	1. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการ-สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต-ค้นคว้าจากเอกสาร, ตำรา, สัมภาษณ์, สอบถาม ผู้รู้ ผู้ปกครอง	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ วิธีการ ต่างๆที่ใช้ในการเก็บข้อมูล 2. ดูแล นักเรียน ขณะปฏิบัติกิจกรรม	- ผู้รู้ ผู้ปกครอง เป็น ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และให้ความรู้ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น บรรยาย สาธิต ฝึกปฏิบัติจริง ฯลฯ	1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเรียน 2. ให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยค้นจากอินเทอร์เน็ต ตำรา เอกสาร 3. ให้นักเรียนไป สัมภาษณ์ ผู้รู้ ผู้ปกครอง 4. ให้นักเรียนบันทึก ข้อมูลที่ได้ เป็น รายบุคคล และรายกลุ่ม	- คอมพิวเตอร์ - ตำรา - เอกสาร - แผ่น CD - กล้องถ่ายรูป - สมุดบันทึก - กระดาษบุรีฟ ฯลฯ	

2.โครงการวิจัย ศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม
เกี่ยวกับ ประเพณีคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง ม.6 ต.คลองขุด อ.เมือง
จ.สตูล

๑.การจัดการเรียนรู้ โดยกระบวนการวิจัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การจัดการเรียนรู้ โดยกระบวนการวิจัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย กิจกรรมกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน และกรอบระยะเวลาการดำเนินการ สำหรับการดำเนินการของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 มีทั้งหมดจำนวน 13 คน ซึ่งนักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยมาบ้างแล้ว ทำให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการมาพอสมควร ประกอบกับในปีการศึกษา 2556 ทางโรงเรียนได้ปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนและครูประจำชั้นขึ้น ข้าพเจ้าจึงต้องมาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยในห้องเรียนใหม่ ซึ่งเป็นห้องโมเดล เป็นห้องตัวอย่าง หลังจากนักเรียนและครูได้รับทราบนโยบายจากท่านผู้บริหารโรงเรียน จึงได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

วันแรกครูได้นำนักเรียนไปเรียนได้ต้นไม้ นอกห้องเรียน ครูซักถามเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยที่ผ่านมา ตั้งแต่ระดับชั้น ป.1-2 จากการตอบคำถามนักเรียนครูได้ทราบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ยังไม่เข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเท่าที่ควร ครูจึงอธิบายกระบวนการวิจัยให้นักเรียนเข้าใจพอสังเขป เพื่อนักเรียนได้เตรียมเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับครูในปีการศึกษานี้ จากนั้นครูเริ่มถามนักเรียนว่า ถ้าหากนักเรียนเริ่มเรียนกระบวนการนี้ นักเรียนต้องทำอะไร นักเรียนบอกว่าต้องสร้างข้อตกลงในการเรียน ได้ดังนี้

1. ตั้งใจเรียน อย่าเล่นในขณะเรียน
2. อย่าทะเลาะกัน
3. ห้ามพูดแทรกเมื่อมีคนพูด หากจะพูดให้ยกมือก่อน และไม่พูดจาหยาบค้าย
4. พูดนำเสนอด้วยเหตุและผล ไม่ต่อว่าเพื่อนที่เสนอความคิด
5. ถ้าทำไม่ได้ตั้งแต่ข้อ1-4 ก็ให้ครูตักเตือน ตัดคะแนนเป็นลำดับ

จากการนำเสนอข้อตกลงของนักเรียน มีหลายข้อ ครูต้องคอยอธิบาย แนะนำนักเรียนให้รู้จักจัดคำ ประโยคเป็นหมวดหมู่ แล้วนำมาจัดเป็นข้อๆ นักเรียนจะเห็นได้ว่า นักเรียนพูดเสนอในเรื่องเดียวกัน ซ้ำๆกัน นอกจากนี้ครูให้นักเรียนที่เสนอข้อตกลงได้อธิบายให้เพื่อนได้ฟังอย่างชัดเจน จะได้เข้าใจและปฏิบัติแนวเดียวกัน จากนั้น ครูให้นักเรียนสรุปกิจกรรมที่นักเรียนได้ทำในวันนี้ ว่า นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องใดบ้าง นักเรียนตอบว่า

1. นักเรียนได้รู้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น
2. นักเรียนได้เรียนรู้มารยาทในการพูดมากขึ้น
3. นักเรียนได้เข้าใจถึงการเขียนให้เป็นประโยค และการจัดหมวดหมู่ของคำ

จากนั้นครูเล่าเรื่องโครงการใหม่ที่มีในโรงเรียนในปีการศึกษานี้ นักเรียนต้องศึกษาเจาะลึกในเรื่องเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่นทั้งของคนที่มีนิกายศาสนาพุทธ และอิสลาม ให้นักเรียนได้เรียนรู้ แล้วครูเริ่มตั้งคำถามว่า นักเรียนรู้จักประเพณีและวัฒนธรรมบ้างไหม ด.ญ.นันทิชา บอกว่า คือสิ่งที่ผู้ใหญ่ทำปฏิบัติกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ จนถึงปัจจุบัน จากนั้นครูให้นักเรียนได้เรียนรู้ความหมายคำว่าประเพณีและวัฒนธรรม ในวิชาสังคมศึกษา ฯ จากนั้นพวกเราได้เรียนรู้กันในหนังสือเรียน

หลังจากที่นักเรียนได้เข้าใจถึงคำว่าประเพณี ครูได้ตั้งคำถามว่า ประเพณีใดบ้างที่มีในชุมชนของนักเรียนบ้าง นักเรียนตอบว่า ประเพณีวันฮารีรายอ ทำบุญเดือนสิบ ทำบุญตักบาตร บวชนเณร เวียนเทียน สงกรานต์ ชักพระ ลอยกระทง ขึ้นปีใหม่ แข่งว่าว งานศพ ขึ้นบ้านใหม่ กินเจ ทำบุญร้อยวัน

จากนั้นครูให้นักเรียนได้ไปสอบถามผู้ปกครองนักเรียน พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ถึงเรื่องประเพณีที่นักเรียนได้ตอบมาว่า มีวิธีการปฏิบัติอย่างไร แล้วมาเล่าข้อมูลให้นักเรียนได้ฟัง จากนั้นครูให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการหาข้อมูลซึ่งมีอยู่ในวิชาการงานอาชีพ ฯ เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ ครูได้สรุปวิธีการหาข้อมูลให้นักเรียนได้ฟัง

จากนั้นชั่วโมงต่อมา นักเรียนได้นำข้อมูลที่ได้อบรมไปสอบถามนำเสนอให้เพื่อนๆ ฟัง หน้าชั้นเรียน เมื่อนักเรียนเล่าข้อมูลวิธีการปฏิบัติในประเพณีวันสำคัญนั้น ครูได้บันทึกลงในกระดานรูป นักเรียนได้สังเกตเห็นครูเขียนบันทึกข้อมูลที่นักเรียนเล่า นักเรียนถามครูว่า ทำไมครูต้องเขียนบันทึก ครูต้องคอยแนะนำให้นักเรียนฟังว่า การจดข้อมูลเป็นการบันทึกไว้ไม่ให้ลืม หรือเป็นการรวบรวมข้อมูล เมื่อนักเรียนได้รับฟังข้อมูลนักเรียนและได้รู้ข้อมูลจากเพื่อนแล้ว ครูให้นักเรียนเขียนจดบันทึกลงในสมุดการงานอาชีพ ฯ จากนั้นให้นักเรียนบอกประโยชน์ที่ได้ทำกิจกรรมถามผู้เฒ่าผู้แก่ นักเรียนบอกว่า นักเรียนได้รู้ว่าต้องมีมารยาทเวลาไปสอบถามคนแก่กว่า ได้ฟังนิทานอื่นๆ เช่นเรื่องสนุกๆ เรื่องผี ได้ไปเยี่ยมพ่อหวด สนุกมาก กล้าพูดหน้าชั้นเรียนขณะที่ออกมาเล่า และได้รับการปฏิบัติกิจกรรมต่างที่ต้องทำในแต่ละประเพณี

จากนั้นครูได้สรุปเรื่องที่นักเรียนนำเสนอ แล้วถามนักเรียนว่ามีวิธีการอย่างไรถึงจะให้เหลือเรื่องที่จะศึกษาเพียงเรื่องเดียว นักเรียนจึงเสนอว่า ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม แล้วให้อภิปรายกลุ่มย่อยว่า จะเลือกเรียนประเพณีเรื่องใดมากที่สุด เหตุผลใดถึงเลือกเรื่องนี้ แล้วให้สมาชิกภายในกลุ่ม

เลือกเรื่องที่ตนคิดว่าน่าจะเรียนมากที่สุด จากนั้นให้ทั้งสองกลุ่มออกมานำเสนอว่ากลุ่มของตนเลือกเรื่องใด และเหตุผลอะไร จากนั้นก็จะเหลืออยู่สองเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนได้รับฟังเหตุผลจากหัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่ม แล้วให้เพื่อนๆ ได้รับฟัง แล้วตัดสินใจว่าจะเลือกเรียนเรื่องใดมากที่สุด ภายใต้เหตุผลในการเลือกเรื่องดังนี้

1. ห้ามยอนเพื่อนให้เลือกเรื่องเหมือนตนเอง
2. ทุกคนต้องใช้ความคิดเห็นและรับฟังด้วยเหตุและผลของตนเอง
3. เรื่องที่จะเลือกต้องเป็นเรื่องที่เรียนง่าย เป็นไปได้ สนุก และเรียนแล้วมีความสุข
4. หากมีการเลือกเรื่องแล้วต้องยอมรับและเคารพในการตัดสินใจของเพื่อน
5. เมื่อเลือกเรื่องแล้วทุกคนต้องแสดงความคิดเห็นของตนเองให้เพื่อนได้ด้วย

เมื่อหัวหน้าแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ แล้วนำเสนอข้อตกลงในการเลือกเรื่องแล้ว นักเรียนได้เสนอวิธีการลงคะแนนตัดสินใจเลือก หัวหน้าห้องได้ดำเนินการแจกกระดาษให้คนละหนึ่งแผ่น แล้วลงคะแนนได้เพียงเรื่องเดียว มีให้เพื่อนสองคนคอยเขียนคะแนนบนกระดาน อีกคนขานคะแนน

จากนั้นได้ดำเนินการตามที่นักเรียนได้นำเสนอ ได้สรุปลงความเห็นว่าคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เลือกเรื่องที่จะเรียนคือ ประเพณีวันสงกรานต์ ด้วยคะแนน 5:4 ด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นเรื่องที่อยากเรียน เรียนง่าย มีแหล่งที่เรียนรู้มาก เรียนได้ทั้งคนที่นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม

จากนั้นครูนักเรียนได้เรียนรู้เรื่องการตั้งคำถามในวิชาภาษาไทย จนนักเรียนเข้าใจแล้วให้นักเรียนตั้งคำถามเรื่องประเพณีสงกรานต์ให้มากที่สุด นักเรียนเสนอว่า ให้แบ่งกลุ่มโดยคณะนักเรียนที่เขียนเก่งอยู่กับนักเรียนที่เขียนไม่ได้ ครูให้กระดาษ แบ่งกลุ่มตามที่นักเรียนได้เสนอ เมื่อนักเรียนช่วยกันคิดคำถามแล้ว นักเรียนส่งตัวแทนมาอ่านคำถามเกี่ยวกับประเพณีวันสงกรานต์มากที่สุด โดยมีครูคอยแนะนำให้นักเรียนจัดหมวดหมู่คำ เช่น วิธีการเล่นสงกรานต์ที่ถูกต้องเป็นอย่างไร อุปกรณ์ใดที่ต้องใช้ในวันสงกรานต์ ประเพณีสงกรานต์ในอดีตกับปัจจุบันต่างกันอย่างไร ปัญหาที่เกิดขึ้นในวันสงกรานต์มีอะไรบ้าง เป็นต้น

จากนั้น นักเรียนได้เรียนรู้การตั้งชื่อเรื่อง จากคุณครูพี่ไท นักเรียนได้เรียนรู้ว่าหลักการในการตั้งชื่อเรื่องต้องมีที่มาที่ไป ต้องเป็นคำที่กระชับซึ่งต้องมาจากวัตถุประสงค์ที่เรียนเรียนรู้การใช้คำสำคัญเป็นอย่างไร จากนั้นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ชื่อโครงงานวิจัยเรื่องศึกษาวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสงกรานต์ เพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนบ้านหน้าเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จากนั้นครูให้นักเรียนได้ดำเนินการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเรื่องประเพณีวันสงกรานต์จากห้องคอมพิวเตอร์ เป็นลำดับเรื่อง สัปดาห์ที่หนึ่งให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลประวัติความเป็นมา ของประเพณีสงกรานต์ สัปดาห์ที่สองให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลประเพณีวันสงกรานต์ ในห้องสมุด ปรากฏว่า นักเรียนได้พบหนังสือ หรือข้อมูลจากห้องสมุด สัปดาห์ที่สามให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลประเพณีวันสงกรานต์ในแต่ละภาค โดยให้นักเรียนเปรียบเทียบความต่างความเหมือนของประเพณีวันสงกรานต์ในแต่ละภาค สัปดาห์ที่สี่ให้นักเรียนสืบค้นเรื่องปัญหาที่เกิดขึ้นในวันสงกรานต์ แล้วให้นักเรียนได้สรุปปัญหาเป็นข้อๆ และวิธีแก้หรือข้อควรปฏิบัติในวันสงกรานต์ จากการทำกิจกรรมนี้ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้กับคอมพิวเตอร์ได้มากขึ้น ทำให้นักเรียนสนุก นักเรียนได้เห็นภาพเหตุการณ์จริง ที่เกิดขึ้น และข้อมูลสามารถอ่านได้มากมาย และฝึกเขียนสรุปแล้วส่งครู

จากนั้นเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลต่างๆในอินเทอร์เน็ตแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อออกสัมภาษณ์ผู้รู้ หรือผู้ปกครอง คนในชุมชน เจ้าอาวาส เกี่ยวกับประเพณีวันสงกรานต์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน และปัญหาที่เกิดขึ้นในวันสงกรานต์ในชุมชนบ้านหน้าเมือง เพื่อให้ นักเรียนได้มีข้อมูลที่ได้จากคนใกล้ชิด จากคนในชุมชน ซึ่งเกิดขึ้นจริงในอดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้นักเรียนสามารถเปรียบเทียบข้อมูล และสามารถนำเสนอให้ทุกคนในห้องได้รับฟัง

จากนั้นครูให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ในเรื่อง การปฏิบัติตนที่ดีในวันสงกรานต์เพื่อจะได้ลดปัญหาให้กับชุมชนบ้านหน้าเมือง ซึ่งนักเรียนได้เสนอว่า นักเรียนควรมีการทำใบประชาสัมพันธ์ให้กับชาวบ้านในชุมชนหน้าเมืองเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในวันสงกรานต์ที่จะมาถึง นอกจากนี้ต้องให้ความรู้กับเพื่อนนักเรียนในโรงเรียน เพื่อนนักเรียนได้ปฏิบัติตนให้ถูกต้องและสามารถบอกเล่าสู่กันฟังให้ผู้ปกครองได้รับทราบ นักเรียนได้วางแผนปฏิบัติตามกำหนดการ และจะดำเนินการในลำดับต่อไป

๑ วิธีการสนับสนุนประเด็นงานเครือข่ายการศึกษา

1. เวทีระดมองค์ความรู้กับผู้บริหารเครือข่ายโรงเรียนวิจัย

การจัดกิจกรรมระดมความรู้จัดขึ้นเพื่อค้นหาครุภัณฑ์จัดการกระบวนการที่สามารถเป็นแม่แบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับ “กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน” ค้นหาตัวตนที่เป็นองค์ความรู้ และทักษะเฉพาะทาง เพื่อเติมเต็มแก่ครูคนอื่นในเครือข่ายโรงเรียนวิจัย และเพื่อพัฒนาทักษะเหล่านั้นให้คมลึกขึ้น ทั้งนี้ยังมาดหมายว่าครูเหล่านั้น จะสามารถเป็นครุภัณฑ์จัดการกระบวนการแกนนำ ที่สามารถเป็นแกนหลักของเครือข่ายโรงเรียนวิจัย หรือที่เรียกว่า “Core Team” อันเป็นทีมที่ปราศจากกำแพงความเป็นสังกัดโรงเรียน ทั้งนี้ยังพยายามลดการฝึกอบรมจากที่เลี้ยง ในอนาคตการได้คนและศักยภาพจะสามารถนำมาสู่การสร้างการเรียนรู้ระหว่างครูต่อครูได้มากขึ้น

2. อบรมการพัฒนาโจทย์วิจัยห้องโมเดล

การอบรมการพัฒนาโจทย์งานวิจัยห้องโมเดล เป็นการนำห้องเรียนที่จัดการเรียนรู้เป็นตัวอย่าง เป็นโจทย์ประจำโรงเรียนจำนวน 8 โจทย์ ในชุดสัญญาโครงการ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก, โรงเรียนขนาดกลาง, โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนขนาดใหญ่มาร่วมในการอบรมแลกเปลี่ยนทักษะ เครื่องมือ วิธีการในการพัฒนาโจทย์ ซึ่งวิธีการขึ้นโจทย์ในชุดสัญญาโครงการปี 2557 จะต่างจากการพัฒนาโจทย์ที่ผ่านมา กล่าวคือ เป็นโจทย์ที่เสนอผ่านความต้องการของคนในชุมชนร่วมกับโรงเรียน ดังนั้นห้องโมเดลจึงเป็นห้องเรียน ที่รับผิดชอบโจทย์โครงการของโรงเรียนอีกประการหนึ่งโดยปริยาย

กระบวนการพัฒนาโจทย์ เน้นการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง ครูนักจัดการกระบวนการทำหน้าที่อำนวยความสะดวก เชื่อมประสานชุมชน ที่มีตัวแทนผู้ปกครองเป็นทีมวิจัย มาร่วมในการพัฒนาประเด็นที่เกี่ยวข้อง อีกอย่างโจทย์ที่พัฒนามีการกำหนดประเด็นที่สนใจ ต่างจากทุกครั้งที่นักเรียนเลือกเอง ด้วยเงื่อนไขดังกล่าว โจทย์ห้องโมเดลในครั้งนี้ส่วนใหญ่จึงเลือกชั้นเรียนในช่วงสูงสุด ทั้งประถมศึกษาตอนปลาย, มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

แนวคิดการพัฒนาโจทย์ จึงเป็นการกลับไปย้อนดูข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเด็นที่สนใจ ผ่านการค้นคว้า พุดคุย ลงพื้นที่ แล้วสรุปเป็นข้อมูลสู่การวิเคราะห์ และพัฒนาเป็นหัวข้อโครงการงานวิจัย ก่อนพัฒนาเป็นเค้าโครงการฉบับสมบูรณ์ก่อนสิ้นภาคการศึกษาที่ 1 ต่อไป.

3. อบรมแนวคิดการบูรณาการ

การอบรมการบูรณาการ แนวคิดตั้งต้น เริ่มจากการที่ทางทีมที่เลี้ยง และผู้บริหารเครือข่ายโรงเรียนวิจัยอยากเพิ่มเติมทักษะความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์หรือเกณฑ์การประเมินทางการศึกษา เพื่อให้ครูเข้าใจการบูรณาการกระบวนการวิจัยกับเกณฑ์เหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นตัวชี้วัดผลการเรียนรู้ เช่นเดียวกับ

การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดเหล่านั้น โดยมีรายละเอียดตัวชี้วัดที่ต้องการสร้างความเข้าใจกับครูนักจัดกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย

- พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ
- หลักสูตรการศึกษา
- เกณฑ์ประเมินของสมศ.
- เศรษฐกิจพอเพียง
- มาตรฐานสพฐ.
- หลักสูตรมาตรฐานสากล
- ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ
- สมรรถนะ 5 ประการ

ในส่วนการเชื่อมโยงเกณฑ์ข้างต้น กับกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน เป็นการนำผลลัพธ์การเรียนรู้ในกรณีนั้นๆมาจำแนกวิเคราะห์ โดยมีแก่นหลักในการเป็นเกณฑ์ประเมิน คือ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นแก่นในการเชื่อมโยง สู่เกณฑ์ด้านอื่น

อีกแนวคิดหนึ่งคือ เชื่อว่าเมื่อครูนักจัดกระบวนการแม่นยำในส่วนเนื้อหาการประเมิน การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการออกแบบอย่างเข้มข้นน่าจะดีกว่าที่เป็นอยู่

ทั้งนี้แนวคิดดังกล่าว ทางทีมพี่เลี้ยงจะเริ่มฝึกอบรมแก่ครูนักจัดกระบวนการ ซึ่งเป็นชุดแกนนำในการเรียนรู้

4. เวทีพัฒนาโจทย์ครูใหม่

การอบรมพัฒนาโจทย์ครูใหม่ เป็นกระบวนการสร้างการเรียนรู้แก่ครูนักจัดกระบวนการภายในเครือข่ายโรงเรียนวิจัย จ.สตูล โดยการเติมแนวคิดการจัดการเรียนรู้, ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัย, การวิจัย 10 ขั้นตอน ,ทั้งนี้โดยการอบรม เป็นการเติมเต็มองค์ความรู้ ควบคู่กับการปฏิบัติการ มีครูแกนนำจากเครือข่ายโรงเรียนวิจัย (ดังตารางทำเนียบครูเชี่ยวชาญของเครือข่าย) มาเป็นวิทยากรสร้างการเรียนรู้ มีพี่เลี้ยงและที่ปรึกษา รับหน้าที่เติมเต็มและช่วยออกแบบกระบวนการ

นอกจากนี้ การพัฒนาโจทย์ครูใหม่ ยังเป็นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่ายโรงเรียนวิจัยอีกทางหนึ่งด้วย.

5. อบรมเชิงปฏิบัติการการเขียนรายงาน

การอบรมการเขียนรายงาน เป้าหมายเพื่อเป็นการชี้แจงรายละเอียดการเขียนรายงาน และเป็นการทำความเข้าใจโครงการและโครงงานวิจัยห้องโมเดล

แนวคิดหลัก คือ การทบทวนโจทย์โมเดล ทบทวนสิ่งที่มีทั้งในส่วนข้อมูล ผลลัพธ์ และการมีส่วนร่วม เพราะแนวคิดหลักโครงการ เน้นการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน อีกแนวคิดที่ต้องการสื่อสารคือ การเพิ่มระยะเวลาโจทย์โครงการงานนักเรียนจากหนึ่งปี เป็นสองปี เพื่อขยายผลช่วงปฏิบัติการ หรือการใช้ประโยชน์จากข้อมูล อันเป็นการสร้างแรงกระเพื่อมการเรียนรู้

ทั้งนี้ ในส่วนห้องเรียนโมเดลที่จะสำเร็จการศึกษาในปีนี้ ทางทีมได้ออกแบบให้เครื่องมือวิจัยกับประเด็นสามารถส่งต่อแก่น้องที่เลื่อนชั้นเข้ามา เพื่อทบทวนและพัฒนาต่อ

ในส่วนการสร้างการมีส่วนร่วม บางประเด็นยังขาดการเชื่อมประสานกับคนในชุมชน การกลับไปทบทวนจึงเป็นการออกแบบการทำงานต่อ

6. นำเสนอเค้าโครงการวิจัยระดับโรงเรียน

การนำเสนอเค้าโครงการวิจัยเป็นกระบวนการนำเสนอร่างโครงการงานวิจัยนักเรียน ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีทั้งผู้ปกครอง, ที่ปรึกษาโครงการ, และผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล โดยนักเรียนจะจัดทำเอกสารร่างโครงการ และเตรียมรูปแบบการนำเสนอ

แนวคิดหลัก คือ การนำเสนอ และเพิ่มเติมแนวคิดก่อนการลงพื้นที่จริง แก่นักเรียน และเป็นการเพิ่มเติมแนวคิดการจัดการเรียนรู้แก่ครูอีกทางหนึ่ง.

รายละเอียด :

เวทีนำเสนอโครงการงานวิจัยเครือข่ายโรงเรียนวิจัย (Model Room) (ขนาดเล็ก, ขนาดกลาง, ขนาดใหญ่, ขยายโอกาส, โรงเรียนเครือข่าย)

19 พฤศจิกายน 2556 ณ ชมรมประมงพื้นบ้าน จ.สตูล

1. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในเวทีนำเสนอโครงการงานวิจัยนักเรียน

- a. อ.สมเจตนา มณีโมไนย
- b. อ.หรน หัสมา
- c. อ.หุดดิน อูสมมา
- d. ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์
- e. ผ.อ.ยงยุทธ ยืนยง
- f. คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์
- g. ครูซุ่ม พิศาลสินธุ์

2. รายชื่อภาคีที่เข้าร่วม

- a. อ.สมบูรณ์ อัมภาสกิจ
- b. อ.สินธุ์ แก้วสินธุ์

3. รายชื่อกลุ่มเป้าหมายเวทีนำเสนอโครงการวิจัย

a. รายชื่อโรงเรียน :

- i. โรงเรียนขนาดเล็ก : โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก , โรงเรียนวัดหน้าเมือง
- ii. โรงเรียนขนาดกลาง : โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ, โรงเรียนบ้านกุ่มปะโหลด
- iii. โรงเรียนขยายโอกาส : โรงเรียนบ้านเขาจีน, โรงเรียนบ้านนาแก้ว
- iv. โรงเรียนขนาดใหญ่ : โรงเรียนอนุบาลสตูล, โรงเรียนจริยธรรมอิสลามมูลนิธิ
- v. โรงเรียนเครือข่าย : โรงเรียนบ้านโกตา, โรงเรียนบ้านโคกพยอม, โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม, โรงเรียนบ้านบากันโต๊ะทิด

b. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมเวที (เฉลี่ยวันละ 100 คน) :

- i. นักเรียน -- ไม่จำกัดจำนวนผู้เข้าร่วม
- ii. ครู -- ครูผู้รับผิดชอบชั้นเรียนที่ต้องนำเสนอ
- iii. ผู้อำนวยการโรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนวิจัย
- iv. ผู้ปกครองและทีมวิจัย

7. ประชุมทีมผู้บริหารเครือข่ายโรงเรียนวิจัย

การประชุมเครือข่ายผู้บริหารโรงเรียนวิจัย เป็นการสร้างพื้นที่พูดคุย เพื่อพัฒนาระบบเครือข่าย (Network)โรงเรียนวิจัย เป็นการสร้างพื้นที่พูดคุยเรื่องการบริหารจัดการโรงเรียน ประเด็นการสร้างการเรียนรู้ และเปิดรับผู้ที่สนใจเข้ามาร่วมเรียนรู้

รูปแบบเวทีไม่เป็นทางการ มีวาระเดือนละครั้ง สัปดาห์ในโรงเรียนสมาชิก

การสร้างพื้นที่เครือข่าย มีแนวคิดปลายทางเรื่องการบริหารจัดการตนเอง มีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นแกนนำ มีระบบการจัดการ ส่วนศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล เป็นภาคีร่วมในการขับเคลื่อน

๑ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก

โจทย์ร่วม คือ “การพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน” จากปัญหาส่วนใหญ่ของโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (ผลการประเมินภายนอกของ สมศ.) พบว่า สาเหตุที่ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาในการจัดการศึกษานั้นมีปัจจัยที่สำคัญหลายประการ เช่น ครูไม่ครบชั้น ครูไม่ครบกลุ่มสาระ ครูมีภารกิจอื่นที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป สื่อ วัสดุอุปกรณ์ไม่พอเพียง ไม่ทันสมัย สถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ปกครองยากจนไม่มีระบบบริหารจัดการที่ดี ประการสำคัญผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กย้ายบ่อยเพื่อไปโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

ทั้งสองโรงเรียนเห็นควรว่าต้องมีการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยต่อเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิดความยั่งยืน โดยการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการเรียนรู้อย่างแท้จริงหาใช่การร่วมแต่บางส่วน ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีโจทย์วิจัย คือ ศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกโดยใช้เปลือกหอยในชุมชน หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอละบุรี จังหวัดสตูล และศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเพณีคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง ม.6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล

รายละเอียดการประชุมคู่ชานโรงเรียนขนาดเล็ก

1.1.1. 21 พฤศจิกายน 2556 ครั้งที่ 1 เวลา : 14.00 น.

ผู้เข้าร่วม : ผ.อ.สิริ เต็นเบ็น , ผ.อ.จรีรัตน์ แควียว , คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์, นายพิเชษฐ์ เบญจมาศ , คณะครูโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก และโรงเรียนวัดหน้าเมือง และผู้ปกครองทั้ง 2 ชุมชน

สถานที่ : โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อ.ละบุรี จ.สตูล

รูปแบบการนั่ง : นั่งเก้าอี้รูปตัวยู ล้อมวง มีจอโปรเจคเตอร์

4.2.2. ธันวาคม 2556 ครั้งที่ 2 เวลา : 14.00 น.

ผู้เข้าร่วม : ผ.อ.สิริ เต็นเบ็น , ผ.อ.จรีรัตน์ แควียว , คุณกริยะ หลีเคราะห์, นายพิเชษฐ์ เบญจมาศ , คณะครูโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก และโรงเรียนวัดหน้าเมือง และผู้ปกครองทั้ง 2 ชุมชน

สถานที่ : โรงเรียนวัดหน้าเมือง อ.เมือง จ.สตูล

รูปแบบการนั่ง : นั่งเก้าอี้รูปตัวยู ล้อมวง มีจอโปรเจคเตอร์

กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ :

เครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก ใช้วิธีการเห้าเยือนระดับโรงเรียนในการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ โดยครั้งแรกเลือก โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกเป็นเจ้าบ้าน ส่วนครั้งหลังเลือก โรงเรียนวัดหน้าเมือง โดยในการเห้า-เยือน จะมีตัวแทนผู้ปกครองเข้าร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ซึ่งในส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก ใช้วิธีการนำเสนอบทเรียนผ่านพาวเวอร์พอยน์ท์ โดยมีโจทย์ห้องโมเดล โรงเรียนละ 1 ห้อง/ชั้น เป็นโจทย์หลัก ส่วนชั้นอื่นมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสายชั้น

โดยวัตถุประสงค์การแลกเปลี่ยน เป็นการหารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน ซึ่งในส่วนโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ตัวแทนผู้ปกครอง (ลัดดา ชูช่วง) ได้เข้าร่วมเรียนรู้ ในสายชั้น เป็นการทดแทนครูเวลาไปราชการนอกพื้นที่

กระบวนการเห้า-เยือน เป็นการเปิดมุมมองในส่วนการเรียนรู้ โดยมีครูบางคนบอกว่า การมาเยือนโรงเรียนคู่ขนาน เป็นการเปิดโอกาสทางการเรียนรู้ที่สำคัญ เพราะจะช่วยสร้างสัมพันธภาพและความเป็นเครือข่ายในการทำงานได้

ซึ่งผลจากการลงพื้นที่ ทำให้ครูรู้จักกันมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ และการโทรศัพท์.

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

☞ ผลการดำเนินงานของ โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก

• การบริหารจัดการจัดการ

1.โครงการ ศึกษาข้อมูลเปลือกหอยในชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละงู จังหวัดสตูล

รายละเอียดการจัดการเรียนรู้ห้องโมเดล :

1.เพื่อศึกษาข้อมูลเปลือกหอยในชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์

บ้านบ่อเจ็ดลูก เป็นหมู่บ้านชายฝั่งทะเลอันดามัน ประชากรส่วนใหญ่ของหมู่บ้านประกอบอาชีพด้านการประมงเป็นหลัก ร่วมทั้งการออกทะเลเพื่อการบริโภค มีทั้ง ปลา กุ้ง หอย หลังจากบริโภคแล้วเปลือกหอยส่วนใหญ่ชาวบ้านก็นำไปทิ้ง

กอรกับมีชาวบ้านบางส่วน ยังต้องประกอบอาชีพเพื่อเสริมรายได้ให้กับครอบครัว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จึงมีความคิดที่จะศึกษาประโยชน์จากเปลือกหอย และการนำไปใช้ประโยชน์ขึ้นมา

ผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

นักเรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์ที่ได้ลงพื้นที่ปฏิบัติ การหาองค์ความรู้ด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้จะเป็นประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเป็นอย่างดี ทั้งยังสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียน ที่ได้สร้างประโยชน์ให้กับชุมชน

ผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับชุมชน

ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยการให้ความรู้แก่นักเรียนเมื่อนักเรียนต้องการคำตอบในเรื่องที่นักเรียน ยังไม่เข้าใจหรือ ครูในโรงเรียน ให้คำตอบไม่ชัดเจน ก็สามารถสอบถามได้ เช่น สอบถามผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับหอยในชุมชน และผู้รู้ในเรื่องหอย ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก และชุมชนก็จะได้ ผลผลิตที่ติดกลับสู่ชุมชน โดยนักเรียนสามารถศึกษาและใช้ประโยชน์จากเปลือกหอย ได้อย่างถูกต้อง ทั้งยังสามารถนำเปลือกหอยที่มีค่อนข้างมาก ในชุมชนมาใช้

ประโยชน์ สามารถสร้างมูลค่า และนำเปลือกหอยมาใช้ประโยชน์ได้ถูกต้อง เหมาะสม ตลอดจนรู้คุณค่าของเปลือกหอย

ผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับครู

ครูได้นำกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้รู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยที่ครูคอยเป็นที่ปรึกษา และให้คำแนะนำในการค้นคว้าหาข้อมูล บูรณาการวิชาการต่าง ๆ มาใช้ เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ความรู้ที่ต้องและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในชุมชน ครูได้สร้างความสัมพันธ์ ระหว่าง นักเรียน และชุมชนมากขึ้น ก่อให้เกิดความรัก ความเข้าใจ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. เพื่อให้นักเรียนนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน

กระบวนการเรียนการสอนของห้องโมเดล ภาคเรียนที่ผ่านมา (ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556) ครูได้จัดกระบวนการโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการค้นคว้า การสังเกต และการปฏิบัติจริง โดยเน้นให้นักเรียนปฏิบัติได้จริง สามารถสร้างประโยชน์และสร้างมูลค่า จากสิ่งที่ชุมชนคิดว่าไม่มีประโยชน์แล้ว สิ่งเหล่านี้จะเป็นฐานในการคิดให้กับนักเรียนต่อไป

☞ ผลการดำเนินงานของ โรงเรียนวัดหน้าเมือง

“โครงการวิจัย ศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม เกี่ยวกับประเพณีของคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง หมู่ที่ 6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล ”

การนำประเด็นประเพณีคนในชุมชนบ้านหน้าเมือง มาเป็นเนื้อหาเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในชุมชน ที่ขยายผลครอบคลุมประเพณีชาวพุทธ และมุสลิม ซึ่งที่ผ่านมา กิจกรรมการเรียนรู้หลักในโรงเรียนและชุมชนบ้านหน้าเมือง จะเน้นหนักไปที่ชาวพุทธ ตามสัดส่วนคนกลุ่มใหญ่ในชุมชน ซึ่งโครงการนี้ จะช่วยประสานความเข้าใจระหว่างชาวพุทธกับมุสลิม และสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่ทั้งพุทธ ,อิสลาม ในโรงเรียนอีกทางหนึ่ง

รายละเอียดโครงการระดับโรงเรียน

ศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเพณีคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง ม.6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล

เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ ประเพณีของคนในชุมชนวัดหน้าเมือง (ศาสนาพุทธ (ไทย/จีน), ศาสนาอิสลาม) และเพื่อพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถหลอมรวมความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาพุทธ (ไทย/จีน) และศาสนาอิสลาม ในชุมชน และโรงเรียนวัดหน้าเมือง

มีวิธีการจัดการเรียนรู้ดังนี้

ผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ห้องโมเดล:

ผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับครู นักเรียน และชุมชน หลังการดำเนินกิจกรรมรายกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การสอบถาม ผู้ปกครอง

- นักเรียนทุกคนกลับบ้านไปสอบถามผู้ปกครอง หรือปู่ย่า ตายาย ที่บ้านเกี่ยวกับประเพณีที่ตนเองสนใจ แล้วเขียนข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษหรือสมุด เพื่อออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้ให้เพื่อนฟังในห้องเรียน

ผลที่เกิดขึ้นกับครู มีดังนี้

ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็ก โดยการที่ครูชวนนักเรียน พูดคุยสนทนาก่อนแล้วครูได้สอนแบบ บูรณาการ โดยสอดแทรกมารยาทในการเข้าไปสอบถามหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่ และเมื่อนักเรียนออกมา พูดนำเสนอข้อมูลที่ไปสอบถามมา ทำให้ครูได้ทราบพื้นฐานความสามารถในการพูด ความกล้าหาญของ นักเรียนและข้อมูลรายละเอียดเรื่องประเพณีของแต่ละครอบครัวที่ทำกัน ครูสามารถแยกนักเรียนที่มีความรับผิดชอบได้ นักเรียนที่มีทักษะในการพูดนำเสนอ และสามารถแยกกลุ่มเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อนได้ เป็นการศึกษาเด็กรายบุคคล ซึ่งครูสามารถนำไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆได้

ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน มีดังนี้

นักเรียนทุกคนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมโดยได้พูดคุย สนทนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ปกครอง มีความสนุกสนาน ที่ได้พูดคุยกับผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน นักเรียน ได้รับฟังการเล่านิทานสมัยก่อนๆ อีกด้วย แล้วนำประสบการณ์ที่ได้ฟังเพิ่มเติมรวมกับประสบการณ์ เดิมของตนมาพูดนำเสนอให้เพื่อนๆฟัง ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ตั้งใจฟังในสิ่งที่เพื่อนออกมา เล่า นอกจากนี้ครูให้นักเรียนนำข้อมูลมาเขียน ทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เกิดทักษะในการเขียน ผูกสมาน และฝึกให้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน สามารถทำงานจนสำเร็จได้

ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน มีดังนี้

เมื่อนักเรียนทุกคนมีความสนใจในการเรียนเรื่องประเพณีที่เกิดขึ้นจริงในชุมชนของนักเรียน ทำให้ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนรุ่นหลังที่ต้องสืบทอดวัฒนธรรมประเพณี นอกจากนี้คนในชุมชนยังเกิดความภาคภูมิใจกับตนเองที่มีนักเรียนเข้ามาสอบถาม หาความรู้กับตนเอง เพราะนักเรียนสามารถพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าได้ และทำให้ชุมชนอยู่กันอย่างสงบสุข ภายใต้ประเพณีและวัฒนธรรมการปฏิบัติที่ดีของคนในชุมชน

กิจกรรมที่ 2 การนำเสนอข้อมูลที่ได้ จากการสอบถามผู้ปกครอง ผู้รู้ คนในชุมชน

นักเรียนทุกคนพูดคุยสนทนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์การปฏิบัติกิจกรรมประเพณีต่างๆ จากการที่ได้ไปสอบถามผู้ปกครองนักเรียนที่บ้านหรือคนในชุมชนที่นักเรียนอยู่ แล้วนำมารวบรวมเขียน ประเพณีต่างๆที่มีอยู่ในชุมชนของตนเอง วาดภาพประกอบเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบ กิจกรรมอย่างง่าย ๆ

ผลที่เกิดขึ้นกับครู มีดังนี้

ครูได้นำวิธีการสอนแบบบูรณาการมาใช้ในการจัดกิจกรรม โดยได้บูรณาการวิชาภาษาไทยใน ทักษะการพูด การเขียน วิชาประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ฝึกทักษะกระบวนการ สังเกต วิชาศิลปะ ฝึกทักษะการวาดภาพระบายสี วิชาการงาน ฝึกให้มีความมุ่งมั่นและมีทักษะในการ ทำงาน

ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน มีดังนี้

นักเรียนที่มีความสนใจในการร่วมกิจกรรม มีทักษะในการพูด กล้าที่จะแสดงออก มีทักษะการ เขียนข้อมูลที่ตนเองไปสอบถาม มีทักษะในการฟัง มีความคิดสร้างสรรค์ วาดภาพประกอบได้สำเร็จ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จ และได้ความรู้ประเพณีต่างๆในชุมชนของตน

กิจกรรมที่ 3 การตัดสินใจในการเลือกเรื่อง

การตัดสินใจในการเลือกเรื่องเป็นกระบวนการที่นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นมาก เนื่องจากนักเรียนเองต้องใช้ความคิด วิเคราะห์ตัดสินใจที่จะเลือกเรียนในเรื่องใด ซึ่งในกิจกรรมนี้ ครู ได้ออกแบบกิจกรรมโดยการแบ่งกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดของตนเองในกลุ่มก่อน คิดวิเคราะห์ และตัดสินใจเลือกเรื่องที่อยากจะเรียนภายในกลุ่มก่อน แล้วนำมติที่ได้ของสองกลุ่มนำเสนออีกครึ่ง

หนึ่ง แล้วสุดท้ายเมื่อมีประเพณีให้เลือกน้อยลง ภายใต้เงื่อนไขการตัดสินใจ ทำให้การตัดสินใจของนักเรียนง่ายขึ้น

ผลที่เกิดขึ้นกับครู มีดังนี้

ครูได้เรียนรู้ได้เห็นความสามารถของนักเรียนที่เกี่ยวกับการจัดการกระบวนการกลุ่มของนักเรียนที่เกิดขึ้นโดยความคิดของนักเรียนเอง โดยมีนักเรียนจัดการกระบวนการเรียนรู้เอง

บทที่ 5

สรุป วิเคราะห์ และรายงานผล

จากการจัดการเรียนรู้โจทยโมเดลในระดับชั้นเรียน ในโครงการ ศึกษาวิธีการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยการพัฒนากิจการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละฮู่ จังหวัดสตูลโดยการศึกษาโครงการวิจัย เรื่อง ศึกษาข้อมูลเปลือกหอยในชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละฮู่ จังหวัดสตูลปีการศึกษา 2556-2557

เนื่องด้วยบ้านบ่อเจ็ดลูก เป็นหมู่บ้านชายฝั่งทะเลอันดามัน ประชากรส่วนใหญ่ของหมู่บ้านประกอบอาชีพด้านการประมงเป็นหลัก รวมทั้งการออกทะเลเพื่อการบริโภค มีทั้ง ปลา กุ้ง หอย หลังจากบริโภคแล้วเปลือกหอยส่วนใหญ่ชาวบ้านก็นำไปทิ้ง กอปรกับมีชาวบ้านบางส่วน ยังต้องประกอบอาชีพเพื่อเสริมรายได้ให้กับครอบครัว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จึงมีความคิดที่จะศึกษาประโยชน์จากเปลือกหอย และการนำไปใช้ประโยชน์ โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ซึ่งเป็นห้องโมเดล ได้ร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของกระบวนการวิจัย ทำให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของการจัดการศึกษา ซึ่งส่งผลให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ที่สืบเนื่องจากการวางแผนร่วมกัน โดยใช้กระบวนการวิจัย

จากการที่ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทำให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากิจการโรงเรียนการสอน ให้ความรู้กับนักเรียนในโรงเรียน และนักเรียนออกไปหาความรู้กับผู้รู้ หรือ ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชน

ผลที่เกิดขึ้นกับครู มีดังนี้

1.ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กสามารถแยกกลุ่มเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อนได้ เป็นการศึกษาเด็กรายบุคคล ซึ่งครูสามารถนำไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆได้

2.ครูได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยการนำกระบวนการวิจัยไปเชื่อมโยงหรือไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้ในขั้นตอนกิจกรรมการสืบค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและในห้องสมุด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในการพูด การดู การอ่าน และการเขียนบันทึกของนักเรียนสาระสังคมฯ เช่น การอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือกัน ความสามัคคี ฯลฯ และครูมีความรู้เพิ่มขึ้นเมื่อได้ตรวจผลงานที่นักเรียนได้สืบค้นข้อมูล

3.ครูได้รู้จัก และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือความรู้ เกี่ยวกับหอยที่นำมาบริโภค เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้าน ความเป็นอยู่ของผู้ปกครองเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ชาวบ้านก็มีความรู้สึกที่ดีกับครู

4.ครูได้นำกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้รู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยที่ครูคอยเป็นที่ปรึกษา และให้คำแนะนำในการค้นคว้าหาข้อมูล บูรณาการวิชาการต่าง ๆ มาใช้ เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ความรู้ที่ต้องและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในชุมชน ครูได้สร้างความสัมพันธ์ ระหว่าง นักเรียน และชุมชนมากขึ้น ก่อให้เกิดความรัก ความเข้าใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน มีดังนี้

1.นักเรียนทุกคนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมโดยได้พูดคุย สนทนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ แล้วนำประสบการณ์ที่ได้ฟังเพิ่มเติมรวมกับประสบการณ์เดิมของตนมาเขียนบรรยาย หรือเขียนเรียงความ ซึ่งในการเขียนเรียงความ ทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เกิดทักษะในการเขียน ผูกสมาน และฝึกให้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน สามารถทำงานจนสำเร็จได้ มีวินัยคุณธรรม

2. นักเรียนที่มีความสนใจในการร่วมกิจกรรม มีทักษะในการเขียนเรียงความ มีทักษะในการเล่าเรื่อง ทักษะการเรียบเรียงข้อมูลเพื่อการนำเสนอ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ จนสามารถเขียนเรียงความและบรรยายความรู้สึกของตนเอง ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จ และฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตามได้อย่างถูกต้อง

3.นักเรียนได้ความรู้จากประสบการณ์ตรงที่ได้จากรวบรวมข้อมูล ใช้การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมด ได้ร่วมการตัดสินใจโดยมีผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นหลัก ฝึกการมีส่วนร่วม การร่วมการตัดสินใจ สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในกลุ่มนักเรียน

4.นักเรียนทุกคนได้ฝึกทักษะในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ เพื่อตั้งคำถามให้สัมพันธ์กับเนื้อหา และมีความคิดกล้าแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีความมุ่งมั่นในการทำงาน

5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีความคิด วิเคราะห์ จำแนกหมวดหมู่ได้ มีเหตุผลในการจัดหมวดหมู่ของคำถาม มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น เมื่อนำจุดประสงค์ของทั้งสองศาสนา มาตั้งเป็นโจทย์วิจัย และทำให้นักเรียนเกิดทักษะทางภาษา

6.นักเรียนมีความมุ่งมั่น มีความตั้งใจ มีความอดทน มีความสามัคคี และมีสมาธิในการเรียนมาก มีสมาธิ ได้ปฏิบัติจริง และมีความเสียสละ

7.นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีความรู้ และมีทักษะในการเขียนหนังสือราชการ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ มีความมุ่งมั่น มีความตั้งใจมีสมาธิมีความรัก ความสามัคคี มีวินัยในตนเอง และสามารถสร้างข้อตกลงร่วมกัน มีกิริยา มารยาทที่ดี

8.นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงพื้นที่ มีทักษะในการตั้งคำถามการพูด การฟัง และมีทักษะในการเขียนและมีระเบียบวินัยในตนเอง กล้าพูด กล้าซักถาม และรู้จักปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัยในขณะลงพื้นที่ จากกิจกรรมการวิจัยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

9. นักเรียนที่ได้รับความรู้จากการลงพื้นที่ เรียนรู้ชนิดของหอย และวิธีการบริโภคหอย ว่าเขาทำกันอย่างไร ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของผู้ปกครองซึ่งนักเรียนบางคนผู้ปกครองทำอาชีพอื่น ไม่เคยสัมผัสกับวิถีชีวิตเหล่านี้

10. นักเรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์ที่ได้ลงพื้นที่ปฏิบัติ ห่วงความรู้อยู่ด้วยตนเองและสร้างความภาคภูมิใจให้ตนเอง ที่ได้สร้างประโยชน์ให้กับชุมชน

ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน มีดังนี้

1. ทำให้ลดปัญหาในชุมชน เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม การมั่วสุม ดื่มเหล้า เล่นการพนัน และทำให้ชุมชนอยู่กันอย่างสงบสุข

2. นักเรียนมีน้ำใจรักชุมชน และเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของชุมชนตามกำลังความสามารถที่นักเรียนจะช่วยเหลือชุมชนได้ตามความเหมาะสม

3. ชุมชนมีบุคลากรที่รับผิดชอบ มีความสามัคคี ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้ เป็นการสร้างสัมพันธ์อันดีและเป็นการสร้างสัมพันธ์ชุมชนด้วย ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและสงบสุข

4. นักเรียน เป็นเด็กดี มีความตั้งใจเรียน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ เด็กเหล่านี้จะคิดแต่สิ่งที่ดี จะได้ช่วยกันพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

5. นักเรียนมีความผูกพัน และมีความรักในชุมชนของตนและพร้อมที่จะร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาชุมชนตามความเหมาะสม ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีความสงบสุข

ผลจากการจัดการเรียนรู้ในโครงการ ศึกษาวิธีการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละกู จังหวัดสตูล โดยการศึกษาโครงการวิจัย เรื่อง ศึกษาข้อมูลเปลือกหอยในชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละกู จังหวัดสตูล ปีการศึกษา 2556-2557 ทำให้ผลการจัดการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนไม่จำเป็นต้องจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรเดียว นอกจากหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาแล้ว ความเป็นชุมชนที่บริบทต่อการเรียนรู้ ทางโรงเรียนสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นได้ โดยการนำพื้นฐานความเป็นมนุษย์และวิถีชีวิตในชุมชนมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติจริง โดยผ่านสิ่งที่ชอบ สนใจและผู้รู้ในชุมชน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ในอนาคต

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะ ครูไม่ครบชั้น และนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพราะภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติ หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้จำนวนจำกัด ซึ่งมีสาเหตุจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อย สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารมีใช้อย่างจำกัด หรือใช้ได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจากปัญหาดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยได้อย่างเต็มรูปแบบและเต็มเวลาอันเนื่องมาจากข้อขัดข้องในกิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด ทำให้เกิดความล่าช้า ไม่ต่อเนื่อง การดำเนินกิจกรรมขยายและยืดเวลาออกไปมาก ทำให้ขาดทักษะการคิดสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

1. ใช้กระบวนการวิจัยในทุกกลุ่มสาระที่สอน ไม่ต้องแยกเป็นชั่วโมงต่างหาก
2. จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรใน/นอกโรงเรียน
3. ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง

“โครงการวิจัย ศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเพณีของคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง หมู่ที่ 6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล ” ในการบริหารจัดการของโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อนำไปสู่ความสัมพันธในการจัดการศึกษา มีผลดังนี้

การพัฒนาระบบการบริหารบุคคล

ครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งหมายรวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา นับเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งที่รับผิดชอบจัดการศึกษา ต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มี ทั้งความรู้และความสามารถ และเทคนิควิธีในการปฏิบัติวิชาชีพที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Center) ได้รับการพัฒนาให้มีคุณธรรมมีความสำนึกและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งต้องพัฒนาระดับวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติเป็นที่ยอมรับของสังคมและผู้ประกอบอาชีพครู ต้องสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การพัฒนากระบวนการบริหารบุคคล ส่งผลทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดการศึกษาเช่น แกนนำ ชุมชน ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู มีความเข้าใจบทบาทของตนเอง และใน กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ10ขั้นตอน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครู ชุมชน ผู้นำศาสนา เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน

จัดการอบรมปฏิบัติการกระบวนการเรียนรู้ 10 ขั้นตอนให้แก่ทีมวิจัย ผู้ปกครอง ครู ได้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน

พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการนำหลักสูตรไปปฏิบัติจริงให้บรรลุผลเป็นขั้นตอน สำคัญที่ครูจะต้องดำเนินการให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้เต็มตามศักยภาพมีความ สมดุลทั้งร่างกาย ปัญญา จิตใจและสังคม ให้เป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ใช้เหตุผลและผลเชิงวิทยาศาสตร์ มีความคิดรวบยอด รักการเรียนรู้ รู้วิธีการและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดี มีวินัย มีความ รับผิดชอบ และมีทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาคน พัฒนาอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามกรอบหลักสูตรที่กำหนดไว้ ดังนั้น กระบวนการเรียนการสอน จึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สำคัญ

ในยุคของข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจากการ เรียนในห้องเรียนสี่เหลี่ยม ที่ครูเอาความรู้ไปสอนให้กับนักเรียน ต้องเปลี่ยนมาเป็น ให้นักเรียนได้ออกไป เรียนรู้นอกห้องเรียน โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง จาก ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครอง ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ตลอดจนแหล่งเรียนรู้อื่นที่นักเรียนสามารถค้นคว้าได้อย่างสะดวก ตลอดเวลา จึงเป็นการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน

ประเด็นสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน คือ “ครู” ครูยุคใหม่ ต้องไม่เน้นที่ “การสอน” แต่จะต้องทำหน้าที่สร้างแรงบันดาลใจ หรือกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ ให้เกิดขึ้น ในตัว ของผู้เรียน เน้นการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เป็นผู้ชี้แนะการเรียนรู้ ที่เรียกว่า โค้ช “coaching”

ในด้านของเนื้อหาสาระสำคัญที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 จะยึดหลัก 3Rs ประกอบด้วย การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และมีความรอบรู้ในด้านคณิตศาสตร์ (Arithmetic) และหลัก 4Cs ประกอบด้วย การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา การติดต่อสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity and Innovation, Critical Thinking and Problem Solving, Communication and Collaboration) ซึ่งเป็นภารกิจที่ทั้ง พ่อ แม่ คุณครู และชุมชน ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้อง กับยุคสมัย อันเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในอีก 20 ปี ข้างหน้า ก็ไม่เหมือน

ปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงการศึกษา ก็เพื่อให้ผู้เรียนหรือเด็กได้ “เรียน” ไม่ใช่เพื่อให้ครูได้ “สอน” จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับเด็ก พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก

การดำเนินการโดยการประชุมจัดออกแบบปฏิทินการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบเครื่องมือ/นิเทศ เติมเต็มองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ10 ขั้นตอนและการบูรณาการ ทำให้ครูที่จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก จัดการเรียนการสอนได้ง่ายขึ้น และมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งใช้การบูรณาการทั้งวิชาเนื้อหาสาระและการหาแหล่งข้อมูลของความรู้ เป็นการนำวิชาหรือศาสตร์ต่างๆเชื่อมโยงกันภายใต้หัวข้อเดียวกันช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนที่ลึกซึ้ง และมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริง ได้รับความรู้ความเข้าใจในลักษณะองค์รวม นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ความเข้าใจจากสิ่งต่างๆที่มีอยู่รอบตัวและ เป็นแนวทางที่ช่วยให้ครูได้ทำงานร่วมกัน หรือประสานงานร่วมกันอย่างมีความสุข นอกจากนี้เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้คิดวิธีการหรือนำเทคนิคใหม่ๆมาใช้

นอกจากนี้การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย และการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น ทำให้ครูมีความเชื่อมั่นและเข้าใจตรงกันในเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยและแบบบูรณาการ ได้วางแผน ได้คิดกระบวนการเรียนรู้ และมีการประเมินผลร่วมกัน ครูมีการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนสามารถค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเองและได้ลงมือปฏิบัติจริง นอกจากนี้เป็นการเน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการนำวิชาต่างๆเชื่อมโยงกันมากกว่าที่จะเกิดจากเนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่งเท่านั้นและสามารถมีการนำข้อมูล ทรัพยากรท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้แบบองค์รวมหรือแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆอีกด้วย

ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ครูต้องไม่บอกคำตอบ หรือความรู้แก่นักเรียนก่อน แต่ครูจะต้องเป็นคนที่ยกกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ ให้มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้เกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ ทักษะการนำเสนอ ทักษะในการค้นคว้า ทักษะในการเขียน ทักษะในการทำงานร่วมกัน ทักษะในการตั้งคำถามเพื่อให้ได้คำตอบครูต้องไม่คำตอบ

การพัฒนาระบบการบริหารงบประมาณ

โรงเรียนต้องบริหารงบประมาณให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจตามที่กำหนดไว้ และรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายงบประมาณ โดยมีแผนกิจกรรม มีการติดตามรายงานผลเป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สามารถเปิดเผยต่อสาธารณะชนได้ การบริหารงบประมาณของโรงเรียน มุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยการระดมทรัพยากรจากหน่วยงาน องค์กร ชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนมาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

การพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

บทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียน ในด้านการมีส่วนร่วมกำหนดแผนกิจกรรม การดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยการเสนอข้อผู้ที่มีความรู้ ภูมิปัญญาในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็น คณะกรรมการหรือคณะทำงาน จัดอบรมให้ความรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของคณะทำงาน การมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการให้ความรู้แก่นักเรียน เช่นกำหนดคนในชุมชนที่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีต่างๆในชุมชนมี ส่วนร่วม นอกจากนี้โรงเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทั้งที่เป็น ทางการและไม่ใช่ทางการ การประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ชุมชนได้ทราบและเห็น ความสำคัญในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความพร้อมในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม กำหนดแนวทางและวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา พร้อมทั้งยกย่องบุคคลในชุมชนที่มี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา

จากการดำเนินการทำให้โรงเรียนทั้งครูและผู้บริหารได้เรียนรู้ว่าโรงเรียน ต้องสร้างความ ศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชนก่อน ฝึกให้เป็นคนใจกว้างและมีจิตสาธารณะ ตระหนักในสิ่งที่ จำเป็นและขาดแคลน ไม่วางเฉย ทุกอย่างทำได้ ต้องหมั่นสร้างและปรังแต่งตนเองให้เป็นบุคคลที่มี เสน่ห์เป็นที่ชื่นชมศรัทธาของชุมชน และเพื่อนร่วมงาน อ่อนน้อมถ่อมตน วางตัวเรียบง่าย อยู่กับ ชุมชนและเพื่อนร่วมงานได้ตลอดเวลา หลีกเลี่ยงการโต้แย้งที่ไร้เหตุผล พัฒนาทักษะการ ประนีประนอม ให้การต้อนรับชุมชนด้วยบรรยากาศมิตรภาพ สร้างและพัฒนาค่านิยมการสร้าง สัมพันธภาพกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้บทบาทของชุมชนในการที่ส่วนร่วมจัดการศึกษา ก็ต้องมีส่วนร่วมในการจัดและ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและที่สถานศึกษา มีส่วนร่วมใน การกำหนดนโยบาย เป้าหมายการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา การ เป็นผู้สนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา และต้องมีการตรวจสอบการจัดการศึกษา และเมื่อมีการดำเนินการระหว่างโรงเรียนกับชุมชนต้องมีการสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อได้จะพัฒนา กระบวนการทำงานร่วมกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ นับเป็นกระบวนการที่สำคัญ ที่จะช่วย พัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก หากชุมชนมี ส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ปกครองที่มีความรู้และมีเวลาว่างมาเป็น ครูพ่อครูแม่ให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับบุตรหลาน ย่อมเกิดผลดีทั้งต่อโรงเรียนที่ได้ บุคลากรเพิ่ม ส่วนผู้ปกครองย่อมภาคภูมิใจที่ได้สอนบุตรหลานในโรงเรียน รวมถึงนักเรียนที่จะมีความ เคารพและนับถือในตัวผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

ภาคผนวก

ก. รายละเอียดการสนับสนุนประเด็นงานเครือข่ายการศึกษา

1. เวทีระดมองค์ความรู้กับผู้บริหารเครือข่ายโรงเรียนวิจัย

22 ตุลาคม 2556 ณ ชมรมประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล อ.ละงู จ.สตูล เวลา : 09.00-16.00 น.

ผู้เข้าร่วม: ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์, , อ.หุดดิน อูสมมา, ผ.อ.ถนอมสุข ผิวเหลือง , ผ.อ.ปณณานิ เจ๊ะหนู่ม ,ผ.อ.กูอัน หมั่นใจดี, ผ.อ.ราชัน ทองเงิน, ผ.อ.จรีรัตน์ แควีหา , ครูรังสิทธิ์ หมดปันจอร์, ครูมอฮัมหมัด แป๊ะโพระ , คณะครูโรงเรียนบ้านบากันโต๊ะทิด

แนวคิด

การจัดกิจกรรมระดมความรู้จัดขึ้นเพื่อค้นหาครูนักจัดกระบวนการที่สามารถเป็นแม่แบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับ “กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน” ค้นหาตัวตนที่เป็นองค์ความรู้ และทักษะเฉพาะทาง เพื่อเติมเต็มแก่ครูคนอื่นในเครือข่ายโรงเรียนวิจัย และเพื่อพัฒนาทักษะเหล่านั้นให้คมลึกขึ้น ทั้งนี้ยังมาดหมายว่าครูเหล่านั้น จะสามารถเป็นครูนักจัดกระบวนการแกนนำ ที่สามารถเป็นแกนหลักของเครือข่ายโรงเรียนวิจัย หรือที่เรียกว่า “Core Team” อันเป็นทีมที่ปราศจากกำแพงความเป็นสังกัดโรงเรียน ทั้งนี้ยังพยายามลดการฝึกรอบรรมจากพี่เลี้ยง ในอนาคตการได้คนและศักยภาพจะสามารถนำมาสู่การสร้างการเรียนรู้ระหว่างครูต่อครูได้มากขึ้น

ผลการจัดกิจกรรม :

จากการพูดคุย และกิจกรรมการวิเคราะห์ศักยภาพตนเองของครูนักจัดกระบวนการที่เข้าร่วมเวที พบว่าครูแต่ละท่านที่เข้าร่วมมีศักยภาพ ดังนี้

ร่างทำเนียบครูนักจัดการกระบวนการเรียนรู้โรงเรียนวิจัยชุดที่ 1 (ตามความเชี่ยวชาญและความสุข) - ระบุ 22 ตุลาคม 2556.

ชื่อ	ความรู้เรื่องกระบวนการ	เครื่องมือ	ส่วนร่วม	ความรู้ที่ได้
ครูสมัย พันหวัง	-การพัฒนาโจทย์	-คำถาม -อินเตอร์เน็ต -ตาราง 4, 5, 6 -หนังสือราชการ -แบบสอบถาม	-เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดและทำ -ชุมชนให้ความร่วมมือ เป็น วิทยากร	-วิจัยไม่ใช่เรื่องยาก -ความรู้อยู่ในชุมชน -อย่าปิดกั้นโอกาสในการเรียนรู้
	การพัฒนาโครงสร้างวิจัย			
	-กระบวนการลงพื้นที่ (PDCA)			
ครูรังสิทธิ์ หมดาคป็นจอร์	-การกระตุ้นนำเข้าสู่บทเรียนการเรียนรู้เรื่องใกล้ตัว (จุดประกาย)	-เรื่องเล่า -แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	- ทุกคนต้องเสนอความเห็น (เกม บังคับทั้งเล่น)ภายใต้ข้อตกลงร่วม	-นักเรียนเข้าใจบริบทชุมชนมาก ขึ้น -นักเรียนมีความคิดที่หลากหลาย มากขึ้น
ครูยุภา ศุภยาภรณ์	-ฝึกทักษะการนำเสนอการเรียนรู้กระบวนการวิจัย แก่ผู้เรียน (มารยาท/ทักษะ)	-คำถามกระตุ้นความคิด -ทีวี -อินเตอร์เน็ต	-ผู้เรียนนำเสนอในรูปแบบที่ หลากหลายบนเวทีได้	-สร้างความเชื่อมั่น/มั่นใจในตนเอง สำคัญต่อผู้เรียน
ครูอาอึ๊ยะ เปรมใจ	-การพัฒนาข้อโจทย์วิจัย	-ชาร์ตคำถามย่อย -คำถามเชิงวิเคราะห์	-นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม	-การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ -การเชื่อมค่า
ครูอมัฒมัตต์ แปเปโพระ	-การให้ผู้เรียนรู้จักตนเองในกระบวนการเรียนรู้เรื่อง ใกล้ตัว	-ร่างกาย -บัตรประจำตัวประชาชน/สำเนา ทะเบียนบ้าน -แผนผังเครือญาติ -แผนที่ชุมชน	-ครูและผู้เรียนร่วมคิดร่วมทำผ่าน กิจกรรมการเรียนรู้	-เทคนิคการตั้งคำถามต้องใช้คำที่ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน -ภาษาที่สื่อสารต้องสื่อความ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย (ใช้ ภาษาถิ่นได้)
ครูวินิตา สิริวัฒน์	-การฝึกทักษะการนำเสนอการเรียนรู้ กระบวนการวิจัยแก่ผู้เรียน (ทักษะ/สื่อ/รูปแบบ)	-เกมส์ -เพลง -นิทาน -ศิลปะ	-นักเรียนทุกคนร่วมวางแผน ทำสื่อ นำเสนอ	-การประเมินคุณลักษณะผู้เรียนที่ หลากหลายรอบด้าน

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน ออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้

1. การสร้างการเรียนรู้เครื่องมือ (แนวคิด หลักการ วิธีการ บทบาทครู นักเรียน ,ผ.อ.,ชุมชน, ผลที่เกิดขึ้น)
2. การลงมือทำ (กระบวนการ 10 ขั้นตอน— การสร้างแรงบันดาลใจ, กิจกรรม คลายเครียด, การลงชุมชน, การสรุปความรู้-ทำสื่อ, พัฒนาหัวข้อวิจัย, พัฒนา โครงงานวิจัย, เครื่องมือเก็บข้อมูล(เติมเต็ม), การวิเคราะห์ใช้ประโยชน์, การเขียน รายงาน และนำเสนอ)
3. การบูรณาการ (ภาษา,เศรษฐกิจพอเพียง, ทักษะอื่น)
4. การประเมิน (กระบวนการกลุ่ม) (การใช้เหตุผล) (การพูดนำเสนอ) (การเขียน) (การใช้เทคโนโลยี) (ความรู้) (ศีลธรรม)

กระบวนการดังกล่าว จะพบว่าครูแต่ละท่านมีความถนัดแตกต่างกัน เช่น ครูวนิดา ศิริวัฒน์ จาก โรงเรียนอนุบาลสตูล ตัวตนมีทักษะในการนำเสนอ การพูด การเป็นพิธีกร ฉะนั้นในการฝึกหรือจัดการ เรียนรู้แก่ผู้เรียน ครูวนิดาจึงมีความถนัดในช่วงกระบวนการนำเสนอ ซึ่งนักเรียนของครูวนิดาจะทำได้ดี เช่นเดียวกับครูวนิดา

ข้อมูลข้างต้นกำลังบอกว่า ในการพัฒนาครู การเติมเต็มทักษะที่มีในตัวตนอยู่เดิม เพื่อความเป็น เลิศ จึงเป็นทางออกในการสร้างครูนักจัดกระบวนการที่ยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นการสร้างความหลากหลายและ สอดคล้องกับศักยภาพของครูแต่ละคนอีกด้วย.

2. กิจกรรมระดมความคิด เครือข่าย สกว.จังหวัดสตูล (รุ่นที่ 2) 28 ตุลาคม 2556 ณ ห้อง ประชุม สกว.อำเภอละงู จังหวัดสตูล

แนวคิด
กิจกรรมระดมความคิด เพื่อค้นหาศักยภาพครูนักจัดกระบวนการในเครือข่ายโรงเรียนวิจัยที่ได้รับการ เสนอชื่อจากกิจกรรมในวันที่ 22 ตุลาคม 2556 ที่ผ่านมา เป็นการค้นหาคน เพื่อประกอบสร้างเป็นทีม หลักในการ “สร้างทีมฝึกอบรม” ขยายความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน โดยแนวคิดหลักในวันนี้ เป็นการนำครูนักจัดกระบวนการจากวันที่ 22 ตุลาคม มาเป็นวิทยากร ร่วมกับ ผู้อำนวยการในเครือข่ายโรงเรียนวิจัย อันเป็นการค่อยสร้างความมั่นใจ และยกระดับครูนักจัด กระบวนการจากในห้องเรียน สู่การเป็นวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดภูมิรู้ ประสบการณ์แก่ครู และองค์กร หน่วยงานที่สนใจในอนาคต

เวลา : 09.00 -16.00 น.

ผู้เข้าร่วม : ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์, , อ.หุดดิน อูสมมา, ผ.อ.อนอมสุข ผิวเหลือง , ผ.อ.ปณณานิ เจ๊ะ
 หนู่ม ,ผ.อ.กูอัน หมั่นใจดี, ผ.อ.รัชนี ทองเงิน,ผ.อ.เสรี มากแสง, ผ.อ.จรีรัตน์ แควยหา , ครูรัง
 สิทธิ หมดป็นจอร์, ครูมอฮัมหมัด แปะโพระ , ครูนิโรจน์ หมื่นพราน, ครูวนิดา ศิริวัฒน์, ครูณัฐยา
 ไหมฉิม, คุณลัดดา ชูช่วง, ครูช่อม พิศาลสินธุ์, ครูเกสรินทร์ จูเจะ, ครูวิลาวรรณ เทตมัน, ครูกาโสม
 หมดสะเด็น, ครูอุสมาน กาเจ, ครูสไบแพร ฉิมเกื้อ, ครูสลามัต สาเบต, ครูยุภา ดุลยาภรณ์, ครูยัส
 มี พันหวัง, ครูอาอิชะ เปรมใจ, ครูเจ๊ะอารีฟะ เส้นหมาน, ครูทัศนียา หลงสาม๊ะ, คุณชญาณินณ
 สุวรรณศรี, ครูณิตย์ กุลโรจนสิริ, นายอับดุลอาสิด หยิเหม, ครูณภสุ จันทรเมือง, นายพิเชษฐ์
 เบญจมาศ

ผลการจัดกิจกรรม : จากการดำเนินกิจกรรม โดยการจ่ายโจทย์ และให้เครื่องมือ ซึ่งเป็น
 ตารางวิเคราะห์ศักยภาพ ผ่านครุ่ักจัดกระบวนการ ทำให้ได้ชุดความรู้ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ใช้ในการ
 ประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นการประเมิน และ
 รายละเอียด ดังตารางด้านล่าง

ประเด็นการประเมิน	รายละเอียด
ทักษะ	● กระบวนการกลุ่ม (การทำงานร่วม การช่วยเหลือ การแบ่ง บทบาท การให้ออกาส) ● การใช้เหตุผล (คำตอบทำไม อย่างไร การวิพากย์) ● การพูด (นำเสนอ การจัดลำดับ การเสนอความคิดเห็น การ อธิบาย การตั้งคำถาม การประสานงาน) ● การเขียน (ความเรียง รายงาน กลอน การใช้ภาษา ● การใช้เทคโนโลยี
ความรู้	● เข้าใจและรู้จักเรื่องราว/ชุมชน (บอกเล่า สื่อสาร) ● การเชื่อมโยงสาระกับสาระและเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง ● สามารถแก้ปัญหา พัฒนา เกิดการเปลี่ยนแปลง ● เข้าใจกระบวนการวิจัย (วิธีการ/เครื่องมือ
ศีลธรรม และอื่นๆ	● มารยาท (การทักทาย การประสาน การวางตัว ภายใต้กติกา) ● การอยู่ร่วม ทำงานร่วมกับผู้ใหญ่ ● การมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผล)

จากตารางจะเห็นว่า ประเด็นการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย ทักษะ,ความรู้ , ศีลธรรมและอื่นๆ ล้วนเชื่อมโยงกับฐาน พฤติกรรมความเป็นมนุษย์ และฐานทรัพยากร อันหมายถึงทรัพยากรทาง ธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม ความรู้ ภูมิปัญญา ศาสนา ในพื้นที่นั้นๆ การประเมินผลการ เรียนรู้ข้างต้น แม้จะแบ่งออกเป็นประเด็น หากในการประเมินตามสภาพจริง กลับต้องบูรณาการ ประเด็นความเชื่อมโยงอย่างมีอาจแบ่งแยก หากสิ่งสำคัญที่ซ่อนอยู่ในการประเมิน คือ การเคารพ และ การมีส่วนร่วม ซึ่งทั้งสองสิ่งฟังดูต่าง แต่ในทางปฏิบัติจำต้องสอดคล้องกัน

ตารางการประเมิน จึงเป็นกรอบวัดที่ครูนักจัดกระบวนการนำมาออกแบบ ให้สอดคล้องกับ กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน ดังตารางด้านล่าง ที่ประยุกต์กระบวนการย่อยในการจัดการเรียนรู้ เทียบเคียงกับกระบวนการ 10 ขั้นตอน และเทียบเคียงผลผลิตที่เกิดขึ้น

ตารางกระบวนการเรียนรู้แบบวิจัย

ช่วง	ขั้นตอน	ผลผลิต
1.เตรียมความพร้อม		เข้าใจพร้อม
2.หาเรื่องประเด็น	เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว และสถานการณ์ ย้อนทวนกระบวนการ วิเคราะห์เลือกเรื่อง	ได้เรื่อง
3.พัฒนาโจทย์ และโครงงาน	ตั้งคำถามย่อย พัฒนาโจทย์วิจัย ค้นหาวิธีเก็บข้อมูล จัดทำโครงงานตามรูปแบบ	หัวข้อวิจัย โครงงานวิจัย
4.การเก็บข้อมูล	เก็บข้อมูล	ข้อมูล
5.การสรุปวิเคราะห์สู่การใช้ประโยชน์	สรุปข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล หาทิศทาง วางแผนงานดำเนินงาน	ทิศทางการดำเนินงาน แผนงานการดำเนินงาน
6.ปฏิบัติการ	ปฏิบัติการตามแผน สรุป และวิเคราะห์การดำเนินงาน	เกิดแก้ปัญหา การเปลี่ยนแปลง พัฒนา
7.สรุป รายงานนำเสนอ	รายงานวิจัย นำเสนอผลการวิจัย	รายงานวิจัย และนำเสนอ

นอกจากนี้ ในกิจกรรมยังมีรายละเอียดการวิเคราะห์ศักยภาพครูนักจัดกระบวนการเพิ่มเติม และจัดทำทะเบียนรายละเอียดผนวกรวมเป็นตารางขั้นตอนเครื่องมือ และรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ดังรายละเอียด

สรุปร่างทำเนียบคณาจารย์โรงเรียนวิจิตรศิลป์ (ตามความเชี่ยวชาญและความสุข) (28 ตุลาคม 2556)

ชื่อ	ความรู้เรื่องกระบวนการ	เครื่องมือ	ส่วนร่วม	ความรู้ที่ได้
ครูอินทร์ ฤทธิโรจน์ (ร.ร.บ้านเจ้าจัน)	-การจำแนกและเลือกเรื่อง	-การวิพากษ์เชิงเปรียบเทียบ	-กระบวนการอภิปราย -กระบวนการกลุ่ม	-หลักการประชาธิปไตย -พื้นฐานเหตุผลและผล -การเปรียบเทียบ -ความคิดเห็นรอบ
ครูบุญญา ไหมฉิม (ร.ร.อนุบาลสตูล)	-ค้นหาวิธีการเก็บข้อมูลและการออกแบบกิจกรรมโครงการงาน	-แหล่งข้อมูลจากนักเรียน -แผนที่ชุมชน -คำถาม -ตารางเก็บข้อมูล (ตาราง 4 ช่อง)	-นักเรียนเลือกเปลี่ยนเรียนรู้	-การออกแบบโครงการ
ครูวิลาวรรณ เหมคุ้ม (ร.ร.จริยธรรมอิสลามฯ)	วางแผนออกแบบ	-คำถาม -เกม -อินเตอร์เน็ต -แหล่งเรียนรู้	-กระบวนการ “อีช-ซูรอ”	-กระบวนการอซูรอ -ค้นพบเรื่องราวใหม่ -ค้นพบศักยภาพของผู้เรียน
ครูอับดุลเลาะห์ พันหวัง (ร.ร.บ้านทุ่งปะโหลด)	-เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว	-แหล่งเรียนรู้ -เกม	-แสดงผลผลรายคน	-เรื่องในชุมชน
ครูนิโรจน์ หมื่นพราน (ร.ร.บ้านนาแก้ว)	-การเก็บข้อมูล	-หนังสือขออนุญาตออกพื้นที่เก็บ -แผนกิจกรรมการลงพื้นที่เก็บข้อมูล -แบบสอบถาม -สมุดบันทึก -กล้องถ่ายรูป	-กระบวนการกลุ่ม -ผู้ปกครองรับหน้าที่เป็นครูภูมิปัญญาแก่ผู้เรียน -ผู้บริหารรับและติดตามการลงพื้นที่	-ทักษะการพูด เขียนสรุปนำเสนอ

ครูณัฐ จันทร์เมือง (ร.ร.บ้านเขาสี)	ค้นหาวิธีการเก็บข้อมูล/การละลายพฤติกรรม	-เพลง -เกมส์ -ตารางการเก็บข้อมูล	-คณะกรรมการสถานศึกษาและ ชุมชนเข้าร่วม	
ครูทัศนียา หลงสาม๊ะ (ร.ร.บ้านบุ่งปะโหลด)	-วิเคราะห์จำแนกและเลือกเรื่อง	-คำถาม 5 W 1 H	-กระบวนการกลุ่ม	-การวิเคราะห์ และเลือกเรื่อง
ครูสไบแพพร จิมเกื้อ	-การพัฒนาโจทย์วิจัย	-เพลง -เกมส์ -คำถาม	-วิเคราะห์โจทย์โดยการนำเสนอ ความเห็นผ่านการเขียน การพูด ภายใต้กรอบวิธีการเลือกเรื่อง	-System Thinking -การบูรณาการ -การกำหนดเงื่อนไขการเลือก โจทย์
ครูยุภา ดุลยากรณ์ (ร.ร.บ้านห้วยน้ำคำ)	-ฝึกทักษะการนำเสนอการเรีียนรู้ กระบวนการวิจัยแก่ผู้เรียน (มารยาท/ทักษะ)	-คำถามกระตุ้นความคิด -ทิว -อินเตอร์เน็ต	-ผู้เรียนนำเสนอในรูปแบบที่ หลากหลายบนเวทีได้	-สร้างความเชื่อมั่น/มั่นใจใน ตนเองสำคัญต่อผู้เรียน
ครูอาอิช๊ะ เปรมใจ (ร.ร.บ้านเขาสี)	-การพัฒนาคือหัวใจวิจัย	-ชาร์ตคำถามย่อย -คำถามเชิงวิเคราะห์	-นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม	-การเรียบเรียงประโยค -การเชื่อมคำ
ครูอมิตต์ พะโพระ (ร.ร.บ้านนาแก้ว)	-การให้ผู้เรียนรู้จักตนเองในกระบวนการเรียนรู้ เรื่องใกล้ตัว	-ร่างกาย -บัตรประจำตัวประชาชน/สำเนา ทะเบียนบ้าน -แผนผังเครือญาติ -แผนที่ชุมชน	-ครูและผู้เรียนร่วมคิดร่วมทำผ่าน กิจกรรมการเรียนรู้	-เทคนิคการตั้งคำถามต้องใช้คำที่ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน -ภาษาที่สื่อสารต้องสื่อความ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย (ใช้ ภาษาถิ่นได้)
ครูยัสมี พันพวง (ร.ร.วัดหน้าเมือง)	-การพัฒนาโจทย์	-คำถาม -อินเตอร์เน็ต	-เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดและทำ -ชุมชนให้ความร่วมมือ เป็น วิทยากร	-วิจัยไม่ใช่เรื่องยาก -ความรู้ที่อยู่ในชุมชน -อย่าปิดกั้นโอกาสการเรียนรู้
	การพัฒนาสร้างโครงงานวิจัย	-ตาราง 4,5,6		
	-กระบวนการลงพื้นที่ (PDCA)	-หนังสือราชการ -แบบสอบถาม		

ครูรังสิทธิ์ หมดป็นจอร์ (ร.ร.บ้านกุ่มพะโหลด)	-การกระตุ้นเข้าสู่วิทยาการการเรียนรู้เรื่องใกล้ตัว (จุดประกาย)	-เรื่องเล่า -แหล่งเรียนรู้ชุมชน	- ทุกคนต้องเสนอความเห็น (เกมบังคับก็เล่น) ภายได้ข้อตกลงร่วม	-นักเรียนเข้าใจบริบทชุมชนมากขึ้น -นักเรียนมีความคิดที่หลากหลายมากขึ้น -การเรียนรู้เชิงข้อมูล
ครูกาโสม หมดสะเด็น (ร.ร.จริยธรรมอิสลาม)	สิ่งที่เก็บข้อมูลตามแผนโครงการ	-คำถาม -เกม -แบบสอบถาม/สัมภาษณ์	-การลงชุมชน แบบมีส่วนร่วมทุกฝ่าย	
ครูเจ๊ะฮารี๊ะ เสน่หมาน (ร.ร.จริยธรรมอิสลาม)	สิ่งที่เก็บข้อมูล	-เกม -อินเตอร์เน็ต -แบบทดสอบ -คำถาม	-การลงชุมชน แบบมีส่วนร่วมทุกฝ่าย	-เทคนิคการลงชุมชน
ครูชินิษฐา สองเมือง (ร.ร.จริยธรรมอิสลาม)	-การวางแผนออกแบบการเลือกเรื่อง	-คำถาม -บทความ เอกสาร -เกม -แบบสอบถาม สัมภาษณ์	การลงชุมชน แบบมีส่วนร่วมทุกฝ่าย	-ประสบการณ์ใหม่ๆ

หมายเหตุ : เอกสารฉบับนี้ใช้สำหรับการประกอบการพิจารณาเพื่อจัดทำเป็นวิทยากรกระบวนการเรียนรู้เท่านั้น.

ตารางกิจกรรมและเครื่องมือนำไปใช้ในแต่ละขั้นตอน

ประเด็น	เครื่องมือ	ผู้รู้/ผู้เชี่ยวชาญ
เรียนรู้เครื่องมือ	1. แนวคิด หลักการ 2. วิธีการ 3. บทบาท เด็ก ชุมชน ครู ผู้บริหาร 4. ผลที่เกิดขึ้น 5. การประเมิน(ประเมินอะไร ประเมินอย่างไร) 6. การใช้ประโยชน์กับงานอื่นๆ	
เครื่องมือเก็บข้อมูล	แผนที่รอบนอก รอบใน องค์กรชีวิต ปฏิทิน ฤดูกาล อาชีพ วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลง ชุมชนการสรุปข้อมูล วิเคราะห์ และการใช้ ประโยชน์	
การสร้างแรงบันดาลใจ	กระตุ้น การตั้งคำถามเร้า การเล่าเรื่อง กิจกรรม สาธิต ยกตัวอย่าง ใช้สื่อ ข้าว หนังสือพิมพ์ สถานการณ์)	-ครูมอฮัมหมัด แป๊ะโพร๊ะ (ร.ร.บ้านนาแก้ว) -ครูรังสิทธิ์ หมดปันจอร์ (ร.ร.บ้านกุ่มปะโฮล)
กิจกรรมนำปลายเครือข่าย นำเข้าสู่บทเรียน	เพลง เกม ละคร บทบาทสมมุติ แบบสอบถาม กิจกรรม พัฒนาทักษะ)	ครูณภัส จันทรเมือง (ร.ร.บ้านเขาเงิน)
การรู้จักตัวเอง		ครูมอฮัมหมัด แป๊ะโพร๊ะ (ร.ร.บ้านนาแก้ว)
เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว		ครูอับดุลเลาะห์ พันหวัง (ร.ร.บ้านกุ่มปะโฮล)
วิเคราะห์จำแนกและ เลือกเรื่อง		ครูณิธย์ กุลโรจน์ศิริ (ร.ร.บ้านเขาเงิน) ครูทัศนียา หลงสาม๊ะ (ร.ร.บ้านกุ่มปะโฮล) ครูยัสมี พันหวัง (ร.ร.วัดหน้าเมือง) ครูชนิษฐา สองเมือง (ร.ร.จริยธรรมอิสลาม)
การพัฒนาหัวข้อวิจัย		ครูอาอีดิ๊ะ เปรมใจ (ร.ร.บ้านเขาเงิน) ครูสไบแพร ฉิมเกื้อ (ร.ร.อนุบาลสตูล)
การพัฒนาโครงงานวิจัย		ครูณัฐญา ไหมฉิม (ร.ร.อนุบาลสตูล) ครูวิลาวรรณ เหมตัน (ร.ร.จริยธรรมอิสลามฯ) ครูยัสมี พันหวัง (ร.ร.วัดหน้าเมือง)

การลงชุมชน/เก็บข้อมูล	(แผนกิจกรรม เครื่องมือ การเตรียม การแบ่งภารกิจ	ครูณภัส จันทรเมือง (ร.ร.บ้านเขาจีน) ครูนิโรจน์ หมิ่นพราน (ร.ร.บ้านนาแก้ว) ครูยัสมี พันหวัง (ร.ร.วัดหน้าเมือง) ครูกาโสม หมดสะเต็น (ร.ร.จริยะธรรมอิสลาม) ครูเจ๊ะฮารีฟ๊ะ เส้นหมาน (ร.ร.จริยะธรรมอิสลาม)
การเขียนรายงาน		
การนำเสนอ		-ครูวนิดา ศิริวัฒน์ (ร.ร.อนุบาลสตูล) ครูยุภา ดุลยาภรณ์ (ร.ร.บ้านห้วยน้ำดำ)
การบูรณาการเนื้อหา	• ภาษาอังกฤษ • เศรษฐกิจพอเพียง • สารอื่นๆ	-ครูมอฮัมหมัด แป๊ะโพระ (ร.ร.บ้านนาแก้ว)

แนวคิด

การอบรมการพัฒนาโจทย์งานวิจัยห้องโมเดล เป็นการนำห้องเรียนที่จัดการเรียนรู้เป็นตัวอย่าง เป็นโจทย์ประจำโรงเรียน จำนวน 8 โจทย์ ในชุดสัญญาโครงการ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก, โรงเรียนขนาดกลาง, โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนขนาดใหญ่มาร่วมในการอบรมแลกเปลี่ยนทักษะ เครื่องมือ วิธีการในการพัฒนาโจทย์ ซึ่งวิธีการขึ้นโจทย์ในชุดสัญญา

โครงการปี 2557 จะต่างจากการพัฒนาโจทย์ที่ผ่านมา กล่าวคือ เป็นโจทย์ที่เสนอผ่านความต้องการของคนในชุมชนร่วมกับโรงเรียน ดังนั้นห้องโมเดลจึงเป็นห้องเรียน ที่รับผิดชอบโจทย์โครงการของโรงเรียนอีกประการหนึ่งโดยปริยาย

กระบวนการพัฒนาโจทย์ครั้งนี้ เน้นการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง ครูนักจัดกระบวนการทำหน้าที่อำนวยความสะดวกเรียนรู้ เชื่อมประสานชุมชน ที่มีตัวแทนผู้ปกครองเป็นทีมวิจัย มาร่วมในการพัฒนาประเด็นที่เกี่ยวข้อง อีกอย่างโจทย์ที่พัฒนามีการกำหนดประเด็นที่สนใจ ต่างจากทุกครั้งที่นักเรียนเลือกเอง ด้วยเงื่อนไขดังกล่าว โจทย์ห้องโมเดลในครั้งนี้ส่วนใหญ่จึงเลือกชั้นเรียนในช่วงสูงสุด ทั้งประถมศึกษาตอนปลาย, มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

แนวคิดการพัฒนาโจทย์ จึงเป็นการกลับไปย้อนดูข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเด็นที่สนใจ ผ่านการค้นคว้า พุดคุย ลงพื้นที่ แล้วสรุปเป็นข้อมูลสู่การวิเคราะห์ และพัฒนาเป็นหัวข้อโครงงานวิจัย ก่อนพัฒนาเป็นเค้าโครงงานฉบับสมบูรณ์ก่อนสิ้นภาคการศึกษาที่ 1 ต่อไป.

ผลการจัดกิจกรรม :

จากกระบวนการ ทางโรงเรียนคู่ขนานได้มีการนัดหมายการลงพื้นที่ พร้อมออกแบบปฏิทินเห้ยาเยือน เพื่อติดตามลงพื้นที่ โดยในส่วนเนื้อหาการจัดกิจกรรมสามารถสรุปเพื่อออกแบบเครื่องมือในการพัฒนาโจทย์ ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่จำต้องลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้รู้ในหมู่บ้าน ดังนี้

กระบวนการศึกษาและเรียบเรียงความรู้

1.1.ทำข้อมูลผ่านภาพ

วันนี้มีเครื่องมือการเรียนรู้ชุมชน เช่น แผนที่เดินดิน เพื่อสื่อข้อมูลผ่านภาพ ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ในชุมชน , ปฏิทินฤดูกาล , ปฏิทิน (Calendar) วัฒนธรรม-ประเพณี-อาชีพ,วิถีชีวิต,

1.2.ทำ Mapping ข้อมูล เพื่อแตกรายละเอียดประเด็น

1.3.ชวนเขียนความเรียงประเด็นการเรียนรู้จาก Mapping (เรียงลำดับการเริ่มต้น วิเคราะห์คำ ลงรายละเอียด)

ถ้าเป็นข้อมูลเชิงตัวเลข ให้ทำเรื่องความถี่ (Frequency) , คิดเป็นร้อยละ (Percentage), กราฟ (Graph) ,ค่าเฉลี่ย (Mean) , การวิเคราะห์ข้อมูลคือการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล 2 ชุดขึ้นไป เพื่อหาคำอธิบายความสัมพันธ์.

4.อบรมแนวคิดการบูรณาการ

แนวคิด
การอบรมการบูรณาการ แนวคิดตั้งต้น เริ่มจากการที่ทางทีมพี่เลี้ยง และผู้บริหารเครือข่ายโรงเรียนวิจัย อยากเพิ่มเติมทักษะความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์หรือเกณฑ์การประเมินทางการศึกษา เพื่อให้ครูเข้าใจการบูรณาการกระบวนการวิจัยกับเกณฑ์เหล่านั้น

ทั้งนี้เพื่อเป็นตัวชี้วัดผลการเรียนรู้ เช่นเดียวกับการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดเหล่านั้น โดยมีรายละเอียดตัวชี้วัดที่ต้องการสร้างความเข้าใจกับครูนักจัดกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย

- พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ
- หลักสูตรการศึกษา
- เกณฑ์ประเมินของสมศ.
- เศรษฐกิจพอเพียง
- มาตรฐานสพฐ.
- หลักสูตรมาตรฐานสากล
- ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ
- สมรรถนะ 5 ประการ

ในส่วนการเชื่อมโยงเกณฑ์ข้างต้น กับกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน เป็นการนำผลลัพธ์การเรียนรู้ในกรณีนั้นๆมาจำแนกวิเคราะห์ โดยมีแกนหลักในการเป็นเกณฑ์ประเมิน คือ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นแกนในการเชื่อมโยง สู่เกณฑ์ด้านอื่น

อีกแนวคิดหนึ่งคือ เชื่อว่าเมื่อครูนักจัดกระบวนการแม่นยำในส่วนเนื้อหาการประเมิน การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการออกแบบอย่างเข้มข้นน่าจะดีกว่าที่เป็นอยู่

ทั้งนี้แนวคิดดังกล่าว ทางทีมที่เลี้ยงจะเริ่มฝึกอบรมแก่ครูนักจัดกระบวนการ ซึ่งเป็นชุดแกนนำในการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรม :

ครูนักจัดกระบวนการที่เข้าร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมการบูรณาการ หมุนเวียนในการจัดกิจกรรม มีรายชื่อ ดังนี้

ประเด็นการประเมิน	ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตร	
- คุณลักษณะ 8	ครูสุจิตต์, ครูอาอิด๊ะ เปรมใจ
- สมรรถนะ 5	ครูไพเราะ เกิดผล, ครูวนิดา ศิริวัฒน์, ผ.อ.เสรี มากแสง
- กลุ่มสาระ 8	ผ.อ.สิริ เต็นเป็น, ครูณภัส จันทร์เมือง, ครูสไบแพร ฉิมเกื้อ
- มาตรฐานสากล	ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์
พระราชบัญญัติการศึกษา	ผ.อ.ยงยุทธ ยืนยง, ครูธนิศย์ กุลโรจนสิริ, ครูนิโรจน์ หมั่นพราน, ครูชะอุม พิศาลสินธุ์
สมศ.	ผ.อ.จรรีรัตน์ แคนยหา, ครูย์สมิ์ ดิงห้วง
จุดเน้นการศึกษา	ครูยุภา ตุลยาภรณ์, ผ.อ.รัชนี ทองเงิน, ผ.อ.ณอมสุข ผิวเหลือง
การศึกษาในศตวรรษที่ 21	ผ.อ.อะหมาร สันนาหุ, ครูทัศนียา หลงสามะ, ครูรังสิทธิ์ หมดป็นจอร์, ครูชนิษฐา อาษาชำนาญ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ผ.อ.ปทุมณานิ เจ๊ะหนู่ม, ครูมอฮัมหมัด แป๊ะโพระ
อาเซียน	ผ.อ.ภูอัน หมั่นใจดี, ครูสวย (อนูปาสตูล), ครูเกษริน (อนูปาสตูล), ครูฮาริพี (จริยะฯ), ครูยะ (จริยะ), ครูกาโสม (จริยะ), ครูชนิษฐา (จริยะ)

โดยการอบรม มีการแบ่งออกเป็น 3 วัน ทั้งนี้ เพื่อกระจายจำนวนผู้เข้าร่วมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบรรยากาศการเรียนรู้ โดยมีกำหนดการและกลุ่มเป้าหมายการเข้าร่วมออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

วัน เดือน ปี	รายชื่อโรงเรียน
16 พฤศจิกายน 2556 ณ ชมรม ประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล อ.ละงู จ. สตูล	ร.ร.อนุบาลโอบอ้อม, ร.ร.วัดหน้าเมือง 9 คน, ร.ร.บ้านบ่อเจ็ดลูก 6 คน, ร.ร.บ้านโกตา 5 คน, ร.ร.บ้านกุ่มปะโหลต 10 คน, ร.ร.บ้านห้วยน้ำดำ 9 คน
17 พฤศจิกายน 2556 ณ พญาบังสา รีสอร์ท อ.เมือง จ.สตูล	ร.ร.จริยธรรมอิสลาม 30 คน, ร.ร.อนุบาลสตูลกลุ่ม 1 = 25 คน รวม 55 คน
23 พฤศจิกายน 2556 ณ โรงเรียน บ้านเขาจีน อ.เมือง จ.สตูล	ร.ร.บ้านเขาจีน 16 คน , ร.ร.บ้านนาแก้ว 12 คน, ร.ร.อนุบาลสตูล 25 คน

ผลการจัดกิจกรรมทั้ง 3 วัน ทางทีมพี่เลี้ยง ได้มีการปรับกระบวนการอบรม โดยการออกแบบวิธีการนั่ง บรรยากาศ และประเด็นการพูดคุย โดยหัวใจของกิจกรรมในครั้งนี้ ทางพี่เลี้ยงให้โจทย์ คือ ให้เลือกเรื่องหรือขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ตนประทับใจที่สุด ผ่านชิ้นงาน 1 ชิ้น โดยในวันอบรมการเล่าเรื่องเป็นสิ่งสำคัญในการถ่ายทอดกระบวนการจัดการเรียนรู้ออกมา โดยในวงการพูดคุย จะมีพี่เลี้ยงทำหน้าที่ชวนคุย และบันทึกผลการพูดคุย

องค์ความรู้จากการจัดเวที พบว่า บรรยากาศที่เงียบ สงบ นิ่ง แสงน้อย และวงสนทนาน้อยคนช่วยให้การพูดคุยความรู้สึกข้างในได้เป็นอย่างดี, อีกอย่างการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เข้าร่วมที่มาจากต่างโรงเรียน ส่งผลให้เกิดความประหม่า การคุยจึงมีกำแพงกัน ดังนั้นการสร้างวงสนทนาเพื่อเกาะเกาะบางอย่าง วันเดียวจึงน้อยเกินไป,

แต่การอบรมครั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงเกณฑ์การประเมินเพื่อสร้างความเข้าใจกับกระบวนการวิจัย เป็นการเน้นย้ำว่า สิ่งที่ทำเป็นเรื่องที่ต้องทำในหน้าที่ความเป็นครู มิใช่ภาระเกินจำเป็นของครู ทักษะอันเป็นกระบวนการทัศนตรงนี้น่าสนใจ เพราะหากครูยังเชื่อว่าครูมีหน้าที่เพียงสอนเนื้อหาอย่างที่เป็นอยู่ เด็กจะเติบโตกว่าที่เป็นอยู่ได้อย่างไร?

สุดท้าย เป็นตารางกำหนดการที่จะเห็นการมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการอบรม ระหว่างครู, ผู้อำนวยการ, พี่เลี้ยง และที่ปรึกษา.

ตัวอย่างกำหนดการฝึกอบรมบูรณาการเรียนรู้

16 พฤศจิกายน 2556 (ชมรมประมงพื้นบ้าน อ.ละงู จ.สตูล)							
กลุ่มเป้าหมาย : 40 คน (ร.ร.อนุบาลโอบอ้อม, ร.ร.วัดหน้าเมือง 9 คน, ร.ร.บ้านบ่อเจ็ดลูก 6 คน, ร.ร.บ้านโกตา 5 คน, ร.ร.บ้านทุ่งปะโหลด 10 คน, ร.ร.บ้านห้วยน้ำดำ 9 คน)							
เวลา	กิจกรรม/เนื้อหา	วิธีการ	สื่อ/ เครื่องมือ	ผู้รับผิดชอบ	บทบาทรวม	FT.	Co.FT.
ภาคเช้า	ปราชญ์น้ำบต	ผ.อ.สุทธิ สายสุรีย์			งานพิธีกร	ผ.อ.อะหมาร สันนาหุ	ครูยุภา ดุลยากรณ์
	ชี้แจงหลักการเป้าหมายแนวคิด การบูรณาการ	-นำเสนอผ่าน PPT	PPT	คุณสมพงษ์ หลีเคราะห	งานกระบวนการ - คมนำกระบวนการหลัก	ผ.อ.ยงยุทธ ยืนยง	
	เล่าเรื่องประกอบสื่อ	-ให้หลักคิดการเล่า -ยกตัวอย่างการเล่า -แบ่งกลุ่มย่อย (อนุบาล 1-2, ป.1-2, ป.3-4, ป.5-6, มัธยม) กระตุ้นคำถาม/บันทึกถลงชาร์ท	คำถาม – (ทำอะไร ,ทำอย่างไร)	ผู้รับผิดชอบกลุ่มย่อย.	งานบันทึก - พิมพ์ดีด - เขียนชาร์ท	- ผ.อ.ปณณานิ เจ๊ะหนูม (พิมพ์ดีด) - ครูอาอ๊ะ๊ะ เปรมใจ (เขียนชาร์ท)	พิเชษฐ์ เบญจมาศ (พิมพ์ดีด)
ภาคบ่าย	นำเสนอกลุ่มใหญ่ (ตัวแทนจากกลุ่มย่อย)	ทีมวิทยากรจับประเด็นลงถลง	แบบประเมินการศึกษา	ผู้รับผิดชอบกลุ่มย่อย.	งานจัดการ -อุปกรณ์, สถานที่, อาหาร,บันทึกภาพ, เอกสาร,ลงทะเบียน	เจ้าภาพสถานที่	
	ปิดประชุม				สันทนาการ	ตามสะดวก	

5. เวทีพัฒนาโจทย์ครูใหม่

5.1 ครั้งที่ 1 – 30 ตุลาคม 2556 ณ ชมรมชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล

กลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนบ้านนาแก้ว โรงเรียนบ้านโกตา โรงเรียนวัดหน้าเมือง โรงเรียนจริยธรรมอิสลามมูลนิธิ
โรงเรียนอนุบาลสตูล

5.2 ครั้งที่ 2 – 6 พฤศจิกายน 2556 ณ ชมรมชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล

กระบวนการ

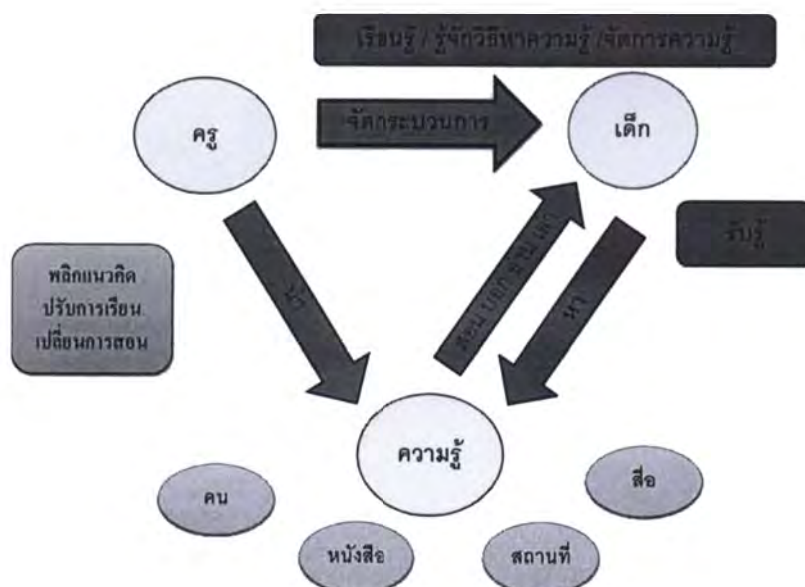
1. โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก	จำนวน 6 คน
2. โรงเรียนบ้านกุ่มบึงปะโหลด	จำนวน 2 คน
3. โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ	จำนวน 4 คน
4. โรงเรียนจริยธรรมอิสลามมูลนิธิ	จำนวน 5 คน

กระบวนการอบรม

ทบทวนแนวคิดการจัดการเรียนรู้

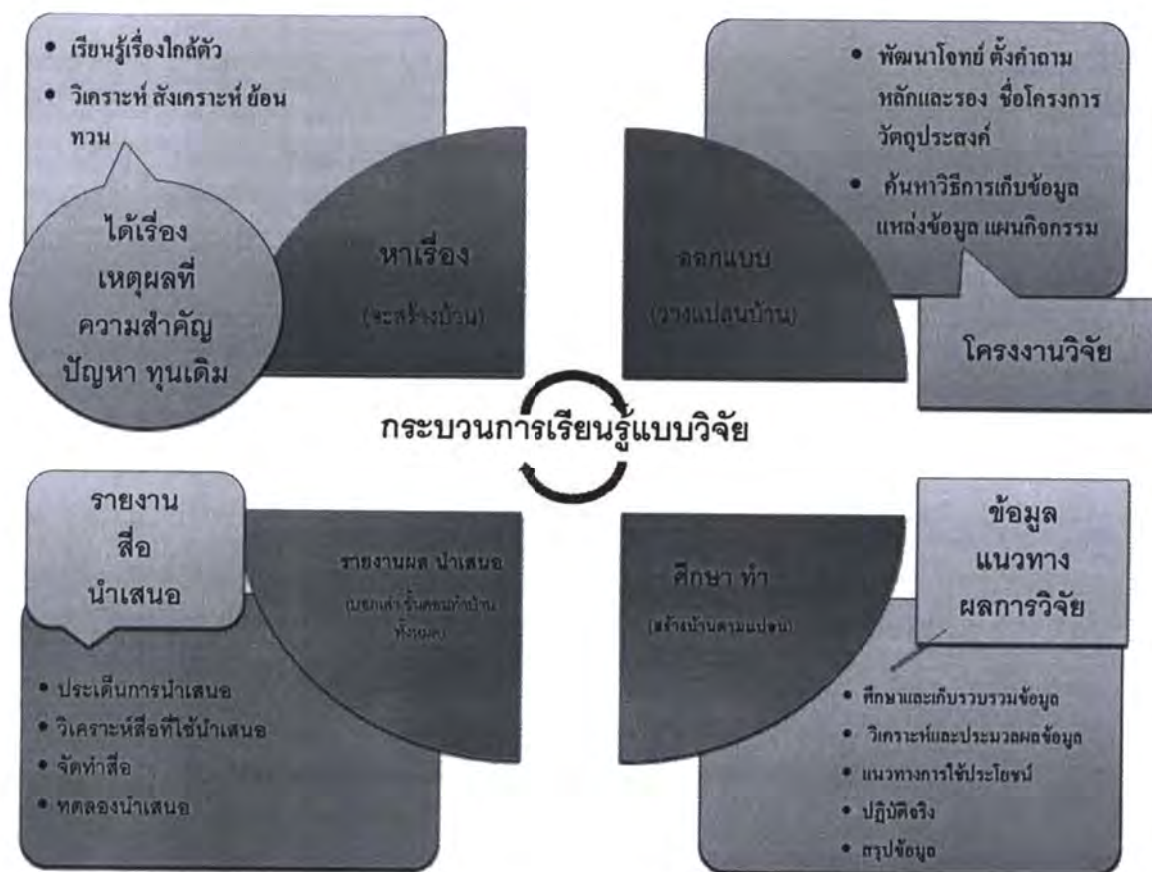
ผอ.สุทธิ สายสุนีย์ โรงเรียนอนุบาลสตูล

ความคิดเดิม ในโรงเรียนมีครู เด็ก และมีความรู้ แต่คนเราจะมองว่าความรู้มาจากหนังสือ
ทั้งนั้น แต่ที่มันขาดหายไปคือความรู้ที่มาจากสื่ออื่นๆ ที่อาจจะเป็นคน ชีตี่ หรืออื่นๆ จากลูกศรจะเห็นว่า
ครูนำความรู้แล้วนำมาให้เด็ก โดยการยัดเยียด แล้วเด็กก็มีเยอะมาก ล้วนแล้วแต่มาคนละแบบ ซึ่งมอง
ถึงเครื่องรับของเด็กไม่เท่ากัน แต่การให้จะเหมือนกันทุกคน แล้วสุดท้ายก็ต้องมาวัดประเมินผลว่าสิ่งที่
ครูให้ไปเด็กเข้าใจแค่ไหน อย่างไรก็ตาม มีไม่มากหรือเท่ากับเด็กที่เข้าใจรับรู้แล้วสอบได้ แต่ยังมีอีกเยอะที่เด็กไม่
รู้ไม่เข้าใจ ผลปรากฏว่าเด็กเหล่านี้อยู่ ไซหรือไม

ทีนี้สิ่งที่พวกเราได้กระทำและจะกระทำต่อไปเพื่อปรับเปลี่ยนการเรียนรู้โดยเปลี่ยนหัวลูกศร เป็นครูจัดกระบวนการให้เด็กไปค้นหาความรู้โดยที่มีสื่อที่หลากหลาย อาจจะใช้เวลานานในการกระทำ อย่างนี้ก็จะให้เกิดผลที่ดี แต่วิธีแบบนี้เด็กจะได้เรียนรู้ วิธีการหาความรู้ ที่ไม่ว่าความรู้จะอยู่ที่ไหนก็หาได้ เรียนได้ สุดท้ายเด็กจัดการความรู้นี้ได้ และมองว่าความรู้เหล่านี้จะยั่งยืน และติดตัว พร้อมนี้เด็กจะเกิด ทักษะในการเรียนรู้ เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม กระบวนการประชาธิปไตย คุณธรรมจริยธรรม โดยที่ครู เป็นผู้คอยจัดกระบวนการ

จากแนวคิดเหล่านี้แหละก็ได้คิดรูปแบบในการจัดการเรียนการสอน 10 ขั้นตอน โดยแบ่งเป็น แค็ก 4 ขั้น ขั้นที่หนึ่งเป็นกระบวนการหาเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ เริ่มจากรายบุคคล รายกลุ่ม รายห้องเรียน ผ่านการคิด การดู การสำรวจ การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ แยกแยะ เรื่องนั้นต้องมีที่มาความสำคัญ ปัญหา สถานการณ์ ทวนเดิม ใช้เหตุผลประกอบในแต่ละกระบวนการตลอด ขั้นที่สองนำเรื่องมาสู่ กระบวนการออกแบบพัฒนาเป็นโจทย์วิจัย ปลายทางสุดท้ายจะได้โครงงานวิจัยของเด็กนักเรียน ขั้นที่สามลงมือปฏิบัติจริงตามที่ออกแบบไว้ ศึกษา รวบรวม สังเคราะห์ หาแนวทาง ปฏิบัติจริง สรุปผล ขั้นที่สี่นำเสนอผลงานต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณะ

1 ปีการศึกษาเด็กและครูจะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ได้ตามแค็ก 1 ก่อน แบ่งเป็นสี่ขั้นนี้ ดังนั้นเราจะต้องมาร่วมสร้าง ทุกห้วงเวลาครูจะพบปัญหาแล้วแก้ เด็กจะได้ในสิ่งที่ควรได้แล้วยังใน สถานการณ์ปัจจุบันเราต้องการประชาธิปไตยแต่ที่บ้านเราประชาธิปไตยเป็นเรื่องของมือมากก็จะ สามารถลากไป เรื่องเหล่านี้คุณครูต้องคิด สำนึก เพราะเราเป็นครูเราเป็นผู้สร้าง เราต้องช่วยกันเพื่อให้

เกิดการเปลี่ยนแปลง สำหรับคนรุ่นใหม่ เคยคุยกับผู้บริหารหลายคนว่าเราจะทำอะไรที่จะปลูกจิตสำนึก ปลูกจิตวิญญาณความเป็นครูมาให้ได้ วิธีนี้อาจจะไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดแต่ ณ ตอนนี้เราคิดได้แค่นี้ ก็จะเดินไปอย่างนี้ ต้องการความร่วมมือจากทุกคน ดังนั้นงานนี้จึงขอใจพวกเราไม่ขอหมดทั้ง 4 ห้อง แต่ขอแค่ครึ่งห้องเพื่อเราจะเดินไปด้วยกัน อยากพูดกับทุกคนว่าเรายังต้องมั่งงานในหน้าตักของเรา แต่พื้นที่นี้เป็นการเรียนรู้ใหม่ สามารถที่จะไปปรับใช้อย่างมีคุณภาพ

ปลูกผักกาด ผักบุ้ง 1 เดือนได้กิน แต่ก็หมดวาระไป แต่ปลูกต้นสักนานกว่าจะได้ใช้ประโยชน์ แต่ประโยชน์มันคุ้มค่ามาก นำมาสร้างบ้าน สร้างเรือน และสิ่งก่อสร้างอื่นๆ แต่งานสร้างคนยากมาก อย่าใจร้อน ทำให้เนิ่น ทำให้ละเอียด ฝากกำลังใจให้ทุกสร้างสรรค์งานแล้วเราจะพบความสุข

นำเข้าสู่บทเรียน ทฤษฎีกบต้ม

อยากถามว่าถ้านำกบไปหย่อนในกระทะทั้ง 2 กบกระทะไหนรอด กบไม่ตาย

“สรุปว่ากบที่ตายคือกบที่อยู่ในกระทะที่ 2 เพราะน้ำไม่ร้อน เป็นน้ำอุ่น กบนอนอยู่ต่อไป ตายใจ แต่ว่าน้ำมันจะร้อนขึ้นจนในที่สุดกบก็จะตายไปเอง

แต่ในกระทะที่ 1 ซึ่งมีน้ำร้อน เมื่อกบโดนน้ำร้อน กบจะตกใจ ก็จะกระโดดออกจากกระทะ กบจะไม่ตาย

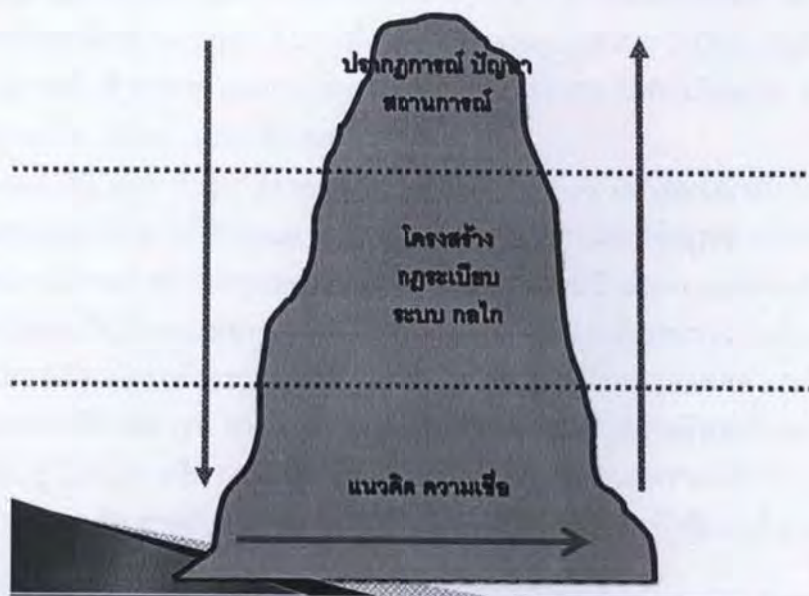
“ทฤษฎีนี้คือการที่จะบอกว่าถ้าเราคิดว่าทนได้ อยู่ได้ ไม่เป็นไร และแล้วมันก็จะทำให้เราตายไปเองในที่สุดโดยช้าๆ เหมือนกับประเทศไทยเรากำลังมีหลากหลายเรื่องราวอยู่ในขณะนี้ ถ้าเราหลายคนทนได้ คิดว่าอยู่ได้ แล้วอะไรจะเกิดขึ้นกับเราทุกคน”

การมองที่สำคัญต้องมองจากสิ่งที่มองเห็นด้วยตาเปล่าก่อน
แล้วชวนมามองสิ่งที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่าที่เป็นนามธรรม

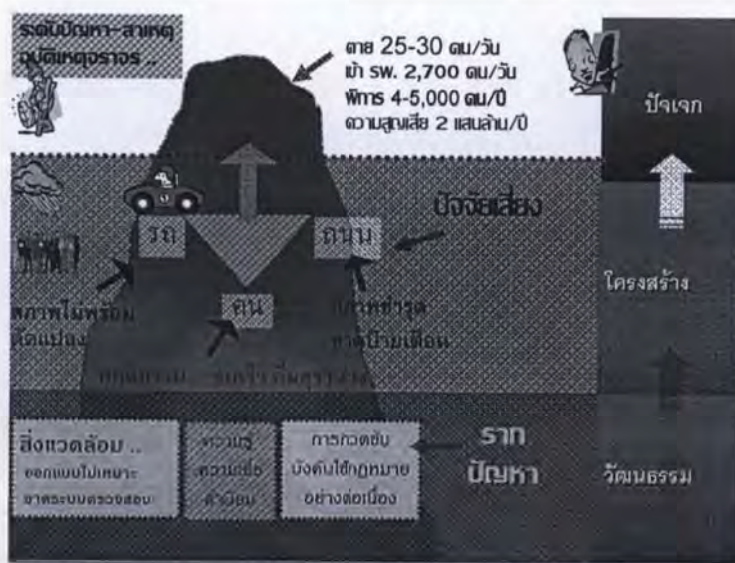
“ในโลกแห่งความเป็นจริง มีอัลติมีเดีย มีเฟสบุค มีอินเทอร์เน็ต มีเทคโนโลยี และอีกเยอะแยะมากมาย แต่ภาพซ้อนไปกว่านั้นยังมีเรื่องของศาสนาเกี่ยวข้องกับ ซึ่งเป็นโลกที่เห็นได้ด้วยตาเปล่า และโลกที่ไม่เห็นได้ด้วยตาเปล่า สิ่งที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ไม่ใช่ดวงตา แต่เป็นจิตใจที่ไม่อาจมองเห็นด้วยตาเปล่า

ทฤษฎีภูเขาน้ำแข็ง

ภูเขาน้ำแข็งจะถูกแบ่งเป็น 3 ระดับ ชั้น ชั้นที่ 1 คือสิ่งที่เราเห็นด้วยตาเปล่าจะเป็นสถานการณ์ ปรากฏการณ์ หรือปัญหา แต่ที่ลึกลงไปอีกจะพบชั้นที่ 2 ว่าสิ่งเหล่านั้นที่เราเห็นมันมาจากโครงสร้างแบบไหน กลไกคืออะไร กฎระเบียบอย่างไร ซึ่งเราจะมองไม่เห็นหากไม่ค้นหาและพยายามทำความเข้าใจกับมัน ที่ลึกลงไปกว่านั้นคือชั้นที่ 3 เป็นสิ่งที่จะบอกว่าแล้วที่เกิดโครงสร้างแบบนี้ มีระเบียบว่าด้วยอย่างนี้ และมีกลไกการทำงานอย่างที่เป็น เป็นเพราะมีฐานความคิด ความเชื่อมาจากอะไร ทุกอย่างมันสอดคล้องกันหมด ดังนั้นการมองแค่ปรากฏการณ์อย่างเดียวคงไม่พอ ไม่ใช่คำตอบสุดท้าย ที่จะสรุปหรือวัดบางสิ่ง บางอย่างได้

ภาพตัวอย่างปรากฏการณ์อุบัติเหตุ

เหตุการณ์ สภาพที่เห็นของการเกิดอุบัติเหตุ มีทั้งคนเจ็บ คนตาย คนพิการ ในปีหนึ่งๆ มีเป็นแสนล้าน บางกลุ่มมองว่าเป็นเรื่องของคนที่มีความผิดธรรมดาเร็ว ประมาท เมาแล้วขับ เท่านั้น บางกลุ่มก็ว่าเป็นของเวรกรรม หรืออื่นๆ แต่ถ้าเรามองลึกไปอีกนิดก็จะพบว่ายังมีปัจจัยอื่นอีกที่นอกเหนือจากคนที่นำมาซึ่งการเกิดอุบัติเหตุ อย่างเช่น สิ่งแวดล้อม สภาพของถนนที่ชำรุด ไม่มีป้ายสัญลักษณ์ ป้ายเตือน มีสิ่งกีดขวาง สภาพดินฟ้าอากาศ ฝนตก แดดออก หรือว่าส่วนของรถ ที่มีการดัดแปลง สภาพไม่พร้อมในการขับขี่ ระบบเครื่อง หม้อน้ำ เบรก ล้อ ฯลฯ

เมื่อมองไปที่รากของปัญหาจะพบอีกว่า ในด้านสิ่งแวดล้อม ถนนจะออกแบบไม่เหมาะสม ไม่มีระบบที่ตรวจสอบสมรรถนะ ไม่ใส่ใจดูแล และด้านการกวดขันการบังคับใช้กฎหมายไม่ต่อเนื่อง มีเฉพาะกิจ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ หรือเทศกาลต่างๆ ถ้าในระบบปกติจะมีน้อยมาก และที่สำคัญจะเห็นว่ายังมีความเชื่อว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ไม่ใช่เรื่องของฉันท้องรอให้เขาทำ เราไม่ต้องรู้เรื่องอะไรก็ได้ รอฟังอย่างเดียว หรือแม้กระทั่งความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎจราจรที่สามารถเซฟตัวเองให้ห่างไกลความปลอดภัยก็ไม่ค่อยเหลียวแล เช่น การไม่ให้สัญญาณไฟเมื่อเลี้ยวซ้าย เพราะถือว่าตัวเองปลอดภัย แต่รถคันข้างหลังฉันไม่รู้ ไม่สนใจ หรือการสวมหมวกนิรภัย เมื่อจะเข้าตัวเมืองเพราะกลัวตำรวจจับ แต่กลับไม่สนใจเรื่องความปลอดภัย ขากลับหมวกอยู่ในตะกร้า กลายเป็นวัฒนธรรมที่ใช้ผิดๆเรื่อยมา

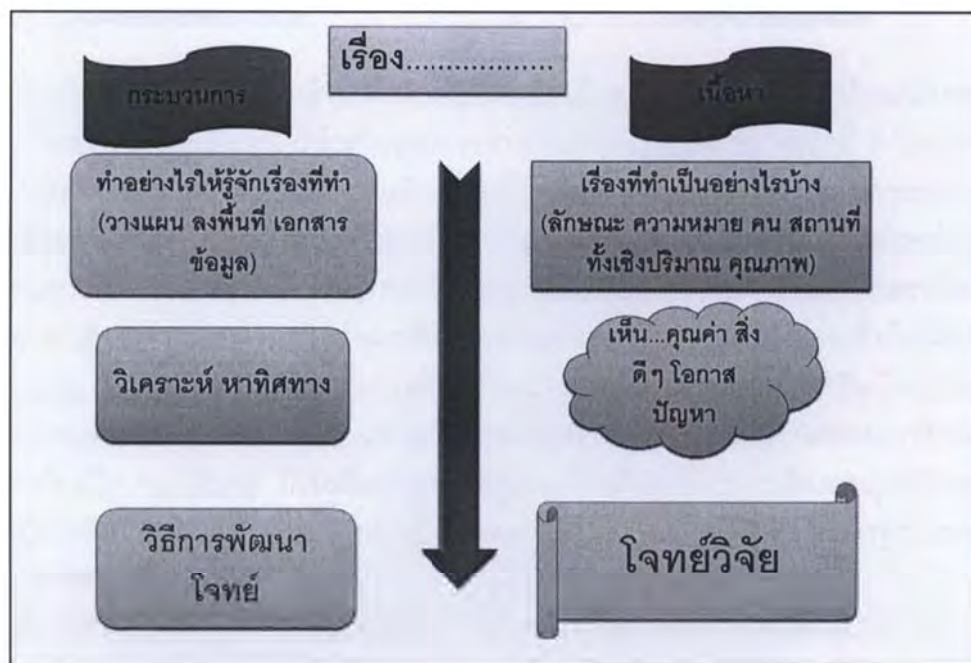
Work shop 1 : วิเคราะห์ชุมชน (30 นาที) โดย พิเชษฐ์ เบญจมาศ
นำประเด็นต่อไปนี้

- สภาพชุมชน
- ฐานทรัพยากร
- อาชีพ ประเพณี วัฒนธรรมในชุมชน
- เศรษฐกิจ
- ศาสนา

โดยมีเงื่อนไขเวลาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 รวมถึงปัจจัยส่วนตัวและส่วนรวม มาวิเคราะห์หาข้อเรื่องที่ตนเองสนใจจะศึกษา โดยให้มองทั้งที่เห็นด้วยตาเปล่าและที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า

สิ่งที่เราจะชวนให้เด็กได้เรียนรู้กับความเป็นจริงให้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ ถ้าเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อาจจะไม่ถึงขนาดนี้แต่แค่ไหนละที่ชวนคิดได้ เรากำลังจะเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นในการมองชุมชนของเรา ควรที่จะมองที่ภาพใหญ่คือสิ่งที่เราทำ และมองไล่ระดับเป็นภาพที่ลดลงเรื่อยๆ คือสิ่งที่เราต้องอธิบาย

กระบวนการให้แนวคิดการใช้เครื่องมือ

ในงานวิจัย 1 เรื่อง สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนหลักๆ คือ ในด้านกระบวนการจะต้องทำให้เด็กเกิดทักษะในการค้นหาเรื่องที่สนใจ นำมาสู่การวิเคราะห์หาทิศทางของเรื่องและลงรายละเอียดวิธีการ ส่วนที่ 2 ในด้านเนื้อหาต้องเกิดความรู้ในเรื่องที่ทำ สำคัญอย่างไร ความหมายเป็นไฉ่ เห็นในสิ่งที่ดี มีคุณค่าและที่เป็นปัญหา

งานวิจัยในปีนี้มี 2 ระดับใหญ่นั่นคือในกลุ่มโรงเรียนมี 8 โรงเรียน ซึ่งในแต่ละโรงเรียนก็มีโจทย์เฉพาะของตัวเอง ในขณะเดียวกันก็ทำเป็นชุดโครงการได้แก่ชุดโรงเรียนขนาดเล็กมี 2 โรงเรียน คือโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกและโรงเรียนวัดหน้าเมืองซึ่งก็มีโจทย์คู่แฝดที่ไปสู่การตอบโจทย์การบริหารและพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง มี 2 โรงเรียนเช่นเดียวกัน คือ โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำและโรงเรียนบ้านกุ่มปะโฮลสด ก็ต้องตอบโจทย์การสร้างความสัมพันธ์ของการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนำมาสู่การตอบสนองความต้องการในการจัดการศึกษาของชุมชนอย่างยั่งยืนได้อย่างไร โรงเรียนขยายโอกาส ก็มีคู่ขนาน 2 โรงเรียนเป็นโรงเรียนบ้านนาแก้วและโรงเรียนบ้านเขาจีน โจทย์ร่วมก็คือการพัฒนาศักยภาพและสนับสนุนผู้เรียนผ่านกิจกรรมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นอย่างไร และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีโรงเรียนอนุบาลสตูลและโรงเรียนจริยธรรมอิสลามมูลนิธิ จะต้องมีความรู้ในวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยโดยการมีส่วนร่วมตามหลักสูตรมาตรฐานสากลผ่านสถานการณ์สังคม

แล้วยังมีโรงเรียนบ้านโคกพยอม โรงเรียนบ้านโกตา โรงเรียนบ้านบากันโต๊ะทิด โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม แปดโรงบวกับสี่โรงเรียนรวมกันเป็นกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนวิจัยภายใต้โจทย์“พัฒนาการบริหารจัดการและการหนุนเสริมระบบเครือข่ายงานวิจัยประเด็นการศึกษาในพื้นที่จังหวัดสตูล” ก็มีภารกิจค้นหาองค์ความรู้และผู้รู้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแต่ละรูปแบบ (ขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก กลาง และขยายโอกาส) รูปแบบในการสร้างการเรียนรู้กับเครือข่าย(วิธีการ เครื่องมือ บทบาท) การบริหารจัดการเครือข่าย (รูปแบบขององค์กร กลุ่ม บทบาทการทำงาน เช่น อบรมสร้างการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตาม และการประสานงานกับภาคีเครือข่าย (งบประมาณเครือข่าย ทิศทางและแผนการดำเนินงานร่วมกัน)

ตัวอย่างเครื่องมือ

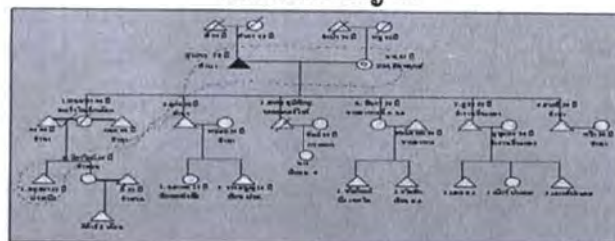
แผนที่เดินดิน

ปฏิทิน

แผนผังเครือญาติ

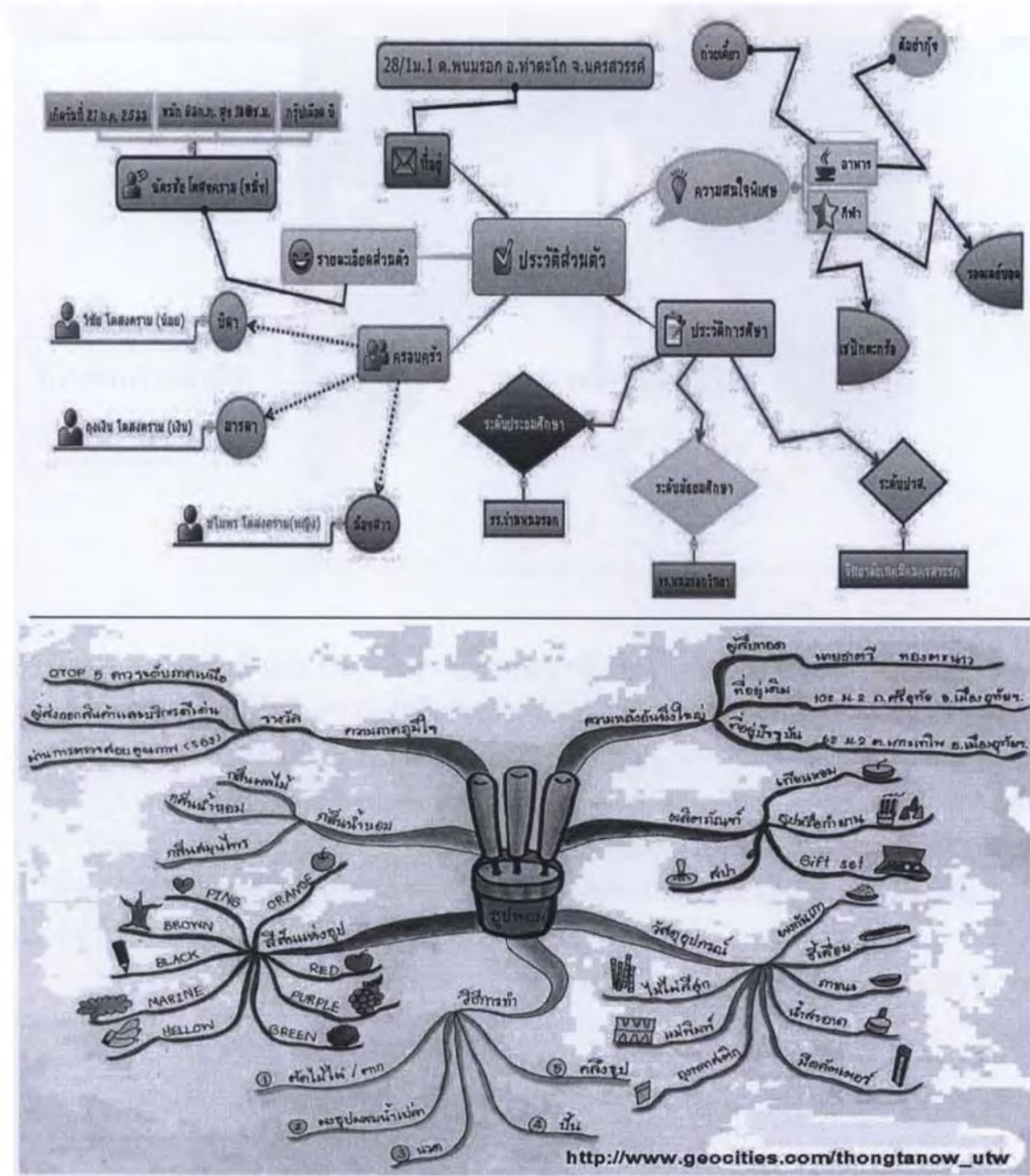
เครื่องมือที่นำมาใช้ในการกระบวนการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือ	เป้าหมายการใช้ประโยชน์	ประเด็นหรือเรื่องที่สอดคล้อง
แผนที่เดินดิน	เพื่อให้เห็นถึงความหลากหลายของชุมชน ในแผนที่จะมีที่ตั้ง อาณาเขต สถานที่สำคัญ สภาพทางภูมิศาสตร์	ประวัติชุมชน บริบทชุมชน
ปฏิทิน	เพื่อจัดหมวดข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับช่วงเวลา อย่างเช่น ใน 12 เดือนมีฤดูกาลอะไรบ้าง อยู่ระหว่างช่วงเดือนไหนถึงเดือนไหน ปฏิทินประเพณีในแต่ละศาสนา มีอะไรบ้างอยู่ในช่วงไหน	-ฤดูกาล -ทรัพยากร -อาชีพ -ประเพณี -เหตุการณ์ที่สำคัญ -อื่นๆ
แผนผังเครือญาติ	เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ โยงใย ของคนในเครือญาติชุมชน	เรื่องที่เกี่ยวข้องตัวเอง ครอบครัวเครือญาติ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
ความดี	เป็นการจรรยาบรรณ ให้เห็นรายละเอียด เช่น การแยกพุทธ-มุสลิม ว่ามีจำนวนเท่าไรในชุมชนนี้	

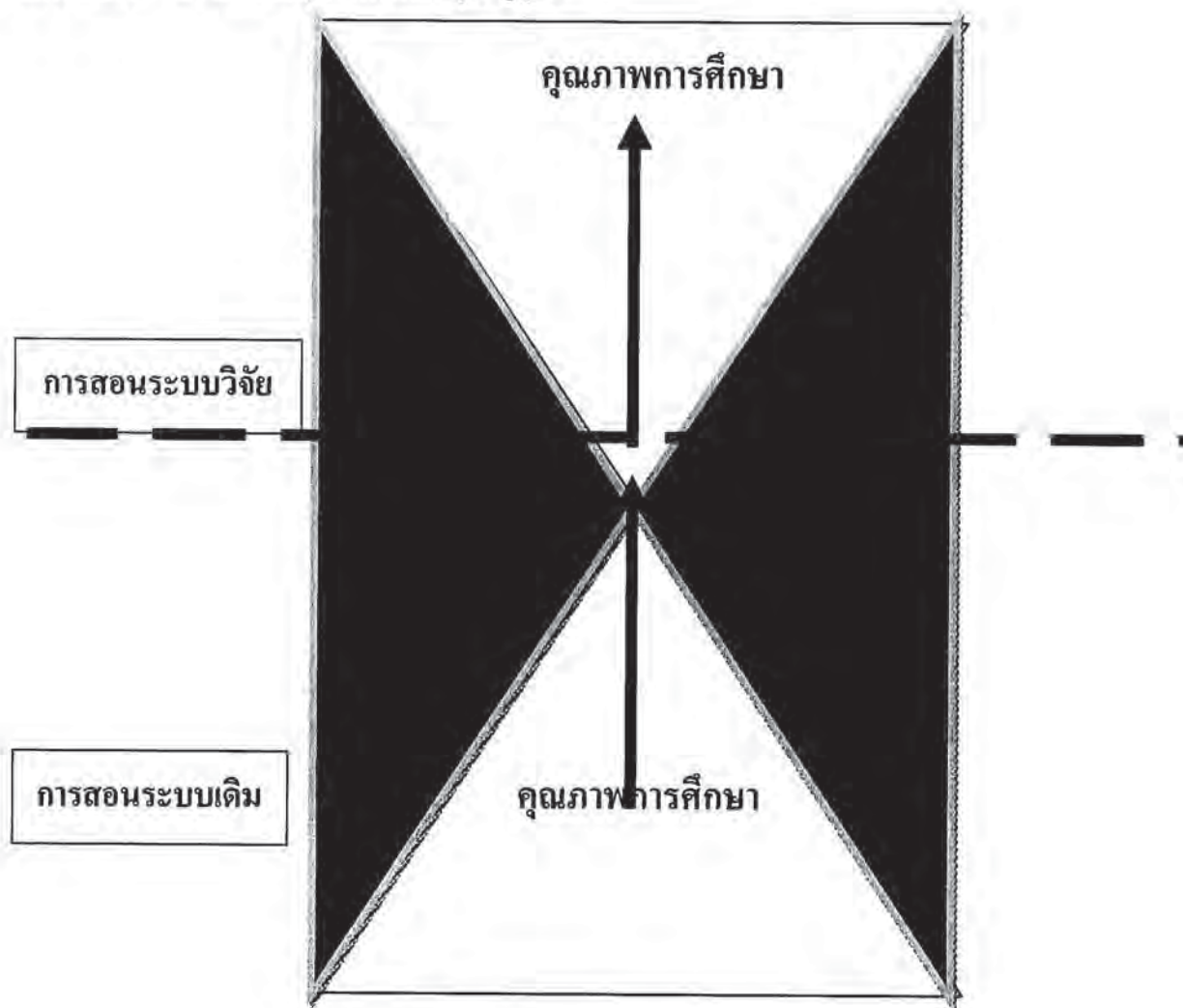
เมื่อเด็กมีเครื่องมือช่วยในการทำงานแล้ว ที่นี้มาถึงเครื่องมือที่จะช่วยในการแตกประเด็น ขยายความคิด คือ แผนผังความคิด แตกให้ได้มากที่สุด จะช่วยในการแตกความคิด เสร็จแล้วจึงมาอธิบายตาม แผนผังความคิดเหล่านี้วิธีที่สามารถเขียนให้ละเอียดที่สุด คือการที่นำหัวข้อย่อยในแผนผังมาสรุปให้เป็นหนึ่งย่อหน้า เท่ากับว่าแผนผังความคิด 1 เรื่องก็จะได้หลายย่อหน้าและจะเป็นบทความ 1 บท งานเขียน 1 ชิ้น ข้อมูล 1 ข้อมูล

กระบวนการเขียนงาน 1 ชิ้น เด็กผ่านทักษะหลายด้าน เช่น กระบวนการคิด การใช้ศิลปะในการวาดภาพ การออกแบบ การนำเสนอ การเล่า และการเขียน

ตัวอย่างการทำมายแม็บ

ปิดท้ายโดย นางสาวชะอุม พิศาลสินธุ์ (ครูอุ่ม)

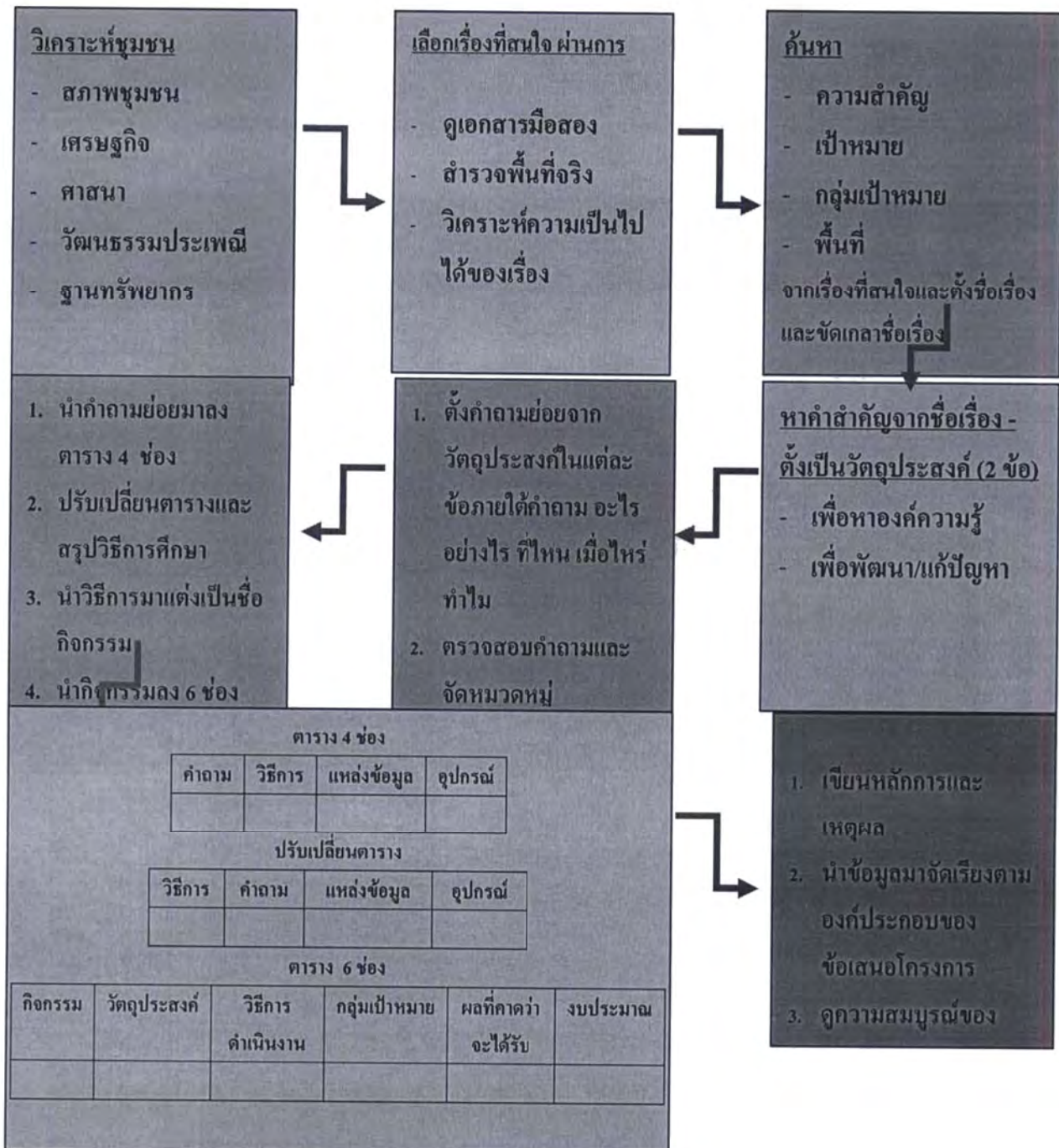

32 ปี แห่งการเป็นครู ที่โรงเรียนสตูลวิทยา วิธีการสอน ขยันสอน ตั้งใจสอน ทำให้นักถึงการปลูกต้นไม้ ขุดหลุม วางกลบ วันแล้ว วันเล่า ปีแล้วปีเล่า แต่เราไม่เคยได้วิเคราะห์ว่าต้นไม้ขึ้นชื่ออะไร ชอบดินแบบ ไหน จะรดน้ำเมื่อไหร่ จะรดไหม จะตายหรือเปล่า ไม่มีเวลาคิด

การสอนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันคือรูปแบบปิรามิด คุณภาพการศึกษา ยิ่งสอน เน้นนาน ยิ่งขยาย ผลเสียคือความไม่สำเร็จ จะมีมากขึ้น ขณะเดียวกันสืขาวจะลดลงเรื่อยๆ ถ้าเป็นการสอนระบบวิจัยจะทำให้คุณภาพการศึกษาจะมีสืขาวขยายตัวเพิ่มขึ้น สืขาวคือเด็กเป็นความสำเร็จ การสอนแบบเดิมจะเป็นแบบสืดำจะลดลงเรื่อยและจะหมดไปในที่สุด

ตอนนี้เออสิแล้ว มาช่วยตรงนี้ได้เต็มที่ ผাগใจไว้กับทุกๆคนอนาคตการศึกษาอยู่ที่ทุกคน ขอขอบคุณค่ะ

สรุปกระบวนการพัฒนาโจทย์วิจัยเด็ก

6. อบรมเชิงปฏิบัติการการเขียนรายงาน (8 มีนาคม 2557)

แนวคิด

การอบรมการเขียนรายงาน เป้าหมายเพื่อเป็นการชี้แจงรายละเอียดการเขียนรายงาน และเป็นการทำความเข้าใจโครงการและโครงงานวิจัยห้องโมเดล แนวคิดหลัก คือ การทบทวนโจทย์โมเดล ทบทวนสิ่งที่มีทั้งในส่วนข้อมูล ผลลัพธ์ และการมีส่วนร่วม เพราะแนวคิดหลักโครงการ เน้นการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน

อีกแนวคิดที่ต้องการสื่อสารคือ การเพิ่มระยะเวลาโจทย์โครงงานนักเรียนจากหนึ่งปี เป็นสองปี เพื่อขยายผลช่วงปฏิบัติการ หรือการใช้ประโยชน์จากข้อมูล อันเป็นการสร้างแรงกระตุ้นการเรียนรู้

ทั้งนี้ ในส่วนห้องเรียนโมเดลที่จะสำเร็จการศึกษาในปีนี้ ทางทีมได้ออกแบบให้เครื่องมือวิจัยกับประเด็นสามารถส่งต่อแก่น้องๆที่เลื่อนชั้นเข้ามา เพื่อทบทวนและพัฒนาต่อ

ในส่วนการสร้างการมีส่วนร่วม บางประเด็นยังขาดการเชื่อมประสานกับคนในชุมชน การกลับไปทบทวนจึงเป็นการออกแบบการทำงานต่อ

ผลการจัดกิจกรรม : การจัดการอบรมการเขียนรายงานแบ่งออกเป็น 2 วัน คือ

2 มีนาคม 2557 (โรงเรียนวัดหน้าเมือง, โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ, โรงเรียนบ้านกุ่มบึงปะโหลด) เวลา : 09.00 – 16.00 น. ณ โรงเรียนวัดหน้าเมือง

ผู้เข้าร่วม :

- ผ.อ.อะหมาร สันนาหุ, ครูอับดุลเลาะห์ พันหวัง, ครูรังสิทธิ์ หมดปันจอร์, ครูฟารีดา หมดสา
- ผ.อ.รัชนี้ ทองเงิน , กะเสาะ
- ผ.อ.จूरรัตน์ แควีหา , ครูยัสมี พันหวัง, ครูสมปอง เผือกสม (คณะครูโรงเรียนวัดหน้าเมือง)
- คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์ คุณกริยะ หลีเคราะห์, นายพิเชษฐ์ เบญจมาศ ,
- อ.หรณ หัสมา, ครูช่อม พิศาลสินธุ์, คุณชญาณิณณ์ สุวรรณศรี

8 มีนาคม 2557 (โรงเรียนอนุบาลสตูล, โรงเรียนจริยะธรรมอิสลามมูลนิธิ,โรงเรียนบ้านเขาจีน,โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก) เวลา : 09.00 – 16.00 น. ณ โรงเรียนอนุบาลสตูล

ผู้เข้าร่วม :

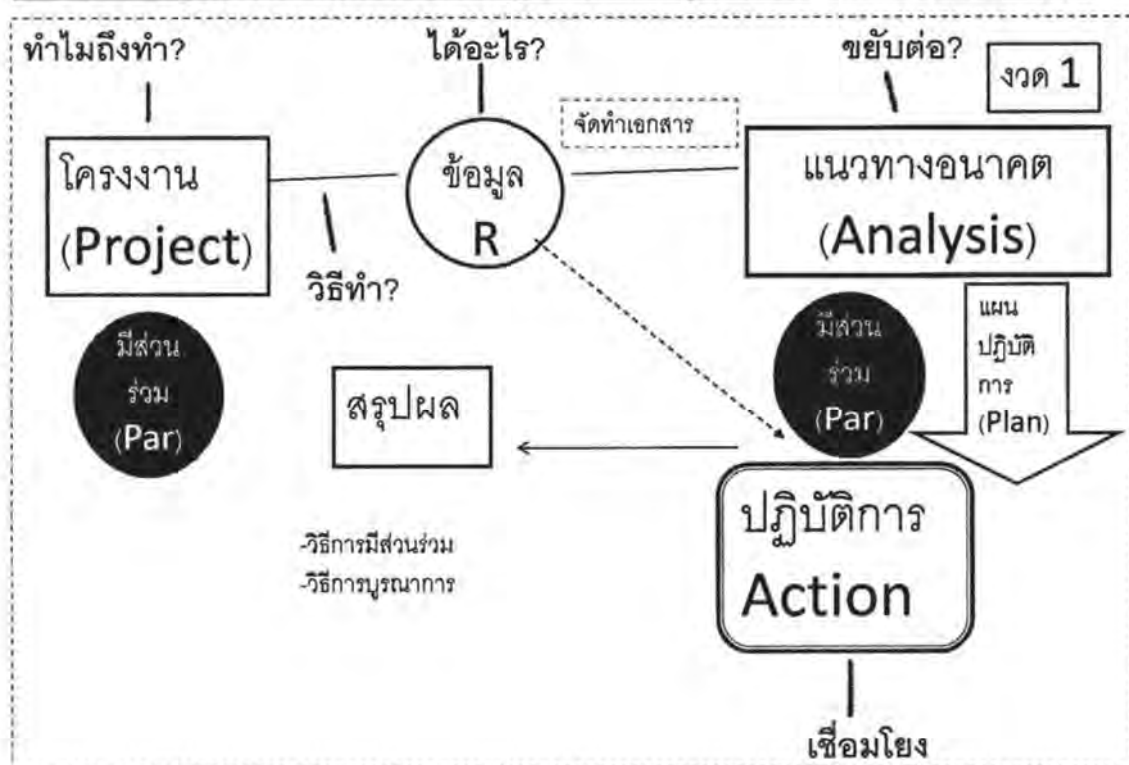
- อนุบาลสตูล : ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์ , รองฯสมศรี แก้วทองมา, ครูวนิดา ศิริวัฒน์, ครูสไบแพร ฉิมเกื้อ, ครูเกสรินทร์ อุจะ, ครูสอริหา สาติน, ครูฉวีวรรณ ฮะอูรา

- เขาชิน : ผ.อ.เสรี มากแสง , ครูภรณ์ณพัชญ์ พันธุ์พงษ์, ครูอาบิยะ หลงสลำ, ครู ไศภิชร์ ตันตวิวัฒนา,
- จริยะธรรมอิสลามฯ : ผ.อ.ภูอ้น หนั้นใจดี , ครูวิลาวรรณ เหตุมัน, ครูนารีมา สมายัย, ครูหุสนี หลงหัน, ครูชนิษฐา สองเมือง, ครูเจ๊ะอารีฟะ เล็นหมาน,
- บ่อเจ็ดลูก : ครูอุสมาน กาเจ, ครูปรานี อาดัม
- โหนดสตูล : คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์ คุณกริยะ หลีเคราะห์, นายพิเชษฐ์ เบญจมาศ ,
- ที่ปรึกษาโหนด : อ.หรน หัสมา, ครูอ๋อม พิศาลสินธุ์, คุณชญาณิณณ์ สุวรรณศรี

สถานที่ : โรงเรียนอนุบาลสตูล อ.เมือง จ.สตูล

โดยมีเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้ อันนำมาสู่ผลในช่วงที่กล่าวไว้ในกล่องแนวคิดดังนี้

แผนผัง Conceptual (แนวคิดรวบยอด) การจัดการเรียนรู้หลังการพัฒนาโครงการนักเรียน

โมเดลข้างต้น ใช้ในการอธิบายแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ที่สืบเนื่องหลังจากการพัฒนาโครงการนักเรียน ซึ่งเป็นแผนที่การเรียนรู้ในการลงเก็บข้อมูล และปฏิบัติการ ซึ่งที่ผ่านมาพบว่า เมื่อนักเรียนเก็บข้อมูล จะไม่มีการสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อออกแบบทิศทางการใช้ประโยชน์จากข้อมูล ทำให้ปฏิบัติการจากข้อมูล ขาดรูปธรรมและพลังในการขับเคลื่อนที่มีมากพอ เมื่อเป็นเช่นนี้ การออกแบบเวทีคืนข้อมูลเพื่อวิเคราะห์แนวทางอนาคตการใช้ประโยชน์จาก

ข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ความสมบูรณ์ของข้อมูล และออกแบบแผนปฏิบัติการ จึงเป็นข้อเสนอ อันเป็นทางออก โดยกำหนดว่า โครงการในอนาคต จะต้องมียุทธศาสตร์ “วิเคราะห์แนวทางอนาคต” โดยชวนกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องมาร่วมในการวิเคราะห์ รับฟัง และเพิ่มเติมข้อมูล รวมทั้งออกแบบแผนปฏิบัติการ ซึ่งในปีการศึกษา 2557 เครือข่ายโรงเรียนวิจัยมีการปรับขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการนักเรียน จากเดิม 1 ปีการศึกษา มาเป็น 2 ปีการศึกษา ทั้งนี้เพื่อสนองตอบโจทย์การปฏิบัติการอย่างเป็นรูปธรรม และสร้างการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

โดยในการ พัฒนาโครงการ และการดำเนินการมีคำถาม 5 ข้อ ซึ่งคุณสมพงษ์ หลีเคราะห์สรุปจากการทำงานพัฒนา ซึ่งได้มีการปรับประยุกต์เพื่อใช้ในการชวนคิด ชวนแลกเปลี่ยน เพื่อการเขียนรายงานในครั้งนี้นี้ดังนี้

1. ทำไมถึงทำ?
2. ทำอะไรมาแล้ว?
3. ทำแล้วได้ เกิดอะไร?
4. ทำแล้วช่วยข้อได้อย่างไร? (วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย)
5. สิ่งที่เห็น เกิดขึ้นสามารถเชื่อมโยงกับเกณฑ์การประเมินหรือตัวชี้วัดทางการศึกษา?

- ตารางที่ 1 : ตารางทบทวนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้หลังการพัฒนาโครงการ เพื่อวิเคราะห์ฐานข้อมูลสู่การดำเนินการต่อ (กรณีโจทย์โมเดล)

กิจกรรม	มีข้อมูล	ชิ้นงาน	ทำต่อ

กิจกรรม	เป้าหมาย (ทำไม่ถึงทำ?)	บทบาทนักเรียน	บทบาทครู	บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการครู	สื่อ/อุปกรณ์	หมายเหตุ

ตารางที่ 2 : ตารางข้างต้น ใช้ในการเขียนรายละเอียดกิจกรรม การดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อประกอบการเขียนรายงาน โดยในช่องที่ 1 กิจกรรม ให้ใช้ชื่อกิจกรรมเดียวกับที่ได้ดำเนินการ ส่วนในช่องเป้าหมายเป็นการอธิบาย เป้าหมายการดำเนินการกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายเชิงเนื้อหา และเป้าหมายเชิงกระบวนการ ทั้งนี้ตารางดังกล่าวยังมีการเพิ่มรายละเอียดบทบาทการจัดการเรียนรู้ ทั้งในส่วนของนักเรียน, ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง.

ผลที่เกิดกับครู	ผลที่เกิดกับนักเรียน	ผลที่เกิดกับชุมชน

ตารางที่ 3 : ตารางประกอบการอธิบายผลการจัดการเรียนรู้ หลังการดำเนินการกิจกรรมรายกิจกรรม เป็นตารางที่สืบเนื่องจากตารางที่ 1 โดยมีกลุ่มเป้าหมายผลการดำเนินการ คือ ครู , นักเรียน และชุมชน

ข.การนำเสนอเค้าโครงการวิจัยระดับโรงเรียน

6. เวทีนำเสนอโครงการวิจัยเครือข่ายโรงเรียนวิจัย (Model Room) (ขนาดเล็ก, ขนาดกลาง, ขนาดใหญ่, ขยายโอกาส, โรงเรียนเครือข่าย)

19 พฤศจิกายน 2556 ณ ชมรมประมงพื้นบ้าน จ.สตูล

1. ประเด็นในการเสนอแนะ (Comment) นักเรียนบนเวทีนำเสนอโครงการ
 - ที่มาของเรื่องเป็นอย่างไร?
 - ความหลากหลายของเอกสาร ข้อมูล (แหล่งพื้นที่,เอกสาร,สื่อ)
 - เกณฑ์การตัดสินใจ
 - ความพร้อมในการนำเสนอ
 - การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้
 - การบูรณาการการจัดการเรียนรู้
 - ความรู้เชิงประเด็น
2. รายละเอียดวิธีการนำเสนอของนักเรียนบนเวทีนำเสนอโครงการ
 - ให้ผู้เรียนเน้นนำเสนอโดยการ “เล่า” ที่มาของโครงการวิจัย ไม่เน้นการเล่าเป็นขั้นตอน 10 ขั้นตอน เพื่อคลายความกังวลในการนำเสนอ และเน้นการเสนอจุดเน้นโครงการเป็นหลัก (ทำเรื่องอะไร, ทำอย่างไร, ทำเพื่ออะไร, ทำแล้วได้อะไร)
3. สื่อประกอบการนำเสนอ
 - ให้ผู้เรียนนำเอกสารร่างโครงการวิจัยเป็นสื่อนำเสนอ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้
 - ชื่อโครงการ
 - ที่มา หรือ ความสำคัญ (หลักการและเหตุผล)
 - วัตถุประสงค์
 - คำถามวิจัย (หลัก/รอง)
 - ขอบเขตการศึกษา (พื้นที่ : เนื้อหา)
 - แหล่งข้อมูลและกลุ่มเป้าหมาย
 - วิธีการศึกษา
 - แผนกิจกรรม
 - ผลที่คาดว่าจะได้รับ
 - ประวัตินักวิจัย
 - ให้ผู้เรียนผลิตสื่อหรือชิ้นงานประกอบการนำเสนอบนเวทีนำเสนอโครงการวิจัย เช่น พาวเวอร์พอยน์ท์, กระดาษชาร์ต, แผ่นพับ, หนังสือ, สารคดี, บทความ เป็นต้น
4. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในเวทีนำเสนอโครงการวิจัยนักเรียน
 - อ.สมเจตนา มณีโมไนย

- b. อ.หรน หัสมา
 - c. อ.หุดดิน อูสมา
 - d. ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์
 - e. ผ.อ.ยงยุทธ ยืนยง
 - f. คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์
 - g. ครูช่อม พิศาลสินธุ์
5. รายชื่อภาคีที่เข้าร่วม
- a. อ.สมบูรณ์ อภาสกิจ
 - b. อ.สินธุ์ แก้วสินธุ์
6. รายชื่อกลุ่มเป้าหมายเวทีนำเสนอโครงการวิจัย
- a. รายชื่อโรงเรียน :
 - i. โรงเรียนขนาดเล็ก : โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก , โรงเรียนวัดหน้าเมือง
 - ii. โรงเรียนขนาดกลาง : โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ, โรงเรียนบ้านกุ่มปะโหลด
 - iii. โรงเรียนขยายโอกาส : โรงเรียนบ้านเขาจีน, โรงเรียนบ้านนาแก้ว
 - iv. โรงเรียนขนาดใหญ่ : โรงเรียนอนุบาลสตูล, โรงเรียนจริยะธรรมอิสลามมูลนิธิ
 - v. โรงเรียนเครือข่าย : โรงเรียนบ้านโกตา, โรงเรียนบ้านโคกพยอม, โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม, โรงเรียนบ้านบากันโต๊ะทิด
 - b. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมเวที (เฉลี่ยวันละ 100 คน) :
 - i. นักเรียน – ไม่จำกัดจำนวนผู้เข้าร่วม
 - ii. ครู -- ครูผู้รับผิดชอบชั้นเรียนที่ต้องนำเสนอ
 - iii. ผู้อำนวยการโรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนวิจัย
 - iv. ผู้ปกครองและทีมวิจัย
7. สถานที่จัดเวที

วัน/เดือน/ปี	รายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วม/โจทย์วิจัย	สถานที่จัดเวที
27 พ.ย. 2556	- ร.ร.จริยะธรรมฯ จำนวน 4 โจทย์ - ร.ร.อนุบาลสตูล จำนวน 1 โจทย์ - ร.ร.บ้านเขาจีน จำนวน 1 โจทย์	โรงเรียนอนุบาลสตูล อ.เมือง จ.สตูล
28 พ.ย. 2556	- ร.ร.บ้านบ่อเจ็ดลูก จำนวน 1 โจทย์ - ร.ร.วัดหน้าเมือง จำนวน 1 โจทย์ - ร.ร.บ้านห้วยน้ำดำ จำนวน 1 โจทย์ - ร.ร.บ้านกุ่มปะโหลด จำนวน 1 โจทย์ - ร.ร.บ้านโกตา จำนวน 1 โจทย์ - ร.ร.บ้านโคกพยอม จำนวน 1 โจทย์	ชมรมประมงพื้นบ้าน อ.ละงู จ.สตูล

	- ร.ร.อนุบาลโอบอ้อม จำนวน 1 โจทย์ - ร.ร.บ้านบากันโต๊ะทิด จำนวน 1 โจทย์	
29 พ.ย. 2556	- ร.ร.จริยธรรมฯ จำนวน 2 โจทย์ - ร.ร.อนุบาลสตูล จำนวน 1 โจทย์ - ร.ร.บ้านเขาจีน จำนวน 1 โจทย์ - ร.ร.บ้านนาแก้ว จำนวน 2 โจทย์	โรงเรียนอนุบาลสตูล อ.เมือง จ.สตูล

รายละเอียดห้องโมเดล

1. โรงเรียนบ้านเขาจีน (ป.6/1) : ครูประจำชั้น : ครูแกน
 - a. รูปแบบการนำเสนอ : นักเรียนหญิง 5 คน นำเสนอบนเวที อีกคนหนึ่งทำหน้าที่คลิก PPT ชาย 2 คน นำเสนอผ่านชาร์ท
 - b. บรรยากาศ :
 - c. เรื่อง : “กีฬาชุมชนสัมพันธ์”
 - d. ที่มาความสำคัญ : สร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนกับโรงเรียน โดยใช้กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ , ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีส่วนร่วม

Comment :

1. คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์ : “กีฬา” เป็นสื่อในการมีส่วนร่วม “ประเด็นการมีส่วนร่วม” ---- โดยย่อเลือกประเภทกีฬา รูปแบบ วิธีการจัด วัน เวลา สถานที่ โดยเป็นการออกแบบร่วมในการจัดการเรียนรู้

2. ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์ : ชื่นชมที่ทำการบ้านมา มีสื่อประกอบ แต่สิ่งที่อยากเสนอ คือ การใช้สื่อในการนำเสนอ เรามีทั้ง PPT และชาร์ท

การใช้สื่อเพื่อดึงความสนใจ เราสื่อโดยการพูดเอง นำเสนอว่า อยากให้เราเหลือบดูข้อมูลในการเสนอ เป็นการใช้สื่อที่ทรงพลัง ..

- ส่วนการมีส่วนร่วม “กีฬา” เราจะจัดเมื่อใด (ดีกว่าทุกปีจัดเทอมแรกส่วนปีนี้ ยัง) .. อ้อ ที่ถามเพื่อเป็นแผนต่อการวางแผนนำเสนองานในปลายปีการศึกษาที่ 2 ฉะนั้นเสนอให้ออกแบบวางแผนประกันการทำงาน

- เพิ่มมิติการมีส่วนร่วม “ความเข้าใจในชุมชน” , ส่วนการออกแบบการมีส่วนร่วม ควรมีมากกว่าการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

- เพิ่ม “กลุ่มเป้าหมาย” ในการออกแบบ เตรียมการ (มากกว่า ผ.อ.เสรี, และ ครุณภัส)

3.คุณสุนิสา บุญสุข (ตัวแทนผู้ปกครอง) : เพิ่มความมั่นใจในการนำเสนอ

๑ เพิ่มเติมมุมคิด นำเสนอ

อ.สุวัฒน์ มาลินี --- การที่ไทยจะเข้าสู่อาเซียน คุณตาสังเกตว่า ประเทศไทยเตรียมคนไทยเข้าสู่อาเซียนยังไม่ดีพอ “เราเตรียมแค่ฮาร์ดแวร์ เราไม่ได้เตรียมซอฟต์แวร์” เราเตรียมแค่โครงสร้างพื้นฐาน แต่โครงการนี้คือการเตรียมคน เพื่อแสวงหาความรู้ สร้างความแข็งแกร่งแก่ชุมชน ซึ่งการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญ ประมาณ ค.ศ.600 นักวิทยาศาสตร์เสนอว่า “การสังเกตและการทดลองคือพาหนะสู่ความรู้”

คุณตาสังเกต แรงบันดาลใจจากเรื่อง ล้วนเป็นเรื่องใกล้ตัว ที่ผ่านมามาเราไม่ค่อยรู้จักตนเอง เรารู้แต่บ้านเพื่อน เพราะเราคิดว่า เรารู้แล้ว เราจึงแสวงหาออกไป ครั้งนี้.. คือการเริ่มเรียนรู้ตนเอง แล้วค่อยรู้จักคนอื่น

อีกอย่าง โดยการที่เราจะมีความฉับไวในการตอบคำถาม ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ “เพราะการเรียนรู้มัน ต้องทำให้คนมีความรู้ ตกตะกอนความคิด อันเป็นปัญญา โดยเปิดอิสระทางความคิด”

3.โรงเรียนบ้านเขาจีน (ม.3)

- รูปแบบการนำเสนอ : นักเรียนหญิง 6 คน นำเสนอโดยการเล่าเรื่อง
- บรรยากาศ : นักเรียนดูไม่ตื่นเต้น มีการเตรียมความพร้อม ความมั่นใจ
- เรื่อง : “ศึกษาวิธีการจัดกีฬาชุมชนสัมพันธ์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านเขาจีน”
- ที่มาความสำคัญ : นำกีฬามาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

Comment :

1. อ.หุดดิน อุตมา : ที่ผ่านมามีกิจกรรมวิจัยที่ผ่านการมีส่วนร่วมอย่างไร (การลงพื้นที่ สอบถามผู้ปกครอง – นักเรียนตอบ) , เน้นการมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจนปลาย , จากงานนี้ กีฬาจะสามารถสร้างการมีส่วนร่วมเรื่องอื่นได้อย่างไร?
2. ผ.อ.ยงยุทธ ยืนยง: นำเสนอสั้น แต่ครบถ้วน ที่มาของเรื่องคือการนำเรื่องราวการประเมินผลการจัดกีฬาเมื่อปีที่ผ่านมา มาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ , ส่วนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วม, และช่วยออกแบบวางแผนอย่างไร เสนอให้ แตกรายละเอียดคำสำคัญจากโจทย์ เพื่อลงรายละเอียดกิจกรรมที่ชัดเจน

3. ครูขอม พิศาลสินธุ์ : ต้นทุนเรื่อง นักเรียนมีสูง .ชื่อโจทย์ เรื่อง “ศึกษาวิธีการ” จัดกีฬา ที่ บ่งว่า เรื่องน่าจะมีปัญหา? แต่ว่าเรื่องที่เราทำ มากกว่า “วิธีการ”จัดกีฬา. ขึ้นชมการตั้งคำถามหลัก รอง, แต่อยากให้เพิ่มแผนกิจกรรมการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๑ เพิ่มเติมมุมมองภาคเช้า (11.45 น.)

อ.สมเจตนา มณีโมไนย --- ครั้งหนึ่งผมเคยไปสัมภาษณ์ที่ลาว ถ้าไทยมาพบลาวรู้เรื่อง แต่พวกอื่นสื่อ ฟังไม่รู้เรื่อง ในประเทศไทยมีภาษา 72 ภาษา บางภาษามีภาษาอื่น เช่นที่ปราจีนบุรี การฟื้นฟูภาษาถิ่น เช่นมลายูกูบังจามัง ถิ่นไทรบุรี จะสามารถฟื้นฟูและธรรงค์นั้น ดี แต่จะสื่อสารกับ คนนอกหมู่บ้านอื่นอย่างไร เพราะภาษาเป็นการสื่อสาร การทำความเข้าใจระหว่างกันจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ไทย เราดีที่สามารถสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาถิ่น นักเรียนกูบังจามัง ได้เปรียบในการสื่อสาร , ในการเรียนรู้ภาษาถิ่น เราสามารถทำเอง รู้เอง ใช้เอง และค้นความรู้สู่ชุมชน แต่ส่วนใหญ่ต้องเน้นทำเอง รู้เอง ใช้เอง เพราะเราเป็นการทำวิจัยแบบ Action Research

นำเสนอร่างโครงงานนักเรียน (บ่าย) (13.30 น.)

4.โรงเรียนบ้านนาแก้ว (ม.1)

- a. รูปแบบการนำเสนอ : นักเรียนทั้งชั้นจำนวน 9 คน นำเสนอ โดยการวาง กระดานชาร์ตตรงกลาง มีนักเรียนนั่งรอบ 2 ฝั่ง คนที่นำเสนอจะลุกขึ้นยืน
- b. บรรยายภาค : นักเรียนค่อนข้างนำเสนอคล่อง กล้าพูด
- c. เรื่อง : “ศึกษาวิถี (Way) การขอ”
- d. ที่มาความสำคัญ : นำเรื่องราวมาดูและเทียบกับเกณฑ์ ขอ คือการทำ กลุ่ม ซึ่งเป็นเรื่องราวการรวมกลุ่มคนเพื่อทำงาน (นำการขอข้าวตั้งคำถาม ดูว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ กับใคร นำมาเหลาประเด็น ประเด็นที่จะศึกษา นำมาตั้งคำถาม เพื่อจัดหมวดหมู่ การพิจารณาเรื่อง ได้ 22 เรื่อง เรื่องขอ รวมเรื่อง 132 เรื่อง จัดหมวดหมู่ 4 ระดมความคิดเกี่ยวกับเรื่อง การมีส่วนร่วม นิเก ข้าวเมา ละหมาตวันศุกร์ การเล่นฟุตบอล รាយา เข้าสู่นิติ ฯลฯ 22 เรื่อง ที่มาของการขอ)
- e. กระบวนการ : แนะนำตัว ทบทวนกระบวนการวิจัย คือ การวิจัย เมื่อ 2 ปี เอกรินทร์ว่า ปีนี้เน้นการมีส่วนร่วมกับสังคม เอาเกณฑ์ มาจากปีที่แล้ว

ตั้งใหม่ 1 เกณฑ์ การมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน
(สอบถาม สัมภาษณ์ อ่าน ค้นคว้า)

Comment :

1. ผอ.หุดดิน อูสม่า : , งานวิจัยต้องเริ่มจากความสงสัย เป็นการจุดประกาย เพื่อเป็นพลังในการเรียนรู้ โดยประเด็นการขอ “การมีส่วนร่วม” เป็นประเด็นในการเรียนรู้
 - a. อยากให้ศึกษารูปแบบการ “ขอ” โดยภูมิปัญญาในชุมชน เพื่อค้นความรู้จาก “คน”
 - b. อยากให้ทำความเข้าใจคำว่า “ขอ”

ที่สิงคโปร์ ผมพบการเรียนรู้ตลอดเวลา แต่ข้อด้อยคือ “การทำงานเป็นทีม” เพราะเขามีปฏิสัมพันธ์กับคนน้อยลง ส่วนใหญ่อยู่กับคอมพิวเตอร์ ฉะนั้นเรื่องที่เราต้องเริ่มจากการรู้จักการ “ขอ” และต้องนำมาปรับใช้ ทั้งนี้การเรียนรู้ต้องเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

2. ผ.อ.เสรี มากแสง : นักเรียนเสนอกระบวนการละเอียด และทุกคนมีความกล้า การนำเสนอมีส่วนร่วมทุกคน (การทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกัน -- นักเรียนตอบ)
 - a. ด้านการมีส่วนร่วมเป็นอย่างไร (ขอคือแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วม—นักเรียนตอบ) อยากเล่าว่า “บ้านครูการขอจะเริ่มจากการไถนา โดยทุกคนพาวัวมาเจ้าภาพเตรียมข้าว น้ำ, ต่อมาเป็นการถอนกล้า”
 - b. เสนอว่า ให้นักเรียนสร้างการมีส่วนร่วมกับคนในชุมชนจากเริ่มจนจบ
 - c. เสนอเพิ่มว่า “เราจะอนุรักษ์การขอให้อยู่กับนาแก้วอย่างยั่งยืนอย่างไร?”

3. ครูชะอุ่ม พิศาลสินธุ์ :
 - a. เสนอให้ปรับการเขียน “หลักการและเหตุผล” โดยเพิ่ม “บริบทโรงเรียน, ชุมชน, ความสำคัญ/คุณค่าของเรื่อง “การขอ” , จะสืบสานรักษาอย่างไร?”
 - b. วัตถุประสงค์มี 2 ข้อ เน้นการศึกษา (เพื่อหาความรู้)เท่านั้น แต่หลักการกลับเป็นเรื่องการสืบสานการขอ ฉะนั้นนักเรียนต้องปรับวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหลักการและเหตุผล
 - c. ปรับผลที่คาดว่าจะได้รับ ให้เป็นผลที่เกิดขึ้นจากวัตถุประสงค์ (สอดคล้องกัน)
 - d. ปรับเพิ่มวัตถุประสงค์ในกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ (มากกว่าห้องสมุด)

“เพราะเรื่องการขอ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคน เป็นเรื่องวงกว้าง ที่เชื่อมโยงกับชาวบ้าน ฉะนั้นการค้นหาค้นหาข้อมูลต้องค้นที่คน”

- a. รูปแบบการนำเสนอ : นักเรียนชาย 4 คน หญิง 4 คน ขึ้นนำเสนอบนเวที มีกระดานชาร์ตเป็นสื่อนำเสนอ
- b. บรรยายภาค : นักเรียนนำเสนอโดยการเล่าเรื่องตามเส้นเวลา (Time line)
- c. เรื่อง : “ศึกษาประโยชน์การขอตำนานา”
- d. ที่มาความสำคัญ : สนใจเรื่องวิธีการขอ เพราะเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมในชุมชน เป็นจุดเด่น การเรียนรู้
- e. กระบวนการ : เรียนรู้เรื่องเครือญาติ, ทบทวนสิ่งที่ผ่านมาในปีการศึกษา 2555, ศึกษาเก็บข้อมูลการขอตำนานา,

Comment :

1.ครูณิษฐ์ กุลโรจนศิริ : เพิ่มเนื้อหา บริบทการทำนาของบ้านนาแก้ว, การขอมีประโยชน์อย่างไร, ใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้อย่างไร?--- ในการเขียนหลักการและเหตุผล , เพิ่มการรวบรวมวิเคราะห์สรุปทำเนียบครุภูมิปัญญาท้ายเล่ม.

2.ครูไพเราะ เกิดผล: วัตถุประสงค์ -- เพิ่ม “วิธีการ” ค้นหาความรู้ , พร้อมการบันทึกข้อมูล, ส่วนวิธีการขอตำนานา น่าจะลงปฏิบัติการจริง เพื่อเรียนรู้รสความเป็นจริง (กระยายบรรยายภาค) สู่การใช้ประโยชน์ อีกประการ คือเพิ่มวิธีการจัดหมวดหมู่ความรู้ เพื่อทำหนังสือ น่าจะเพิ่มเติม วิธีการเผยแพร่เพิ่มเติม..

3. ครูชะอุม พิศาลสินธุ์ : ชื่อโครงงานน่าจะเริ่มด้วย “ศึกษา” , ต่อด้วยหลักการและเหตุ มันคืออยู่แล้ว ศึกษาแล้วสามารถนำไปใช้อย่างไร การตั้งคำถามหลัก.....อยากให้ปรับคำถามรอง ()....

ค.ประชุมทีมผู้บริหารเครือข่ายโรงเรียนวิจัย

ประชุมทีมผู้บริหารเครือข่ายโรงเรียนวิจัย ครั้งที่ 1

วันที่ : 3 ตุลาคม 2556

สถานที่ : ณ ชมรมประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล อ.ละงู จ.สตูล

เวลา : 14.30 น.

ผู้เข้าร่วม : ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์, อ.หุดดิน อูสม่า , ผ.อ.สิริ เต็นเป็น , ผ.อ.ปณณานิ เจ๊ะหนู่ม , ผ.อ.กูอัน หมั่นใจดี, ผ.อ.รัชนี ทองเงิน, ผ.อ.จूरรัตน์ แคยหว่า

รายละเอียด :

คุณกริยะ หลีเคราะห์ : วันนี้เป็นการประชุมภายใน มี 4 ประเด็นในการคุย ส่วนข่าวแจ้งให้ทราบ ทางสกว.จัดประกวดงานวิจัยเด่น ทางโหนดสตูลส่งโรงเรียนจริยธรรมอิสลามมูลนิธิเข้าร่วมประกวด โดยประเด็นมีดังนี้

1. **รายงานฉบับสมบูรณ์** (ขาดข้อมูลโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20, โรงเรียนบ้านโคกพยอม) , **รายงานการเงิน** โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำสงแล้ว โรงเรียนยังไม่ส่งมา -- กำหนดส่งภายใน 31 ตุลาคม 2556
2. **สถานการณ์โครงการใหม่ 2557** -- ตอนนี้มีการทำเอกสาร Budget Sheet โดยโครงการจะแบ่งออกเป็น 2 งวด ตอนนี้ร่างโครงการส่งแล้ว รออนุมัติ ซึ่งโครงการครั้งนี้มีการทำเป็นชุดโครงการ (2 โรงต่อชุด) ประมาณ 20 ตุลาคม 2556 จะมีการอนุมัติโครงการ โดยครั้งนี้จะมีหัวหน้าโครงการ 2 คน คือผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน, ผู้ปกครอง 1 คน

ขนาดโรงเรียน	ผู้เสนอโครงการ
ขนาดเล็ก	- ผ.อ.จรีรัตน์ แควีหา - ลัดดา ชูช่วง
ขนาดกลาง	-ผ.อ.รัชนี้ ทองเงิน -รอนันท์ จังแตหวา
ขยายโอกาส	-ผ.อ.ยงยุทธ ยืนยง -วีระชาติ นฤภัย
ขนาดใหญ่	-ผ.อ.กูอัน หมั่นใจดี -สุนิสา บุญสุข
เครือข่าย	-ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์

3.ปฏิทินโครงการ (กันยายน 2556- สิงหาคม 2557)

ปฏิทินรายโรงเรียน	
เดือน	กิจกรรม
กันยายน 2556	
ตุลาคม 2556	
พฤศจิกายน 2556	เวทีนำเสนอโครงการ
ธันวาคม 2556	
มกราคม 2557	

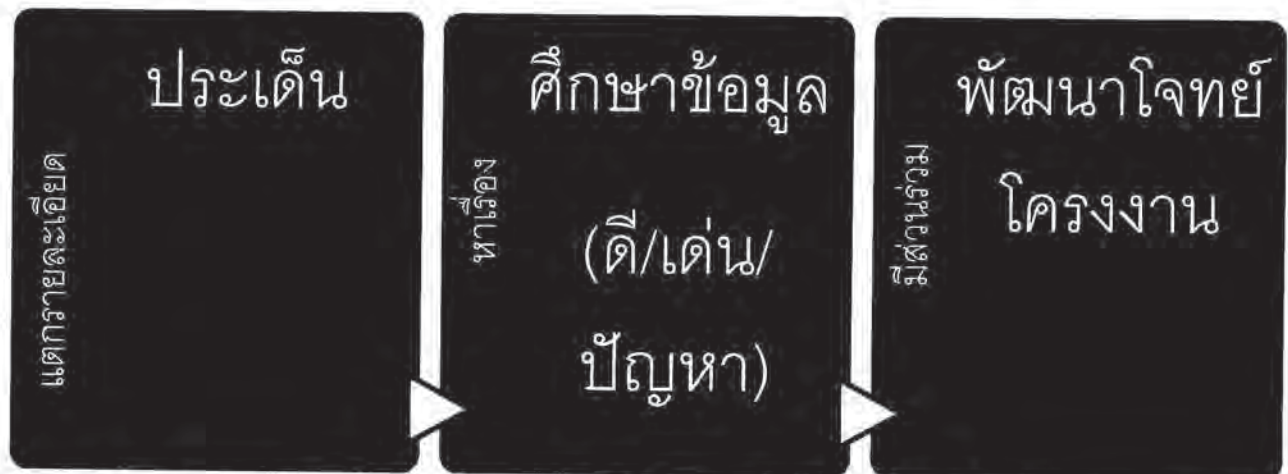
กุมภาพันธ์ 2557	
มีนาคม 2557	
เมษายน 2557	
พฤษภาคม 2557	
มิถุนายน 2557	
กรกฎาคม 2557	
สิงหาคม 2557	

ภารกิจเครือข่ายโรงเรียนวิจัย			
ที่	กิจกรรม	หมายเหตุ.	เวลา
1	ประชุมเครือข่ายประจำเดือน	เตรียมออกแบบการอบรมกับผู้บริหาร	22 ต.ค. 2556
2	เวทีระดมองค์ความรู้	ระดมความรู้ครูเชี่ยวชาญ โรงละ 2 คน	28 ต.ค. 2556 (1--ปิดเทอม)
3	อบรม 10 ขั้นตอน (การพัฒนาโจทย์วิจัย)		29 ต.ค. 2556 (2--ปิดเทอม)
4	อบรมการบูรณาการ	-ครูทุกคน -ใช้งบประมาณสมทบ (ไม่ค้างคืน)	16 พ.ย. 2556 (งบประมาณสมทบ)
5	เวทีนำเสนอโครงการ	ครั้งที่ 1 ขนาดเล็ก กลาง ขยายโอกาส ครั้งที่ 2 ขนาดใหญ่ ครั้งที่ 3 เครือข่าย (ห้องโมเดล)	1— 29 พ.ย.2556 2-- 28 พ.ย.2556 3—27 พ.ย.2556
6	ศึกษาดูงาน	ยังไม่กำหนดพื้นที่เป้าหมาย - เสนอศึกษาดูงาน	
7	ถอดบทเรียนสังเคราะห์	หลายครั้ง (ตามขนาด)	
8	เวทีรายงานผล		มีนาคม 2557

ปฏิทินเหย้าเยือนชุดโครงการ (ขนาด....)	
เดือน	โรงเรียน
ตุลาคม 2556	
พฤศจิกายน 2556	
ธันวาคม 2556	
มกราคม 2557	

กุมภาพันธ์ 2557	
มีนาคม 2557	

โจทย์ห้องโมเดล

- กริยะ หลีเคราะห์ -- เริ่มจากเก็บความรู้ในโรงเรียน ควบคู่กับการเก็บจากเครือข่าย
- ผ.อ.ปณณานิ เจ๊ะหนู่ม -- น่าจะมีห้องเฟชบุ๊ก (Facebook) เครือข่าย
- อ.หุดดิน อุสม่า --- อยากเพิ่มรายละเอียดการบูรณาการ โดยเฉพาะกระบวนการที่เรียกว่า Self Esteem หรือพลังการเรียนรู้ของตนเอง ครูทำอะไรให้เด็กรักการอ่าน การตั้งคำถาม เป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ ไม่ใช่อัดความรู้ จะสร้างหรือจุดประกายพลังภายใน การเรียนรู้ได้อย่างไร.

a. บันทึกการประชุมเครือข่ายการศึกษา ครั้งที่ 2

วัน : 19 มกราคม 2557

เวลา : 09.00 น.

สถานที่ : โรงเรียนบ้านนาแก้ว อ.ท่าแพ จ.สตูล

ผู้ร่วมประชุม : ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์, ผ.อ.ยงยุทธ ยืนยง, ผ.อ.เสรี มากแสง, ผ.อ.อะหมาร สันนาหุ, ผ.อ.ปณณานิ เจ๊ะหนู่ม, ครูชะอุม์ พิศาลสินธุ์, คุณณณินท์ สุวรรณศรี, นายสมพงษ์ หลีเคราะห์, นางกริยะ หลีเคราะห์, นายพิเชษฐ์ เบญจมาศ

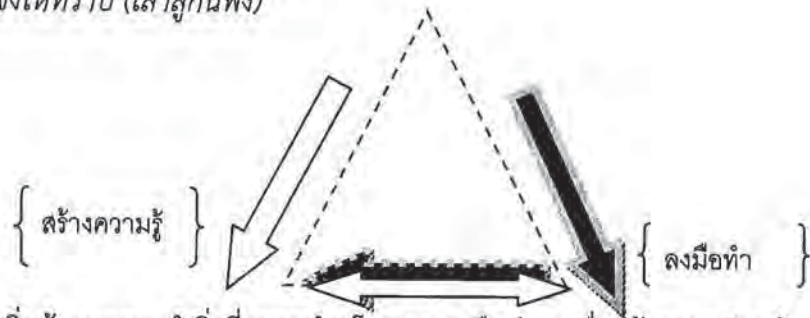
รายละเอียดการประชุม :

๑ ช่วงเช้า

■ แลกเปลี่ยนประเด็นสถานการณ์เรียนรู้

คุณสมบัติ ทลิเคราะห — ประเด็นการคุยมีดังนี้

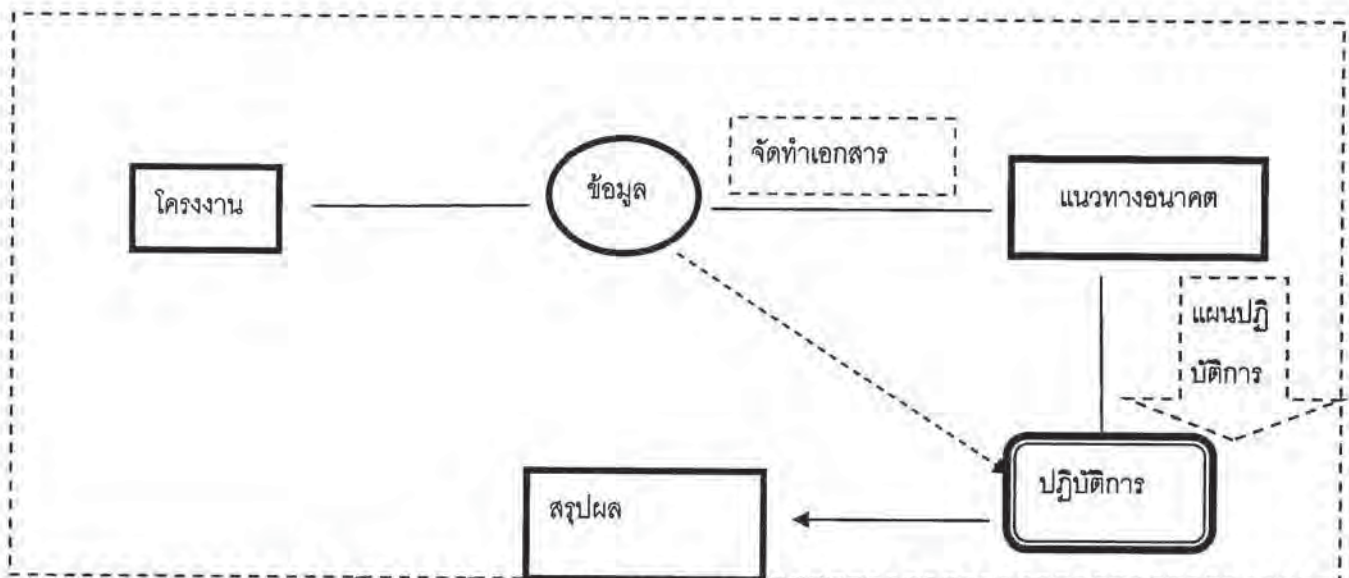
1. การเคลื่อนงานต่อ (โรงเรียน, คู่ขนาน, เครือข่าย)
2. เรื่องแจ้งให้ทราบ (เล่าสู่กันฟัง)

การเรียนรู้ เริ่มต้นจากการทำสิ่งที่อยากทำ โดยการลงมือทำ เพื่อสร้างการเรียนรู้ แต่อีกทางหนึ่ง คือการเริ่มต้นจากการสร้างการเรียนรู้ เพื่อนำมาสู่การทำสิ่งที่อยากทำ เช่น กรณีการทำธนาคารปูม้าบ้านบุญ โดยที่เริ่มจากการสร้างความรู้ สร้างคน ก่อนลงปฏิบัติการสร้างธนาคารปูม้า หลักคิดดังกล่าว เป็นการชักชวนคน (เจ้าของปัญหา) มาร่วมแก้ปัญหา

อยากชวนแลกเปลี่ยนว่า จากการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมา สามารถนำมาสู่การแก้ปัญหาบนฐานความมีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไร

แผนผัง Conceptual (แนวคิดรวบยอด) การจัดการเรียนรู้หลังการพัฒนาโครงงานนักเรียน

ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์ — กรณีเวที “คืนข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้อง” เพื่อสรุป วิเคราะห์ข้อมูล เป็นสิ่งสำคัญ ไม่ใช่ใช้วิธีการใหม่ หากมีจะนำมาสู่การคิดร่วม เพื่อออกแบบการแก้ปัญหาร่วมกับกลุ่ม Stakeholders ซึ่งจะนำมาสู่การสร้างการเปลี่ยนแปลง

กิจกรรม	ผลผลิตจากกิจกรรม	วิธีสนับสนุน?
เวที “วิเคราะห์แนวทางอนาคตของข้อมูล”	-เอกสารข้อมูล ความรู้ - ทิศทางการใช้ประโยชน์จากข้อมูล - แผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Plan)	
เวที นำเสนอผล โครงการวิจัย	-เอกสารสรุปผลการเรียนรู้, สื่อต่างๆ	

ภารกิจห้องโมเดล มีดังนี้

7. สรุปข้อมูลจากการลงพื้นที่ จัดทำเป็นเอกสารข้อมูล ความรู้ ตอบคำถามตามโครงการ
8. เตรียมออกแบบสื่อ กระบวนการนำเสนอ (ฝึกซ้อม) เพื่อนำเสนอเวที “วิเคราะห์แนวทางอนาคตของข้อมูล”
9. กิจกรรม (เวที/ประชุม) “วิเคราะห์แนวทางอนาคตของข้อมูล”
10. กิจกรรม (เวที/ประชุม) เชิงปฏิบัติการกำหนดแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

b. ประชุมเครือข่ายโรงเรียนวิจัย ครั้งที่ 3

14 กุมภาพันธ์ 2557

เวลา : 09.00 น.

ผู้เข้าร่วม : อ.หรน หัสมา, อ.หุดดิน อูสมมา, ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์ , ผ.อ.อะหมาร สันนาหุ , ผ.อ.เสรี มากแสง, ผ.อ.ยงยุทธ ยืนยง, ผ.อ.สิริ เต็นเบ็น , ผ.อ.ปณณณณ เจ๊ะหนุ่ม,ผ.องจรรีร์นั แเคียหว่า, คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์, คุณกรียะ หลีเคราะห์, นายพิเชษฐ์ เบญจมาศ ,

สถานที่ : โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อ.ละงู จ.สตูล

ว่าด้วยรูปแบบองค์กร, เนื้อหาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย, กระบวนการ/วิธีการ, นำมาสู่การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ได้อย่างไร?

1. องค์ความรู้ และผู้รู้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยมีอะไร อย่างไร
2. รูปแบบในการสร้างการเรียนรู้กับเครือข่ายเป็นอย่างไร
3. การบริหารจัดการเครือข่ายเป็นอย่างไร
 - a. เนื้อหาองค์ความรู้ ผู้รู้
 - b. บทบาทการทำงาน เช่น อบรมสร้างการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตาม การประสานงานกับภาคีเครือข่าย

ระดมความคิด

เนื้อหา (วิทยาลัยครูวิจัย)

1. แนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21
2. ความเป็นมาของการเรียนรู้
3. การศึกษาข้อมูลงานวิจัย (Case Study)
4. ภาพรวมกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน
5. เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้ผ่านประสบการณ์ (สื่อ/เครื่องมือ) เช่น การบูรณาการ, การพัฒนาโจทย์วิจัย, การพัฒนาเอกสารโครงงาน, เครื่องมือการลงชุมชน, การเขียนเรื่องเล่าจากรายงาน, การวิเคราะห์ข้อมูล, วิธีการเก็บข้อมูล)
6. ผลลัพธ์ ผลผลิตตามโจทย์ (พรบ., คมศ, ศศพพ, มฐ.สากล, ฯลฯ) --- การถอดความ เชื่อมโยง , บูรณาการ

เป้าหมาย : เพื่อนำการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยมาขยายผลแก่โรงเรียน หน่วยงาน หรือภาคีที่สนใจ

ภารกิจ : นำกระบวนการ “วิจัย” เพื่อพัฒนาการศึกษา

โครงสร้าง :

- ฝ่ายเอกสารวิชาการ ออกแบบ “คู่มือ” การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย
 - รายละเอียดคู่มือ
 - หลักการและแนวคิด, ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้ (Conceptual)
 - การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย
 - สังเคราะห์บทเรียนการจัดการเรียนรู้รายโรงเรียนและเครือข่าย (ครูรายคน/รายโรง)
 - การบริหารจัดการระบบการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน (ระดับโรงเรียน, ระดับโรงเรียนคู่ขนาน, ระดับเครือข่ายโรงเรียนวิจัย, การมีส่วนร่วมกับชุมชนและภาคี)
- ฝ่ายวิเคราะห์กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน เพื่อเชื่อมโยงสู่เกณฑ์การชี้วัดทางการศึกษา
 - ฝ่ายปรับใช้กระบวนการพัฒนาตามพรบ. 2542
 - ฝ่ายปรับใช้กระบวนการพัฒนาตามหลักปศพ.
 - ฝ่ายปรับใช้กระบวนการพัฒนาตามหลักการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
 - ฝ่ายปรับใช้กระบวนการพัฒนาตาม สมศ.

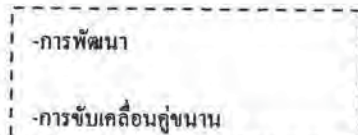
แลกเปลี่ยนทรรศนะว่าด้วยการออกแบบคู่มือ

- มองบทบาท นักเรียน ครู ผู้อำนวยการ ภาควิชาเสริม
- Study (ศึกษา), Training(อบรม), Monitoring (ติดตาม) กระบวนการทั้ง 3 ต้องเชื่อมโยง
- คู่มือ คือ “แนวทางการนำไปใช้” เพื่อเป็นแนวทางในการขยายผลการเรียนรู้ โดยต้องเขียนบทสังเคราะห์ให้ชัดเจน
- สถานะ/จุดยืน/ตำแหน่งแห่งที่ (Position) องค์กร จะเรียกว่าอะไร? ขยายผล? สร้างการเรียนรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างไร โดยมีรูปแบบเนื้อหาและโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจน
- ควรเก็บข้อมูลที่เป็นนวัตกรรม มาไว้ใน “คู่มือ”

กระบวนการเก็บรายละเอียดข้อมูลเพื่อออกแบบคู่มือ

1. ถอด (Reflection) ประสบการณ์ / ความรู้ (Knowledge) ของครู, นักเรียน, ผู้บริหาร, ชุมชน, เครือข่าย

- a. รูปธรรมงานวิจัย
- b. รูปธรรมการตอบโจทย์ในด้านต่างๆ (เทียบเคียงเกณฑ์ประเมินทางการศึกษา)

2. Review เอกสารทางวิชาการตามบทเรียน วางกรอบตามประเด็น
3. ตั้งกองบรรณาธิการ
4. ออกแบบคู่มือชุดแนวคิดหลักการวิจัย, การศึกษา และคู่มือ ชุดประสบการณ์
5. คู่มือเล็ก คือ กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน, คู่มือในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย , กฎในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

a. ชุดแนะนำที่มา /ตัวตน b. ชุดแนวคิดหลักการ c. เครื่องมือดำเนินการ d. บุรณาการ e. ชุดประสบการณ์ f. การใช้ประโยชน์ สาธารณะ	ชุดอบรมครู 6 เล่ม
--	---

การออกแบบชั้นเรียนเพื่อการเรียนรู้ --- กรณีตัวอย่าง โรงเรียนนอกกะลา/สาปสลายมาศ --- เทียบเคียง

หมายเหตุ :

ออกแบบกองบรรณาธิการ

- บรรณาธิการ : อ.หรรณ หัสมา, อ.หุดดิน อูสมมา
- กองบรรณาธิการ : ครูอ๋อม, พี่ไท, เซซุ้
- ที่ปรึกษา : อ.สมเจตนา มณีโมไนย, ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์, ผ.อ.ยงยุทธ ยืนยง, ผ.อ.รัชนี้ ทองเงิน

ง.ประชุมชุมชนโรงเรียนขนาดเล็ก

1. ประชุมชุมชนโรงเรียนขนาดเล็ก ครั้งที่ 1

21 พฤศจิกายน 2556

เวลา : 14.00 น.

ผู้เข้าร่วม : ผ.อ.สิริ เต็นเบ็น , ผ.อ.จूरรัตน์ แคยหาว , คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์, นายพิเชษฐ์ เบญจมาศ , คณะครูโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก และโรงเรียนวัดหน้าเมือง และผู้ปกครองทั้ง 2 ชุมชน

สถานที่ : โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อ.ละงู จ.สตูล

บรรยากาศ : ฝนพรำ ฟ้าครึ้ม อิมคริม เสียงหยาดฝนตก กระถินเทพาหมาดฝน น้ำเจิ่งพ่น แต่บรรยากาศโดยรวมร่มเย็น วันนี้ทางโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกเชิญครูทุกท่านเข้าร่วมประชุมในห้องประชุมที่จัดบรรยากาศชวนนั่ง เต็มไปด้วยสีสนั่นเช่นเดียวกับความสดใสของท่านผู้อำนวยการ (สิริ เต็นเบ็น) มีตัวแทนชุมชนเข้าร่วม ส่วนวัดหน้าเมือง เดินทางมาโดยรถยนต์สามคัน ระยะทางกว่า 60 กิโลเมตร ตัดผ่านม่านฝน ทุกคนยิ้มแย้ม การพบเจอย่อมสร้างสรรค์มากกว่าทำลาย..

รูปแบบการนั่ง : นั่งเก้าอี้รูปตัวยู ล้อมวง มีจอโปรเจคเตอร์

รายละเอียด :

๑ เปิดเวที

ผ.อ.สิริ เต็นเบ็น --- โอกาสในการเหย้าเยือนกัน.. แนะนำโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก บุคลากร, โรงเรียนคิดว่า เรามาร่วมมือกันเพื่อขับเคลื่อน ประเด็นการเรียนรู้

ผ.อ.จूरรัตน์ แคยหาว --- เรามาจับคู่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แนะนำบุคลากร ขอบคุณการต้อนรับ เห็นความพร้อมบุคลากร

พิธีกร (สละมัต) -- ในลำดับต่อไป เราขอนำเสนอประวัติความเป็นมาของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก (สไลด์โชว์)

๑นำเสนอโรงเรียน:

1. โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก

ชั้น ป. 5-6 (ครูอุษมาน กาเจ) : ครั้งแรกเข้าห้อง

- เริ่มจากการทำความเข้าใจกับนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจการวิจัยกับหลักสูตรการเรียนรู้สู่การคิดวิเคราะห์ ส่วนใหญ่เน้นความเข้าใจ สงคำถาม
- อธิบาย ชี้นั้นความตระหนักในการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย (ยกตัวอย่างงานวิจัยในแต่ละชั้นเรียน)
- ให้นักเรียนอภิปรายงานวิจัย ว่าทำได้หรือไม่ มีประโยชน์อย่างไร

- ให้นักเรียนหลับตา นึกถึงบ้านบ่อเจ็ดลูก เพื่อเลือกเรื่องที่สนใจ
- นักเรียนออกแบบเส้นทางออกสำรวจพื้นที่ (หาวิธีการแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม— แยกตามชั้น) , สร้างข้อตกลง (หาข้อมูลเพิ่ม, โน้มน้าว, ความเป็นไปได้ มีแหล่งข้อมูล, ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน)
- นำเสนอเรื่องหน้าชั้นเรียนได้ 12 เรื่อง จัดหมวดหมู่ออกเป็น สัตว์, ต้นไม้, แหล่งท่องเที่ยว, เครื่องประดับ
- ตั้งคำถามย่อย และจัดหมวดหมู่คำถาม

ชั้น ป. 4 (ครูมะลิวัลย์ อนรรพวิ) :

- เด็กลงพื้นที่สำรวจ ไม่ทำตามกฎ,
- สรุปสิ่งที่พบลงกระดานชาร์ท
- นำเสนอสิ่งที่เรียนรู้บนเวที ผ่านละคร (ยังไม่ได้ประเด็น)

ชั้น ป. 3 (ครูสลาเม็ด) :

- ให้นักเรียนเข้าใจคำว่าวิจัย
- แบ่งกลุ่ม แบ่งบทบาทหน้าที่สมาชิกในกลุ่ม
- สร้างข้อตกลงในการเรียนรู้ร่วมกัน
- สำรวจพื้นที่ บันทึก นำเสนอหน้าชั้นเรียน
- กระตุ้นเรื่องการคิด การนำเสนอ เน้นการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- สร้างเงื่อนไขในการเลือกเรื่อง สรุปความสำคัญในการเลือกเรื่อง
- นักเรียนระดมความคิดในการเลือกเรื่อง เลือกเรื่องเพียงเรื่องเดียว
- ย้อนรอยกระบวนการ สิ่งที่ทำมา

ชั้น ป. 2 (ครูปรานี อาดัม)

- แบ่งกลุ่ม สร้างข้อตกลง
- วางแผนการลงพื้นที่
- ลงพื้นที่จริง
- นำเสนอข้อมูลที่ตนสนใจ
- นักเรียนแต่ละคน ขมวดเรื่อง แยกประเภทเรื่องที่นักเรียนสนใจ

- บันทึกข้อมูล ลงในสมุด
- เลือกเรื่องราวบุคคล นักเรียนพูดคุยเลือกเรื่อง
- ทบทวนเรื่อง วิเคราะห์ปัญหา วางแผนการทำงาน
ปัญหาที่พบ :

ชั้น ป. 1 :

- นักเรียนเล่าเรื่องที่ผ่านมาในการวิจัยชั้นอนุบาล
- นักเรียนฝึกแนะนำตนเอง
- สร้างข้อตกลง (ครูบันทึกบนชาร์ท นักเรียนเขียนลงสมุด)
- แบ่งกลุ่ม กำหนดบทบาทหน้าที่
- วางแผนการลงพื้นที่สำรวจ (ครูนำลงพื้นที่ นักเรียนเก็บข้อมูล)
- นำเสนอสิ่งที่นักเรียนสนใจคนละเรื่อง “วันหนึ่งนักเรียนนำดอกไม้มากำมือ” ครูถามว่าดอกไม้ใด เด็กไม่รู้ “จุดประกายความอยากรู้เรื่องชื่อดอกไม้”
- วาดรูปดอกไม้ที่นักเรียนพบ
- ย้อนทวนเรื่องราวที่นักเรียนเลือก

2. วัดหน้าเมือง

ห้องโมเดล ป. 3(ครูยัสมี พันหวัง) :

- ตอนแรกเครียด เด็กเล็ก (กังวล)
- ประเด็นการเรียนรู้เป็นเรื่อง “ประเพณี” ตอนแรกไม่กล้า เด็กวัยอ่อน ไม่คุ้นชินกับเด็กเริ่มต้น เด็กอยากเรียนนอกห้อง ครูให้นำกระดานสกว.ไปด้วย เด็กเล่นสนุกตามความต้องการ ครูเริ่มซักถาม เริ่มจากกระดานสกว. (เรียกว่าวิชาบูรณาการ)
- ย้อนทวนเรื่องเล่าการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ผ่านมา
- ครูเริ่มเล่าเงื่อนไข “การเรียนรู้ประเด็นประเพณีในชุมชนวัดหน้าเมือง” โดยระดมความคิดจากเด็ก วาดผังความคิดประมวลภาพ
- เด็กสมาธิสั้นกว่าเด็กโต ครูเริ่มเล่น (มอญซ่อนผ้า)
- ครูถอดบทเรียนจากการเล่น (คนวิ่ง,คนถือผ้า)
- สรุปโดยการให้นักเรียนออกมาเล่า สิ่งที่ตนเสนอ (ตามความรู้ในตัว) ในชั้นเรียน (ทุกคนเล่า)

- ครูฝากให้นักเรียนกลับไปถามข้อมูลประเพณีจากผู้ปกครอง ญาติ และบันทึก เพื่อนำเสนอ
- ครูเริ่มวันใหม่ โดยการให้นักเรียนเสนอเรื่องจากการเก็บข้อมูล พบว่า นักเรียนมีข้อมูลมาก ครูจึงสรุปสิ่งที่นักเรียนเล่า เพื่อชี้ให้เห็น “ข้อมูล” จากการลงพื้นที่สอบถาม (โดยการบ้าน) นักเรียนสนใจข้อมูลที่พบ
- ครูชี้แหล่งข้อมูล เพื่อการเก็บเกี่ยวความรู้ ขณะนี้นักเรียนเห็นความสำคัญของข้อมูล นอกจากนี้พบว่าจากประสบการณ์เดิม นักเรียนมีทักษะการนำเสนอหน้าชั้น (มารยาท)
- นักเรียนพบ “การทำบุญนางกวัก” ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำเฉพาะคน ครูจึงอธิบายคำว่าประเพณี ให้นักเรียนเข้าใจ ว่า ประเพณีคือสิ่งที่คนร่วมกันทำสืบเนื่อง
- ครูเริ่มวางบทบาทนักเรียน มีการตั้งหัวหน้ากลุ่ม วันหนึ่ง หัวหน้าที่พูดเก่งขาดเรียน ครูจึงเรียกนักเรียน 2 คน มาคุย เพื่อเลือกประเด็นกลุ่มย่อย (แดงโม, น้อยหน้า) เก็บความลับระหว่างกัน
- ครูเริ่มนับเลข 1-2 แบ่งกลุ่ม พอร่วมกลุ่ม นักเรียนมีการยี้เพื่อนร่วมกลุ่ม ครูเติมพลัง ให้ผู้เรียนเคารพกัน ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ ปรากฏว่า คนที่เสนอความเห็น เป็นนักเรียนอ่อนวิชาการ นักเรียนเริ่มยอมรับเพื่อนในกลุ่ม
- นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดเรื่องที่ยากเรียน นักเรียนอภิปราย เสนอ 1 เรื่อง บรรยากาศช่วงนี้ นักเรียนมีการฟ้องว่าเพื่อนลอกเรื่อง ครูให้นักเรียนแยกกลุ่มห่างกัน
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการเลือกเรื่อง สร้างเกณฑ์การเลือกเรื่อง ครูกระตุ้นนักเรียนในกลุ่ม โดยให้นักเรียนเลือกวิธีการที่นักเรียนสนใจ ระหว่างนั้น เรื่องมีผลเสมอ ครูจึงเรียกครูสุพรรณิมาเป็นกรรมการกลางในการตัดสินใจ “คำแรกที่พูด” ครูสุพรรณิว่า “หยิบสลาก”
- ระหว่างหยิบสลาก กลุ่มเด็กเก่ง แย่งกันในกลุ่ม เด็กตกลงคล้องแขนเป็นเกลียวมนุษย์ คนต้นแถว ล้วงหยิบสลากในโถ ได้เบอร์ 1 จึงเป็นมติให้เริ่มต้นเสนอ
- “เด็กเล่าไม่สมบูรณ์ถ้าเราไม่ถาม” ครูกระตุ้นคำถาม เพื่อค้นเหตุผลในการเสนอเรื่อง มีเรื่อง การตัดบาตร, และวันสงกรานต์ มีประเด็นเขาลิงเพิ่มเข้ามา เขาลิงคือพื้นที่ที่มีลิงอยู่ เรียกทางการว่า “เขาพญาวัง” ซึ่งเป็นพื้นที่นำน้ำมาเล่นในวันสงกรานต์
- ครูให้นักเรียนเลือกเรื่องโดยการอภิปราย โดยนักเรียนเสนอวิธีการ ลงคะแนนเสียง (เลือกตั้ง) มีการขานคะแนน สรุปเรื่องที่นักเรียนสนใจ คือ วันสงกรานต์ ระหว่างที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูย้ำข้อตกลงเป็นระยะ
- วันหนึ่งครูป่วย กลับมาในห้อง นักเรียนคนหนึ่งมาเล่าเรื่องที่ผ่านมาให้ฟัง ครูให้ความรู้เรื่อง การยอมรับซึ่งกันและกัน การฟังเสียงคนส่วนใหญ่

- ครูนำประเด็น “สงกรานต์” มาให้นักเรียนตั้งคำถามรายคน แบ่งกลุ่มตั้งคำถาม โดยให้นักเรียนแบ่งกันเอง โดยนำการเล่นที่นักเรียนเล่นจริง มาใช้ในการแบ่งกลุ่ม
- นักเรียนแต่ละกลุ่ม เสนอคำถามหน้าชั้นเรียน ครู “คำถามที่ถามนั้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่องอะไร” ได้ประเด็นที่สนใจ 3 ประเด็น ครูอ่านคำถามจากการแบ่งกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนจับกลุ่มเรื่อง น้องทยอยขีดคำถามที่เข้าประเด็นมากที่สุด
- ระหว่างการขีดประเด็นคำถาม มีการทำหลายครั้ง เนื่องจากนักเรียนขีดไม่ครบประเด็นคำถาม จนรอบสาม นักเรียนมีการจัดคำถามตามกลุ่ม เพื่อแยกประมวล (คนหนึ่งบันทึกบนกระดานสกว, อีกคนเขียนในสมุด)
- สรุปว่าสิ่งที่นักเรียนสนใจ “**เรื่องการสาดน้ำ**”

คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์ – ไม่อยากแยกประเด็นเรื่อง 3 เรื่อง จากสงกรานต์ ครูน่าจะดูข้อมูลเบื้องต้นในฐานเดิมที่นักเรียนสนใจ เพื่อเลือกโจทย์ที่นักเรียนสนใจ บนฐานการสร้างการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง เสนอจัดเวทีครูภูมิปัญญามาระดมความรู้, หรือ Review เรื่องในชุมชน

- ปรากฏการณ์ “สงกรานต์” (คน,พฤติกรรม,รูปแบบ,วิธีคิด)
- หาแนวทางการเล่นสงกรานต์ แบบ “วัดหน้าเมือง”
- บ่อเจ็ดลูก ค้นข้อมูลเปลือกหอย และการใช้ประโยชน์ (กฎหมายการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชายฝั่ง) (Literacy Review)

ครูป.4 (วัดหน้าเมือง) :

- ประเพณีใกล้ตัว — เริ่มโดยการที่ครูเกริ่นนำเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ ครูนำเข้าสู่เรื่องประเพณีใกล้ตัวในชุมชน ให้นักเรียนเสนอสิ่งที่พบ โดยครูขยายความคำว่าประเพณีให้นักเรียนเข้าใจ
- นักเรียนเสนอเรื่องราวรายคน
- นักเรียนเสนอสิ่งดีจากเรื่องจากฐานความรู้ในตัว เพื่อเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อโน้มน้าวให้เพื่อนสนใจเรื่องที่ตนเสนอ
- ครูกระตุ้นสร้างวิธีการเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจ เปลี่ยนจากยกมือ มาเป็นการเขียนลงในกระดาษชิ้นเล็ก หย่อนลงกระปุก นำมานับคะแนน ได้เรื่อง ลอยกระทง,สงกรานต์,ขึ้นบ้านใหม่
- ครูใกล้เคียงความเข้าใจจากผลการเลือกเรื่อง
- นักเรียนสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับการลอยกระทง

- นักเรียนกลับไปถาม เล่าเรื่องที่เก็บมา (ในคาบวิชาภาษาไทย)
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม เพื่อเขียนผังความคิด พบว่านักเรียนสามารถเขียนผังความคิดได้ มีการจัดหมวดหมู่เรื่อง เขียนคำ ครูช่วยเกลาคำ ประโยค แล้วสร้างชิ้นงาน สำหรับการแบ่งกลุ่ม มีการใช้เกมรีรีข้าวสารในการแบ่ง ระหว่างนั้น มีการจับกลุ่มตามเพศ ครูจึงให้นักเรียนคละ โดยการสร้างชื่อกลุ่มจำแนกคน

รายละเอียดชุดโครงการ :

พิเชษฐ์ เบญจมาศ ---ส.ศิวรักษ์ ปัญญาชนสยาม กล่าวว่า การจะทำการใดก็ตาม

“...ควรเป็นเพื่อนกันก่อน
เมื่อเป็นเพื่อนอย่างไว้นือเชื่อใจกันแล้ว
การทำมาค้าขาย หรือลงทุนลงแรงร่วมกัน
ก็ย่อมเป็นไปได้ดี”

โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกและโรงเรียนวัดหน้าเมือง มีชื่อโครงการว่า “การพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน” ผู้เสนอโครงการ คือ นางจूरรัตน์ แควยหา และ นางลัดดา ชูช่วง มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนในการจัดการศึกษา โดยเป้าหมายโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนี้

- การพัฒนาระบบการบริหารบุคลากร
- การพัฒนาระบบการเรียนการสอน
- การพัฒนาการบริหารงบประมาณ
- การพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

โดยทั้ง 2 โรงเรียนมีโจทย์ประจำโรงเรียนที่ต้องจัดการเรียนรู้ในระดับโรงเรียน ดังนี้

- ศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกโดยใช้เปลือกหอยในชุมชน หมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล
- ศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเพณีคนในชุมชนบ้านหน้าเมืองของโรงเรียนวัดหน้าเมือง ม.6 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล

คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์ --- ประเด็นโรงเรียนขนาดเล็ก กระทรวงศึกษาธิการกำลังค้นหาทางออกในการแก้ปัญหา การสร้างการมีส่วนร่วมจึงเป็นประเด็นในการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ จากเรื่องเล่าครูยัสมี การกระตุ้นผ่านคำถาม สามารถสร้างการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ปี การเลือกเรื่องมีการกำหนดประเด็น กรณีบ่อเจ็ดลูก ปีนี้อาจเป็นการประมวลภาพรวมเรื่องหอย (ปริมาณ) การใช้ประโยชน์ เพื่อสรุปเป็นแนวทางในการทำในปีการศึกษาหน้า

ส่วนวัดหน้าเมือง ต้องดูเรื่องการมีส่วนร่วมในมิติอิสลาม ควบคู่

กระบวนการที่เราทำ มีการขับเคลื่อนทั้งระบบโรงเรียน (มีใช้ห้องเดียว, ชั้นเดียว) ครูทุกคน เด็กทุกคน ชุมชนเข้ามาร่วม แม้ว่างานนี้จุดเน้นอยู่ที่ห้องโมเดล แต่ห้องอื่นก็สำคัญ , โจทย์การเคลื่อนทั้งระบบโรงเรียนจึงเป็นอัตลักษณ์ การแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง

ส่วนเนื้อหาการเรียนรู้ เน้นการสร้างความรู้ความเคลื่อนไหวในชุมชน

๑.เพิ่มเติมมุมมอง

ผ.อ.จรรีรัตน์ แควีหา --- เราต้องเป็นเพื่อนกันก่อน การพบปะ เพื่อสร้างความสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งที่ต้องทำ วันนี้นับเป็นทางการในการเหย้าเยือน เดือนธันวาคม เราจะรับบ่อเจ็ดลูก วันนี้ ชื่นใจที่เห็นสิ่งที่ได้ รู้สีกว่าเพื่อนครูน่าจะลดความกังวลในการจัดการเรียนรู้ (วิจัย) เรื่องเล่าครูยัสมี มีเรื่องการคิด การกระตุ้นคำถาม การวิเคราะห์ การสืบค้นความรู้ด้วยตนเอง การสอบถามผู้รู้ในชุมชน นักเรียนมีทักษะการบันทึก ฟัง เขียน สื่อสาร การบูรณาการเชิงทักษะรอบด้าน จึงเป็นการพัฒนาทักษะ สร้างความกล้าแสดงออก การคิดในตัวผู้เรียน

นอกจากนี้มีการสร้างทักษะทางสังคมในการจัดการเรียนรู้ (ประชาธิปไตยในชั้นเรียน, การช่วยเหลือ, เคารพความต่าง)

ในส่วนเนื้อหา มีการบูรณาการ คณิตศาสตร์ควบคู่กับการเรียนรู้

เชื่อว่า ครูมีทักษะเพิ่มขึ้น อยากรู้เป็นกำลังใจ สู่การพัฒนา ในส่วนความเป็นโรงเรียนขนาดเล็กเรามีคนน้อย แต่เรามารวมกันสองโรงเรียน เราจะมีพลัง ส่วนการเรียนรู้ควรดึงชุมชนเข้าร่วม เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียน.

ผ.อ.สิริ เต็มเป็น : ครูมีจรรยาบรรณ การพบกัน เรามีความรู้เข้าใจมากขึ้น การเล่าแลกเปลี่ยน ครูรุ่นใหม่คงได้บททวนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

“การจัดการเรียนรู้ไม่มีผิด”

การแลกเปลี่ยน สื่อสาร การบอกขยายความ ช่วยสร้างทักษะการเล่าเรื่องแก่ครู วันนี้ครูยัสมี มีการเล่าเรื่องเห็นภาพได้

เราควรคิดบวก “เราทำมัน ไม่ใช่มันทำเรา”

ขอบคุณโรงเรียนวัดหน้าเมืองที่มาร่วม สกว.ที่มาร่วม และโดยปรกติ ความเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เรามักถูกมองข้ามโดยหน่วยบังคับบัญชา แต่วันนี้เราจะสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้บนฐานความเป็นเรา.

“เจอกันตรงไหน ทักทาย....”

คุณลัดดา ชูช่วง (ตัวแทนผู้ปกครอง) : ดีใจที่เป็นส่วนหนึ่ง ดีใจที่มีโครงการ จะเป็นBack หลังให้โรงเรียนต่อไป

การเยือนวัดหน้าเมือง (ธันวาคม)

คน : ครู, ผู้ปกครอง,ทีมวิจัย 3 คน, ผู้รับผิดชอบโรงเรียนขนาดเล็ก,

วิธีประชุม : วงเสวนา แก้อ้อ

ประเด็นการคุย :

- การดำเนินงานโครงการ (ทุกห้อง) ทั้ง 2 โรงเรียน (จะมี PPT)
- รายละเอียด ชุดโครงการ
 - การพัฒนาระบบการบริหารบุคลากร
 - การพัฒนาระบบการเรียนการสอน
 - การพัฒนาการบริหารงบประมาณ
 - การพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

เวลา : บ่าย

วันที่ : พฤหัสบดีที่ 19 ธันวาคม 2556

ความรู้สึ

วัดหน้าเมือง

- ขอบคุณเจ้าภาพที่รับเต็มที่ อบอุ๋น
- ขอบคุณเจ้าภาพ วันนีัครูรอส่งนักเรียน เลยมาช้า วันนีัได้รู้ ทุกคนได้พูดกับสิ่งที่ตนทำ ดีใจ ค่ะ
- ตัวเองเพิ่งมา วันนีัรู้สึกว่ จากที่ไม่รู้จะทำอะไร วันนีัสามารถไปต่อได้
- ครั้งแรกที่มา ไกลมากในความรู้สึก พอเห็นโรงเรียน รู้สึกอบอุ๋น การต้อนรับดี ได้เรียนรู้ รู้จัก พบหน้าพี่ๆ ต่อไปสามารถแลกเปลี่ยนได้ อยากทราบประสบการณ์ระหว่างกัน
- โรงเรียนดี ร่มรื่น อาหารอร่อย วันนีัครูมีแนวทางการดำเนินการต่อ
- เข้ามา เห็นการเปลี่ยนแปลง จากครั้งแรก อาคารสถานที่ดูดีมาก ดีใจ ที่เราสามารถทำได้ การคุยวันนี้เป็นขนาดเล็ก พอร่วมกันเราก็ร่วมกันได้แบบน่ารัก “มันคงในบริบทโรงเรียน ขนาดเล็ก”
- หวังว่ารอบหน้า วัดหน้าเมืองจะไม่ทำให้ท่านผิดหวัง
- ที่จริงไม่อยากมาสาย เราเลิกเที่ยง แต่มีผู้ปกครองชั้นอนุบาล รอส่งเด็ก วันนีัเรามา วันนีั ดีที่ ได้รับมุมมองจากเพื่อนครูที่หลากหลาย เราได้เรียนรู้ระหว่างกัน สามารถนำวิธีที่ดีไปใช้ บางสิ่งดีสำหรับบางคน แต่ไม่ใช่ดีสำหรับทุกคน

บ่อเจ็ดลูก

- ดีใจที่วัดหน้าเมืองมา สนุกกันมากขึ้น คู่คิด มิตรคู่ใจ
- ตื่นเต้นที่วัดหน้าเมืองมา เราต้องเป็นเพื่อนกัน จะไปเยี่ยมแน่นอน
- ดีใจ ในฐานะเจ้าบ้าน ยินดีต้อนรับ เจอกันที่ไหนก็ได้
- ผมสนิทกับหลายคนที่วัดหน้าเมือง ป.6 มีผู้ปกครองมาช่วย กรรมการมาช่วย ประเด็น นักเรียนป. 5 สามารถต่อยอดปีการศึกษาหน้า
- การคุยวงแคบลง ทำให้ใกล้ชิด สนุกสนมมากขึ้น

ปิดเวที

- การขับเคลื่อนบนสิ่งที่ทำบนฐานคุณค่าต่อครู ผู้ปกครอง ท้องถิ่น และสังคม เมื่อเราทำเสร็จ จะช่วยพัฒนาสังคมของเรา...(สลามัต)

2. ประชุมคู่ขนานโรงเรียนขนาดเล็ก ครั้งที่ 2

19 ธันวาคม 2556

เวลา : 14.00 น.

ผู้เข้าร่วม : ผ.อ.สิริ เต็นเป็น , ผ.อ.จรรีรัตน์ แคยิหวา , คุณกริยะ หลีเคราะห์, นายพิเชษฐ์ เบญจมาศ , คณะครูโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก และโรงเรียนวัดหน้าเมือง และผู้ปกครองทั้ง 2 ชุมชน

สถานที่ : โรงเรียนวัดหน้าเมือง อ.เมือง จ.สตูล

บรรยากาศ :

รูปแบบการนั่ง : นั่งเก้าอี้รูปตัวยู ล้อมวง มีจอโปรเจคเตอร์

รายละเอียด :

นำเสนอโจทย์โรงเรียนคู่ขนานขนาดเล็ก

โจทย์โครงการคู่ขนานโรงเรียนขนาดเล็ก มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยมีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง....

เป้าหมาย คือ 1 พัฒนาระบบบริหารบุคลากร

2 การพัฒนาระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กเป็นอย่างไร

3 การพัฒนาการบริหารงบประมาณ

4 การพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนผู้ปกครองและชุมชน

จากการพัฒนาโจทย์ คาดหวังว่าโครงการของโรงเรียนวัดหน้าเมือง จะช่วยประสานความเข้าใจระหว่างชาวพุทธกับมุสลิม และสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่ทั้งพุทธ อิสลาม โรงเรียนต้องคิดว่า ต้องทำอย่างไร

๑ เปิดเวที

ครูสมปอง เผือกสม (พิธีกร) --- เริ่มต้นด้วยการชม VTR แนะนำโรงเรียน

ผ.อ.จรรีรัตน์ แคยิหวา --- กล่าวต้อนรับ ทักทายทุกท่าน แนะนำบุคลากรโรงเรียนวัดหน้าเมือง (ครูเจริญ แซ่เฮ้า, ครูสมปอง เผือกสม, ครูพัชรี หลงกาสา, ครูยัสมี พันหวัง, ครูปานฤดี ปานโต, ครูอุไรวรรณ จันทร์แดง, ครูนุรอนิมัย นือเม็ง, ครูเริงฤดี , ครูนัจมา)

Check In.

- ▶ ผ.อ.สิริ เต็นเป็น --- เป็นโอกาสโรงเรียนขนาดเล็กในการพัฒนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งครูและคณะกรรมการฯ ความรู้สึกยังเหมือนเดิม.. วันนี้ทางบ่อเจ็ดลูกคงได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ นานการสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน เห็นนักเรียนมาต้อนรับ มีความกล้า เป็นการสร้างประสบการณ์แก่ผู้เรียน ดังคำ อ.สุทธิ ที่ว่า “ทำทุกเรื่องให้เป็นเรื่องเดียว”

และอยากแนะนำเพื่อนครูโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก (ครูอุสมาน กาเจ, ครูมะลิวัลย์ อนรรฆวิ, ครูสุนิดา หลงสมัน, ครูปราณี อาดำ, ครูสลาเม็ด สาเบต, คุณลัดดา ชูช่วง, คุณสุนิสา (กรรมการโรงเรียน)การพัฒนากระบวนการบริหารบุคลากร

- ▶ การพัฒนาระบบการเรียนการสอน
- ▶ การพัฒนาการบริหารงบประมาณ
- ▶ การพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

ครูสมปอง เพือกสม (พิธีกร) — ประทับใจความแนบแน่นระหว่างโรงเรียน อย่างคำกล่าวของท่านผ.อ.สิริ เดินเป็น

๑นำเสนอโรงเรียน:

3. โรงเรียนวัดหน้าเมือง

a. ครูยัสมี พันหวัง (ห้องโมเดล โรงเรียนวัดหน้าเมือง) ---

- 3 ธันวาคม 2556 โรงเรียนวัดหน้าเมือง นำเสนอโครงการระดับโรงเรียน มีผู้เข้าร่วมหลากหลาย ชั้นป.3 จากการนำเสนอเวทีห้องโมเดล (ชมรมฯ) ซึ่งในวันนั้นยังไม่มีแผนงานกิจกรรม การนำเสนอเน้นการเล่าเรื่องผ่านชาร์ท จากคอมเม้นท์ในวันนั้น มีการปรับโจทย์เป็น “ศึกษาประเพณีสงกรานต์ เพื่อการปฏิบัติตนที่ถูกต้องและปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสงกรานต์” โดยมีวัตถุประสงค์ เป็น “หาความสำคัญ, ปัญหา, การปฏิบัติตน” มีการปรับ และจัดหมวดหมู่คำถาม และมีการทำแผนกิจกรรม การดำเนินงานต่อ จะมีการเขียนโครงการ, ทำแผนที่ชุมชน และหนังสือขออนุญาต เพื่อออกนอกพื้นที่

เพิ่มเติม ---

๑ คุณกริยะ หลีเคราะห์ (โหนดสตูล) --- ชื่อแคบลงแล้ว , การเรียนรู้ที่มา เพื่อการทราบและปฏิบัติตน, อยากให้เพิ่มคำถามของเด็กในหัวข้อคำถามย่อย

๑ ครูข่อม พิศาลสินธุ์ (ที่ปรึกษาโหนดสตูล) --- เพิ่ม “ของนักเรียนชั้นป. 3 อ.เมือง จ. สตูล” ในโจทย์ , เสนอเขียน “โครงการร่วม”

ครูสมปอง ผืออกสม (พิธีกร) --- เสนอท่านที่คอมเมนต์เขียนรายละเอียดแก่คนคอมเมนต์

1.2.ชั้นป. 1 (ครูอุไรวรรณ จันทรแดง) ---

- มีการใช้เพลง “ปรบมือ” ในการนำเสนอ , แบ่งกลุ่มให้นักเรียนเพื่อแบ่งโครงสร้างการทำงาน

- เสนอเรื่องที่น่าสนใจ “วันสงกรานต์” , ขมวดคำถามย่อยเป็นหมวดหมู่ , ออกแบบข้อมูล,

เพิ่มเติม ---

๑คุณณณินท์ สุวรรณศรี --- อยากให้ครูร่วมแชร์การเรียนรู้ระหว่างครูแต่ละท่าน (PLC)

๑ ผ.อ.ลิริ เต็นเป็น --- เห็นการกระตุ้นคำถาม เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

1.3.ชั้น ป.6 (ครูเจริญ แสงเฮ่า) ---

โครงการวิจัยศึกษาการทำขนมบ้า ตอนแรก กำหนดข้อตกลงในการเรียน ให้นักเรียนช่วยกันบอกคำว่าประเพณีที่นักเรียนเข้าใจ เมื่อเสนอแล้ว ได้สรุปว่า ประเพณี.... ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าประเพณีของชุมชนมีอะไรบ้าง เลือกในเรื่องพร้อมบอกเหตุผล ประเพณีวันสารทเดือนสิบ เช่น ขนมน แล้วนักเรียนเลือก กลุ่มแรกเลือก ผลไม้ กลุ่มสองเลือกขนม แล้วให้เลือกว่าอยากเรียนขนมอะไร นักเรียนเลือกเรื่องคือขนมบ้า นักเรียนช่วยกันตั้งถาม โดยแบ่งกลุ่ม แบ่งโดยการจับสลากหลักเดียว ใครบวกลบเลขได้คู่ และเลขคี่ เอาเลขสองหลักกลับกัน กลุ่มที่มีผลลัพธ์ไม่เกิน 5 หนึ่งกลุ่มเกิน 5 กลุ่ม หนึ่ง แบ่งกลุ่มตั้งคำถาม ได้ 8 คำถาม แล้วนักเรียนลงในตามราง 4 ช่อง

เพิ่มเติม ---

๑ ครูอุสมาน กาเจ : เร็วมาก ผมจับไม่ทัน ผมจับประเด็นการเลือกเรื่อง ใช้วิธีการอย่างไร (ใช้วิธีการคณิตศาสตร์)

๑ ครูชะอุ่ม พิศาลสินธุ์ : จากเรื่อง ประเพณี โจทย์น่าจะสัมพันธ์กับประเพณีด้วย นักเรียนนำเสนอเรื่องสารทเดือนสิบ แล้วออกมาสู่ ประเด็น ผลไม้ และ ขนม ครูใช้เทคนิคการบวกเลข เพื่อแบ่งกลุ่มน่าจะไม่เหมาะสม และโหดด้วยการยกมือ เด็กไม่มีโอกาสอภิปราย เด็กพูดสนใจผลไม้ เล่าเหตุผล การได้มาซึ่งขนมบ้า สำคัญอย่างไร ศึกษาเพื่ออะไร เราจะได้วัตถุประสงค์

๑ เชษฐ เบญจมาศ : ชื่อโจทย์ คงไม่ได้ขนมบ้า อาจจะไม่ใช่การศึกษาวิธีการทำขนมบ้า โดยดูคำถาม ทำไมต้องนำขนมบ้ามาวัด อาจไปแตกคุณค่า ความสำคัญในประเพณีสารทเดือนสิบ เบื้องหลังทำไมต้องพาไป ประเด็นให้ลึกลงไป เนื่องจากนักเรียนป.6 อะไรที่มากกว่าขนมบ้า

๑ กริยะ หลีเคราะห์ : ข้อเสนอแนะในวันที่3 ได้พูดคุยกับเด็กหรือยัง (แล้ว) ประเพณีในแต่ละเดือน น่าจะมาเป็นวงปฏิทินประเพณี เป็นชิ้นงานของนักเรียนได้ ซึ่งนักเรียนทำต่อได้

1.4.ชั้นอนุบาล (น้องนุช) —

เรื่องประเพณี ที่ได้มา คือ ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ถามเด็กว่ารู้จักประเพณี ให้ถามผู้ปกครอง แล้วมาเล่า พ่อแม่ไม่รู้จักประเพณี แล้วให้ถามใหม่ ว่า ประเพณี ที่เขาทำเยอะ แล้วเด็กมาเล่าว่า วันลอยกระทง วันสงกรานต์ วันคริสมาส ได้มา 2 เรื่อง เด็กบอกว่ำน้อยไป ครูให้นักเรียนไปถามครูในโรงเรียนโดยการแบ่งกลุ่ม จับสีในห้องเรียน จับฉลาก ได้สีฟ้า ไปหาครูป. 1

แต่ก่อนถามครู ให้เด็กสร้างข้อตกลงในการไปถาม เด็กบอกว่า ต้องถอดรองเท้า เด็กถามครู สุพรรณิ ครูยัสมิ ครูสุกัลยา นักเรียนถามครูแล้ว กลุ่มของฟิล์มได้มา 7 เรื่อง กลุ่มที่ 1 กลุ่มไข่แดง ได้ 5 เรื่อง ใช้สัญลักษณ์ ล ถึง คือลอยกระทง ป ชิงเปรคกลุ่มโอปอ จ. กินเจ ได้มา กลุ่มฟิล์ม ได้ 7 เรื่อง โยงเส้นว่านักเรียนได้ทั้งหมดตัวสัญลักษณ์ที่เหมือนกัน ตัวไหนเหมือนกันให้ระบายสี ได้งานสงกรานต์ ลอยกระทง ครูต้องวาดรูป งานบวช ได้ถามเด็ก ว่าต้องวาดอย่างไร วาดหัวล้านๆ งานลากพระ วาดรูปรถ มีคนเยอะ วันจีน ให้วาดเป็นโคม ครูถาม 7 เรื่องเยอะไปไหม ครูให้หัวเราะดัง แต่ไม่เป็นผล ในการเลือกเรื่อง นักเรียนเสนอโดยการยกมือ ได้ -3 เรื่อง แล้วเยอะอยู่ นักเรียนเสนอจับฉลาก ครูใช้หมายเลข 123 พิมพ์เป็นเรื่องลอยกระทง โอปอ ปีใหม่

ให้เพื่อนวิ่งเข้าไปหาเพื่อนที่เรื่องที่อยากเรียน ปรากฏว่า นักเรียนเลือกวิ่งเข้าไปหาเรื่องวันปีใหม่ ครูถามว่าอยากเรียนทำไม (มีของขวัญ

เพิ่มเติม —

๑ ครูอนุบาลบ่อเจ็ดลูก : นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใกล้ตัวของเด็ก

๑ คุณชญาณิณณ์ สุวรรณศรี : เด็กอนุบาลเหมือนกับใส่ปุ๋ยใส่กระดอง วันที่เจ็ด เห็นน้องนุช เครียด แต่วันนี้ เห็นแล้วนุชมีกระบวนการตี เก่ง ใช้วิธีการใช้ตัวย่อ ภูมิใจในสิ่งที่นุช ทำ ไม่ผิดหวัง ทำได้ดีมาก ๆ ให้พยายามต่อ

๑ ครูชะอุ่ม พิศาลสินธุ์ : นุชเป็นครูปฐมวัย มีเทคนิควิธีการ นุชใช้ความรู้ที่ได้เรียนมา เต็มที่ เปรียบเทียบ กับอนุบาล 36 คน นุชเก่ง การแบ่งเด็กโดยใช้สี ดี ใช้ได้ ตอนหลังให้เพื่อนยิ้ม เป็นหลักดีแล้ว แต่ก่อนที่เขาจะเลือกไปกลุ่มของขวัญ สงกรานต์ ลอยกระทง บอกเหตุผลก่อน จึง ต้องให้บอกก่อน แต่ครูให้นักเรียนมาบอกหลักได้เลือกแล้ว ควรปรับให้อยู่ถูกที่ และรูปร่าง วาดรูป เล็กนิดเดียว กระดาษใหญ่ เด็กอาจมองไม่เห็น ให้เด็กมีส่วนร่วมในการระบายสี อาจให้เด็กได้วาด เพิ่มเติม

ผ.อ.สิริ เต็นเป็น : รู้สึกว่า น้องนุช เข้าใจ รู้จักใช้ศาสตร์ที่เรียนรู้มาเข้ากับเด็ก นักเรียนรู้จักสังเกต ทักษะทางวิทยาศาสตร์ ชมเชย นักเรียนมีส่วนร่วม มีการเฝ้าความสนใจ เกิดการเรียนรู้ ทำให้เด็กจำ

เชษฐ เบญจมาศ : กิจกรรมหลัก ๑ ของอนุบาล ทุกครั้งที่มีการจัดขอให้มีการเคลื่อนไหว จุดเน้นของปฐมวัยไม่ได้เน้นเนื้อหา ขอ เสนอ ว่า กิจกรรมวงกลม เป็นกิจกรรมเอาเด็กมารวมกันได้ แลกเปลี่ยน ก่อนเรียน และเมื่อเรียนจบ ให้นุช เก็บนักเรียนให้นิ่ง

กริยะ หลีเคราะห์ : รูป ทำอย่างไรให้เป็นชิ้นงานเด็ก มี30 คน มี30ภาพ ตอบโจทย์ กิจกรรมหลักของอนุบาลได้ ประเพณีสามารถสอนได้ทั้งปี โดยการคุยกับนักเรียนว่า อยากเรียนอะไร มากที่สุด โดยการแปะสติ๊กเกอร์ให้เด็กติด ว่าเด็กติดอันไหนมากที่สุด แล้วเรียนตามลำดับ เป็นการ เรียกทุนเดิมของเด็กด้วย เพราะเด็กบางคนรู้ บางคนไม่รู้

ครูสมpong เผือกสม : สมแล้วที่เป็นครูพันธุ์ใหม่ การนำเสนอขาดของป. 2 เนื่องจากขาดประสบการณ์แต่มีครูวันฤดี

ครูวันฤดี (ครูใหม่) : สาเหตุเลือกโรงเรียนวัดหน้าเมือง เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ครูน้อย แต่ สนใจเรื่องการวิจัย เปิดดูเว็บไซต์วิจัย มีการวิจัยตั้งแต่อนุบาล ตัวเองสนใจ เลือกลงได้ถูกโรงเรียน แล้ว สัญญาว่า ถ้าไม่เหนือบ่ากว่าแรงคงจะไม่ย้ายกลับไปปัตตานี เมื่อเข้าห้องป.2 ครูถามนักเรียนใน การเลือกเรื่องลอยกระทง อยากรู้อะไรบ้าง เด็กตอบแบบความคิด และบอกเหตุผล ทุกคำถามของ ครู และคำตอบของเด็ก อยากเรียนรู้กระบวนการนี้

1.5.ครูยัสมี พันหวั่ง (ครูห้องโมเดล ป.3) :

เป็นศึกษาประเพณีสงกรานต์ เพื่อการปฏิบัติตนที่ถูกต้องและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมี
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสำคัญของประเพณี

2. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นวันสงกรานต์ของเด็กจากเดิม 44 คำถาม ทำการย้อนทวนใหม่
มีคำถามรองเพิ่มมากขึ้นเป็น 5 คำถาม เช่น ความเป็นมาของวันสงกรานต์เป็นอย่างไร, พอถึงวัน
สงกรานต์ต้องทำอะไร, การสาดน้ำที่ถูกต้องอย่างไร, กลับมาเราต้องทำแผนใหม่ เส้นทางกา
รเดิน ตามลำดับกิจกรรมที่เค้าใหม่มา โดยดูจากคำถามที่ซ้ำหมวดประเด็นได้

วิธีการศึกษา

สอบถาม/สัมภาษณ์ , สืบค้นหนังสือ

แหล่งข้อมูล คือสถานที่ ชุมชนเกตรี ชุมชน ม.๖ คลองซุด, ห้องคอม, ห้องสมุด , วัด

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ปกครอง เจ้าอาวาส, ครู นักการภารโรง, นักเรียน

ใช้วิธีการแสดงละคร ตัวแทนต่างๆ

วิธีการเปลี่ยนเป็นชื่อกิจกรรม

1. สอบถาม ตายายบอกเล่า
2. ค้นหาข้อมูล อินเทอร์เน็ต โมเดล
3. สืบค้นหนังสือ ห้องสมุดเสริมความรู้
4. วิทยากรให้ความรู้ เรียนรู้เอะโอม
5. บทบาทสมมุติ ละครวันสงกรานต์

สิ่งที่ต้องดำเนินงานต่อไป คือ การสร้างชิ้นงาน โดยการวิธีการ เขียนโครงงาน วาดแผนที่
ชุมชน หนังสือขออนุญาต(ฝึกเขียนจดหมาย) (เด็ก ป.๓ ไปได้เรื่อยๆ รับผิดชอบไม่ได้ ต้องค่อยๆ ทำ)

เพิ่มเติม ---

๑ คุณกริยะ หลีเคราะห์ --- คำถามรอง ควรเพิ่มรายละเอียดของคำถามว่าแต่ละตัวของ
คำถามไปอยู่ใน วปส.ข้อไหนได้บ้าง คำถามน่าจะมากกว่า ๑ เพราะอยู่ควบคู่กัน อาจดูจาก มัน
เกิดขึ้นตอนไหน เมื่อไหร่ อย่างไร สรุปว่า ดูคำถามและวัตถุประสงค์ ดูความสอดคล้อง

๑ ครูชะอุ่ม พิศาลสินธุ์ — ทั้ง เห็นชอบด้วยกับสิ่งที่ทำ เติมชื่อวัดหน้าเมืองให้ชัดเจน และบทบาทสมมุติ หมายความว่า เป็นขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูล ไม่ใช่วิธีการ ในคำถามรอง ตัวโครงการ ให้เด็กช่วยกันเขียนขึ้นบอร์ดให้เด็กช่วยกัน จะได้เรียนรู้และคิดด้วยกัน

1.6.ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (ครูอุไรวรรณ จันทรแดง) —

ทบทวนการนำเรียนวิจัย เรียนแล้วตอนอนุบาล เรียนอย่างไร เห็นอะไรบ้าง อยากเรียนต่อไหมในชั้น ป. 1 (อยากเรียน) สร้างข้อตกลง ช่วยกันคิด การแบ่งกลุ่ม โดยเพลงปรบมือ แล้วได้อะไร (สนุก ได้ปรบมือ) ให้คิดชื่อกลุ่ม แล้วให้เขียนสมาชิกในกลุ่ม แบ่งบทบาทหน้าที่ของการหัวหน้า รอง หัวหน้า เลขา เสนอเรื่องที่นักเรียนสนใจ ขมวดคำถามย่อยเป็นหมวดหมู่ คิดวัตถุประสงค์และชื่อโครงการ

เพิ่มเติม —

๑ ครูสุนิดา — ทำคล้ายๆกัน กับที่โรงเรียน

๑ คุณชญาณิณณ์ สุวรรณศรี — การแชร์ข้อมูลความรู้ในการอบรม วิธีการทำงานของครู บางท่าน ไม่เหมือนกัน มีโอกาสมาเล่ากันจะเป็นการดี ให้แชร์ความรู้สึก มีปัญหาอะไรบ้าง จะได้ช่วยกัน ฝากบ่อเจ็ดลูก ให้ช่วยแชร์ความรู้ร่วมกัน เป็นประโยชน์มาก

๑ ผ.อ.สิริ เต็มเป็น — ขอชื่นชม ครูในการพยายามนำเสนอ ทุกขั้นตอนน้องพยายามป้อนคำถามให้นักเรียน ตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ ถามเรื่อย ๆ ก็จะได้คำตอบจากนักเรียน นำเสนอของป.4 พัชร เล่าเรื่องจากภาพ เรียนเรื่องประเพณีใกล้ตัว ได้ 9 ประเพณี ออกมานำเสนอเหตุผลในการที่อยากเรียน จนครบ แล้วแจกกระดาษ เขียนชื่อแบ่งกลุ่ม ใช้เกมลิ้นข้าวสาร กลุ่มสามเสือ สร้างชื่อ สร้างตกลง แบ่งกลุ่มถามผู้ปกครอง มาเล่าหน้าห้อง แล้วเขียนในกระดาน ก่อน แล้วลงในกระดาษรูป ดัดผลงานของตนเอง แล้วให้ทำชิ้นงาน นักเรียนสนุกสนานในการทำชิ้นงาน แจกกระดาษตั้งคำถามที่นักเรียนอยากรู้ เป็นหัวข้อ ทำกระทง ใส่บาตร ประวัติ การแต่งกาย อาหาร เพลง โดยลงคะแนน การทำกระทงได้มากที่สุด จากนั้นเวทีการนำเสนอ นำภาพก่อนขึ้นเวที โดยการให้ขึ้นเวทีทุกคน อ่านไม่ออกให้เป็นคนเปิด คนเก่งให้เป็นผู้กำกับ พยายามให้เขาจัดทำเอง

อยากเสนอแนะ บ่อเจ็ดลูกเป็นครูใหม่ เริ่มทำวิจัย รวบรวมข้อมูลจากเพื่อนครู เห็น ความสำเร็จส่วนร่วมของนักเรียนมาก

๑ พัลลิตดา ชูช่วง (ตัวแทนผู้ปกครองโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก) —

การนำเสนอโดยภาพ เป็นรูปแบบแปลกใหม่ เด็กนักเรียนทำพาเวอร์พอย์ เป็นวิชาการ และเป็นศิลปะของนักเรียนด้วย

๑ ครูสละมัต : ฟังแล้ว ป1-4 เห็นแนวทางใหม่ๆ จากที่ใช้อยู่ที่บ่อเจ็ดลูก เทคนิคใหม่ในแต่ละขั้นตอน นำมาใช้ กะยัสมี่ เล่า ผมเห็นภาพ เข้าใจ อยากนำแนวทางจากที่ ไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน เช่น แต่ละขั้นตอน เรายังไปไม่ถึง นำแนวทางที่กะยัสมี่พูดสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการ

๑ ครูชะอุม พิศาลสินธุ์ : การที่ครูให้นักเรียนลงพื้นที่แล้วนำเสนอ การทำกระทง เพื่อไปหาประเด็นเรื่อง ตรวจสอบจากคำถามของเด็ก สอบถามเด็ก อยากเรียนเรื่องกระทง แต่ยังไม่ได้อธิบายเรื่องงว่า ลงพื้นที่ศึกษา แต่กระบวนการยังไม่ได้เริ่ม เข้าใจแล้วว่า แคเลือกเรื่องประเด็นเรื่องที่สนใจ ชื่อเรื่องยังไม่ได้ ขั้นตอนต่อไป ให้ครูระดมคำถาม ให้ได้มากที่สุด แล้วถึงจะได้ชื่อเรื่อง

1.7.ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ครูสมpong เมือกสม) ---

ได้มาจากผนังกุฏิที่วัด หน้าเมือง พาเด็กไปวัดทุกวันพฤหัสบดี ศึกษาเรื่อง “ศึกษาประเพณีงานว่าวของจังหวัดสตูล” ตอนชั้นเวที ประเด็นศึกษาคือเรื่องประเพณี ให้นักเรียนได้รู้คำจำกัดความของคำว่าประเพณี ให้นักเรียนตอบ เช่น การทำเราทุกๆ ปี เป็นสิ่งที่เรานับถือ เชื่อถือ สิ่งที่มีมาตั้งแต่อดีต คำตอบถูกหมด แต่มีคนหนึ่งตอบว่า สิ่งที่เราชอบให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น หลังจากได้ให้นักเรียนช่วยนิยามประเพณี (ขึ้นบ้านใหม่ กินเจ) ครูแจกกระดาษให้นักเรียนลอก ได้แง่คิดว่า เมื่อได้ยิน เด็กพูดว่าบอกแล้วอย่าให้คิดมากๆ เราต้องเขียนมาก ครูได้แง่คิดว่า เด็กคนนี้ขี้เกียจหรือเด็กที่ฉลาด จากนั้นครูช่วยกันสร้างข้อตกลงในการเลือกเรื่อง ลงมติเลือกเรื่อง ปรากฏว่าประเพณีงานว่าว ได้รับการเลือกมากที่สุด ผู้ชายเลือกงานว่าวหมด ครูได้บูรณาการในการคิดเปอร์เซ็นต์ ร้อยละ ให้นักเรียนคิด นี่คือนสิ่งที่นำเสนอในวันที่ 3 น้อยกว่าห้องอื่น และเมื่อนำเสนอบนเวทีเสร็จแล้ว มีผู้ทรงคุณวุฒิ

กะบุหลัน ให้ข้อคิดว่า การยอมรับเสียงข้างมากไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้องที่สุด ให้ดูส่วนประกอบอื่นๆ ด้วย ให้นำวัตถุประสงค์มาเป็นข้อวิจย

ผู้ทรงที่ 2 พี่ไท 3T เสนอว่า อยากให้เจาะจงคำถามว่าว ดูวัตถุประสงค์มันสอดคล้องกับที่คาดว่าจะได้รับหรือเปล่า ขอบเขตของการศึกษา ราษฎรในตำบลคลองขุด มันกว้างไป ผมได้ปรับเปลี่ยน เป็นชุมชนตำบลคลองขุด ตำบลเกตรี

ผู้ทรงคนที่ 3 เซดโลโซ กล่าวว่า โจทย์วิจัยของพี่กว้างเกินไป ลึกและละเอียดกว่านี้ได้ไหม (ถามง่ายตอบยาก) หลังจากที่ได้แนวคิดจากน้องเซด นักเรียนช่วยกันระดมความคิดว่า ประเพณีงานว่าวจะศึกษาอะไร ได้มาคือ กติกา วิธีการทำว่าว ประเภทของว่าว ประวัติความเป็นมาของการเล่น

ว่าว ได้4 ประเด็น ให้ละเอียดกว่านี้ จึงให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ประเด็นในการศึกษา หลังจากทีคิดก็ให้นักเรียนอภิปราย บอกเหตุผล สั้นๆ ก็ได้ บางคนซ้ำของเพื่อนบ้าง จากนั้น ตัดสินใจเลือกในการศึกษาเพียงประเด็น เดียว โดยใช้หลักการเดิม ยอมรับเสียงค่อนข้างมาก นักเรียนได้เลือกประเด็นในเรื่องวิธีการทำว่าว แต่มันยังกว้างอีก ครูถามว่า จะทำว่าวอะไรดี ทำได้ ทำได้ทุกคน ทำไม่ยากแล้วมีนักเรียนเสนอว่าวนก ว่าวควาย ว่าวจุฬา ว่าวเป่า ครูบอกนักเรียนว่า ว่าวปักเป้า หรือเรียกว่า ว่าวอีเป่า แต่ไม่ค่อยสุภาพไม้อา แล้วให้นักเรียนเลือกทำ ทุกคนเลือกทำ ว่าวปักเป้า เมื่อดูโจทย์ในตอนแรก ได้ปรับเปลี่ยน เป็น ศึกษาวิธีการทำว่าวปักเป้า

น้องยัสมี มาเสนอแนะ ว่า คำว่าสืบสานมันกว้างมาก เปลี่ยนเป็น มีส่วนร่วม ดีไหม ผมก็ยังไม่ได้ตัดสินใจ

เพิ่มเติม ---

๑ เชษฐ์ เบญจมาศ : ผมรู้จักครูภูมิปัญญาการทำว่าว อยู่ทีฉลุง การมีส่วนร่วมเป็นอย่างไร

๑ คุณกริยะ หลีเคราะห์ : ศึกษาทำว่าวเพื่อการมีส่วนร่วม ฟังเพลิน ได้แง่คิดหลายอย่าง เวลาเด็กพูดออกมาคำหนึ่ง ทำไม่ถึงพูดแบบนั้น ครูต้องจับคำพูดเด็กมาคิด นำศึกษา

๑ ครูช่อม พิศาลสินธุ์ : วันนี้ได้รู้จักครูปองมากขึ้น เมื่อก่อนครูสมปองเจียบๆ แต่ตอนนี้หากเจอครูช่อมคงจะ วิธีการนำเสนอ น่าติดตาม สำนัดสำนวน เป็นผู้นำเสนอที่น่าสนใจ กลอนตอนเริ่ม ใช้กลอนในการเลือกเรื่อง มีความรู้ลึกว่าคุณครูไม่ให้นักเรียนได้อภิปรายเลย เด็กยกมือแบบไม่มีเหตุผล ครูลัดขั้นตอนนิดหนึ่ง ตอนหลังเริ่มมีการอภิปราย ขอเสนอว่า เด็กอภิปรายสั้น ยาว ไม่เป็นไร เด็กคิดได้แค่ไหน ก็เป็นเหตุผลของเด็ก ประเด็นเลือกทำว่าว เด็กนำเสนอว่าวปักเป้า อย่าเพิ่มนำเสนอชื่อเรื่องก่อน ให้ช่วยกันคิดว่าเรื่องนี้เรียนแล้วได้อะไร จะได้หลักการและเหตุผล และจะนำไปสู่วัตถุประสงค์ แต่ชอบชื่อเรื่องมาก ดีแล้ว

๑ ผ.อ.สิริ เต็นเบ็น : เด็กนำเสนอและให้เหตุผล เพื่อเป็นการประกอบการตัดสินใจ ไม่กระจ่าย

๑ คุณชญาณิณณ์ สุวรรณศรี : เห็นตั้งแต่วันที่3 จะได้แค่ชื่อเรื่อง แต่ว่างไป เด็กมาฝึกก่อนนำเสนอ ได้เห็นแต่ก็ไม่ได้ชัด แต่หลังจากนี้ อยากให้เห็นการย่อนทวนกระบวนการ ตอนที่สำคัญที่สุด เด็กจะจำ และกระบวนการมีส่วนร่วมของเด็ก อยากเห็นลายมือของเด็ก ไม่อยากให้ลายมือฟุ้ง

โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก

2.1. ครูอุสมาน กาเจ (ห้องโมเดล โรงเรียนวัดหน้าเมือง) ---

ผอ.ศิริ : กล่าวความรู้สึก ในการมาเยี่ยมวัดหน้าเมือง เป็นโอกาสอันดี ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้แน่นแฟ้นขึ้น มาเยี่ยมตามมติที่ประชุม พญัสที่ 2 ของเดือน ในวันนี้โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกคงจะได้รับอะไรใหม่ บางอย่างก็คงเหมือนกัน บางอย่างแตกต่างกัน แล้วแต่บริบท ประทับใจนักเรียนที่มาต้อนรับครูเมื่อมาถึง แนะนำห้องประชุม ประทับใจห้องประชุม สวยงาม การจีบผ้าสวย บรรยากาศทั่วไปดี คำคำของ ผอ.สุทธิ บอกว่า ทำทุกเรื่องให้เป็นเรื่องเดียว ให้มันสอดคล้องไปทั้งหมด แนะนำบุคลากร ครูมาริสอา อาแว รอมละ เอลิม ครูอุสมาน กาเจ ครูวิชาการโรงเรียนครูป.6 ครูมาลิวรรณ ครูหุ่น ครูสุนิดา หลงสมัน ป.1 ครูปราณี อาดำ ป.2 ครูสลามัต สาเวก ป.3 กรรมการสถานศึกษา นางลัดดา ชูช่วง ผู้ปกครองของนักเรียนป.5 นางสุนิสา ยูน้อย สาละมะ แลต้อง

พิธีกร : มีคำหนึ่งที่ประทับใจ ให้แน่นแฟ้นมากกว่านี้ ให้เป็นทองแผ่นเดียวกัน แนะนำแขกพิเศษ ครูซุ่ม ครูไทย ผอ.ปุดนानी ผอ.โรงเรียนบ้านโกตา

2.2. ครูมะลิวัลย์ อนรรฆวี : นำเสนอห้องโมเดล

เนื่องจากนักเรียนป.6 ต้องติวโอเน็ต จับแยก ป. 5 เลยโยนมา เป็นห้องโมเดล พอถึงชั่วโมงครูต้องไปถามครูอุสมานว่าเรื่องอะไรกันแน่ เปลี่ยนเป็นศึกษาแนวทางในการศึกษาเปลือกหอยๆ นักเรียนป.5 ยังติดแนวทางในการประกอบอาชีพ ต้องปรับเปลี่ยน ให้นักเรียนช่วยกันเขียนหลักการและเหตุผลใหม่ กล่าวถึงสภาพของชุมชน ให้นักเรียนสอบถามผู้ปกครองที่หอยเหลือจากที่บริโภคทำอย่างไร ต้องปรับเปลี่ยนกันอีกเล็กน้อย ในหลักการและเหตุผล ก็ทำอยู่ในขั้นนี้

นำเสนอกลุ่มย่อย :

แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

1. กลุ่มผู้บริหาร การพัฒนาระบบการบริหารบุคลากร งบประมาณ การมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดเล็กเป็นอย่างไร
2. กลุ่มครู การพัฒนาระบบการเรียนการสอน ของครูมีวิธีการเครื่องมือ การมีส่วนร่วม การบูรณาการอย่างไร
3. การพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ข้อตกลง

1. ฟังเฉย ๆ ห้ามวิจารณ์ 2. นำข้อสงสัย ดิชม พัฒนา ในเดือนมกราคม

๑ รายละเอียดการนำเสนอประเด็นกลุ่มย่อย

1.กลุ่มผู้ปกครอง : เสนอแนะว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในเรื่องนี้อย่างไร เมื่อก่อน เราได้แคริบ ฟัง เข้าประชุม ได้รับคำแนะนำจากครู สกว.

เสนอแนะ

- อยากกระตุ้นเด็กนักเรียนเวลาเรียนวิจัย อยากเข้าร่วมในเวลาเรียนของเด็ก
- อยากคุยกับครูเพื่อหาแนวทางเรียนร่วมกัน
- อยากให้นักเรียนเสนอรายงานให้ผู้ปกครองด้วย
- ให้ครูนำเสนอปัญหา ให้ผู้ปกครองได้ไปช่วย

2.กลุ่มครูปฐมวัย (ร.ร.วัดหน้าเมืองกับโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก) :

วิธีการพัฒนาระบบการเรียนการสอน ครูผู้จัดกระบวนการทุกครั้ง ครูกระตุ้นทุกครั้งในการจัดการเรียนการสอน เครื่องมือ สื่อ เนื้อเพลง เพลงอะไรก็ได้ มีแบบสังเกตการมีส่วนร่วม เด็ก ครู ผู้ปกครองขการบูรณาการ เชื่อมโยง 6 กิจกรรมหลัก เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

3.กลุ่มครูประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 (ร.ร.วัดหน้าเมืองกับโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก) :

วิธีการ ผู้ให้คำแนะนำ ปรีกษา ให้ความคิด นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก นักเรียนได้ค้นคว้าด้วยตนเอง เรียนรู้บทบาทของตนเอง เครื่องมือ ใบงาน

4.กลุ่มครูประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 4-6 (ร.ร.วัดหน้าเมืองกับโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก) :

เน้นให้นักเรียนปฏิบัติโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เครื่องมือ ใบงาน แบบสังเกต

การมีส่วนร่วม ภูมิปัญญาท้องถิ่น บูรณาการ เชื่อมโยงไปยังกลุ่มสาระต่างๆ

5.กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน (ร.ร.วัดหน้าเมืองกับโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก) :

การบริหารด้านบุคลากร จัดหาครู จัดชั้นเรียน แบ่งงานกันทำตามความรู้ความสามารถของครู พัฒนาครู ให้เป็นมืออาชีพ ให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน สร้างขวัญกำลังใจงบประมาณ งบรายหัวไม่เพียงพอ มีการระดมทุนจากชุมชน หน่วยงานต่างๆ ใช้งบอย่างจำกัด การมีส่วนร่วม ชุมชน และหน่วยงานทุกภาคส่วน

ชุมชน การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน โรงเรียนมีส่วนร่วมกับชุมชน บางกิจกรรมชุมชนจัดที่โรงเรียน กำลังแรงงานหลักนอกจากชุมชน เช่น กำลังทหาร วิทยาลัยเทคนิค เรือตำรวจ สตุล ทหารพราน กำลังความคิด

๑ AAR (ให้มองสิ่งที่ดี ที่มานั่งด้วยกัน มีอะไรที่ดีที่เห็น)

- ผ.อ.ปณณานิ เจ๊ะหนู่ม : แก้วว่า มาช่วงแรก ออกไปสพป. ไพรพ. สิ่งดี ต่างคนต่างมาด้วยใจ การต้อนรับ การปฏิสัมพันธ์ที่ดี ใจเดียวกัน ความร่วมมือ ขอเป็นกำลังใจให้ทั้งสองโรงเรียน
- ครูชะอุม พิศาลสินธุ์ : สิ่งดี การที่เซได้มาย้ำใจหยาว่าวัตถุประสงค์ ทำให้เข้าใจงานวิจัยได้ชัดเจนขึ้น การที่ครูสองโรงเรียนได้มาแลกเปลี่ยน ได้มาเสนอความคิดเห็น แล้วเดินทางไปหาเป้าหมายได้อย่างไร คำว่ามีส่วนร่วม ถ้าผู้ปกครองเพียงแค่เป็นผู้ตอบคำถามของเด็ก คือการมีส่วนร่วมแล้วหรือ
- คุณชนวนิณณ์ สุวรรณศรี : คือสิ่งที่ดี ที่เราทำ เราลงเรือโคลงเคลงบ้าง เชื่อว่า ครูทำได้ ครูมีความสุข ดูได้จากแววตาจากปีแรก ๆ จนถึงปัจจุบัน เปลี่ยนแปลง
- คุณกริยะ หลีเคราะห์ : เห็นสิ่งดีเยอะมาก กระบวนการของครูละเอียดขึ้นเยอะมาก จากวันที่ 3 ตั้งแต่การนำเสนอ ทั้งสองโรงเรียน การนำเสนอของครูมีลูกเล่น มีความสุขที่มีอยู่ในการนำเสนอด้วย เราฟังแล้วมีความสุข เห็นความคิดที่ดีของผู้ปกครอง อยากเห็นผู้ปกครองชุมชน มากกว่านี้
- ครูมะลิวัลย์ อนรรฆวี : เห็นสิ่งที่ดี ตั้งแต่จอตรถ นักเรียนต้อนรับ ประทับทุกอย่าง มีความสนิทกับครูมากขึ้น แลกเบอร์โทรกัน บรรลุวัตถุประสงค์มากขึ้น
- ครูเจริญ แซ่เฮ่า : ถึงแม้ว่าเราอยู่คนละอำเภอ เรามีใจเหมือนกัน ระยะเวลาไกลก็เหมือนใกล้ มีความสนิทสนมมากขึ้น
- ผ.อ.สิริ เต็นเป็น : มุมมองผู้บริหาร สิ่งที่ดีดี เพิ่มความรู้ ประสบการณ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โรงเรียนวัดหน้าเมืองดำเนินการอย่างไร บ่อเจ็ดลูกก็สามารถปรับเปลี่ยน เดินต่อไปได้ เรามีครูเก่า ครูใหม่ สะดุดบ้าง เรามาวันนี้ ได้เรียนรู้แบบเห็นภาพ เราได้ดำเนินการตามโครงการร่วม ขอขอบคุณโรงเรียนวัดหน้าเมืองที่ได้นำเสนอสิ่งที่ดีดีให้พวกเรา
- ผ.อ.จรัสรัตน์ แควยหา : รู้สึกดี ตั้งแต่นาทีแรก โดยเฉพาะการนำเสนอของครู ที่ถึงภาคภูมิใจ เห็นความศักยภาพ ความสามารถ ท่ามกลางยุ่ง งานยุ่ง เห็นถึงการพัฒนา โดยเฉพาะน้องใหม่ที่ได้ทำ ความรักสามัคคี ของทั้งสองโรงเรียน เหนื่อย แต่เราทำเพื่อเด็ก

เราจะจับมือไปด้วยกัน ครูเป็นผู้เสียสละ เชื่อมันว่าเราเป็นโรงเรียนที่แน่นหนาแล้ว
ขอบคุณทุกท่านที่มาเยี่ยม สิ่งที่น่าเสนอวันนี้ คิดว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์บ้าง รอบหน้า
คงได้ไปชมความคืบหน้าของบ่อเจ็ดลูก ขอให้ทุกท่านเดินทางโดยปลอดภัย

ข..รายชื่อทีมวิจัย

ทีมวิจัยโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก

1. นางสาวลิริ เต็นเป็น ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก

เกิดวันที่ 5 กรกฎาคม 2503

อยู่บ้านเลขที่ 239 หมู่ที่ 10 ตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล

เบอร์โทรศัพท์ 089-8767285

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2517 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนเทศบาลบ้านสะเดา อ.สะเดา จ.สงขลา
- พ.ศ. 2520 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสะเดาซรรค์ชัยฯ อ.สะเดา จ.สงขลา
- พ.ศ. 2522 จบ ปกศ. วิทยาลัยครูสงขลา อ.เมือง จ.สงขลา
- พ.ศ. 2529 วุฒิ พ.ม. (ศึกษาด้วยตนเอง)
- พ.ศ. 2528 วุฒิ กศ.บ. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
- พ.ศ. 2552 วุฒิ ป.บัณฑิต วิชาเอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2522 บรรจุตำแหน่งครู 1 โรงเรียนบ้านเกาะมุกด์ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
- พ.ศ. 2525 ตำแหน่งครู 2 โรงเรียนบ้านย่านซื่อ อ.กันตัง จ.ตรัง
- พ.ศ. 2530 อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านควนแหวง กิ่งอ.ป่าบอน จ.พัทลุง
- พ.ศ. 2539 อาจารย์ 2 โรงเรียนบ้านป่าฝาง อ.ละงู จ.สตูล
- พ.ศ. 2550 ครูคศ.๓โรงเรียนบ้านป่าฝาง อ.ละงู จ.สตูล
- พ.ศ. 2553 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อ.ละงู จ.สตูล

บทบาทในชุมชน ผู้อำนวยการโรงเรียน/กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา

2. ชื่อ – สกุล นางสาวมาลิวัลย์ อนรรขวิ

วันเดือนปีเกิด 25 สิงหาคม 2502

ที่อยู่/โทรศัพท์ 385 ม.3 ต.กำแพง อ.ละงู จ.สตูล 91110/089-5984412

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2513 จบชั้น ป.4 โรงเรียนวัดชมพูนมิต อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล

- พ.ศ. 2516 จบชั้น ป.7 โรงเรียนทุ่งหว้า อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล
 - พ.ศ. 2519 จบชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนกำแพงวิทยา อ.ละงู จ.สตูล
 - พ.ศ. 2521 จบชั้น ม.ศ. 5 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
 - พ.ศ. 2525 ศศ.บ. (จิตวิทยาและการแนะแนว) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
 - พ.ศ. 2533 กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
- ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2525 เริ่มบรรจุเข้ารับราชการครั้งแรกที่โรงเรียนกำแพงวิทยา อ.ละงู จ.สตูล
 - พ.ศ. 2538 -2542 ลาออกจากราชการ เป็นตัวแทนประกันชีวิต AIA
 - พ.ศ. 2542 บรรจุเข้ารับราชการครูโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก อ.ละงู จ.สตูล - ปัจจุบัน
- บทบาทในชุมชน ครู

3. ชื่อ - สกุล นางสุนิดา หลงสมัน

วันเดือนปีเกิด 2 ธันวาคม 2499

ที่อยู่/โทรศัพท์ 118 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล 91110

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2514 จบชั้น ป.7 โรงเรียนบ้านตะโล๊ะไธ อ.ละงู จ.สตูล
- พ.ศ. 2518 จบชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนกำแพงวิทยา อ.ละงู จ.สตูล
- พ.ศ. 2520 ป.กศ. วิทยาลัยครูสงขลา
- พ.ศ. 2522 ป.กศ. สูง วิทยาลัยครูสงขลา
- พ.ศ. 2545 ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2525 -ปัจจุบัน ตำแหน่งครูศศ. 2 โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
- บทบาทในชุมชน ครู

4. ชื่อ - สกุล นายอุสมาน กาเจ

วันเดือนปีเกิด	28 พฤศจิกายน 2516
ที่อยู่/โทรศัพท์	106 ม.3 ต.แหลมสน อ.ละงู จ.สตูล 91110/087-3967033
ประวัติการศึกษา	วท.บ.เกษตรศาสตร์ ,กศ.ม. การบริหารการศึกษา
ประวัติการทำงาน	ครูบ้านบ่อเจ็ดลูก ตั้งแต่ 1 สิงหาคม 2552
บทบาทในชุมชน	ครู

5. ชื่อ - สกุล นางสาวปรานี อาดัม

วันเดือนปีเกิด	12 เมษายน 2527
ที่อยู่/โทรศัพท์	69/2 ม.3 ต.มูโนะ อ.สุไหงโกลลก จ.นราธิวาส 96120/084-6339306
ประวัติการศึกษา	ค.บ.ภาษาอังกฤษ
ประวัติการทำงาน	ครูผู้ช่วย รร. บ้านบ่อเจ็ดลูก
บทบาทในชุมชน	ครู

6. ชื่อ - สกุล นายสละมัต สาเบต

วันเดือนปีเกิด	17 เมษายน 2530
ที่อยู่/โทรศัพท์	120 ม.3 ต.แหลมสน อ.ละงู จ.สตูล 91110
ประวัติการศึกษา	ศษ.บ. ครุศาสตร์ อิสลามศึกษา มอ.ปัตตานี
ประวัติการทำงาน	พนักงานราชการโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
บทบาทในชุมชน	ครู

7. ชื่อ - สกุล นางสาวมาริสอา อาแว

วันเดือนปีเกิด	1 ธันวาคม 2523
ที่อยู่/โทรศัพท์	753 ม.3 ต.กำแพง อ.ละงู จ.สตูล 91110
ประวัติการศึกษา	วิทยาลัยชุมชน
ประวัติการทำงาน	โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
บทบาทในชุมชน	ครู

8. ชื่อ – สกุล นางสาวอารีนา หลงสมัน

วันเดือนปีเกิด	1 พฤษภาคม 2530
ที่อยู่/โทรศัพท์	96 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล 91110/086-2894145
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
ประวัติการทำงาน	ค้าขาย
บทบาทในชุมชน	ผู้ปกครองนักเรียน

9. ชื่อ – สกุล นางลัดดา ชูช่วง

วันเดือนปีเกิด	5 สิงหาคม 2523
ที่อยู่/โทรศัพท์	195 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล 91110/087-2870495
ประวัติการศึกษา	อนุปริญญา สาขาการบัญชี
ประวัติการทำงาน	ธุรกิจส่วนตัว

11. ชื่อ – สกุล นางสุธิษา หวังยุწყ

วันเดือนปีเกิด 27 มีนาคม 2524
ที่อยู่/โทรศัพท์ 224 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล 91110
ประวัติการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
ประวัติการทำงาน แม่บ้าน
บทบาทในชุมชน กรรมการสถานศึกษา ร.ร.บ้านบ่อเจ็ดลูก

12. ชื่อ - สกุล นางสาวบ้ายะ ปาวัน

วันเดือนปีเกิด 15 เมษายน 2527
ที่อยู่/โทรศัพท์ 238 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล 91110
ประวัติการศึกษา ป.4
ประวัติการทำงาน แม่บ้าน
บทบาทในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน

13. ชื่อ - สกุล นางสาวมีะ พจน์รัมย์

วันเดือนปีเกิด 10 มิ.ย. 2528
ที่อยู่/โทรศัพท์ 205 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล 91110
ประวัติการศึกษา ปวช.
ประวัติการทำงาน รับจ้าง
บทบาทในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน

14. ชื่อ - สกุล นางกาโสม มณีโชค

วันเดือนปีเกิด 25 มกราคม 2527
ที่อยู่/โทรศัพท์ 31 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล 91110
ประวัติการศึกษา ป.6
ประวัติการทำงาน ค้าขาย
บทบาทในชุมชน ผู้ปกครอง

15. ชื่อ - สกุล นางกมลวรรณ ยาโงะ

วันเดือนปีเกิด 3 กุมภาพันธ์ 2513
ที่อยู่/โทรศัพท์ 93 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล 91110
ประวัติการศึกษา ปวส.
ประวัติการทำงาน เจ้าหน้าที่ธุรการ ร.ร.พณิชยการสงขลา จ.สงขลา
บทบาทในชุมชน เจ้าหน้าที่ อบพร. ต.ปากน้ำ จ.สตูล

16. ชื่อ - สกุล นางเจียะ หวังยูนัย

วันเดือนปีเกิด 25 กุมภาพันธ์ 2523
ที่อยู่/โทรศัพท์ 200 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล 91110/084-9688013
ประวัติการศึกษา ปวส. สาขา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
ประวัติการทำงาน บัณฑิตอาสา,ผู้ช่วยเลขานุการหมู่บ้าน,ประธานกรรมการกลุ่มสตรี
บทบาทในชุมชน กรรมการสถานศึกษา ร.ร.บ้านบ่อเจ็ดลูก,กรรมการกลุ่มสตรี

15. ชื่อ - สกุล นางซีเปียะ ถิ่นสตูล

วันเดือนปีเกิด	2 กันยายน 2506
ที่อยู่/โทรศัพท์	137 ม.1 ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล 91110
ประวัติการศึกษา	ป.4
ประวัติการทำงาน	ประมง
บทบาทในชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน	

1) **ชื่อนางจรรีรัตน์ สกฤตเคียว** วัน เดือน ปีเกิด 10 พฤษภาคม 2505

ที่อยู่ 45/32 ถนนสตูลธานี ต. พิมาน อ. เมือง จ. สตูล โทร. 084-6563432, 081-1299733

ประวัติการศึกษา

- อนุปริญญา ป.กศ.สูง วิชาเอกอนุบาลศึกษา วิชาโทนาฏศิลป์ จากวิทยาลัยครูสงขลา
- ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช วิชาเอก การประถมศึกษา
- ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต(กศ.ม.)จากมหาวิทยาลัยทักษิณวิชาเอก การบริหาร การศึกษา

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2526	ครูโรงเรียนบ้านหนองหอยโข่ง อ. ละงู จ. สตูล
พ.ศ. 2530	ครูโรงเรียนบ้านตันหยงกาโบย อ. เมือง จ. สตูล
พ.ศ. 2536	ครูโรงเรียนบ้านตำมะลังใต้ อ. เมือง จ. สตูล
พ.ศ. 2541	ครูโรงเรียนบ้านบุโบย อ. ละงู จ. สตูล
พ.ศ. 2543	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านปลักหว้า อ. ท่าแพ จ. สตูล
พ.ศ. 2546	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปลักหว้า อ. ท่าแพ จ. สตูล
พ.ศ. 2549	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าน้ำเค็มใต้ อ. ท่าแพ จ. สตูล
พ.ศ. 2552	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหน้าเมือง อ. เมือง จ. สตูล

2) **ชื่อนายเจริญ สกฤต แซ่เฮ้า** วันเดือนปีเกิด 1 กันยายน 2503

ที่อยู่ 120 / 11 ม. 4 ต. คลองขุด อ. เมือง จ. สตูล โทร. 081-5402879

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สงขลา)

ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2523 ครูโรงเรียนบ้านไร่ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

พ.ศ. 2539 ครูโรงเรียนผังปาล์ม 3 อ. มะนัง จ. สตูล

พ.ศ. 2540 ครูโรงเรียนบ้านควนเก อ. ท่าแพ จ. สตูล

พ.ศ. 2553 ครูโรงเรียนวัดหน้าเมือง อ. เมือง จ. สตูล

3) ชื่อนายสมpong สกฤต เผือกสม วันเดือนปีเกิด 3 กันยายน 2507

ที่อยู่ 564 ม.1 ต. คลองขุด อ. เมือง จ. สตูล โทร. 087-3972737

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สงขลา) วิชาเอก
ภาษาไทย วิชาโท ไทยคดีศึกษา

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2537 ครูโรงเรียนบ้านพรหมสะอาด อ. สังขะ จ. สุรินทร์

พ.ศ. 2541 ครูโรงเรียนบ้านเกาะอาดัง อ. เมือง จ. สตูล

พ.ศ. 2544 ครูโรงเรียนบ้านป่าพน อ. มะนัง จ. สตูล

พ.ศ. 2551 ครูโรงเรียนบ้านหาดทรายยาว อ. เมือง จ. สตูล

พ.ศ. 2553 ครูโรงเรียนวัดหน้าเมือง อ. เมือง จ. สตูล

4) ชื่อนางพัชรี สกฤต หลงกาสา วันเดือนปีเกิด 18 มกราคม 2522

ที่อยู่ 131 ม. 7 ต. ควนกาหลง อ. ควนกาหลง จ. สตูล โทร. 086-2854172

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สถาบันราชภัฏยะลา

วิชาเอก ภาษาอังกฤษ วิชาโท บริหารการศึกษา

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2547 ครูโรงเรียนบ้านคชศิลา อ. กาบัง จ. ยะลา
พ.ศ. 2549 ช่วยราชการโรงเรียนบ้านทุ่งนุ้ย อ. ควนกาหลง จ. สตูล
พ.ศ. 2550 ครูโรงเรียนละงูพิทยาคม อ. ละงู จ. สตูล
พ.ศ. 2552 ครูโรงเรียนปาล์มพัฒนวิทย์ อ. มะนัง จ. สตูล
พ.ศ. 2553 ครูโรงเรียนวัดหน้าเมือง อ. เมือง จ. สตูล

5) ชื่อ นางยัสมี สกุต พันหวั่ง วันเดือนปีเกิด 5 สิงหาคม 2519

ที่อยู่ 121 ม. 1 ต. เกตรี อ. เมือง จ. สตูล โทร. 081-7987409

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สถาบันราชภัฏภูเก็ต

วิชาเอก การประถมศึกษา

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2542 ครูโรงเรียนมาบาศูลอูลุม อ.เมือง จ.สตูล
พ.ศ. 2543 บัณฑิตอาสา ประจำตำบลบ้านควนอ.เมือง จ.สตูล
พ.ศ. 2545 ครูการศึกษาออกโรงเรียนอ.เมือง จ.สตูล
พ.ศ. 2546 ครูอัตราจ้างโรงเรียนบ้านควน อ.เมือง จ.สตูล
พ.ศ. 2548 พนักงานราชการโรงเรียนบ้านควน อ.เมือง จ.สตูล
พ.ศ. 2554 ครูผู้ช่วยโรงเรียนวัดหน้าเมือง อ.เมือง จ.สตูล

6) ชื่อ นางสาวสุพรรณิ สกุต พฤกสุวรรณ วันเดือนปีเกิด 26 พฤษภาคม 2529

ที่อยู่ 139 ม. 2 ต. เกตรี อ. เมือง จ. สตูล โทร. 087-2969574

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สถาบันราชภัฏสงขลา

วิชาเอก การศึกษาพิเศษ

ประวัติการทำงาน

18 สิงหาคม 2554 ครูจ้างสอนโรงเรียนวัดหน้าเมือง อ. เมือง จ. สตูล

7) ชื่อ นางสาวอุไรวรรณ จันทร์แดง วันเดือนปีเกิด 4 กุมภาพันธ์ 2517

ที่อยู่ 381 ม.4 ต. คลองขุด อ. เมือง จ. สตูล โทร. 084-0678543

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาตรี การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยทักษิณ วิชาเอก การประถมศึกษา

- ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) จากมหาวิทยาลัยทักษิณ วิชาเอก การบริหารการศึกษา

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2542 ครูจ้างสอนชั่วคราว โรงเรียนบ้านบันนังปูเลา อ.เมือง จ.สตูล

พ.ศ. 2548 พนักงานราชการโรงเรียนบ้านบันนังปูเลา อ.เมือง จ.สตูล

พ.ศ. 2554 ครูผู้ช่วยโรงเรียนวัดหน้าเมือง อ.เมือง จ.สตูล

8) ชื่อ นางสาวนุรฮิลมี เนือเรงวันเดือนปีเกิด 8 มีนาคม 2533

ที่อยู่ 10/7 ม. 2 ต. บาไร่ยะหา จ. ยะลา โทร. 080-7033573

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

วิชาเอก ปฐมวัย

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2556 ครูจ้างสอนโรงเรียนวัดหน้าเมือง